

Birlik adiri Kuruldu -

BİRLİK ÇADIRI KURULDU

Prof. Dr. Mehmet MARUFİHAH İzmir, 2013

BİRLİK ÇADIRI KURULDU

Prof. Dr. Mehmet MARUFİHAH

ISBN: 978-605-62150-2-5

Birinci Basım: Kasım 2013, İzmir

Baskı ve Cilt

Bassaray Matbaası Sanat Cad.

Birlik Çadırı Kuruldu -

No:1/5 Çamdibi/İZMİR Tel: (0232)

4571 71 48 www.bassaray.com

İ çindekiler

Önsöz.....	6
Giriş.....	7
Gerçeği Serbestçe Araştırması ve Taklitlerin Terki.....	13
Araştırma ve Taklit.....	17
Taklit ve Önyargının Bırakılması.....	20
Bağnazlıkların Terki.....	28
Dünya Barışı.....	29
Silahsızlanma	32
Dünya Padişahlara Davet	35
Kadın ve Barış	53
Kadının Makamı.....	56
Genel ve Zorunlu Eğitim.....	58
Evrensel Bahai ekonomisi	60
Bahai Ekonomisi	60
Ekonominin Yapısı	66

İnsanlığın refahı (1995 Yüce Adalet Evi)	73
Maddi ve Ruhani Medeniyetlerin Uyumunu	86
Yaşam Dengesi (Ekonomi)	88
Yoksulluk	92
Evrensel Büyük Divanın Kurulması	102
Birliğin Yedi Mumu	117
İnsanlık Âlemi Ruhı'ı kudüsün esintilerine muhtaçtır	125
4	
İnsan Âlemi Sürekli, Ruhı'ı Kudüs'ün feyzine muhtaçtır	127
Dinin Gereği.....	129
Uluslararası Yardımcı Dil ve Yazı.....	137
Dinin ilimle uyum içinde olması gerekir	142
Din sevgiye neden olmalıdır	151
Dinlerin temeli birdir	152
İnsanlık Âlemin Birliği	153
İnsan Hakları.....	155
İnsan madeninden çıkan mana cevherleri	157
Demokrasi ve insan hakları.....	159
Dünyada Temel Değişimler	160
Prof. Aguste Henri Forel'in Atatürk'e yazdığı mektup	164
İletişim Çağı.....	166
Çocuk Hakları	169
Globalizasyon I (Küreselleşme)	171
Globalizasyon II.....	176
Üçüncü Yol	180

Bu kitabın derlemesi, Hz. Bahauallah'ın ilahi, yeni ve evrensel medeniyetini ve O'nun dünyayı kuşatan öğretilerinden bir nebze bile olsa okuyuculara aktarabilme amacıyla hazırlandı. İçeriğinin neredeyse tamamı Bahai kaynaklarından alıntıdır. Hz. Abdülbaha'nın¹, 50 yıllık sürgün ve tutsak yaşamaktan sonra özgürlüğüne kavuşunca, Avrupa ve Amerika seyahatlerindeki konuşmalarından çokça yararlanılmıştır. Ayrıca Bahai araştırmacılarının kitap, makale ve konuşmalarından da yararlanılmıştır. Göreceğiniz gibi kitabın içeriği Bahai dinini tanıtıcı bir girişten sonra Hz. Bahauallah'ın 12 prensibin başlıklarına ve onlarla ilgili alt başlıklara kısaca değinilmiştir. İnsafla düşündüğümüzde dünyanın mevcut dertlerinin tedavisinde en etkili ilaç Hz. Bahauallah'ın bu öğretileridir.

Böylece; bu ilahi çağrıyı herkesle paylaşarak bu kurulmuş ilahi birlik çadırına hepimize hoş geldiniz diyorum. Kitabın basım öncesi, yazılımda her zamanki gibi bana yardımcı olan vefalı kızlarıma ve değerli yazar Mehmet Okur'a teşekkür etmek istiyorum.

Dr. Mehmet Marufihah

¹Hz. Bahauallah'tan sonra Bahailere yol gösterici, oğlu Hz. Abdülbaha'dır.

GİRİŞ

Geçmişteki tüm ümmetlerin özellikle Hıristiyanlar²ve Müslümanların³ birçoğu bir gün yeni ilahi bir zuhurun doğacağını beklerken, 19. asrın ortalarında Bahai dini, ortaya çıktı. Batıda, Kitab-ı Mukaddes'in kehanetlerinde (Danial- İşaya, Matta ve Yuhanna İncirinde)⁴ Mesih'in dönüşü için yapılan hesaplara göre Mesih'in dönüşü, 1844 yılında bekleniyordu. Özellikle Amerika Birleşik Devletlerinde bulunan William Miller taraftarları (Millerites) hesapladıkları bu tarihin, önemine çok ciddi bir şekilde inanıyorlardı.⁵

Doğuda ise Şii mezhebinde mevcut olan hadislere göre 12inci İmam, 60 yılında (Hicri 1260) yani 1844 yılında zuhur edeceği beklentisi vardır. Ayrıca Sünni inancına göre Mehdi'den sonra gelecek İsa, (İsa'nın, Şiilikteki karşılığı İmam Hüseyin'in geri dönüşü) beklenmektedir.

Bahai inancının doğduğu ülke, bir zamanlar dünyanın büyük medeniyetlerden birinin beşiği sayılırdı. Fakat zaman ilerledikçe, Bahai dininin zuhur edene dek o ülke yıkılmaya yüz tutmuş, cehalet ve karanlığa teslim olmuştu. Öyle ki; tüm kapasite ve yetenekleri taklit, bağınazlık, kokuşma, ayrışmalar ve hatta birbirinin kanını dökmeye harcanırdı. İslam dininin ruhani gücü, zaafa uğradığı için bu olumsuzluklarla baş edilemedi. Ruhani sınıf ise, topluma hâkim olan hurafe, bağınazlık ve fesat içinde boğulmakta idi. İran rejimi ve saltanatı da diğer etmenlerle birlikte gerilemekte idi. Gericilik açısından daha da geriye gidiyordu. Bir taraftan siyasi ve ekonomik zafiyet diğer yönden, ahlaki kokuşma ve çöküş topluma tamamen hâkim olmuştu. Böylece dünyanın en güçlü imparatorluklarından olan İran, bazı küçük çevre ülkelerin at koşurma alanı haline gelmeye başlamıştı.

23 Mayıs 1844 tarihinde, Seyyid Ali Muhammed adlı bir

²Hz. İsa'nın dönüşü ve Semavi Pederin gelişi.

³Mehdi ve İsa'nın zuhuru veya 12. İmamın gelişi ve İmam Hüseyin'in dönüşü.

⁴Yuhanna 14:28. ve Yuhanna 16:13

⁵www.adventistler.org/0337cf99c50efe302/.../index.php .

genç, Şiraz şehrinde, yıllardan beri Mevla'sını arayan, eşsiz âlim, Horasanlı Molla Hüseyin'in karşında açıkça kendisinin tüm ümmetlerce beklenen "vaat edilen" ve "Bab- Kapı"⁶ olduğunu ilan etti. Hz. Bab'ın bilgisi, ilmi, arılığı, içtenliği ve kişiliğinin yüceliği, o dönemde birçok araştırmacının ve insanın dikkatini çekti ve etkilenecek davetini sevinç ve özlemle kabul ettiler.

Bu zuhurun haberi hızlı bir şekilde Şiiliğin etkisi altında olan çevre ülkelere yayıldı. Çeşitli sınıflardan binlerce insan, özellikle âlim ve bilginler bu genç (25 yaşında) peygambere iman ettiler. Bu olayların ve bu hareketin yükselişi ile ülkedeki din adamları, mevki ve iktidarlarına potansiyel bir tehdit olabileceğini düşünerek öfke ve şiddetlerini Hz. Bab'a karşı arttırdılar. Saltanat ve hükümet erkânı da aynı endişeyi taşıdıkları için; cahil ve bağınaz halkla birlikte tüm güçleriyle bu yeni zuhura karşı geldiler. Hz. Bab ülkenin uzak bir noktasında zindana atıldı.⁷ O'na inananlar da en şiddetli bir şekilde cezalandırdılar hatta öldürüldüler. . Birkaç yıl içinde bu yeni ilahi zuhura inananların birçoğu, çeşitli işkencelerle öldürüldü.

İnananlar arasında Tahire adlı genç bir kadın vardı. Bu kadın ilim ve erdem sahibi olup heyecan verici irfanı şiirleriyle herkesin saygısını kazanmıştı. Kazvinli Türklerinden olan kadın kahraman, bu yeni zuhurun (Babiliğ'in) sadece İslamiyet'te reform özelliğini taşıyan bir hareket olmayıp bağımsız ilahi bir devrim niteliği taşıdığını kanıtlıyordu. Babi'lerin Bedest⁸ toplantısında, Tahire; o zamanın geleneklere ve koşullarına aykırı bir biçimde peçesiz katılımı, o güne kadar Müslüman toplumunda benzeri görülmemiş

⁶ Kapı; Arapçası Bab ve Farsçası Der demektir. Bab-i âli, dergâh (kutsal eşik) , Derbar (saray) gibi terimler bab kelimesinin kutsallığı ve önemini vurgular. Bab aynı zamanda giriş, bir makamdan diğer makama geçiş, yenilik ve değişim anlamına da geliyor. Burada Hz. Bab, Hz. Bahaullah'ın zuhuruna, müjdecisi, habercisi veya giriş olduğu kast ediliyor. Hz. İsa "Ben babım.. ve Hz Muhammed de "Ben ilim şehriyim ve Ali de onun kapısıdır" diye buyurmuşlar.

⁷ Azerbaycan (Çehrik ve Maku)

⁸ Horasan vilayetinde bulunan bir kasaba.

bir olaydı.⁹Böylece onun bu davranışı, çok yakın bir zamanda kadınların özgürlüklerine kavuşacaklarının bir işareti idi. Bu tarihi olaydan 4 yıl sonra, idamından önce şöyle haykırdı: “Benim ölümüm doğal olarak sizin elinizdedir. İstedığınız zaman beni öldürebilirsiniz. Ancak kadınların özgürlük hareketi kesinlikle engellenemez ve bu davranışlarla, bu gidişi durduramazsınız!”

Şair ve Yazar Diyarbakırlı Süleyman Nazif (1869 - 1927), “Nasıruddin Şah ve Babiler” adlı kitabında Kurretülayn lakabıyla Tahire hakkında görüşünü şöyle yazıyor:

“Ah Ey Kurretülayn!... Sen bin Nasıruddin Şah’a bedelsin... Cellatlar senin külünü Tahran’ın ufuklarına değil, o ufuklardan insaniyetin kalbine saçtılar. Her gönül senin mezarındır.”

Hz. Bab, 9 Temmuz 1850 tarihinde 31 yaşlarında iken Tebriz’de şehit edildi ve bu dünyadaki ruhani saltanatı 7 yıl sürdü.

Hz. Bab ve seçkin inananların şahadetinden sonra, bu yepyeni ilahi hareketin başladığı dönemde, Hz. Bab’a iman edenlerden çoğu, Bahauallah lakabıyla tanınan Mirza Hüseyin Ali’nin (1817 - 1892) etrafında toplandılar ve O’ndan güç ve ilham aldılar.

Hz. Bahauallah Kaçar sarayında vezir olan Mirza Abbas’ın oğludur. Kendisine vezirlik teklif edilmesine rağmen O bu makamı kabul etmedi. Şehirdeki sade yaşamı ve fakirlere yardım etmeyi vezirliğe tercih etti.

Hz. Bahauallah 1844 yılında Hz. Bab’ın mesajını aldıktan sonra hiç tereddüt etmeden kabul etti. Bu yüzden ilerleyen yıllarda iki defa zindana düştü ve ayrıca idamı için de hüküm verildi. 1852 yılında bütün mal varlığına el konuldu ve tüm ailesiyle birlikte Bağdat’a sürgün edildi. Bağdat o zaman Osmanlı topraklarında ve Osmanlı Devletinin yönetiminde idi. Hz. Bahauallah’ın yüzden fazla eserinin içinde, 3 önemli eseri "Saklı Sözler, “Yedi Vadi-Dört Vadi” ve “İkan Kitabı” Bağdat’ta yazıldı.

Hz. Bahauallah’ın yol göstericiliği ve eğitimi sayesinde bu yeni oluşan küçük grup, erdemlere ve yüce ahlaki değerlere sahip olup

⁹Nebil Tarihi -16. Bölüm, S193

maddi dünyaya arka çevirdiler. Ayrıca Hz. Bahauallah'ın ruhani gücü, çevredekiler tarafından fark edildi. Hz. Bahauallah'ın şöhreti ve toplum tarafından sevilmesi, Tahran hükümeti tarafından duyulunca bu durum devletin endişe ve korkusuna neden oldu. Hükümet ve din adamları bu hareketi, yaptıkları katliamlar ve baskılarla kökünü kazıdıklarını sanmışlardı. Fakat günden güne gönülleri fethettiklerinden haberdar olunca Osmanlı Devletine baskı yaparak, Hz. Bahauallah'ı İran topraklarından daha uzak bir bölgeye sürülmesini sağladılar ve böylece Hz. Bahauallah, ailesi ve yakınları Bağdat'tan, İstanbul'a ve sonra Edirne'ye sürgün edildi. 1863 yılında Bağdat'ı terk ederken Hz. Bab'ın kendisinden sonra (9 veya 19 yıl sonra) geleceği müjdesini verdiği zuhurun kendisi olduğunu herkese açık bir şekilde ilan ettiler.

Edirne, Osmanlı İmparatorluğu'nun Avrupa kısmını teşkil ediyordu. Hz. Bahauallah, aile bireyleri ve yakınları bu şehirde 5,5 yıl sürgünde kaldılar.

Hz. Bahauallah'ın öğretilerine karşı olanların tahrikleriyle Osmanlı Devleti (Sultan Abdu'l Aziz, Âli Paşa ve Fuat Paşa) gene Hz. Bahauallah'ı Osmanlı topraklarının sınırları içinde olan ve kalebent şehri olan Akka'ya sürdüler (1868).

Hz. Bahauallah Edirne'de o zamandaki dünya liderlerine başlamış olduğu ilahi görevini ilan etti ve bu çağrışı Akka'da da devam ettirdi. Mektuplarla, kendi görevini ve Tanrı iradesini açık bir şekilde onlara duyurdu. Sultanlara, padişahlara ve imparatorlara aşağıdaki konuları içeren uyarılarda bulundu:

- Uluslararası mahkemenin kurulması (Uluslararası sorunlar ve haksızlıkları bu mahkemede giderilecek)
- Uluslararası bir güvenlik gücünün oluşma ilkesi.
- Uluslararası bir yardımcı dilin seçilmesi.
- Dünya çapında zorunlu ve genel eğitim ve öğretim uygulanması.
- Yoksullar ve mazlumların haklarının korunması.
- Dünya genel barışının kurulması.
- Dünyada, demokrasi ve insan haklarının yayılması ve yerleşme ilkesi.

- Kadın hakları.
- Çocuk hakları.
- Köleliğin yasaklanması...

Hz. Bahauallah, Akka'da 24 yıl kalebentlik hayatından sonra 29 Mayıs 1892 yılında vefat etti. Hz. Bahauallah'ın vefatıyla Bahai dininin sonu ne olacağı sorusuna karşı; dinler tarihinde benzeri görülmemeyen Ahd-u misak, yani bir sözleşme söz konusu olduğu cevabını buluruz. Yani Hz. Bahauallah, en büyük oğlu Abdülbaha Abbas'ı (1844 - 1912) yazılı, hem de kendi el yazısı, imza ve mührüyle O'nu kendisinden sonra resmen tayin buyurdu, yani Kendi kitap ve yazılarını açıklayan ve Bahai dininde emirleri ve öğretileri yorumlayan ve idare eden tek yetkili olduğunu buyurdu. Böylece geçmiş dinlerin aksine artık bu yeni dinde, mezhep ve tarikatların oluşma olasılığı ortadan kalkmış oldu. Böylece Bahai dini, dinler tarihinde mezhep ve tarikatı olmayan yeni, bağımsız bir din haline geldi.

Hz. Abdülbaha, 9 yaşındayken babasıyla sürgün edildi ve zindanlara düştü, buna ek olarak Hz. Bahauallah'tan sonra da 10 yıl daha hapistede kaldı. 1909 Jön Türklerin hareketi sonucu, siyasi tutukluların serbest bırakılmasıyla Hz. Abdülbaha da özgürlüğüne kavuştu, böylece 50 yıllık esaret, sürgün ve zindandan kurtulmuş oldu. 1911 yılında ileri yaşına rağmen, 3 yıllık seyahatleri boyunca Afrika, Avrupa, Kanada ve Amerika'ya yolculuk yaptı. Bu kitapta derlenen konuların esası, Hz. Abdülbaha'nın batıya yaptığı seyahatleri süresince konuşmalarından azamı yararlanılmıştır.¹⁰

Hz. Abdülbaha vefat etmeden önce kendi el yazısıyla bir vasiyetname bıraktı. Bu vasiyetnamede, en büyük torunu Hz. Şevki Rabbani'yi Emrin Velisi olarak atadı. Hz. Şevki Rabbani 36 yıllık Velilik döneminde Bahai dininin rehberliği ile birlikte

¹⁰Hitabat cilt 1.2.3 ve Sevgiden Birliğe kitaplarından yararlanılmıştır.

Birlik Çadırı Kuruldu -

Bahai dünyasının en yüce organı olan Yüce Adalet Evi'nin kurulması için zemin hazırladı. Kutsal eserleri İngilizceye çevirerek, batı dünyasının ilahi ayetleri kusursuz bir şekilde yararlanmalarını sağladı.

H. Şevki Rabbani'den sonra Bahai Dünya Merkezi'nde görev yapan en yüce Bahai Kurumu, Yüce Adalet Evi, seçimle gelen 9 kişilik üyeden oluşur. Her ülkenin belirli bölgelerinden seçilen temsilciler, yılda bir kez, o ülkenin Milli Mahfil üyelerini seçmektedirler. Her 5 yılda bir, dünyadaki Milli Mahfil üyeleri (Şu anda 184 ülkede Milli Mahfil bulunmaktadır) dünya Bahailerinden 9 kişiyi Yüce Adalet Evi üyesi olarak seçmektedirler. İstatistiklere göre, Bahai dini, Hıristiyanlıktan sonra en yaygın din olduğu yazılıdır. "The Britannica Book of the year- 2000" S. 342.

19. Asırda, H. Bahauallah'ın insanlık âlemine armağan ettiği öğretileri bugün kaynağını bilmeden ve farkında olmadan herkes bir vesile ile söylemeye ve hatta uygulamaya çalışmaktadır. Tanrı iradesi olduğu için ve koşullar da uygun olduğundan ötürü bu ilahi plan insanlık âleminde yerleşmiştir.

Gerçeğin Serbestçe Araştırılması ve Taklitlerin Terki

"Bağnazlığın karanlık örtüsü dinin gerçek nurunu, dünya üzerine kapatmıştır." H. Bahauallah

H. Bahauallah'ın inanç ve dini düşünce üzerinde son derece önemli ve olumlu etkisi olan öğretilerinden biri, gerçeğin araştırılması ve başkasına taklit etmeme prensibidir.

Bağnazlık veya fanatizmin anlamı; kendi fikrinin dışındakileri kabul etmeye yaklaşmayan, dünyaya kendi dar penceresinden bakan bir zihniyete sahip olmak, bilgisizlikten kaynaklanan inancı kapalı bir yapı ve ön yargılı olmakla sonuçlanmaktadır. Böylece; dinde araştırmaksızın taklitlere bağlı olmak bir anlamda kutsal cehalet olarak adlandırılabilir!

Birçok dinde bulunan gelenek ve adetler, inananlar tarafından araştırmadan körü körüne kabul edilmektedir. Bunun örneği; Musevi bir aileden olan birey Musevi, Hıristiyan bir aileden olan Hıristiyan ve Müslüman bir aileden olan Müslüman olur.

H. Bahauallah'ın taklitleri bırakıp gerçeğin serbestçe araştırılması öğretisinin hangi dönem ve hangi şartlarda ilan

buyurdıklarını eğer inceleyecek olursak, bu öğretilerinin düşünce ve inanç alanında ne kadar büyük bir devrimi gerçekleştirdiği anlaşılacaktır. Hz. Bahauallah'ın zuhur döneminde Şii İran halkının her birinin inançları gereğince bir ulemaya bağlı olmaları şarttı. İnsanların şer'i hükümlere göre bir müçtehid taklit etmesi de dinin gereğiydi. Şii olanlar birbirlerini görünce, senin mercii taklidin kim? diye soruyorlar. Böyle bir ortamda Hz. Bahauallah'ın ilan ettiği ilk öğretilerden biri taklitlerin bırakılması ve gerçeğin serbestçe araştırılması emri oldu. Tabiidir bu, yarar ve mevki sahibi olan din adamlarının işine gelmedi. Kin ve nefretle muhalefet bayrağını çektiler ve kendisinin 40 yıllık sürgün ve zindanına neden oldular. İşte dine bağlı olanlar, gözü kapalı, düşünmeden, tartmadan din bilginlerinin duyduklarını kabul edip itaat etmek zorunda idiler. Hıristiyanlıkta da din adamları kendilerini o seviyeye yükselttiler ki, inananların günahlarını bağışlamaya yetkili olduklarını iddia ettiler.

Batı dünyasının ilerleme ve yükselmesinin esas nedeni geçmiş çağların batıl inanç ve geleneklerini bir kenara bırakıp her konuda araştırma ve doğru incelenme yolunu seçmiş olmalarıdır. Böylece ilimde, fende ve sosyal yaşamda ilerleme kaydettiler.

Bahai dini, taklidi uygun bulmuyor, bağınazlığı da reddediyor. Ayrıca din adamı sınıfını da kaldırmıştır. İnanan bireyin Bahai ailesinde bile olsa ergenlik çağında inancını özgürce araştırıp seçmesi gereği vardır. Bahai inancına göre bireyin, dini gerçeklere ulaşabilmesi için taklitten uzaklaşması gerekir

Her zaman dinin özü ilahidir ve hakır. Fakat sonra temeli olmayan fikirler, gerçek olmayan sözler ve özel dini içtihatlar, din adamlarının çabasıyla dine girmiştir ve böylece ilk dönemde din, toplum üzerinde etkili olurken sonra, toplum dinin mahiyetini ve arılığını bozup onun yozlaşmış olmasına neden olur! Din adamlarından söz ederken bu noktaya açıklık getirmek gerekir. Her asırda Tanrı mazharlarına (elçilerine) karşı gelen ve halkın onu tanınmasını engelleyen bazı din adamlarına karşın, gönülleri irfan nuruyla aydınlanmış olan ve amenna (içtenlikle iman ettik)

diyen âlimlerin sayısı da hiç az değildir. Hz. Bahauallah böyle âlimleri över ve saygıya değer görür ve onlar hakkında şöyle buyurur: “Gerçekten ilim ve ahlak süsüyle süslenmiş olan âlimler; dünya vücuduna baş ve ümmetlere göz mesabesindeler.” Bu yüzden Babi ve Bahai tarihinde olduğu kadar hiçbir asırda görünmemiş din âlimlerin iman ettiklerine şahidiz. Onların aşk ve iman ile mal, can ve her şeylerini Mevlaları uğruna feda ettikleri tarihte kaydedilmiştir.

Dünyada insanlar için en yakıcı ve yıkıcı bela önyargıdır. Birçok savaşın nedeni bağınazlık olmuştur. Bağınazlıkların kökenini araştırırken buna sebep olan bazı nedenleri aşağıda bulabiliriz:

Bağınazlık çoğu zaman masum bir inanç şeklinde kendini gösterir. Şöyle ki, kişi “benim dinim” diyerek onu, kendi tekeline alır ve hatta inancını ve hakikatini, tartışma konusu bile yapmaz, inancı ile ilgili araştırmaya izin vermez. Hâlbuki dini gerçekler bile hiç bir zaman mutlak değil, görecelidir. Fakat Tanrı ilmi mutlaktır, ancak insanların kapasitesi ilerleyici ve farklı olduğu için bünyeye uygun olarak ilahi feyzin artması söz konusu olur. Bir örnekle konuya açıklık getirelim: Bir hastanın el derisinde patolojik bir olay oluşmuş olduğunu var sayalım. Küçük yaşta bir çocuk; “Bu nedir acaba?” dediği zaman, bu eldeki rahatsızlığı “uf” veya “cız” şeklinde çocuğa söylenir. Sade bir vatandaş “Burada ne olmuş?” diye sorduğunda, yara olmuş diye cevap verilir. 5. Sınıf stajyer tıp öğrencisi “Buradaki hastalık nedir?” diye sorarsa, burada ülseratif bir lezyon oluşmuş diye cevap verilir. Dermatoloji Asistan Doktor “Tanı nedir hocam?” diye sorduğunda, ona Epithioma Basocellulaire (Deri kanserinin bir çeşidi) denilebilir. Nasıl ki; teşhiste, doktorun çocuğa “Epithelioma” ve asistana “uf” demesi bilgice değilse, ilahi doktorlar yani elçilerde kendi çağlarındaki insanların kapasite ve anlayışına göre değişik konuşabilirler. Burada, hastalığın aynı, fakat cevapların farklı oluşu, tıpkı dinlerdeki farklılıklara bir örnektir.

Önyargının bir başka kötü yanı, değişim kanunundan haberdar olmayıp yani doğadaki hiçbir şeyin sabit kalmayıp değişime uğramasını bilmemektir. Geçmişte, dini kanunlar ve şeri hükümler geçerli olmasına rağmen, bugün artık geçerliliğini kaybetmesine hepimiz şahidiz. Örnekler çoktur. Ancak bu örnek dikkate değerdir: İnsanlık tarihinde köleliğin var olduğunu biliyoruz. Yahudilikte köleliğin varlığı, Beni İsrail Nebilerden olan Yusuf kendisi köle idi. İncil’de Hz. İsa’nın kölelere hitaben sözünü görelim: “Ağalarınızı dinleyiniz!” ve Kuran’da köle haklarından söz edilmiştir ve onlara zulüm etmemeleri, adaletli davranmaları emri vardır. Bugünkü dünyamızda artık köleliği kimse onaylamaz ve kendiliğinden ortadan kalkmıştır.

Dinlerin ahlaki değerlerinin aynı olmasına rağmen, şer’i hükümlerde zaman ve mekân gereği değişiklik olmaktadır. Musevilerin kısas hükmü (göz göze, diş dişe) ve İslamiyet’te hırsızın elinin kesilmesi ve zina yapanın taşlanarak öldürülmesi hükümleri artık uygulama dışı kalmıştır.

Taassubun bir başka nedeni, bazı insanlar Tanrı dinini kendi şahsi mülkü olarak sanmalarındır. Yani ırksal ve milli kimlik gibi, dini kimlik de değişmez bir faktör olduğunu sanırlar. Din de, bireyin hüviyetinin dayanağı olduğu zaman, onun sınımsız korunmasına ve savunmasına gayret ederler, akıl ve doğru tartma yerine aşırılık duygularına teslim olurlar. Din insanın yaşam ve davranışlarını yönlendirirken, bağınaz olanlarda ise din onun şahsi istek ve menfaatlerinin bir vasıtası olur.

Bu günkü dünyamızda dinle alakası olmayan, taklit ve uydurmaların varlığı yüzünden, dinsizlik ve ateizmin yaygınlaştığını görmekteyiz. Bu insanlar bir derece haklı olarak bu çeşit taklitçi dindarları görünce, Tanrı’dan ve dinden uzaklaşmayı tercih etmektedirler. Bahai dininde taklit ve ön yargıdan uzaklaşmak ve gerçeğin özgürce araştırılması prensibi ile artık İlahi dinlere karşı itiraz gerekçesini ortadan kaldırmış oluyor. Bu gün ilimle din arasındaki çatışmaya da Bahai dininde bulunan “İlimle dinin uyumu” prensibi cevap vermektedir. Böylece

insanlığın sağlıklı bir yönde ilerlemesine ümitli olmak yerinde olur.

Tahkik -Taklit (Araştırma ve Öykünme)

Bu iki kelimenin anlamını Arapça ve Farsça sözlüklerden incelediğimizde tahkik; bir şeyin doğru olup olmadığını araştırmak veya gerçeği meydana çıkarmaktır. Taklit ise bir şeyi anlayarak değil başkalarına bakarak yapmak veya inanmaktır. Başka bir ifade ile akan düşünceye tahkik ve durgun fikir ve düşünceye de taklit denilebilir. Gelişmenin tek yolu gerçeği serbestçe aramaktır. Araştırmadan geçmeyen bir fikir evham ve batıl inançlara saplanır durur. Her hususta araştırma şarttır, özellikle inançta da araştırma emredilmiştir. Dünyadaki tüm anlaşmazlıklar ve çatışmalar taklit yüzündendir. Mevlana Celâlettin ne güzel söylemiştir: "insanları berbat eden taklitleridir, iki yüz lânet olsun bu taklide." Hz. Abdülbaha bir konuşmasında şöyle buyuruyor: "İnsanlar, babaları ve atalarından miras kalmış taklitlerinden arınmalıdırlar. Çünkü Musevilerin taklitleri var, Zerdüştilerin taklitleri var, Hıristiyanların taklitleri var ve Budistlerin taklitleri var. Her milletin taklitleri vardır, kendi taklitlerini hak ve başkalarının taklitlerini yanlış sayarlar! Örneğin Museviler sadece kendi taklitleri doğru ve başkalarının taklidini geçersiz sayarlar. Biz hangisinin doğru olduğunu anlamak istiyoruz. Tabiidir ki; tüm taklitlerin doğru olması mümkün değildir. Bir taklide takılıp kalmak, başkalarının taklitlerini doğrudan araştırmamıza engel olur. Mesela Musevi bir şahsın, Musevilerin taklitlerine inandığından, başkalarınınkinin gerçekliğini anlamasına imkân yoktur! Öyleyse; taklidi bırakarak gerçeği araştırmak gerekir, ola ki başkaları haklı olabilirler! Böylece taklit terk edilmedikçe hakikatin tecellisi olamaz. Örneğin putlara tapanlar, putların hak olduğunu söylerler, bu taklitler terk edilmedikçe hidayet bulmaları ve ilahi birliğe ulaşmaları mümkün değildir, tüm milletler taklitlerini terk etmeli, ondan sonra gerçeği araştırmalıdırlar. Gerçek bu biçimde ortaya çıkar! İlmın talibi olan akıllı ve kâmil bir şahıs araştırmalıdır, her kim söylese söylesin onun aradığı gerçek ilim olmalıdır. Işık;

hangi lambada parlarsa parlarsın onun amacı ışık olmalıdır. Gül hangi topraktan biterse bitsin onun sevgilisi olmalıdır. Güneş hangi ufuktan doğarsa doğsun, ilahi iyiliklerini bağışlar. Taassup olmamalı, güneşe âşık olunmalı; ister Musevi ufkundan doğsun, ister İsevi ufkundan veya Muhammedi ufkundan olsun! Güneşin özü aynıdır. Sonuç olarak insan kimden duyarsa duysun aradığı gerçek olmalıdır!”

Gerçeği araştırırsak, tüm insanlar arasındaki ayrılıklar da ortadan kalkar. Çünkü gerçek birdir ve birleştiricidir. Mevlana Hazretleri ne isabetli söylemiştir: “Yetmiş iki milletin kavgasını mazur gör - Gerçeği görmediklerinden efsaneye yöneldiler!”¹¹

H. Şevki Rabbani buyuruyor : “Taklit ve bağnazlıklar insanların hamuruyla yoğrulmuş ve kişisel duyarlılık ve istekler herkeste mevcuttur. Baha öğretilerinin ezici gücünden başka hiçbir kuvvet bu önyargıları ortadan kaldıramaz ve varlık âleminin vücudunu zehirleyen ve hasta eden bu güçlü bozgunculuğu düzeltemez fesatları ıslah edemez.”¹²

H. Abdülbaha bu konuda buyuruyorlar:

“Bahauallah’ ın öğretilerinin tamamı ruhanidir. İlki, gerçeği araştırmaktır.”¹³

Başka bir yerde“ İnsana ilk gereken şey gerçeği araştırmaktır. Gerçeği araştırmak için ilk yapılması gereken; atalarından taklitleri ve diğer insanların edindiklerini unutmak ve yeryüzündeki tüm dinleri bir bilmektir. Birine bağlanmak ve diğerlerinden nefret etmemelidir ki, hangi din gerçeğe daha yakın olduğunu ayırt edebilsin. Bu biçimde gerçeği araştıran, kesin bulacaktır.”¹⁴

"Bahauallah’ın temel öğretilerinden biri gerçeği araştırmaktır. Yani insanlar, babalarından ve dedelerinden miras kalan taklitlerden arınmalıdırlar. Örneğin Musevilerin taklitleri vardır,

¹¹ Samsun Bölgesel Halk Gazetesi Kasım 2005’te yayınlanan bir makalem

¹² Maideye Asmanı- 3, s. 47 Hz. Sevki Rabbani

¹³ Hetabat Cilt 1, S.28; 14 Nisan 1912 New York

¹⁴ Hetabat Cilt 3,S. 140 Haziran 1911 Londra

eğer bu taklitleri terk etmezlerse hidayete kavuşmaları mümkün değildir ve Tanrı birliğini anlamaları olanak dışıdır. Öyleyse gerçeği araştırma yolunda, insan taklitleri terk etmelidir, bütün milletler, taklitleri terk etmeli ve sonra gerçeği araştırmalıdır. İşte bu şekilde gerçek ortaya çıkacaktır".¹⁵

"Güneş hangi ufuktan doğarsa doğsun ilahi feyzini bahşetmektedir. Bir taassubumuz olmamalı, esas güneşe âşık olunmalı, ister Musevi ufkundan doğsun, ister Muhammedi ufkundan doğsun, ister İsevi ufkundan doğsun, ne olursa olsun güneş güneştir. Öyleyse kimden duyulursa duyulsun, insanın amacı gerçeği aramaktır. İşte gerçeğin araştırılması meselesi budur. Sonuç olarak tüm dünya milletleri duyduklarını bir kenara bırakarak hiçbir millete ne aşırı bağımlılıkta olsunlar ve ne de herhangi bir millete karşı nefret içinde olsunlar. Ola ki; nefretle dolu olan millet, hak ve bağlı olduğu millet ise geçersiz olsun! Bağlı olan veya nefret içinde olan milletlere karşı herhangi bir yargı olmadığı takdirde, o zaman gerçeği araştırabilir demektir. Araştırma sonucunda, ayrılık nedeninin taklitte olduğunu ve ayrıca ilahi dinlerin gerçeğinin bir olduğunu anlar. Böylece gerçeği araştırmak tüm beşerin birleşmesine neden olur."¹⁶

Gene buyuruyor: " Gerçeği araştırırken, insan duyduklarını, babalarının ve ecdadının taklitlerini ve taklit ettiği düşüncelerini unutmaması gerekir ve yeryüzündeki bütün dinlere eşit mesafede olmalıdır, yani birisine bağlılıkta ve diğerine nefrette bulunmamalıdır, ta ki; hangi dinin gerçeğe yakın olduğunu idrak edebilsin. Gerçek araştırıldığı zaman kuşkusuz elde edilir. Gerçek ehli olanlar, güneşi severler ve ışığa âşık olurlar, güneş Musevi ufkundan doğduğunda onun ilahi feyizlerinden yararlanır. Sonra hakikat güneşi İsa'nın ufkundan doğduğu zaman, gerçeği o noktada görülür böylece Musevi ufkundan, İsa'nın ufkuna yönelebilirler. Fakat Musevi noktasına sadece âşık olanlar, hakikat güneşinden habersiz kaldılar. O parlak yıldız ne zaman ki; Musevi

¹⁵Hatabat, Cilt1, S.152, 11 Kasım, 1911, Paris

¹⁶Hatabat Cilt 3, S.108

noktasından İsa'nın noktasına yerleşince güneşi görmekten yoksun kaldılar ve Musevi noktasında duraksadılar. Keza İsevi noktasına âşık olan Hıristiyanlar da, hakikat güneşi ne zaman ki; Muhammedi noktasına yer alınca gene mahrum kaldılar. Ancak güneşe âşık olan kimseler, hakikat nurunu Muhammedi ufkunda da görebildiler.”¹⁷

Önyargıyı bırakmak

Hz. Bahauallah bağınazlık konusu üzerinde özellikle durmuşlar. Çağrısının esas gayesinde, her zaman iki taraf arasında anlaşmaya, milletler arasında dostluğa, kültürler arasında saygıya ve hoş görüye yönelmektir. Hz. Bahauallah'ın sadece insanlık ırkını göz önüne alırlar. Bir özel kitlenin başka bir kitleden üstünlük iddiasını temelsiz olduğunu söylerler.¹⁸

Bağınazlığın, ister ırk, ister kavim, ister milli, ister dini, ister sınıf farkı olsun her türlü, zehirli bir miras olarak kabul ediliyor. Bu, uluslararası toplumun barış içinde oluşmasına ciddi bir engeldir. Herkes, yüce bir ideal ve olgunluğun bir işareti olan insan âleminin birliği uğruna bağınazlığı terk etmelidir. Hz. Bahauallah özellikle inananlarına, kavga ve savaşa neden olan her çeşit bağınazlığın terki için azami çaba göstermeye öğütüyor. Hz. Bahauallah, En önemli eserlerinde şöyle buyuruyor:

“Ey İnsan Oğulları! Bilir misiniz sizi niçin bir topraktan yarattık? Kimse kimseye iftihar etmesin diye. Her an yaratılışınızı düşününüz. Mademki Biz sizi aynı şeyden yarattık, sizin de tek bir şahıs gibi olmanız gerekir. Şöyle ki, tek bir ayakla yürür, tek bir ağızla yer, tek bir toprakta oturur gibi davranmalısınız. Böyle davranırsanız, gerek varlıklarınızdan ve gerek eylem ve işlemlerinizden birlik alametleri ve teklik cevherleri görünür. Ey ışıklar toplumu! Size öğüdüm budur. Bu öğüdümü tutarsanız, bulunmaz şeref ağacının nefis meyvelerinden yersiniz.”¹⁹

İnsan ırklarının farklı ve değişik olması, bütünleşme ve

¹⁷Hitabat Cilt1, 152- 11 Kasım 1911 - Paris

¹⁸SohrabSepehri- Pejuheşname dergisi

¹⁹Saklı Sözler, Arapça, 68

Birlik Çadırı Kuruldu -

birleşik bir dünyanın yaradılışı içindir, yoksa birlikten amaç, herkesin aynı şekil ve aynı tip olması değildir. İnsanlar arasında bu değişiklikler çatışmalara yol açmamalıdır. Maalesef yetersiz bilgi ve yanlış algılamalarımız ayrılıklara neden olmaktadır. Çatışmaların en baştaki nedenlerinden biri yanlış algılamalarımızdır ve bu da insanların birliğine engeldir. Hz. Abdülbaha bir konuşmasında bu konuda şöyle buyuruyorlar:

“Eğer direnen biri karşı çıkarsa ki, dünyada uluslar, milletler, gruplar, gelenek, adetler, yaşayışlar, zevkler ve huy ve ahlak, çeşitli düşünce, akıl ve doğa farklı olduğu halde gerçek birlik nasıl ortaya çıkar ve insanlar arasında tam bir birlik nasıl oluşur diye sorsa? Anlaşmazlığın iki biçimi olduğunu söylerim. Biri savaşa neden olan uluslararası anlaşmazlıktır ki, birbirini yok ederler ve evleri yıkarlar ve vahşet ve kan dökmeye neden olurlar ve bu, yerilmiştir. Fakat bir diğeri yetkinliğin belirtisi ve Tanrı'nın bir bağıdır. Bahçenin çiçeklerini bakınız, her ne kadar renkleri, cinsleri ve biçimleri değişik ve çeşitli olmalarına rağmen itirazcının biri eğer; bu kadar farklı, gelenek, adet, zevk, tabiat ve huylara sahip olan çeşitli taifeler, ümmetler ve milletlerin bulunmasına rağmen, gerçek birliğe nasıl insanlar ulaşılabilir derse, bizim yanıtımız budur ki; ihtilaf iki türdür: İhtilafın bir çeşidi yokluğa sebeptir, işte o savaşın tarafları gibi, birbirlerini mahvederler, evleri yıkarlar, yırtıcılık ve kan dökmeye neden olurlar. Bu çeşit ihtilaf kötüdür. Fakat ihtilafın diğer çeşidi değişiklik olarak bilinmektedir ve o mükemmelliğin ta kendisidir. Yüceler Yücesi Hazretlerin bağıdır. Bakınız; bir bahçenin çiçeklerine ne kadar değişik biçimlere de ve farklı renklere sahip olmasına rağmen aynı suyu içerler, aynı rüzgârlardan gelişirler ve aynı güneşin hararet, ışın ve ziyasından yararlanırlar. Toplum Tanrı sözünün etkisi altında olduğunda, farklı gelenek, örf, düşünce ve tabiatlar insan âleminin süsü olurlar. Ayrıca bu değişik ayırmalar insanın organlarının yaradılışında var olup güzelliğe ve yetkinliğe nedendir. Bu değişik organlar, ruhun etkisinde olduklarından ve ruh, tüm organ ve uzuvlara yayılmıştır ve tüm

damara hüküm sürdüğünden bu çeşitlilik ve ayrımlar sevgi ve uyuşmaya destekler biçimdedir. Bu çeşitlilik, birlik için en büyük güçtür. Eğer bir bahçenin içindeki çiçekler, fesleğenler, tomurcuklar, meyveler, yapraklar, dallar ve ağaçlar tek bir renk, biçim, oluşum ve bir düzende olurlarsa hiçbir güzelliği ve hoşluğu olmaz fakat renkler, yapraklar, çiçekler ve meyveler çeşitli olursa her biri diğerlerin daha süslü olmasına ve daha çok güzel görünmelerine neden olurlar ve bahçe ise şık ve güzel olup son derece latif, güzel ve tazelik içinde olur. Bu farklılık ve ihtilaf çiçeklerin güzelliklerine neden olacaktır. İnsanlar arasında da birleştirici güç olan ilahi kelimenin nüfuzu ile bu farklılık yani gelenek, adet, adap, fikir ve düşünce hepsi insan âleminin güzelliğine neden olacaktır. Keza, bu değişiklik ve ihtilaf, insanın fitratında bulunan değişiklik ve farklılığa benzer. Öyle ki; bu farklılık insanın cemal ve kemaline sebep olmaktadır. Nasıl ki; değişik uzuv ve organlara yönetimi, hükümran olan ruhun nüfuzu altında, koordine ettiği tüm organların çalışması ve damarlardaki seyrinde ise, bu farklılık da birlik ve sevginin destekleyicisidir ve bu çeşitlilik, birliğin en yüce gücüdür. Eğer bir bahçede, çiçekler, güller, goncalar, meyveler, dallar ve ağaçlar hep aynı renk, aynı şekil, aynı tarz ve yapıda olsaydı hiçbir letafeti ve güzelliğini gösteremezdi. Lakin renkler, yapraklar ve meyveler çeşit çeşit olunca, her biri diğerinin güzelliğini ve süsünü artırır ve bahçenin letafetine, güzelliğine ve tatlılığına neden olur. Aynı şekilde, insan âlemindeki fikirlerin, görünüşlerin, düşüncelerin, tabiatların ve karakterlerin değişikliği ve çeşitliliği ne zaman ki; tek bir birlik gücün gölgesinde etkisinde ve birlik kelimesinin etkisinde nüfuzu altına girerse insan âlemi son derece büyüklükle, yücelikle, cemal ile ve yetkin kemal ile görünüp ortaya çıkar. Bugün insan âlemini, tüm eşyanın gerçeklerini kavrayan Tanrı kelimesinin gücünden başka hiçbir şey, akılları, düşünceleri, gönülleri ve ruhları birlik ağacının altında toplayamaz!²⁰

Bay Dreyfus'un evindeki konuşma

²⁰Hatabat, Cilt 1,S. 37-38, Temmuz 1911 Londra

«O'DUR TANRI»

“Gerçekte (Allah’ın dini) sözlerden değil davranışlardan ibarettir. Çünkü Allah’ın Dini, ilaç gibidir, ilacı bilmek değil, ilacı kullanmak ancak sonuç verir. Eğer bir doktor, bütün ilaçları bilse, fakat kullanmazsa ne faydası vardır? İlahî öğretiler, binanın planı ve matematiksel hesaplardan ibarettir. Matematiksel hesaplar yapıp, plan çizildiği halde bina yapılmazsa ne sonucu vardır? Tanrısal öğretiler uygulanmalıdır, yerine getirilmelidir, sadece okumak ve bilmek bir yarar sağlamaz. Örneğin, Hz. İsa’nın öğretilerinden biri şudur: Eğer bir kimse yüzünüzün sağ tarafına bir tokat atarsa siz yüzünüzün sol tarafını da ona çeviriniz. Biri size küfrederse, siz onun hakkında dua ediniz, kötü niyetli olana iyi niyetli olunuz. Bu, Hz. İsa’nın öğretileridir. Aydınlığa sebeptir, dünyanın yaşamına nedendir. Dünyanın barışı ve yararına sebeptir. Ama uygulanmazsa ne faydası vardır. Yazıklar olsun ki, nice kanların döküldüğünü görüyoruz. İsa milleti tarafından ne kadar insanlar öldürüldü. Tarihin yazdığına göre, Protestan ve Katolik anlaşmazlığından dokuz yüz bin kişi öldürülmüştür. Şimdi bu olayın Hz. İsa’nın öğretileri ile ne ilgisi vardır? Hz. İsa böyle öğretiler getirdiği halde, büsbütün O’nun tersini yaptılar. Bütün Hıristiyanlar Hazretin bu sözünü İncil’de okuyor, fakat uygulamıyorlar. Böyle okumaktan ne fayda sağlanır? Eğer gereğince hareket etseydiler, o zaman elbet faydası olurdu. İncil’de «Meyvelerinden ne olduğu anlaşılıyor» diye buyuruluyor. Yani meyveden, bu ağaç kutsal mı, yoksa habis mi, hangisi olduğu anlaşılır. O halde dinin söz değil, uygulama olduğu anlaşıldı. Kur’an’da ise «Başkalarını affederek kendi hırçınlık ve sinirlerini kontrol eden kimseler Tanrı tarafından sevilen ve beğenilenlerdir.» diye buyuruluyor. Yani eğer bir kişi başkasına zulüm ederse, zulüm gören kişi yumuşak huylu olmalı, onu affedip, ona ihsan ve bağışta bulunmalıdır. Şimdi bakınız, davranışlar sözlere ne kadar aykırıdır. Ne zulüm ve sitekler yapıldı. Seyyed ülŞûhe- da’yı (İmam Hüseyin -Şehitlerin efendisi) öldürdüler. Cemali Mübarek (Hz. Bahauallah) şöyle buyuruyor: Eğer Allah’ın yasasına aykırı olmasaydı, katilimin elini öperdim,

kendi malımdan ona miras bırakırdım, fakat ne yapılabilirdi. Çünkü kitabın kesin emri reva görmedi ve dünya malı bu kulun yanında yoktu. Maksat Tanrısal Öğretilerce hareket edilmesidir. Bütün ilahî dinlerin başlangıcında söz değil uygulama vardı. Örneğin, Hz. İsa'nın zamanında Havariler, Tanrısal öğretilerce hareket ediyorlardı ve bu yüzden ilerlediler. Alçaklık mevkiinden yücelik zirvesine vardılar. Kuruntuların karanlığından, hidayet ışığı ile doğru yola yöneldiler. Her zaman böyle idi. Fakat o günler geçince zamanla durum değişir, yavaş yavaş uygulama azalır söz çoğalır. Uygulamadan hiçbir eser kalmayacak derecesine kadar bu iş ilerler ve din tamamen sözden ibaret olur. İşte bu yüzden orta çağda, Tanrı Emri olan Hz. İsa'nın öğretilerinden hiçbir eser kalmamış derecesine varmıştı. Hıristiyan hükümdarların ve kralların tümü birbirleriyle çatışıp devamlı savaşmaktaydılar. Lahey'de barış için kurulan toplantıya bakınız. Barış konusunda ne kadar konuşmalar yapıldı, Sarf edilen sözler ne kadar beğenilmişti. Bütün devletler delegeler göndermişti. Bütün konuşmalar, devletler ve milletlerin birbirleriyle barışması, sulh içinde yaşaması, savaş ile kavgaların ortadan kaldırılması ve silahsızlanmanın uygulanması konusunda idi."²¹

Yine Paris'te bir konuşmalarında şöyle buyurmuştur:

"Bahauallah'ın öğretilerinden biri de ırksal, mezhepsel, cinsel ve siyasi önyargılardan arınmaktır. İnsanlık alemi önyargı hastalığına yakalanmıştır. Kronikleşmiş bu hastalık ölüme nedendir. Tüm sorunlar, savaşlar, kavgalar ve kan dökülmeler önyargıdan kaynaklanır. Görülen her savaş ya dini bağnazlıktan veya siyasi önyargıdandır. Bu önyargılar var oldukça dünya, rahat yüzü göremez. Bundan dolayı Hz. Bahauallah buyuruyorlar; İnsan âlemini yıkan bu önyargılardır. Önce dinlere inananlara bakınız. Eğer onlar Tanrı'yı itaat ediyorlarsa ve O'nun prensiplerini uyguluyorlarsa dini öğretiler kesin önyargılı olmamalıdır. Çünkü Tanrısal öğretiler açıktır ki, insanoğlu birbirine karşı sevgiyle davranmalıdır ve eksikleri başkasına değil kendinde görmelidir ve

²¹Sevgiden Birliğe- Kasım 1911, Paris S. 340

hiçbir biçimde kendini diğerlerinden üstün görmemeli, çünkü iyi son bilinmezdir. Bazı insanlar başlangıçta zeki oldukları halde sonradan ondan uzaklaşmışlar. Yehuda İskariotis gibi başlangıçta çok iyi iken sonunda pek kötü oldu. Niceleri başlangıçta çok kötü iken sonradan pekiyi oldular. Pavlus gibi başlangıçta Hz. İsa'ya düşmanken nihayette en büyük inananı oldu. Öyle ise insanın sonu bilinmezdir bu yüzden nasıl olurda insan kendini başkasından öncelik tanıyabilir. Bundan ötürü insanlar arasında kesin önyargı olmamalı, ben inanırım o inançsız ve ben Tanrı eşiğine yakınım o ise ret edilmiştir dememeli çünkü iyi son bilinmezdir. İkincisi; bilgisizliği bilgili etmeye çalışmalı ve bilgisiz çocukları erginliğe ulaştırmaya çabalamalıdır. Kötü huyluları düşmanlık duymadan iyi huylu yapmalı ve sevgiyle onu doğru yola kılavuzlamalıdır. Üçüncüsü ırksal önyargıdır. Bu, kesin sanıdır. Çünkü Tanrı hepimizi insan yarattı ve hepimiz aynı cinsteniz, yaratılışta bir ayrılım yoktur. Ulusal ayrıcalık yoktur. Hepimiz insanız ve Âdem'in soyundanız. Bu kadar benzerliğe ve birliğe rağmen nasıl olur da bu Alman, o İngiliz, şu Türk, öteki Rum ve diğeri İranlıdır diyelim! Bu apaçık sanıdır. Acaba bu sanı için savaşmak ve kavga uygun mudur veya yakışır mı? Tanrı'nın koymadığı ayrımı inanıp temel görünebilir mi? Tüm çeşitler beyaz, siyah, sarı, kırmızı, uluslar, gruplar ve kabileler Tanrı'nın yanında birdir. Kimsenin ayrıcalığı yoktur meğer Tanrısal öğretilere göre davrananlar, candan sevgi dolu kul olanlar ve âlemi sevenler ve Tanrı'nın rahmeti olanlar. Bunlar ister siyah, ister sarı, ister beyaz olsunlar ayrıcalıklı olup Tanrı yanın yakın olanlardır. Bu insanlar insan âleminin yanan lambaları, Ebha cennetinin meyveli ağaçlarıdır. Bundan dolayı insanlar arasındaki ayrıcalık; batılı veya doğulu olmakla değil ahlak, erdemlikler, sevgi ve Tanrı tanınmasındadır. Dördüncü siyasi önyargıdır. Dünyada eşsiz olmak isteyen insanlar vardır. Bu insanlar başka ülkelerin yıkımına neden olsa da ülkelerinin gelişmesini isterler. Bu yüzden her yolu başvururlar hatta bir ün kazanmak için ordularıyla diğer ülkeleri yıkıp binlerce insanı öldürürler ki bu insan başarılı ve fatih denmesini isterler.

Ancak çaresiz binlerce insanın ölümüne neden olup binlerce ev yıkılmış ve binlerce çocuk anasız ve babasız kalmış ayrıca bu zaferler de kalıcı değildir. Bir gün kazanan yitirir ve kaybeden kazanır. Tarihe bakınız birçok kez Fransa Almanya'yı yendi ve sonra onları yitirdi. Ne çok kez İngiltere Fransa'yı yendi ve bir süre sora Fransa onu yendi. Öyle ise bu kazanımlar kalıcı değiller ve değişirler. Kalıcı olmadığına göre neden insan ona bağlansın ve kan dökmeye neden olsun ve Tanrısal temel olan insanoğullarını yok etsin. Ümit ederim ki, bu aydın çağda bu önyargılar kalmaz. Sevgini ışığı dünyayı aydınlatsın, Tanrı melekûtunun bağış her yanı kuşatsın. Tanrı rahmeti her kese kaplasın. İnsan âlemi bu bağlardan kurtulup Tanrısal siyaseti uyusun çünkü insanı siyaset eksik fakat Tanrısal siyaset yetkindir. Bakınız her şeyi yarattı ve hepsine karşı sevgi doludur. Ve her kese bağışından pay verir. Biz Tanrı'nın kuluyuz ve kul, Mevla'sını canu gönülden itaat etmeliyiz. Öyle ise Tanrı eşğine yalvarıp yakarmalıyız ki, bu karanlıklar yok olup gerçek aydınlık kendini gösterebilir.²²

Bağnazlıkların bırakılması

Ön yargı, batakılık gibidir, aynı zamanda fikir ve zihnin hareketine engeldir. Bilgili kişi, mantıklı delillerin kabulünde tereddüt gösterirse, yani sevdikleri konuların dışında bir görüşü dinlemeğe istekli değilse, artık o bilgi, onu bağnazlık bataklığına saptırır. Zaten bağnazlığın oluş kaynağı akıldan ziyade duygulardandır. Ne zaman ki fikre taassup bulaşırsa, artık akıcı ve ilerleyici düşünceden bahsedilemez.

Bazen bağlılık, bağnazlık olarak sanılır. Eğer bağlılık başkalarına düşmanlığa ve nefrete yol açmıyorsa bir zararı olmaz. Vatani aşırı sevmek doğaldır, ancak bu sevgi diğer ülkelere karşı bir nefret ve düşmanlığa nedense o zaman bağnazlık olur. Aynı şekilde bir annenin çocuğunu aşırı sevmesi doğaldır, fakat bu sevgi kendisine ait olmayan diğer çocuklara karşı sevgisizliğe ve hatta nefrete yol açarsa bu sevgi bağnazlığa nedendir ve doğal değildir.

²²Hitabat Cilt 1, S.158- 13 Kasım 1911- Paris

Bizim birçok şeye karşı bağınazlık gösteririz. Bunlardan birisi irksal önyargıdır. Bu konuda büyük filozof Aristo bile ondan kurtulamamıştır ve övünerek şöyle demiştir: “Şükürler olsun ki; ben berber değil Yunanlıyım, köle değil özgürüm ve dişi değil, erkeğim”. Asırlar geçmesine rağmen hala bazı insanlar onun gibi düşünürler. Tanrı'nın kutsal emriyle yan yana gelen dinlere inananlar, zamanla ayrılığa düşüp bağınazlığın en şiddetlisini yaratmış oldular. Öyle ki bu bağınazlık, iman örtüsüyle sinsi bir şekilde yıkımını sürdürmektedir ve Allah'ın yardımını olmadan ondan kurtuluş mümkün değildir. Hz. Bahauallah buyuruyor: “Dinî nefret ve düşmanlık dünyayı yakacak bir yangındır, bu yangının söndürülmesi pek zordur; meğerki Tanrı'nın kudreti insanları bu boş ve kısır beladan kurtarsın”²³

Savaşlar her zaman bağınazlıktan doğmuştur ve o da taklitten doğmuştur. Bağınazlık bir anlamda kindir ve kin de her zaman marazdır (maraz- hastalık) Hz. Abdülbaha buyurduğu gibi, zaten kin, akıl ve fikri çalışmaz hale getirir, karar verme ve tedbiri durdurur ve insan ruhunun ışıklarını söndürür kin duygusu, başka bir deyimle bağınazlık, insanın zatında var olan bir karakterdir, onun terk etmesi mümkündür. Kin doğal olmayıp tedavisi olasıdır ve sebebi ruhaniyet eksikliğidir.

Dünya Barışı

“Dünyaya makrokozmu denilirse, insanı da mikrokozmu olarak kabul edebiliriz. Nasıl ki; doğada birbirine bağımlı, zorunlu kanun ve düzen varise, insan yapısında da birbirleriyle ilişkili düzen ve kanunlar vardır. İnsan vücudunu meydana getiren organlara bir bakalım, hiçbiri yapısal ve fonksiyonel olarak birbirine benzemez. Midenin ayrı, akciğerin ayrı, böbreğin ayrı ve karaciğerin de ayrı ayrı bir yerleşimi vardır, çalışmaları ve yapıları birbirine hiç benzemez. Bu ayrılık ve farklılık aralarındaki ihtilaf ve savaşa yol açıyor mu? Aralarında anormal olmayan bir olay olmadıkça cevap hayırdır. İnsanlık âlemini bir bütün olarak göz önüne alırsak, değişiklik ve çeşitlilik içinde bulunmasıyla beraber neden birlik

²³ Kurdun Oğlu Risalesi- S.6

içinde olmasınlar! Doğalarının gereği çeşitlilikte birlik olmalarıdır. Bu prensibin algısında güçsüz olup anlamakta güçlük çekmemize gerek yoktur, çünkü bu çeşitlilikte birlik prensibi, doğanın gereğidir. Bahai toplumunda din, dil, milliyet ve çeşitli sosyal farklılıklara rağmen birlik içinde yaşamının en canlı örneğini görmek mümkündür.

Bugünkü dünyamızda, herkesin dilinde barış sözcüğü vardır, fakat gönüllerde savaş ateşi alevlenmektedir. Kendilerini barışçı olarak iddia edenlerin savaş ateşini yaktıkları hepimizin malumudur. Dünya barışı doğanın gereğidir, ancak buna gönülden inanmalıyız, sadece sözde veya dilde barışı anmakla, barış olmaz! Bu şartlarda, insanlar içtenlikle barışa âşık olmadıkça dünyamız yok olmaya mahkûmdur! Bakınız! Doğada varlıkların oluşması terkiple yani çeşitli maddelerin birleşmesiyle oluşur. Şöyle diyebiliriz, varlık birleşme ve yokluk da ayrışmadır. Bu doğanın kanunudur, varlık için birlik ve yokluk için ayrılık gerekir. İnsanlık âleminin birliği ile genel dünya barışı doğal olarak gerçekleşmesi mümkündür.

Dünya barışının kurulması için gönül eğitimi gerekir. Bu eğitim ilk önce çocuklardan başlamalıdır. Anne, baba, okul ve toplum çocuklara insanın değerli bir varlık olduğunu ve insanlık âleminin birliği için, sevginin bir harç malzemesi olduğunu öğretilmelidirler. Düşmanlık ve savaş Tanrı da sevmediğini anlatılmalıdır.

Tarih boyunca insanlar arasında savaş ve çatışmalar olmuştur. Tanrı iradesi ile bugün insanlık olgunluk çağına ayak bastığı için artık savaş bırakıp barışa yönelmelidir. Savaşın nedenlerinden en önemlisi, ne yazık ki din faktörüdür. Barışa neden olması gereken din, her zaman düşmanlık, ayırım ve savaşa neden olmuştur. Bu dini savaşların, dinin özünde olmadığı kesindir. İnananlar arasında bu düşmanlık ve savaş, geçmiş din âlimlerinin bireysel yorum ve anlayışlarından doğmuştur. Bütün dinler, birbirleriyle sorun yaşayan milletleri, birlik çadırı altında birleştirmek istemişlerdir. Fakat birliğe araç olan din, sonra düşmanlık ve sorunlara nedeni

yapılmaktadır. Tıpta, ilaç şifa içindir, iyileşmek için vermesi gereken bir ilacı, aldıktan sonra daha da sizi hasta ederse, başka bir ifade ile sağlık ve hayat veren bir ilaç ölüme neden olursa, o ilacı almamak daha sağlıklıdır. Aynı şekilde, din insanlar arasında birlik yerine düşmanlık ve savaşa neden olursa, dinin olmaması daha iyi değil midir?”²⁴

Hz. Bahauallah'ın 1868- 1874 yılları arasında Edirne ve Akka'dan dünya siyasi liderlerine gönderdikleri mektuplardan sonra, Bahai dininin en yüksek mercii olan Yüce Adalet Evi, Hz. Bahauallah'ın çağrısını 1992 yılında dünya liderlerine tekrar, gönderdiler ve bir daha onları bilgilendirdiler. Aşağıda o barış mesajının kısaltılmış şeklini görüyoruz.

“VA'AD EDİLEN DÜNYA BARIŞI” kitapçığında özetir:

“İyi niyet sahiplerinin asırlardan beri yürekten arzuladığı, sayısız nesillerin kâhin ve şairlerinin hayalini kurduğu ve çağlar boyunca insanlığın kutsal kitaplarının vaat ettiği büyük barışa milletler nihayet kavuşmak üzeredirler. Tarihte ilk defa herkesin, tüm dünyayı, sayısız çeşitli milletleri ile tek bir perspektif içinde görmeleri mümkündür. Dünya barışı sadece mümkün olmakla kalmayıp, aynı zamanda kaçınılmazdır. Dünyamızın evrimlerinin bundan sonraki aşamasında, bir büyük düşünürün “ insanlığın dünyalaşması” şeklinde ifade ettiği şey gerçekleşecektir.

Barışa, insanların eski davranış kalıplarına inatla sarılmasının sebep olacağı akla hayale sığmaz dehşetteki olaylardan sonra mı ulaşılabilecek, yoksa şimdi müşaverelerle belirecek iradenin tasarrufu ile mi kucak açılacak; bu dünya sakinlerinin önündeki bir seçimdir. Milletlerin karşılaştığı çetin problemlerin tüm dünyayı ilgilendiren bir ortak sorun haline geldiği bu kritik derecedeki nazik dönemde, çatışma ve düzensizlik dalgasına set çekmemek, insaf sığmayan bir sorumsuzluk olacak.

Şimdi barışın mümkün olduğuna dair belirtiler vardır. Milletlerarası işbirliği ilerlemiş, bilimsel araçlar birleşik bir dünyayı idare edecek bir düzeye gelmiştir. Fakat yanlış inançlar

²⁴Samsun Bölgesel Halk gazetesi Mayıs 2005

ve milli çıkarlar bunu engellemektedir.

Bir asırdan fazla bir zaman önce Bahai dininin kurucusu Bahauallah, dünya hükümdarlarını barışa davet etmiştir. Hz. Bahauallah şöyle söylemiştir: “İnsanlığı bölen ve insan ırkına acı veren olaylar her gün bir kat daha azgınlaşıyor... Çünkü şimdiki toplum (dünya) düzeni acınacak derecede elverişsiz ve bozuk görünüyor.” İnsanlar bugün bencil ve saldırgan davranışın, insanın tabii bir özelliği olduğu fikrinde birleşiyorlar. Bu, barışa ulaşmayı engelleyen yanlış bir görüştür. Bahai dini bugünkü ıstırapların insanlığı birliğe götüren basamaklar olduğu görüşündedir. Dünya barışının temelini atmak için ilk şart, insanlığın içinde bulunduğu bu durumun yine insanlığın olgunluğa varmadan önceki dönemi olarak kabul etmektir. Bu dönem, insanlığın yeryüzündeki kaderini ve içerisinde saklı olduğu mükemmelliğin açığa çıkmasını sağlayacaktır. Dünya barışının temellerini başarı bir biçimde atmak istiyorsak, dini bir tarafa atmamalıyız. Hz. Bahauallah şöyle buyurmuştur: “Din ışığı kararınca... Adalet ışıkları söner ve barış ortadan kalkar.”²⁵

Silahsızlanma

İkinci dünya savaşından sonra, soğuk savaş döneminde en önemli olaylardan biri özellikle zengin ülkeler arasında silahlanma yarışıdır. Bu ülkelerin askeri harcamaları yılda 1.400 milyar dolara ulaştı. Böylece silahlanmaya yarışında ülkelerin bütçeleri ağır yük altına girdi. Hz. Bahauallah bu olaylardan yıllar önce İngiltere Kraliçesi Victoria'ya hitaben yazdıkları Levihte, dünya padişahlarına şöyle öğütte bulunuyorlar: “Ey cihanın taçlıları! Biz sizin her yıl masraflarınızı arttırıp bu masrafların yükünü uyruklarınıza yüklediğinizi görüyoruz. Bu cidden büyük bir haksızlıktır. Mazlumların ahlarından ve gözyaşlarından korkunuz, halklarınıza ağır yük yüklemeyiniz.”²⁶Yine buyuruyor: “Ey Hükümdarlar! Birleşiniz, birleşiniz ki aranızda esen nifak kasırgası dinsin ve milletleriniz rahat yüzü görsün. Anlamak

²⁵En Büyük Haber S. 129 (alıntı)

²⁶Ordular Rabbi'nin Çağrısı (Dünya Hükümdarlarına Mektuplar) S.58 (179)

isteyen anlasın.”²⁷

Aynı buyruk krallar suresi²⁸ de tekrar edilmiştir.

Silahsızlanma görüşü öteden beri, barış taraftarı olan düşünürlerde vardı, fakat 19. ve 20. asırlarda korkunç ve modern silahların piyasaya girmesiyle binlerce insan bu silahların üretimi ve satışıyla uğraşmaktadır ve silah satışı en karlı ticaret şekli oldu. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra güçlü ve zengin ülkelerin silahlanma yarışı o dereceye vardı ki; bütçelerinde dengesizliklere yol açtı. Hz. Bahauallah'ın ilahi sözlerinin gizemli gücü, ülkelerin silahsızlanma çabalarında etkisini gösterdi, yani uluslararası anlaşmalarla, stratejik konvansiyonel ve nükleer silahların sınırlandırılması kabul edildi ve Hz. Bahauallah'ın öngörülleri yerine gelmeye başladı. İstatistiklere göre 20. asrın son yıllarında silahlanma bütçesi soğuk savaş dönemine göre yarı yarıya düşüş göstermiştir.

Hz. Bahauallah Kitab-ı Akdes'te, sadece silahların azaltılmasıyla kalmayıp, normal bireylere silah taşımalarını da yasaklamıştır. Deneyimlerin gösterdiği gibi birçok ülkede örneğin Amerika ve Brezilya'da evlerinde silah bulunduran sivil kişilerin çokluğu yüzünden toplumda güven kalmadığı tespit edilmiştir. Brezilya'da²⁹ tahminen 17 milyon ateşli silah sivil halkın elindedir ve günlük adam öldürme 100 kişi olarak bulunmaktadır. Amerika'da sivillerin elindeki ateşli silah Amerikan nüfusundan daha fazla olduğu tahmin ediliyor. Son zamanlarda çocuk yaşta ve yeni yetmelerin ellerindeki silah ile sık sık okul katliamları hepimiz tanık oluyoruz.

Bilindiği gibi Birinci Dünya Savaşı'ndan önce 1905 - 1914 yıllarında aşırı bir silahlanma yarışı başladı. Askeri harcamaların bütçesi; Fransa'da %43, Rusya %72, Almanya %34'e yükseldi. 1919 Versay Antlaşmasıyla, askeri gücü sınırlandırması açısından ilk adımı Almanya, ordusunu 100.000 kişiyle sınırlandırmasıyla

²⁷ Ordular Rabbi'nin Çağrısı (Dünya Hükümdarlarına Mektuplar) S.59 (182)

²⁸ Muluk (padişahlar) - padişahlara hitaben Krallar Sure.

²⁹ www.savaskarsitlari.org/arsiv.asp

atmış oldu.

Şubat 1932 yılında Cenevre’de silahsızlanmaya yönelik önemli toplantı oldu. İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra Birleşmiş Milletler’in gündeminde sürekli silahsızlanma vardı. 1946 - 1952 yılları arasında iki komisyon kuruldu. 1961 yılında Birleşmiş Milletler'in nükleer silahların sınırlandırılması konusunda Amerika, İngiltere ve Rusya’dan başka, yüz ülke arasında bir antlaşma imzalandı. 1993te Cenevre’de yapılan konferansta kimyasal silahların kullanılması tamamen yasaklandı ve 150 ülke bu antlaşmayı imza attılar. Birleşmiş Milletler'in silahsızlanmaya yönelik ve dolayısıyla savaş tehlikesinin azalması yönünde etkili oluşunu belirten bir raporda Le Mond Gazetesi şöyle yazıyor:³⁰

Dünyada 1946-1991 yıllarında 3 kat artan savaşlar,1992 yılından sonra %40 azalma gösterdi.

1940’ yıllarda savaşlar 38000 ölü bırakmışken,2002 yılında daha da düşmüştür.

1963 yılındaki darbelerin sayısı 25 iken 2002 yıllarında 10 darbe kaydedildi.10 yıl içinde sığınmacıların sayısı%30 azaldı. Bu rapordan anlaşıldığı gibi Birleşmiş Milletlerin barışla ilgili çaba ve çalışması etkili olmuştur. Klasik, nükleer, kimyasal ve biyolojik savaşların yasaklanması için çeşitli antlaşmalar imzalanmasına vesile olmuştur. Her ne kadar bu çalışmalar sınırlı ise de, daha etkili ve geniş başarılar için ümit edilmektedir.³¹

British Columbia Üniversitesi raporuna göre 1946 yılında demokratik düzen ile idare edilen ülkeler ancak 20 ülkede sınırlı idi, 2005 yılında bu rakam 88’e yükseldi. Kuşkusuz diktatörlükle idare edilen ülkelerin liderlerinin, despotik ve gururla ülkelerini savaşa sürüklemesinin daha kolay olduğu anlaşılıyor.³²

³⁰ Le Mond Gazetesi 19.10.2005

³¹ tr.wikipedia.org/wiki/II._Dünya_Savaşı

³² <http://www.bahairadio.org/rassekh-archiveih-> Dr. ŞahpurRash
10 Ekim 2006

Bahai dininin Velisi Hz. Şevki Rabbani 1936 yılında yazdıkları bir eserde: Gelecekte, ekonomi ve siyasi savaşlara harcanan güç ve kaynakların, artık insanlık için buluşlara, sanatın ilerlemesi, üretim arttırılması, hastalıklarla mücadele edilmesi, bilimsel araştırmalara hız verilmesi, daha kaliteli sağlık olanaklarının yayılması, terk edilmiş madenlerin ortaya çıkarılması, insan ömrünün uzatılması ve insanın mutluluk ve refahı için kullanılacağıının müjdesini ve umudunu veriyor.³³

Bahailer, barış için tehdidin sadece silahlanmada değil, başka etkenlerin de göz önüne alınması gerektiğine inanırlar; örneğin fakirliğin kaldırılması ve yaşamdaki ekonomik dengeyi sağlamak, birey ve grupların haklarını tanımak, insan şahsiyetine hangi ırktan olursa olsun saygı duymak, birey, cemaat ve milletler arasındaki uyuşmazlığın bertaraf edilmesi için kurulan (Uluslararası)organların sağlanmasının gerekli olduğunu kabul eder.

Dünya Krallara Çağrı:

Hz. Bahauallah bu çağınTanrı zuhuru olduklarını ilk kez açık olmayan bir şekilde 1853'te Tahran'da Siyah Çal zindanında izhar buyurdular. İkinci aşamada, Bağdat'ta 1863 yılında açık ve umumi bir şekilde ilahi görevini açıkladılar. Üçüncü aşamadaki Emrini açıklaması ise, padişahlara, sultanlara, vekillere, elçilere, dünya dini liderlere örneğin 9.Papa'ya, filozoflara, şeyhlere açık ve yazılı beyanlarla hiçbir dönemde benzeri görülmeyen bir açıklık ve kudretle Emrini ilan buyurdular. Her ne kadar bu levihlerdeki hitaplar o günkü dünya liderlerine yönelik olsa da, muhatap tüm insanlara yöneliktir ve içeriği; adalet, barış ve birlik gibi konulardan oluşmaktadır. Hz. Bahauallah'ın vurguladıkları ilk emir ve öğüt " Ey Padişahlar Topluluğu! Adalet'ten yana olunuz!" oldu. Hz. Bahauallah sürgünde ve hapiste yalnız, kimse ile iletişim içinde olmaksızın, özgürlüğü tamamen kısıtlanmış bir durumda iken dünya liderlerine ve önderlere çağrılarda bulunarak hepsini

³³<http://www.bahairadio.org/rassekh-archive> - 20 Haziran 2006

adalete davet ettiler.

Hz. Bahauallah'ın ilahi çağrısının özelliklerinden ikisini burada yeri gelmişken analım:

1- Geçmiş bütün ilahi elçilere vahiy sözlü idi, fakat Hz. Bahauallah ve hatta Hz. Bab döneminde ilahi vahiy yazılı bir şekilde insanlara bahşedildi. Hz. Bahauallah'ın en kutsal eseri olan Kitab-ı Akdes, kendi yaşadığı dönemde Hindistan'da ilk kez basılarak yayınlandı.

2- Anılan bu özellikten başka Hz. Bahauallah'ın vahiy olarak eserlerinin çokluğudur. kısa veya uzun olmak üzere; hemen hemen yüz cilt eser, Kendisi bu devirde insanlığa armağan etmişlerdir. Bu kitaplardan bir kısmı, aşağıda kısaca söz konusu olan krallara, sultanlara, imparatorlara, parlamenterlere, din liderlerine, siyasilere ve filozoflara hitaben eserlerdir. Bu Levihler; İstanbul- Edirne ve Akka döneminde yazıldı. (1863 - 1871 tarihleri arasında)

Hz. Bahauallah'ın o dönemdeki krallara yönelik eserleri dört bölümde incelenebilir:

1. Krallar suresi/Suret'ulMulük'te genel olarak tüm padişahlara ve dini liderlere hitaben yazılmıştır.

2. Özel olarak yazılan levihler. Örneğin İran Sultanı Nasıruddin Şah, İngiltere Kraliçesi Victoria, III. Napolyon, 9. Papa vs.

3. Değişik Levihler içinde bulunan padişahlara yönelik. Örneğin Kitab-ı Akdes'teki hitaplar. (Alman Kralı, II. Alexanser Rus padişahı, Sultan Abdu'l Aziz, Avusturya İmparatoru ve Amerika Cumhurbaşkanı vs.)

4. Memleket idaresini eline tutan siyasi liderlere ve dolaylı ve dolaysız hitapları içeren levihler, örneğin; Suret'ul Sultan (Sultan Levhi) ³⁴, Rızvan'ı Adl. Sürey-i Heykel, Surey-i İsmeh'ul Mursel ve birçok eserler gibi.

Hz. Bahauallah döneminde ülkelerdeki diktatör imparatorların

³⁴Suret'ul Sultan Nasıruddin Şaha hitaben Sultan Levhinden farklıdır,

ellerinde oluşu, siyasette adaletin yerine baskıcı yöntemlere bıraktığı bir dönemde, zindanda bile Kendi görüşünün ifadesini engelleyen bir ortamda, Kendisi; Levihlerinde sultanlara adalet kavramın ve böylece adaletin yeryüzünde yerleşmesini ilahi bir planla irade olduğunu vurgulandı. Hz. Bahauallah'ın buyruğu ve adaletin ilk adımı“; mazlumlara zulmedilmesin!” diye dünya liderlerine ikaz ettiler. Ayrıca; Ey yeryüzündeki padişahlar! İlahi yöntem ve öğretilere aşmayınız. Kimseye zulmü uygun görmeyiniz. Aşırı silahlanma giderlerini, halkın omuzlarına yüklemeyiniz! Diye buyurdu. Böylece Hz. Bahauallah, 150 yıl önce dünya liderlerine öğütte bulundular. Bu ilahi öğütlere padişahlar, zamanında kulak asmış olsalardı bugün dünya başka bir dünya olurdu.

1850 yılından bu yana dünyada, hep savaşlar olup kan dökülmektedir. Barışla ilgilenen sivil toplum kuruluşlarının güvenilir kaynaklara dayanarak verdikleri bilgiye göre;³⁵ 2008 yılında silahlanma ve askeri harcamalar 1454 milyar dolarlık bir rakama ulaşmış, 2009 yılında bu harcama %45 artış göstermiştir. Safi milli hâsılanın %2,4 'nün ve dünyada yılda kişi başına 217 dolar silahlanmaya harcadığı bildirilmiştir. Dünyada nükleer başlık sayısı 8400'e ulaşırken, bunlardan 2000'i kullanmaya hazır ve 2330 başlık da depolanmış vaziyettedir. Silahlanma harcamalarında 2001 - 2006 arasında %30 artış tespit edilmiştir. Dünyada günlük silahlanma harcamaları 2-4 milyar dolardır. Yapılan istatistiklere göre, bir yıllık silahlanma için harcanan para ile dünyada var olan fakirlik ve cehaleti 10 yılda kökten kaldırılabilecektir. Depolanan silahların bir gün kullanılacağı olasılığı vardır. Hz. Abdülbaha'nın 1911-1913 yıllarında Avrupa ve Amerika³⁶seyahatlerinde Avrupa kıtası için bir ön tanısı vardı “Avrupa bir cephaneye benzer, bir kıvılcımla patlamaya hazırdır.” diye haber verdiler. Avrupa silahlanmayı Sedan Savaşı'ndan sonra ciddi bir şekilde arttırdı ve sonuçta1. Dünya Savaşı patlak verdi.

³⁶<http://www.bahairadio.org/search-UstadFerid> 20 Ekim 2012

1914-1918 yılları arasındaki savaşta 10 milyon ölü asker, 20 milyon yaralı asker ve 8 milyon kayıpla sonuçlandı.³⁷

140 yıl önce Hz. Bahauallah dünya liderlerine ve siyasi önderlere hitaben “zerre kadar zulüm yapmayınız. Dünya baştanbaşa zulümle doludur. Adaletin anahtarı Akka’daki tutsak olanın elindedir.” dediler. Bu iddiada adaletin esas kaynağının bizzat ilahi elçilerde olduğunu kastediyorlar. Hepimiz Allah’ın adil olduğunu bildiğimize göre, yeryüzünde adaletin temsilcileri de kuşkusuz ilahi elçileridir.

Bu çağrının ne zaman ve hangi şartlarda ilan edildiğini bir düşünmemiz gerekir. O dönemde, sultanların ve imparatorların karşısında, onlara öğüt verme ve eleştirme kimsenin haddi değildi. Âlimler, filozoflar ve şairler, genellikle padişahlara överlerdi, ayrıca onların yüceltmekten başka bir seçenekleri de yoktu. Hz. Bahauallahesir ve zindanlı olmasına rağmen, zulüm tahtında oturanlara böyle seslenme ayrıcalığı, Tanrı gücünden başka ne olabilir? . Hz. Bahauallah, adaletin yerleşmesi ancak insan âleminin birliği ile mümkün olabileceğini onlara bildirdiler.

Yukarda anlattığımız gibi; Hz. Bahauallah kendi döneminde padişahlara özellikle ayrı ayrı Avrupa ve Asya’daki padişahlarına, Amerika cumhurbaşkanlarına ve bazı imparatorlara toplu halde Levih ve mektuplar yazdılar. Onlara kendi davetini kabul etmelerini buyurdular. Etmeyenlerin geleceğinin iyi olamayacağını açık bir dille ikaz ettiler. Bu ilahi

çağrıya olumlu yanıt vermedikleri için nerdeyse tüm muhatapların saltanatı yok olup yurtları parçalandı veya ellerinden çıkmış oldu.

Hız. Bahauallah Napolyon'a iki mektup gönderdi. Biri Edirne'den ve ikincisi Akka'dan. Hız. Bahauallah ona yazdıkları ikinci levhinde "Memleketinde ayrılıklar olacaktır, iktidar dizgini elinden alınacaktır..." buyurdular. Hız. Bahauallah'ın Napolyon'a yaptığı uyarılar 1868 yılında idi, Napolyon'un Almanlarla olan savaşta yenilgisi ve Almanların eline esir düşmesi ve saltanatının düşmesi 1870 yılında vuku buldu. 1868'den sonra bu levhin sureti doğu ülkelerindeki birçok Bahai'nin elinde vardı ve bu kehanetlerin ne zaman yerine geleceğini bekliyorlardı. Çünkü Avrupa'da Napolyon en güçlü ve saygın lider idi ve Napolyon'un saltanatının feci ve onursuz bir şekilde sona erebileceği kimsenin aklına gelmezdi.

1870'teki Sedan Savaşı Fransız İmparatoru'nun kaderini tayin etti. Ordusunun tamamı bozguna uğradı ve modern tarihte şimdiye kadar kaydedilmeyen en ağır koşullarla teslim oldu. Büyük bir harp tazminatı ödendi. Kendisi de esir alındı. Tek oğlu prens, bir kaç yıl sonra Zulu Savaşı'nda öldürüldü. İmparatorluk çöktü. Cumhuriyet ilan edildi. Daha sonra Paris kuşatıldı ve silahları alındı.

Hız. Bahauallah'ın Napolyon'a yazdığı II. Levih muhafızlar tarafından anlaşılmasın diye adamın birisi, şapkasının için desaklayarak Akka hapishaneden çıkardı. Akka'da Fransız konsolosluğu temsilciliğine verildi, o da Fransızcaya çevirerek İmparatora gönderdi. İmparatora meşum ikazları içeren muazzam azamet ve latif bir lisanla nazil olan Levhi okuyan Fransız temsilcisinin oğlu³⁸ ondan derinden etkilendi ve Hız. Bahauallah'ın sözlerinin kısa bir zaman içinde yerine geldiğini hayretle görünce Bahailiği kabul etti.³⁹

38

³⁹ Hız. Bahauallah'ın Zuhuru. Cilt III, Sayfa 145- AdibTaherzadeh

⁴⁰ Verilen rakamlar Heykel Suresinde olan sayfa ve paragraflardır.

Hız. Bahauallah'ı, aile bireylerini, inananları ve özellikle çocuk çocuk hepsini, sırasıyla İstanbul, Edirne ve Akka'ya en zor şartlarda ve acımasızca sürgün ve zindanlara attılar. Sultan Abdu'l Aziz ve Sadrazamları Âli Paşa ve Fuat Paşa'nın akıbetlerinin hüsrarla son bulacağını Hız. Bahauallah Levihlerinde haber verdiler. Levihlerinde ve Kitab-ı Akdes'te onlara hitaben, Tanrı gazabıyla karşı karşıya kalacaklarını açıkça onlara bildirdiler.

Aynı zamanda İran Şahı, II. Alexander, Fransuva Josef, I. Wilhelm'in de benzer akıbetlerle Hız. Bahauallah'ın haber verdiği şekilde, saltanatları yıkıldı, kendileri ya terör sonucunda ya da alçaklık içinde yok oldular ve memleketleri ise ya da parçalandı veya yitirdiler. Böylece Hız. Bahauallah'ın buyurdıkları gibi yaşamları hüsrarla son buldu.

Hız. Bahauallah'ın dünya liderlerine yazdıkları mektuplar, o dönemde çok uyarıcı ve düşündürücüdür: İlahi fermanlara kulak asmadığınız takdirde sonunuz hiç de iyi olmaz! Kehaneti gerçekleşti. Yukarıda anlattığımız gibi; Hız. Bahauallah'ın genel veya özel şekilde dünya liderlerine yazdıklarından bazı örnekler sunalım:(Ordular Rabbinin Çağrısı Kitabından)⁴⁰

1/1 -"Ben gerçekten de göklerde ve yerde olan herkes için Tanrı'nın Yoluyum, ne mutlu ona doğru koşana!"

34/102-"Ey Papa! Yırt at perdeleri! Rabler Rabbi bulutların gölgesinde geldi; hüküm, Aziz ve istediği gibi davranan Tanrı tarafından yerine getirildi. Rabbinin gücüyle sisleri dağıt ve O'nun adlarının ve sıfatlarının melekûtuna yüksel. Kalem-i Âlâ güçlü ve her şeyi kaplayan Rabbinin izniyle sana işte böyle buyurdu. O, gerçekten, ilkinde olduğu gibi yine Gökten indi. Dikkat et de Ferisilerin açık bir kanıt ve tanık olmaksızın O'nunla mücadele ettikleri gibi sen de O'nunla mücadele(karşı gelme ve münakaşa) etme. Sağ elimde bağışın bengisuyu, sol

elimde adaletin seçkin şarabı akmakta; önümde işaretlerinin bayraklarını taşıyan Cennet melekleri yürümekte. Hiçbir adım seni yerin ve göğün yaratıcısı olan Tanrı'dan alıkoymaması için aç gözünü. Dünyayı ardında bırak ve yönel tüm yeryüzünü aydınlatan Rabbine.”

35/107 - “Söyle: Durdurun kalemlerinizi ey din adamları topluluğu; çünkü işte, İzzet Kalemî'nin cızırtısı yer ile gök arasında yükseldi. Elinizdekilerin hepsini bir yana atın ve güç ve yetki ile size nazil ettiklerimize sıkı sıkıya sarılın. Tanrı bilgisinde saklı Saat gelip çattı; bunun üzerine yerin tüm zerreleri haykırdı: “Kadim büyük görkemiyle geldi! Ey dünya halkları, alçakgönüllü ve tövbekâr kalplerinizle O'na koşun.” Söyle: Biz kendimizi, gerçekten de, sizin yaşamlarınız için feda ettik. Yazık ki ne zaman tekrar size geldiysek sizi Biz'den kaçır bulduk; bunun üzerine şefkatli gözlerim halkım için gözyaşı döktü. Tanrı'dan korkun, ey anlayanlar.”

37/113 -“Ey tüm dinlerin takipçileri! Sizi hüsrân çölünde sersemce gezer görüyoruz. Siz bu Deniz'in balıklarısınız; hayat kaynağınızdan kendinizi niçin alıkoymuyorsunuz? İşte, o karşınızda dalgalanıyor. Her diyardan ona koşun. Bugün Kaya en büyük haykırıyla haykırdı ve Her Şeyin Sahibi olan Ulu Rabbine övgüler sunarak şöyle dedi: “İşte! Baba burada ve Melekûtun vaadi gerçekleşti!” Bu, azamet perdelerinin ardında korunmuş olan ve Vaat yerine gelince ışığını Tanrısal İrade ufkundan açık belirtilerle saçan Söz'dür.”

42/131 -“Ey Paris kralı! Keşişe söyle çan çalmasın. Hakk'a yemin olsun! En Ulu Çan, İsm-i Âzam olan kişinin heykelinde ortaya çıktı ve yüceler yücesi Rabbin irade parmakları onu ölümsüzlük ceberûtunda kendi Ebha adıyla çalmaktadır. İşte senin Rabbinin ulu ayetleri bir kez daha senin için indi ki bütün ulusların inleyip ağladığı, şehirlerin temelini sarsıldığı, tüm gözlerin, bilici ve hikmetli Tanrı'nın diledikleri hariç, dinsizlik tozları ile perdelendiği şu günlerde yerin ve göğün yaratıcısı olan Tanrı'nın zikrine kalkasın. Söyle: İsteddiği Gibi Davranan, Rahman olan isminin güzel kokulu esişleri ile varlıkları diriltmek, dünyaya birlik getirmek ve herkesi

gökten inen bu Sofranın çevresinde toplamak için ışık bulutlarıyla geldi. Tanrı'nın nimetini, size indikten sonra sakın inkâr etmeyiniz. Bu sizin için sizde olan her şeyden daha hayırlıdır; çünkü sizde olan fani, Tanrı'da olan ise bakidir. O, gerçekten, dilediğine hükmeder. Bağış yelleri Rahman olan Rabbinizin yönünden esti. Bu yeller kendisine dönenleri günahlarından, her türlü ağrı ve sızılarından kurtarıp temizler. Ne mutlu yüzünü onlara çevirenlere ve vay yüzlerini onlardan döndürenlere!”

45/138- Yine III. Napolyon'a- “Yaptıkların yüzünden ülkende karışıklık çıkacak, yaptıklarının cezası olmak üzere imparatorluğun elinden gidecektir. O zaman kendini açık bir hüsrana içinde bulacaksınız. Oradaki bütün halk şiddetli bir sarsıntıya uğrayacaktır; meğerki bu Emrin zaferi için ayağa kalkasın ve bu doğru Yol'da Ruh'a tabi olasın. İzzetin seni mağrur mu etti? Hayatıma yemin olsun, bu büyüklüğün devam etmez ve yakında sona erer; meğerki bu sağlam İpe yapışasın. Biz zilletin seni kovalamakta olduğunu görüyoruz, sen ise bunun farkında değilsin. Sana yaraşan, O'nun görkemli makamından çağırın sesini işitince, sende olanı bırakıp “Buradayım, ey gökteki ve yerdeki her şeyin Rabbi!” demektir.”

52/158 - “Ey Rus Çarı! Kutsal olan Padişahlar Padişahı Tanrı'nın sesine kulak ver. Mele-i Âlâ arasında en güzel isimlerle ve yaratık âleminde Tanrı'nın Nurlular Nurlusu adı ile adlandırılmış olan Kimsenin oturmakta bulunduğu uçmağa yönel. Sakın arzuların seni, Rahman ve Rahim olan Rabbinin yüzüne yönelmekten alıkoymasın. Biz Rabbine gizlice yakarırken O'ndan ne dilediğini işittik. Bundan ötürü inayetimin meltemi esti ve rahmetimin denizi dalgalandı. Dilediğini kabul ettik, hak üzere sana yanıt verdik. Senin Rabbin, gerçekten Her Şeyi Bilendir, Hikmetlidir. Zindanda zincirler ve prangalar içinde mahpus bulunduğumuz sırada senin sefirlerinden biri Bana yardım elini uzattı. Bundan dolayı Tanrı sana Kendi bilgisinden başka kimsenin bilgisine sığınmayan bir makam takdir buyurmuştur. Sakın bu makamı başka herhangi bir şeye değişmesin. Rabbin, gerçekten de dilediğini yapar. Tanrı istediğini kaldırır, istediğini koyar ve Saklı bir Levihteki her şeyin bilgisi O'ndadır.”

52/159 -“Sakın ki saltanatın seni o Yüce Sultan’dan alıkoymasın. O gerçekten Kendi melekûtuyla geldi ve tüm zerreler şöyle haykırıyor: “İşte! Rab tüm azametiyle geldi.” Baba geldi ve Oğul kutsal vadide “Lebbeyk, ey İlahım Allah, lebbeyk” diyor; Sina Beyt’in çevresini dönüyor, Yanar Çalı ise yüksek sesle: “Bol Verici, bulutlara binmiş olarak geldi! Ne mutlu O’nun yakınına gelene ve vay O’ndan uzak durana!” diyor.”⁴¹

57/174 - “Ey her memleketin seçilmiş milletvekilleri! Meşveret ediniz; bütün ilginiz yalnız ve yalnız insanlığı faydalandırıp durumunu iyileştirmek olsun, dikkatle düşünenlerdenseniz. Dünyaya, yaradılıştta sağ salim olduğu halde, türlü nedenlerden dolayı ağır hastalıklara tutulmuş bir insan vücudu olarak bakınız. Dünya vücudu bir an rahat yüzü görmemiş, tam tersine hastalığı, kişisel arzularının dizginini koyuverip yanlış yollara sapan birtakım cahil doktorların eli altında günden güne daha kötüye gitmiştir. Ara sıra usta bir doktorun bakımı sayesinde bu vücudun bir organı sağlığına kavuşsa da bedeninin geri kalanı yine eski hasta halini devam ettirmiştir. İşte Bilici ve Hikmetli size böyle bildiriyor.”⁴²

57/176 - “Hasta dünyayı iyileştirmek için Hakk’ın takdir buyurduğu en etkili ilaç ve en kuvvetli araç, bütün milletlerin tek bir davada ve tek bir ortak İnanç’ta birleşmesidir. Bu ise ancak güçlü ve usta bir ilahi Doktor’un başarabileceği bir iştir. Gerçek budur ve ötesi yanlıştır. Her ne zaman bu En Büyük Araç görünmüş ve o Işık, Kadim Tanyerinden parlamış ise, yalancı doktorlar hemen O’na engel olmuşlar ve Onunla insanların arasına bir bulut gibi girmişlerdir. Bu nedenle onun hastalığı bitmemiş ve bu zamana kadar süregelmiştir. Onlar onu korumayı ve sağlığına kavuşturmayı başaramamışlardır. Öte yandan, insanlar arasında bu kudrete sahip olan Kimse bu yalancı doktorların kötü davranışları sebebiyle dilediğini yapmaktan geri kalmıştır.”⁴³

58/178 - “Ey dünya hükümdarları! Niçin Güneş’e perde çekip

⁴¹ Rus Kralı II. Alexander
⁴² Kraliçe Victoria Levhinde
⁴³ Kraliçe Victoria Levhinde

ışığına engel oluyorsunuz? Kalem-i Âlâ'nın öğütlerini dinleyiniz ki hem siz hem de fakirler rahat ve huzur yüzü göresiniz. Dünya barışını kurmak işinde hükümdarlara yardımda bulunmasını Tanrı'dan dileriz. O, dilediğini yapandır.”⁴⁴

58/179 -“Ey cihanın taçlıları! Biz sizin her yıl masraflarınızı arttırıp bu masrafların yükünü uyruklarınıza yüklediğinizi görüyoruz. Bu cidden büyük bir haksızlıktır. Bu Mazlumların ahlarından ve gözyaşlarından korkunuz, halklarınıza ağır yük yüklemeyiniz. Kendinize saraylar yaptırarak için onları soymayınız. Kendiniz için seçtiğinizi onlar için de seçiniz. Anlayabilerseniz, bu öğüdümüz sizin kendi yararınızdır. Halklarınız hazinelerinizdir. Yönetiminizde Tanrı buyruklarını çiğnemekten ve onları uğrulara teslim etmekten sakınınız. Saltanatınız, kalıcılığınız, zaferleriniz hep onlar sayesinde. Bununla beraber onlara ne kadar da hor bakmaktasınız! Ne şaşılacak şey, ne şaşılacak

62/192 -“ Ey Sultan! Ben kullardan biri gibiydim ve yatağında uyuyordum. Sübhan'ın meltemleri üzerime esti ve Bana bütün olmuş şeylerin ilmini öğretti. Bu Benim katımdan değil, her şeye gücü yeten Bilici'nin katındandır. Ve Bana yer ile gök arasında nida eylememi emir buyurdu; bu yüzden Benim başıma arifleri ağlatacak işler geldi. Ben halk arasında geçerli ilimleri okumadım, onların gittikleri okullara da gitmedim. Gerçeği söyleyip söylemediğimi içinde yetip büyüdüğüm şehirden sorar anlarsınız. Bu, Aziz ve Övülen Rabbinin irade rüzgârlarıyla harekete gelen bir yapraktır. Şiddetli rüzgârlar esedururken onun kımıldamamasına imkân var mı? Hayır, İsimlerin ve Sıfatların Padişahı Olana yemin olsun ki, yok! O şiddetli rüzgârlar onu dilediği gibi hareket ettirir. Ölümlünün, Kalımlının yanında varlığı mı olur? O'nun her şeye gücü yeten fermanı geldi ve Beni bütün insanlar arasında Kendi zikriyle söyletti. Ben O'nun fermanı karşısında bir ölüden başka bir şey değildim; Rahman ve Rahim olan Rabbinin irade eli Beni başka bir hale koydu. Herhangi bir kimse, büyük küçük herkesin itirazına uğrayacak bir sözü kendiliğinden

⁴⁴

Kraliçe Victoria Levhinde

söyleyebilir mi? Kalemî kıdem sırlarını öğretene yemin olsun ki hayır! Meğerki bu kimse Güçlüler Güçlüsünün teyidine mazhar ola.⁴⁵

Sure y-i Müluk(Krallar Suresi) ⁴⁶

113- 1“Bu, isimler melekûtunda adı Hüseyin olan Kul’dan yeryüzü hükümdarlarının tümüne bir Levih’tir. Ola ki onu açık fikirle karşılarlar, ilahi takdirin sırlarını onda bulur ve anlamını kavrayanlardan olurlar. Belki de tüm sahip olduklarını bir yana bırakıp kutsallık yurtlarına döner ve Aziz ve Eşsiz Tanrı’ya yaklaşır.”

113- 3“Ey kul, onlara Ali’nin (Hz. Bab) hikâyesini anlat; O ki izzetli ve önemli Kitabını taşıırken, ellerinde Tanrı’dan kanıt ve tanıklarla, kutsal ve bol delillerle onlara gerçeği getirmişti. Oysa siz ey krallar, O’nun günlerinde Tanrı’nın Zikrine kulak vermediniz ve nurlu Göğün ufkundan doğup parlayan ışıkların rehberliğinden yoksun kaldınız. O’nun Emrini araştırmadınız; hâlbuki bu sizin için güneşin aydınlattığı her şeyden daha hayırlıydı; n’olaydı bunu bilseydiniz. İran’ın o zalim din adamları O’nun aleyhinde hüküm verip O’nu insafsızca katledinceye kadar gaflet içinde kaldınız. O’nun ruhu Tanrı’ya yükseldi ve uçmak sakinleri ile O’na yakın gelen melekler bu zulüm karşısında iki gözleri iki çeşme ağladılar. Dikkat edin ki, bundan sonra da önceki gibi kayıtsız kalmayalım. Sizi yaratan Tanrı’ya dönün ve gafillerden olmayın.”

114/4-“Söyle: velayet Güneşi doğdu, bilgi ve hikmet Noktası belirdi ve Aziz ve Hikmetli Tanrı’nın Kanıtı zuhur etti. Söyle: ölümsüzlük ayı göğün ortasına yükseldi ve ışığı yüce âlemlerin sakinlerini aydınlattı. Yüzüm peçenin arkasından göründü ve yerde ve gökteki her şeyi aydınlattı. Oysa siz O’nun için yaratılmış olmanıza rağmen O’na dönmediniz, ey sultanlar topluluğu! İmdi size söylediklerime uyun ve onları gönül kulağıyla dinleyin; arka çevirenlerden olmayın. Çünkü övüncünüz saltanatınızda değil Tanrı’ya yakınlığınızda ve O’nun kutlu ve saklı Levihlerinde

⁴⁵ İran Şahı Nasıruddin’e hitaben Levih

⁴⁶ Ordular Rabbi’nin Çağrısı Kitabı- Hz. Bahauallah’ın levihleri

gönderilen buyruğuna itaatinizdedir. İçinizden biri tüm dünyaya, içinde ve üzerindeki her şeye, denizlere, karalara, dağlara ve ovalara bile hükmetse, Tanrı'nın yanında adı anılmadıkça bütün bunların ona hiçbir yararı olmaz, n'olaydı bunu bileydiniz."

114/5- "Bil ki kulun izzeti Tanrı'ya yakınlığındadır ve O'na yaklaşmadığı sürece, tüm yaratıklar üzerinde hâkimiyet kursa da hiçbir şeyin ona hayrı dokunmaz. Söyle: Tanrı meltemi Cennetin yönünden üzerinize esti; oysa siz onu umursamadınız ve gafil kaldınız. Size Tanrı'dan kılavuzluk geldi; oysa siz onunla kılavuzlanmadınız ve gerçekliğini reddettiniz. Tanrı'nın Lambası Emrin kandilinde yandı; ama siz onun ışığıyla aydınlanmadınız ve ona yaklaşmadınız. Üstüne bir de hâlâ gaflet döşeginde yatar durursunuz!"

114/6- "Öyleyse kararlı adımlarla kalkın ve kaçırduğınızı telafi edin. Sonra O'nun güçlü Denizinin kıyısındaki kutsal Avlusuna yönelin. Yönelin ki, O'nun parlayan yüreğinin sedefinde saklı bilgi ve bilgelik incileri size görünsün. İşte bu sizin için en hayırlı öğüttür. Kulağınıza küpe olsun ki doğru yola yönelenlerden olasınız. Sakın ola ki O'na yönelenlerin kalplerini canlandıran Tanrı meltemini gönüllerinize esmekten alıkoymayasınız. Bu levhte sizin için indirilen açık seçik uyarılara kulak verin ki, Tanrı da size kulak versin ve fazlının kapılarını yüzlerinize açsın. Gerçekten O, Rahman'dır, Rahim'dir."

115/7- "Ey dünyanın padişahları! Tanrı'dan korkunuz, Tanrı'nın koyduğu sınırları aşmaktan sakınınız. Kitabında verdiği emirlere uyunuz; o emirlerin çizgisinden dışarı çıkmayınız. Uyanık olunuz, kimseye bir hardal tanesi kadar olsun haksızlık etmeyiniz. Adalet yolunda gidiniz, adalet yolu doğru yoldur

115/8 - "Aranızdaki anlaşmazlıkları giderip silahlarınızı azaltınız ki masraflarınızın yükü hafiflesin ve içiniz rahat etsin. Sizi birbirinizden ayıran ihtilafları ortadan kaldırınız; o zaman, şehirlerinizin ve ülkelerinizin güvenliğini sağlayacak küçük bir kuvvet müstesna olmak üzere, artık büyük bir silahlı kuvvet bulundurmamak ihtiyacında olmadığımızı göreceksiniz. Tanrı'dan

korkunuz, ılımlılık sınırını aşıp aşırıya kaçanlardan olmayınız.”

116/12-“Bu levihte açık ve eşsiz bir ifadeyle size verdiğimiz öğütlere kulak asmayacak olursanız Tanrı'nın ceza kılıçları her yönden üzerinize çekilecek ve hakkınızda O'nun adaletli hükmü verilecektir. O gün O'na karşı durmaya kudret bulamayacaksınız, kendi acinizi göreceksiniz. Kendinize ve elinizin altındakilere acıyınız; onlar arasında hükmünüzü Tanrı'nın en mukaddes ve yüce levhinde buyurdıklarına göre veriniz. Müminlere bir uyarı niteliğindeki bu Levihtedir ki Tanrı her şeyin belirlenmiş ölçüsünü tayin etmiş, her şeyi onda açıklamıştır.”

116/ 15 - “ Ey Hıristiyanlık âlemi hükümdarları! Tanrı Ruhü İsa'nın “Ben gidiyorum ve yine geleceğim.”⁴⁷ Dediğini işitmediniz mi? Öyle ise, O size bulutlar içinde tekrar gelince Yüzüne bakmak ve Huzuruna kavuşmak için neden O'na yaklaşmadınız? Başka bir yerde de “Gerçeklik Ruhü gelince sizi tüm gerçeklere yönlendirecek” buyurmuştur. Bununla beraber, O hakikati getirince O'na yönelmekten kaçınarak kuruntu ve eğlencelerinize devam ettiniz. O'nu karşılamaya gelmediğiniz gibi, Tanrı ayetlerini ağızdan işitip Güçlü, Nurlu ve Hikmetli Olan'ın türlü hikmetlerinden yararlanmak için O'nun mülakatına da rağbet göstermediniz. Bu kusurunuz sebebiyle Tanrı nefesinin üzerinize esmesine mani oldunuz, canlarınızı O'nun hoş kokularından mahrum bıraktınız. Şehvetlerinizin vadisinde dolaşaduruyorsunuz. Siz ve sahip olduğunuz her şey gelip geçecektir. Elbette Tanrı'ya dönecek ve bütün yaratıkları bir araya toplayacak Olan'ın huzurunda bütün ettiklerinizin hesabını vereceksiniz.”

120/27-“Geçmişte niceleri sizin işlediğinizi işlemiş, rütbe ve makamca sizden çok üstün oldukları halde sonunda toprağa dönmüş ve bozulmaz hükmü giymişlerdir! N'olaydı Allah'ın Emri üzerinde derin düşünüp vicdanınızın sesine uyaydınız! Siz de onların arkasından gidecek ve dostluk veya yardım eli uzatacak hiç kimseyi bulamayacağınız bir meskene gireceksiniz. Gerçek söylüyorum; orada, yaptıklarınızdan ötürü sorguya çekileceksiniz, Tanrı Emri'ne

⁴⁷Yuhanna 14.28.

karşı görevinizde kusur etmiş olmanızın ve açık bir yürekle size gelmiş olan Tanrı sevgililerini kibirle geri çevirmiş olmanızın hesabını vereceksiniz.

128/58 - Dinle ey Sultan!⁴⁸ Daima doğruyu söyleyenin sözünü dinle. Tanrı'nın sana Kendi keremiyle verdiği nimetlerin en küçük bir kısmında bile gözü bulunmayan ve şaşmadan doğru Yolda giden Kimsenin sözüne kulak ver. Seni, belki iyiler zümresine katılırsın diye Rabbin Tanrı'ya çağırın ve hakiki mutluluğa kılavuzlayan O'dur."

143/108-"Ey Şehrin uleması! Size gerçekle geldik; ama siz gaflet içindeydiniz. Görünen o ki benliğinizin örtülerine sarınmış ölümler gibisiniz. Huzurumuza çıkmayı istemediniz; oysaki bu bütün edimlerinizden daha hayırlı idi. Bilin ki velayet Güneşi tüm gerçekliğiyle doğdu ve siz ondan yüz çevirdiniz. Kılavuzluk Ayı göğün ortasında yükseldi ve siz ondan perdelenmişsiniz. İlahi inayet Yıldızı kutsal ebediyet ufkunda parladı ve siz ondan uzak kaldınız."

Reis suresi 1- Âli Paşa Osmanlı Sadrazamı:

89/2 -" Ey Reis! Sen Tanrı Elçisi Muhammed'i En Yüce Cennet'te inleyen işi işledin. Dünya seni, Mele-i Âlâ'yı aydınlatan Yüz'den yüz çevirecek derecede mağrur eyledi. Sen kendini yakında apaçık bir hüsrân içinde göreceksin. Ben size azamet ve büyüklüğün doğuş yerinden Tanrı'ya yakın olanların gözlerini aydınlatacak bir dava ile gelmiş olduğum halde, sen Bana zarar vermek için İran büyükelçisi ile birlik oldun."

90/4 -"Sen, Tanrı'nın evrenin ortasında yaktığı ateşi söndürebilir misin sandın? O'nun Hak olan Nefsine ant olsun ki, hayır! N'olaydı bunu bilseydin! Bilakis, işlediğin iş neticesinde, o ateşin alevi ve şiddeti arttı ve yakında bütün yerküreyi ve onun üzerindikileri kuşatacaktır. Hüküm işte böyle verildi; yerin ve göğün güçleri O'nun amacına engel olamazlar."

90/5-"Yakında Sır İli ve civarı değişikliğe uğrayacak, Padişahın elinden çıkacak, sarsıntılar vukua gelecek, feryatlar kopacak, bölgelerde fesat ortaya çıkacak ve durum başkalaşacaktır; bütün

⁴⁸Sultan Abdülaziz.

bunlar zulüm askerlerinin bu esirlere edip eyledikleri sebebiyledir. İktidar başka bir şekil alacak ve durum tehlikeli hale gelecektir; şöyle ki tepeler üzerindeki kum yığınları inleyecek, dağlardaki ağaçlar ağlayacak, her şeyden kan akacak ve insanları büyük bir ıstırap içerisinde kıvrandır göreceksin.”

91/8-“Biz de Tanrı Emrini O’nun kentlerinde izhar ettik ve O’nun zikrini Tanrı birliğine inananlar arasında yükselttik. Söyle: Bu Genç, dünyayı canlandırmak ve bütün yeryüzü sakinlerini birleştirmek için gelmiştir. Tanrı’nın isteği galip gelecek ve sen dünyayı Ebha’nın cenneti olmuş göreceksin. Emir kalemiyle bu yüklü Levhin üzerine işte böyle yazıldı.”

Reis Levhi2- Âli Paşa Osmanlı Sadrazamı:

103/ 7-“ Baha’yı yer ile gök arasında söyletene ant olsun! Sizin, güçlü, kudretli ve ulu Tanrı’nın sevgisi uğruna ruhlarınızı, cisimlerini ve mallarını feda etmiş bulunanların yanında ne bir değeriniz var ne de bir zikriniz. Tanrı yanında bir avuç çamur sizin ülkenizden, saltanatınızdan, izzet ve mutluluğunuzdan daha büyüktür. O, dilerse, sizi dağılmış toza çevirir. O Sizi yakında Kendi katından gelen büyük bir kahırla kahredecek, aranızda fesat çıkacak ve memleketiniz parçalanacaktır. O zaman feryat edip yalvaracaksınız ama kendiniz için bir yardımcı bulamayacaksınız.”

108/ 29-“Tanrı’dan sabır ve dayanıklılık diliyoruz; çünkü zayıfsın ve bilmiyorsun. Çünkü bilseydin ve Kıdem yönünden gelen rayihadan küçük bir miktar içine çekseydin, o zaman elinde olan ve seni sevindiren her şeyi bırakır ve gelip bu Ulu Zindan’ın yıkık bir odasında otururdun. Allah’tan seni olgunluğa erdirmesini dile; dile ki amelin iyisini kötüsünden ayırt edesin. Doğru yoldan gidene selam olsun!”

FuadLevhi - Fuad Paşa, Dışişleri bakanı:

109/2-“Bil ki, Allah aleyhimize hüküm vermiş olanların en önde gelenini Kendi kudret ve saltanatının gücüyle yakaladı. O, azabı görünce Paris’e kaçtı ve hekimlere sığındı.

Herhangi bir kanıt ve yazılı dayanak olmadan hapse attığın Tanrı akrabalarının iniltisini işitmiyor musun? Senin bu yaptığın yüzünden Cennet sakinleri ve sabah akşam Arş’ın çevresini dönenler feryat

etmekte. İşte şimdi Rabbin kahrı sana geldi. O, azabı pek şiddetli olandır!”

Kitabı Akdes'ten Bazı Padişahlara Hitaplar:

82 - “Ey Dünyanın padişahları! Sizler sadece kullarsınız. Padişahların Padişahı olan kimse en harikulade izzetiyle süslenmiş olarak göründü ve sizleri tehlikeden koruyan, Kendi Kendine var olan Zatına çağırıyor. Dikkat edin ki, kibir sizi zuhurun doğduğu Yer’i tanımaktan alıkoymasın, bu dünyaya ait şeyler sizi göklerin Yaradan’ından bir perde gibi ayırmasın. Kalkın ve tüm milletlerin Maksudu olan Kimse’ ye Kendinden tek bir kelimeyle sizi taratan ve her zaman Kendi hâkimiyetinin simgeleri olmanızı takdir buyurana hizmet edin.”

86 -“ söyle: Ey Berlin Kralı! .Dikkat et ki, kibir seni İlahi zuhurun doğuş yeri’ni tanımaktan alıkoymasın; dünyevi arzular, arşın ve yerin Tahtı’nın Rabbi’nden seni bir perde gibi ayırmasın. Kalem-i Âlâ işte sana böyle öğüt veriyor. O, gerçekten de, Lütfedici’dir, Kerim’dir. Gücü senin gücünden üstün ve makamı senin makamından yüksek olanı hatırlıyor musun (III. Napolyon)? O şimdi nerede? Nereye gitti sahip olduğu şeyler? İbret al ve derin uykuya dalanlardan olma. Zulüm ordularının Bize nasıl ıstırap verdiğini kendisine bildirdiğimizde, Allah’ın Lehini fırlatan oydu. Bunun içindir ki, zillet onu her yandan kapladı ve büyük bir hüsrarla toprağa döndü. Ey Kral! Onun hakkında ve senin gibi şehirleri fetheden ve insanlara hükmedenler hakkında iyi düşün. Rahman, onları saraylardan mezarlarına indirdi. İbret al ve nasihate uyanlardan ol.”

88-“Ey Amerika’yı Yönetenler ve oradaki Cumhuriyetlerin Başkanları! Ebediyet dalı üzerinde şakıyan Güvercine kulak verin: “Ebedi, Affedici ve Bol Verici olan Ben’den başka İlah yoktur” ülkenin bedenini adalet süsü ve Allah korkusuyla ve başını da, göklerin Yardanı olan Rabbinizi anma tacıyla süsleyin. Her şeyi bilen ve Hikmetli Allah’ın Kendisine emrettiği gibi, İsimlerin Doğuş Yeri olan da size işte size böyle öğüt veriyor. Vaat Edilen Kimse övgüye değer bu Makamda göründü ve görünen ve görünmeyen bütün varlıklar buna sevindiler. Allah’ın günü’nü fırsat bilin. Gerçekten de, O’nunla karşılaşmak, sizin için üzerinde güneşin parladığı her şeyden

daha hayırlıdır, eğer bilseydiniz, Ey yöneten topluluğu! Azamet'in Doğu Yeri'nden yükselene kulak verin: "Gerçekten de, Beyan Rabbi ve her şeyi Bilen Ben'den başka İlah yoktur." Yaralıyı adalet eliyle sarın ve güçlenen zalimi Emredici ve hikmetli Rabbinizin emirlerinin kılıcıyla ezin."

89 - "Ey İstanbul halkı! İşte aranızda baykuşun uğursuz ötüşlerini duyuyoruz. Üzerinize ihtiras sarhoşluğu mu çökmüş, yoksa gafletin içine mi batmışsınız? Ey iki denizin kıyısında bulunan Nokta(İstanbul): Zulüm tahtı, gerçekten de, senin üzerinde kuruldu ve nefret alevi bağrında öyle tutuştu ki, Mele-i Âlâ ve Yüce Tahtını tavaf edenler ağlayıp dövündüler. Biz sende cahillerin akıllıları yönettiğini ve karanlığın aydınlığın karşısında övündüğünü görüyoruz. Sen, gerçekten de, apaçık bir kibirle dolmuşsun. Dış güzelliğin mi seni mağrur yaptı? İnsanlığın Rabbine yemin olsun! O yakında yok olacak. Kızların ve dul kadınların ve sende yaşayan tüm insanlar feryat edecekler. Her Şeyi Bilen ve Hikmetli olan, size işte böyle haber veriyor."

90 - "Ey Ren Nehrinin kıyıları! Ceza kılıçları sana karşı çekildiği için seni kanla kaplamış gördük; sıra bir kez daha gelecek. Ve bugün büyük bir ihtişam içinde olsa bile, Berlin'in çılgınlıklarını işitiyoruz."

Kadın ve Barış

Bahai eserlerinde kadın ve erkek haklarının eşitliğini dinler tarihinde ilk defa açıkça ve resmen ilan edilmiştir. İnsanlık bir kuşa benzetilmiş. Öyle ki; bir kanadının erkek ve diğer kanadının kadın olduğunu vurgulanmıştır. Hz. Abdülbaha bu hususta buyuruyor:

"Bütün dünyada kadın ve erkek haklarının eşitliği uygulamaya geçtiği zaman, kuşkusuz dünya savaş şerrinden kurtulur. Çünkü kadınlar, kesinlikle harbe rıza göstermezler. Acaba bir kız veya kadın; babası, kocası, oğlu veya kardeşinin harp meydanına ölmesini, esir düşüp yaralmasını veya sakat dönmesini hiç ister mi? Vallahi hayır! Bin nişan alırsa bile..."⁴⁹

⁴⁹<http://www.bahairadio.org/rassekh-archive> 5 Haziran 2005, Dr. Shahpour Rasekh

Birlik Çadırı Kuruldu -

Kadın ile barış arasında bağlantı konusunda çeşitli kayda değer görüş var:

Biyolojik- Kadınların yapısında ve geninde şiddet ve saldırı aktivitesi erkeklere nazaran azdır.

Yapı- genellikle kadınlar erkeklere göre daha sevecen, acıyan ve yardım edendir. Kız çocuklar sürekli bebekle oynarlar, çoğunlukla anne, hemşire rolünde olmak isterler.

Birlik Çadırı Kuruldu -

- Geçmişten beri erkek bedenen daha güçlü olduğundan her zaman savaşa meyilli olurken, kadın uzlaştırıcı ve barıştan yana görünmüştür.

- Tarihte kadın ve erkeğin durumunu göz önüne bulduğumuzda, kadın çocuk ve ev bakımını üstlendiği için sürekli evde erkek ise evin ve ailenin savunma görevini üstlendiğinden dışarıda olmuştur.

- Yaşamın ilk yıllarda, erkek çocuk savaş oyuncaklarıyla oynarken, kız çocuğu, hemşirelik, annelik, eş, ev işleri ile ilgili rollerini seçip oynamak ister. Bu görüşte kültür ve öğrenmenin önemi üzerinde duruluyor

Sonuç olarak kadınlar, erkeklere nazaran barış kültürüne daha yakın oldukları görülüyorlar. Tarih boyunca kadınlar, barışın yerleşmesi için her zaman gayret ve çaba göstermişler.

Birinci Dünya Savaşından sonra, Ağustos 1914'te New York'ta 15000 kadın barış için yürümüştür. Aynı yılda Amerika'da Kadın Barış Partisi kuruldu. Hollanda'da Lahey Barış Konferansı aynı yıl yapıldı ve kuruculardan biri Amerikan barış partisinden, diğer ise Avrupalı kadından oluşmuştu.⁵⁰

Amerika Cumhurbaşkanı Wilson, 14 maddelik barış planının bir kısmını bu uluslararası kadın konferansından ilham almıştır.

Mart 1915 tarihinde sosyalist kadınlar Berlin'de barış için bir araya geldiler. Aynı yılda Cın Addams'ın (Amerika'nın Kadın Barış Partisinin başkanı)⁵¹ daveti üzerine 12 ülkeden 1000 kadın Lahey'de bir araya geldiler ve barışın yerleşmesi için mücadele verdiler. Aynı yıl uluslararası kadınlar barış komitesi kurulmuş oldu.

Barış için kadınların başarılı çalışmalarının kanıtı, Nobel barış ödülünü sahip epeyce kadının olmasıdır.

Hz. Abdülbaha bu hususta buyuruyor:

“Geçmişte dünya güçle idare ediliyordu ve erkek de bedenen

⁵⁰ www.bgst.org/toplumsal-cinsiyet.../

⁵¹ tr.wikipedia.org/wiki/Jane_Addams

ve fikren kadından daha güçlü ve kudretli olduğundan kadına üstünlük sağlayıp onu baskı altında tutardı. Ancak şimdi durum değişmiştir. Zorbalık ve şiddet artık baskın değildir. Kadında güçlü olan; akıllılık, anlayış, fitri zekâ, ruhani karakterlerden olan sevgi ve hizmet bugünkü dünyamızda güçlü olup üstünlük kazanmıştır. Bu şekilde bu yeni yüzyılda, erkeklerin karakterinden ziyade, kadınların şefkat ve iyi niyetleriyle birliktedir. Daha doğrusu ve açıkçası, bundan sonra öyle bir asır gelecektir ki; iki unsur yani kadın ve erkek olarak medeniyetin dengede ve ahenk içinde tutulması için eşit olarak etkili olacağı söylenebilir.”⁵²

Kadının Makamı⁵³

8 Mart Dünya Kadınlar Günü nedeniyle kadının makamı hakkında bir gerçeği birlikte araştırıp inceleyelim. Yaradılıştaki Tanrı, insanı kendi suret ve misali olarak yarattığını buyuruyor., erkek demiyor! Yani kadın ve erkek gelişmelerde farklılık gösterebilirler bile, yaradılıştaki aynıdır. Ruhun fonksiyonu olan akıl ve aklın aracı olan beyinde, kadın ve erkek arasındaki farklılık, aynen erkeklerin birbirleri arasında olan farklılıklar gibidir. Kadınlarda bir eksiklik düşünülüyorsa, bu onların yaradılışından olmayıp eğitim eksikliğinden ve onlara imkân verilmeyişinden kaynaklanır.

Doğada tek gelişen ve değişen, hatta doğa kanunlarından da üstün olan varlık, insandır. Sürekli gelişme gösteren seyrindeki en belirgin örnek kadın makamıdır. Dinler bile insanların seviyesine veya kapasitesine göre gelişiyor, her asırda insanlar hangi aşamada ise ona göre eğitim verilir. Eğer İlahi dinler, insan kapasitesinin üstünde ise insanoğlunun onu anlamaması özümsememesi ve kabul etmemesi veya kapasitesinin altında ise karşı gelmesi doğaldır. Hiçbir geçmiş Tanrısal dinlerde, kadın ve erkeğin haklarının tam eşitliğinden söz edilmemiştir. Çünkü o

⁵² <http://www.bahairadio.org/rassekh-archive-> 5 Haziran 2005. Kadın ve Barış, s.27 Dr.Ş.Rasih

⁵³ Samsun Bölgesel Halk Gazetesi Mart 2006 yılında yayınlanan bir yazım.

devirlerde kadının ve toplumun kapasitesi gelişmemişti, kadın haklarına dair Tanrısal kurallar da o asra göre idi. Fakat 19. asırda kadın ve erkeklerin haklarının eşitliği, çağın gereği olarak ilan edildi ve Tanrı, kadınlara ilim ve irfan semasında yeni bir uçuş olanağı verdi.

Tarihten bir örnekle konuya açıklık getirelim. Makamı tartışılmaz, büyük filozof ve dahi İbn-i Sina, meşhur Şifa kitabının sonunda Arapça olarak kadın ve aile hakkında o asrın anlayış ve dini inançlarına uygun olarak düşüncesini belirtmiştir. İbn-i Sina, Filetonun görüşüne katılarak insanın üç bölümden ibaret olduğunu vurgular: 1-Akile (akıl ve düşünce)

2- Gazabiye (Duygusalılık) 3-Şehviye (yemek, zevk alma). Bu bölümler baş, kalp ve karın şeklinde temsil ettiğini bazı eserlerinde vurgulanmıştır. İbn-i Sina, kadını erkeğin aksine akılcıca eksik fakat şehvani yönde güçlü olduğunu savunur. Birinci görüşe bir kenara bıraksak bile, ikinci görüşe katılmak mümkün değildir ve çağdışı kaldığına kesin gözüyle bakmak gerekir, evet o asrın görüşü, artık bugün bilimsel, sosyal ve tarihi açıdan tamamen reddedilmiştir ve kadın-erkek haklarının eşitliği açısından yeni ufuklar açılmıştır. Ne yazık ki bu yeniçağda, halen eski görüşe bağlı kalıp ona inananlar vardır. İbn-i Sina diyor ki; akıllı erkektir, kadın ise duygularının esiridir ve onlarda akıl ön planda değildir. Dolayısıyla kadın, erkeğin egemenliğinin altında olmalı, hayatı sınırlandırılmalı ve kısıtlanmalıdır. Giyim, kuşak ve halkla ilişkilerinde sınırlı olması gerekir, çünkü kadın aklın değil, şehvet ve gazabın etkisi altındadır. Kadın evin dışına çıkmamalı ve dışarıda çalışmamalıdır. Topluma katılmamalı ve erkeğin kontrolü altında olmalıdır. Kadının dışarıda çalışıp para kazanmasının uygun olmadığını vurgular. Bu görüşe o dönemde nerdeyse tüm doğu düşünürleri de maalesef katılıyorlardı, örneğin büyük mutasavvıf Mevlana Celalettin de birçok şiirlerinde bu görüşü

Birlik Çadırı Kuruldu -

yani erkeğin üstünlüğünü ve egemenliğini vurgular.⁵⁴

İşte bu görüşe göre; erkek malik, sahip ve kadın ise erkeğin kölesi olmalı ve yaşamı erkeğe bağlı olup kadın erkeğe itaat etmelidir. Kadın şehvet ehli olduğundan dolayı boşanma hakkına sahip olamaz, bu hak verilirse şehvani duygusu galip olduğu için tüm evlilikleri boşanmayla sonuçlanır, fakat erkeğin aklı ön planda olduğundan haklı olarak boşanma hakkı ona verilmiştir. Bu İbn-i Sina'nın görüşü geleneksel doğu ekolünün göstergesidir. Kutsal Kitaplar da kadın haklarına kısmen önem vermekle birlikte o asırdaki insanların kapasitesine ve gelişmesine uygun olmadığından, kadın haklarının tam eşitliği verilememiştir ve hep erkek üstünlüğü söz konusu olmuştur, kadının kapalı olması ve özgürlüğünün sınırlandırılması bir namus veya fazilet olarak bilinirdi.

19. asırda, artık yeni bir dünya medeniyetinin doğuşu ile eski görüşün değiştiğine ve geliştiğine şahidiz. Tanrısal, evrensel ve yeni bir anlayış (Bahai inancı) dünyadaki insanlarda takdir olunmuştur. Yani kadın, eğitim gördüğü takdirde insan haklarında erkekten geri kalmadığı anlaşılmaktadır, bunu artık erkeklerin anlamaları ve kadınların da ispat etmeleri gerekmektedir. Evet, "İnsan âlemi bir kuşa benzer, bir kanadı erkek ve diğer kanadı ise kadındır." Bu ilkenin herkesçe hazmedilmesi umuduyla...

Genel ve Zorunlu Eğitim

Genel ve zorunlu eğitim konusunun embriyosu ilk olarak 19. asırda dünya rahminde atılmış oldu. Hz. Bahau'llah'ın bu öğretisi, Tanrısal iradeye ve toplumsal kapasiteye uygun

⁵⁴ www.hawzah.net/fa/article... Mevlana'nın kadın hakkında şiirleri

⁵⁷

olduğu için insanlar arasında hızla yaygınlaşarak tam anlamıyla yerleşmek üzeredir.

19. asrın ilk yıllarında kitap ve okuryazar oranı çok düşüktü. Bu iki konu ancak eşraf ve ruhanilere özgü bir özellikti. Halktan kitap sahibi olanların ve okuma yazma bilenlerin sayısı çok azdı. Carnegie kuruluşunun araştırmasına göre, 1870'li yıllarda Amerika'da okuma-yazma bilmeyenlerin oranı ancak % 16, bu oran zencilerde ise %56 idi. Fransa'da askerlik yapanlar arasında yapılan istatistiğe göre, okuma yazma bilenler nüfusun ancak %33'ünü oluştururdu. Fransa'da zorunlu eğitim kanunları; ilkokul için 1881'de, 14 yaş için 1936'da ve 16 yaş için 1959'da ücretsiz olarak çıkarılmıştır. İngiltere'de ise 1881'de genel eğitim, 1891'de ücretsiz eğitim ve 1946 yılında da 15 yaş genel ve ücretsiz eğitim kanunlaşmıştır. Böylece 20. ve 21. Yüzyılında neredeyse tüm dünya ülkelerinde umumi ve zorunlu eğitim uygulanmaya başladı. Ülkelerdeki gelişmişlik derecesine paralel olarak, ileri yaşlar için de (15-16), genel ve zorunlu eğitim kanunen devam etmektedir.⁵⁵

Bilim adamları dünyada eğitim ile gelişmişlik arasında mutlak bir paralellik görüyorlar. Nerede gelişme varsa, orada eğitim yönünde ilerleme vardır. Gelişmemiş bir ülke için kesinlikle eğitimde noksanlık söz konusudur. Dünyadaki eğitim grafiğine baktığımızda, yaradılıştan 19. asra kadar yavaş fakat sürekli bir ilerlemeye görüyoruz. 19 asırdan sonra özellikle 20 ve 21. asırda bu gelişme ve yükselme grafiği neredeyse dikey hale gelmiştir ve şaşırtıcı bir tırmanma göstermiştir. Bunun bir izahı olması gerekir!

Eğitimin gerekliliği ve önemi hakkında bir tartışmamız yoktur, çünkü bu herkesin kabul ettiği ve birleştiği bir konudur. Ancak eğitimin şekil ve çeşitlerini incelemek gerekir. Bu sınıflandırmanın en mükemmeli ve en kapsamlısı Hz. Abdülbaha'nın sorular ve cevaplar kitabındaki yazılanlardır: 1- Cismani (Bedensel) eğitim. 2- İnsani eğitim. 3- Ruhani eğitim. Bu üç eğitim bir denge içinde birbirlerine bağlı olarak insanlara şamil

⁵⁵ tr.wikipedia.org/wiki/Andrew_Carnegie

olmalıdır. Birisinin eksikliği, eğitimin mükemmeliyetine gölge düşürür. Cismani eğitim, fiziksel gelişme ve bedensel rahatımızla ilgilidir, bu eğitim türünde insanla hayvan arasında bir ortaklık vardır. İnsani eğitim; medeniyet, siyaset, ticaret, teknoloji ve bilimden ibarettir. Bu eğitim insanın hayvandan üstünlüğünü gösterir. Ruhani veya ilahi eğitim ise en önemli eğitim türüdür. İşte bu eğitim, insanı Tanrı'nın suretini ve huyunu gösterir hale getirir ve insanı yaradılışının gayesine kılavuzlar. İşte bu eğitim ahlak eğitimidir; insanı insan yapan, insana ayrıcalıklı kılan ve ona ebedi yaşam bahşeden bu eğitim şeklidir.⁵⁶

Evensel Bahai Ekonomisi

*Geçim Sorunlarının Çözümü veya Dengelenmesi*⁵⁷

Ekonomi açısından dünya tablosuna bakacak olursak, aşağıdaki noktalar dikkatimizi çekecektir:

Dünya nüfusu ve beslenme sorunu:

Birleşmiş Milletler'in istatistiğine göre, 400-500 milyon insan, yaşam ile ölüm arasındadırlar. Ayrıca 1 milyar 200 milyon kişi de beslenme yetersizliği sınırları içinde sayılmaktadır. Yani dünya nüfusunun büyük bir yüzdesi ya tam açlık ve sefalet içinde ya da yarı aç vaziyette bulunmaktadır. Memleketimiz kendi kendini besleyebilen ender ülkeler arasında yer aldığından, yukarıda anlatılan korkunç tablonun vahametini kavramamız çok zor olabilir.

İlginç olan diğer husus, dünya nüfusunun %12'si aşırı beslenmeden ya, hastalar grubuna giriyor veya mezara doğru yol alıyor. Dolayısıyla, mecburi diyet uygulanmaktadır. Başka bir istatistikî bilgi, dünya nüfusunun %88'inin yeterli alım gücünden yoksundur. Eğer gelirlerin çoğu silah alımında ve benzeri yönde harcanırsa, tabidir ki ekonomik tabloda bu gibi çarpıklıklar oluşur. Birleşmiş Milletler'in istatistiğine göre, dünyada her dakikada 34 milyon dolar, savaş araç gereçlerine harcanmaktadır.

Dünya çapında hayat pahalılığı ve enflasyon, zenginlerin

⁵⁶ <http://www.bahairadio.org/rassekh-archive21> Şubat 2006

⁵⁷ Ekonomi Çözüm Gazetesindeki bir makalem -İzmir

gelirinin ancak %15'ini etkilemektedir. Yani enflasyondan hiç denecek kadar az etkilenirler. Fakat dünya nüfusunun üçte ikisi hayat pahalılığı karşısında ezilmekte ve günden güne zengin ile fakirin arasındaki açığı artmaktadır.

Şu anda, ekonomi bilgisinin bu kadar artması ve ekonomi bilimlerindeki aşırı ilerlemeye paralel olarak insanların ekonomik koşullarının düzelmesi ve geçim sağlama grafiğinde yükselme gerektiği halde, sıkıntılar ve krizlerle dolu bir ekonomiye sahip bir dünyamız vardır.

Bahai dininin evrensel öğretileri sayesinde benzeri görülmemiş ve ekonomik ekollerle mukayese edilemez evrensel, ilahi ve yepyeni prensiplerle, ekonomik sorunlara ruhani çözüm getirilmiştir. Kuşkusuz ilerde ekonomistler, üniversitelerde Hz. Bahau'llah'ın her bir cümlesi ve hatta kelimesi hakkında araştırmalar yapıp kitaplar yazacaklardır.

Bahai ekonomisinin özelliklerinden bazılarını, örnek olarak burada değinmeye çalışalım.

Bir kere şunu belirtmek gerekir ki, Bahai felsefesine göre iktisat, insanların tüm çabalarının amacı olmayıp bir araç olarak bilinir. Yani Bahailik insanı tek boyutlu bir varlık olarak görmez, başka bir deyişle insanoğlunu sadece maddi bir şekil olarak yemek, içmek ve yatmasından ibaret bir nesne biçiminde düşünmez. İnsanlığın yüceliğine inanır. Bu yüce insanın gereksinimlerinin sadece yemek ve içmek olmadığını farkındadır.

Bilindiği gibi, insan başına yıllık gelir miktarı en yüksek olan ülkeler arasında ilk sırada İsviçre'dir. Şöyle ki; hayal ve arzu edilen tüm maddi imkânlarla sahip ve herkesin her yönüyle ekonomik garantisi olduğu bu ülkede, dünya sağlık teşkilatının istatistikleri ve araştırmalarına göre, intihar olayları en yüksek seviyededir.

Hz. Abdülbaha buyuruyor ki:

“Maddiyatın, insanın kalp ve ruhuyla yakın ilişkisi olduğundan, evrensel ekonomi sorunların çözümü ruhani temellere dayanmalıdır.”

Bilindiği gibi ekonominin her aşamasında en önemli faktör adalettir. Adalet bir ruhani erdemdir. Adalet olmazsa ekonomik sorunlar da artar diyebiliriz.

Yine Amerika'da bir konuşmalarında şöyle buyuruyorlar:

“Amerika diyarına vardığımda milletin maddiyatta hayli ilerlemiş olduğunu gördüm. Ayrıca, Avrupa diyarında da maddi ilerlemeler olağanüstüdür ve günden güne artmaktadır. Fakat ruhani ilerlemelerde düşüş, semavi ve ruhani duyguların azaldığına şahit oldum. Ama insan âlemi için ruhani duygular oluşmadıkça mutluluk olanaksızdır.”

Bahai iktisat felsefesi, işbirliği, yardımlaşma ve umumun hayrını ve toplumun mutluluğunun kendi menfaatinden önce düşünülmesini talim eder.

Bahai ekonomisi, bazı ekoller gibi yalnız belirli bir grup zümre üzerinde durmaz, yani sadece işçi, sermaye sahibi ve benzeri sınıflara hitap etmez. Tüm insanların menfaatlerini düşünür. Bahai ekonomisi, sınıflara yönelik tek taraflı çabalar yerine umumun kazançlarını dengeler.

Bahai ekonomisi, milli menfaatlerden de öte evrenseldir. Hz. Bahauallah'ın buyurduğu gibi “kendini değil, dünyayı gören olunuz.” yani sadece kendinizi değil dünyayı görünüz. Tüm doğa zenginlik kaynaklarının korunması ve kullanımı, bütün insanlara ait olmalı ve evrensel kanunların idaresi altında olmalıdır. Evrensel ekonomide, para, ölçüm ve benzeri evrensel tek birimleri gerektirir.

Bahai ekonomisinde tam eşitlik söz konusu değildir. Ekonomide denge sağlanmalıdır. Geçimin dengelenmesi zorunluluğu vardır,

amaç; yoksulluğun ve aşırı fakirliğin aşırı zenginliğin ortadan kalkmasıdır.

Bildiğimiz kadarıyla bu günkü iktisat ilmine göre ana konular üretim, servetin seyri ve dağıtımı ve tüketim şekli olarak incelenir.

Bu temellere dayanarak yukarıdaki konuları, Bahai iktisadi görüşüne göre mümkün olduğu kadar basit bir dille açıklamaya çalışalım:

Ekonomistler, “üretimin, doğanın zenginlikleri ve kaynaklarına, iş gücü, sermaye ve son zamanlarda idarecilik ve fenni bilgiler veya teknolojiye bağlı olduğunu savunurlar.

Bahai dininde, doğanın önemi, ölçülü ve planlı kullanımı hakkında birçok öğretisi vardır. Bahai eserlerinde doğadan makul bir şekilde faydalanılması üzerinde durulmuştur.

Üretimin diğer faktörlerinden olan iş de, Bahailikte son derece önem arz etmektedir. Hizmet ruhuyla yapılan işler, ibadet sayılmaktadır. Din adamı yoktur ve bir işle uğraşmaya önermiştir... Hz. Bahauallah hizmet aşkıyla iş yapmaya inananlarına emredilmiştir. Hz. Abdülbaha, İran’da planlama, iktisadi gelişme ve sanayiden bir eser olmadığı dönemlerde, gençleri teknik ve sanatta yararlı meslek edinmeyi teşvik etmiştir.

Hz. Bahauallah buyuruyorlar:

“İnsan, kendisini yüceltecek veya alçalacak, utanç veya şerefe neden olacak, zenginliğe veya fakirliğe yönelen şeyin ne olduğunu bilmelidir. İnsan kendi varlığını anladıktan ve özümstedikten sonra bir el becerisi ve meslek edinmesi beğenilmiştir.”

Görüldüğü gibi, Bahai dini son derece çalışmaya önem vermektedir. Öyleyse bir Bahai, emeksiz servetin peşinde değildir. Adalet ve çaba ile elde edilmeyen gelir ve serveti sevmez.

Bahailer ’in en büyük servet kaynağı, kemal ve ilimdir. Bahailer ’de aşırı servet birikimi olmaz. Aşırı servetin birikmesini önleyici tedbirler alınmıştır, Örnek olarak gelirin artmasıyla paralel verginin de yüzdesi artmaktadır. Bahailikte toplumun zenginliğine, bireylerin zenginliklerinden daha çok önem verilmiştir. Hz. Abdülbaha Risaleyi Medeniye ’de buyuruyorlar:

“Toplumun tümü zengin olduğu takdirde, zenginlik ve servet beğenilmiş olur, fakat sayılı kimselerin aşırı zenginliğine karşı fakir ve muhtaç çoğunlukta ise, bu servetten ne fayda var ne de bir eser. Bu servet o zengin için büyük bir hüsrandır. Fakat bir zengin, eğitimin yayılmasına, okulların açılmasına, sanayinin ilerlemesine, yetimlerin eğitime, fakirlere sahip çıkılmasına, kısacası umumun yararına çalışırsa, o şahıs hak ve halk nazarında yeryüzünde yücelenlerdendir.”

İktisatçıların deyimiyle sermayenin yığılması Bahailikte makbul değildir. Bahailikte idareciliğin anlamı da ruhani ve yücedir. Yani, insan veya işçiye bir makine nazarıyla bakılmamaktadır.

Servetin seyri: Bilindiği gibi Katoliklerde ve İslamiyet’te faiz haramdır. Bahai şeri hükümleri içinde faiz, insaf ölçülerinde helal kılınmıştır. Bu yüzden, bu yeni ilahi emirle, bankacılığın temelleri insaf ve adalet ölçüleri içinde güçlendirilebilir.

Para biriminin de evrensel ekonomik kurallara göre tek sistem olarak seçilmesi uygun görülmüştür.

Servetin dağılımı konusunda değişik görüşler ortaya atılmıştır: Bazı ekollere göre servetin dağılımı, “herkesin ihtiyacına göre” başka bir gruba göre de “herkesin kapasitesine göre” dağıtılmalıdır. Tabii bu fikirleri Saint-Simon’un taraftarları savundalar. Sonra bu görüş değişmiş ve “herkesin yaptığı işe göre servetin dağıtılması gerekir” denmiştir.

Bahai dini, bu düşüncelerin eksik taraflarını tamamlayıp şöyle bir görüşü tavsiye eder:

“Herkes çalışmasına, kapasitesine ve ihtiyacına göre üründen pay almalıdır.”

Bahai iktisadi prensiplerine göre, işçilere sadece ücret vermek yetmez, işyerinin (fabrika) karından onlara ayrıca pay vermek gerekmektedir. Örneğin yıllık kazancın %20-25’i işçilerait olacaktır.

Ayrıca Bahai ekonomisinde, işçilere grev hakkı verilmemiştir.

Hz. Abdülbaha buyuruyorlar:

“Dünyada bir danışma meclisi tüm milletlerin temsilcileriyle kurulur ve umumi itidal ile bir kanun konulur (Öyle ki ne işçiye ne de

işverene zarar dokunsun), işçi hakları korunur ve böylece grev olmayacak.

Hız. Abdülbaha 1912 yılında çalışanların sigorta meselesini açıkça belirtmişlerdir, özellikle sigorta çeşitlerini de vurgulamışlardır: “Çalışan (işçi) güçsüzlüğünde, sakatlığında, ihtiyar veya düşkün olduğunda veya öldüğünde geride küçük evlat bırakmışsa işçinin mağdur olmamaları için geçimleri sağlanmalıdır.”

Bahai ekonomi düzeni birçok ekolün aksine ekonomik sorunların çözümünde işçiden ziyade çiftçiden başlanmasının gerekliliğini söyler. Lenin, işçilere yaptığı bir konuşmasında der ki “Devrimimizde çiftçilere değil ancak işçilere güvenebiliriz. Çünkü çiftçi toprağa kök salmış ve ona bağlıdır, biz bağımsız işçi isteriz.”

Neden ekonomik sorunların çözümü çiftçiden başlansın? Birincisi, Birleşmiş Milletler ‘in istatistiklerine göre, dünyada çiftçilikle meşgul olan insanlar, şehirdekilerden kat kat fazladır. İkincisi, dünyayı tehdit eden besin maddelerinin yetersizliği, çiftçilerin durumuna bağlıdır. Hız. Abdülbaha 1912 yılında buyurmuşlardır ki:

“Her köyde akıl insanlardan bir encümen kurulmalı. Yedi geliri ve yedi gideri olan bir sandık tesis edilmeli ve bu, encümenin idaresi altında olmalı. Gelirler ve giderler belirledikten sonra hükümete tayin edilen belirli bir vergi ödenmeli...”⁵⁸

Bahai Ekonomisi

“Hız. Abdülbaha’nın 3 Aralık 1912 tarihinde Montreal’de sosyalist bir topluluğa hitaben buyurdukları konuşmada; Bahai ekonomisi konusunda değerli ve eşsiz bir kaynaktır.”⁵⁹

Bahai araştırmacı ve Matematikçi Prof. John Haddelston çok kapsamlı olan “Sosyal Adalet” kitabında Bahai ekonomisi hakkında geniş bilgi vermiştir. Bazı düşüncelerini bu bölümde paylaşmak istiyorum.

⁵⁸Nebe-i Azim kitabından- Editörün isteği üzere Ekonomi Çözüm Gazetesinde, 2 sayıda yayınlanan makaledir. 31 Ağustos 2012 yıl, 19 sayı-926- 7 Eylül 2012, yıl 19-sayı 927

⁵⁹“The Search For A Just Society” John Hoddleston CenturyPress 1998

Bahai ekonomisiyle ilgili konuya girmeden önce bilinmesi gereken konu, Bahai dininin öğretileri insantopluluğunun geniş ve kapsamlı düzeni için en az bin yıllık bir süre içindir, bu düzenin bir parçası ancak ekonomidir. Bahai ilahi düzeni, dünya toplumunun gelişmesinin garantisidir.

Bazen, ekonominin temelinde ahlaki değerlerin önemi iktisadın matematiksel rakamlarıyla ve denklemlerle uğraşırken unutuluyor. A. H. Tawney İngiliz tarihçi ve ekonomist “Mezhep ve Kapitalizm” kitabında bu hususu iyice anlatmıştır.

Massachusetts Enstitüsü Komisyon Raporu’nda(1948- S. 268) “ Etik ve manevi değerleri göz önüne almadan, milletler arasında anlaşmaların bir değeri olamaz” diye yazıyor. Ahlaki değerleri, devletler ve özellikle bireylerin kabulü ve inancı şarttır. Bunun için de düzenli ve yoğun bir eğitime ihtiyaç vardır, çünkü onsuz ekonomide gerçek gelişme ve ondan daha önemlisi, adalet, özgürlük, barış ve huzurun yerleşmesi olanaksızdır.

Bahai kutsal yazılarından anlaşıldığı gibi iktisat, birleşik bir dünya ölçüsüne göre söz konusu olmalı, aynı zamanda merkezileşmekten uzak, çeşitlilik içinde ve esnek olmalıdır. Hz. Şevki Rabbani: Hz. Bahauallah’ın dünya düzeni bir taraftan aşırı merkezizetçiliği reddederken, amacı çeşitlilikte birliktir, diye buyuruyor.

Ekonominin Yapısı:

Ekonominin büyük bir kısmı kuşkusuz devlet dışı kurumların elinde olacaktır. Genel olarak Bahai ekonomi ruhuna göre bu kurumların çoğunluğu kooperatif usulüne göre oluşacaktır. Ekonomi sahasında bireysel faaliyetlere de yer vardır. Toplumda üretken ve bireysel kapasitelerini kullanan bireyler her zaman olmuştur. Bu iş sahibi bireylerin, çalışanlarına karlarından pay verme usulü benimsenmiştir.

Bahai toplumunun amacı, tüm insanların birliğidir. Ekonomik sorunlara da diğer sorunlar gibi, Hz. Bahauallah’ın öğretileri ışığında meşveret usulüyle çözüm getirmektir, eğer böyle çözüme gidilirse, artık siyasi partilere, baskıya, işi yavaşlatmaya, grevlere ve benzeri

olaylara gerek kalmaz.

Bahai ekonomisinde etkili olan büyük bir faktör Hz. Bahauallah'ın Kitab-ı Akdes 'teki buyruğudur. Topluma yararlı olan her iş ibadet sayılır. Herkes, ne kadar basit olursa olsun mutlaka bir işle uğraşmalıdır. Dilencilik Bahai dininde yasaktır.

Servetin Dağılımı:

Her ne kadar ekonominin amacı, üretim ve onun topluma olan hizmet çeşitleri ise de servetin dağıtımı da son derece önem arz etmektedir. Bu hususta Bahai eserlerinde tam eşitliğin olanaksızlığı ve gerçekten de kabul edilmediği vurgulanmıştır. Yani sınıfsız bir ortamın doğaya aykırı olduğuna inanır. Hz. Abdülbaha buyuruyorlar: "Eşitlik mümkün değildir, dünya düzeni dağılır, dünyanın düzeni sınıfların olmasını gerektirir. Beşerin tam eşitliği olamaz, çünkü yaradılıştaki farklılıklar vardır."

Eşitliğin ölçüsü iki esas faktöre bağlıdır. Birincisi; Hz. Bahauallah'ın buyurduğu "ödüllendirme ve cezalandırma" konusudur. Bu esas toplumun istikrarı ve adaleti için gereklidir. "Dünyanın mürebbisi adalettir, çünkü iki temeli vardır; ödüllendirme ve cezalandırma" İktisatta bu esas, çok çalışan ve çabalayanlar mali gelir ile ödüllendirilmelidir anlamındadır. Bunun tersi de cezalandırma, bu boş gezen ve zamanını değerlendirmeyenler içindir. Yine buyuruyorlar: "Zamanınızı tembellik ve bıkkınlıkla geçirmeyiniz. Kendinize ve başkalarına yararı dokunan bir işle meşgul olunuz" Bu yararlı meşguliyet ve çabayı fakir veya zengin herkes için söylüyorlar. Başka bir ifade ile Bahai toplumunda tembel ve üşengeç bireylere yer yoktur. Adil ödüllendirmenin gereği herkese hakça dağıtılan maaştır. Bugünkü adaletsizce dağıtılan maaş sisteminde kuşkusuz temelden düzeltmeler olması gerekir. Bir milyar insanın günlük maaşının 2 doların altında olması buna bir örnektir

"Ödüllendirme ve cezalandırma" aslının diğer bir yönü, Bahai dininde kumar yasağı emridir. Kapitalizmin patolojik bir formu olan kumar, sosyal ve psikişik hastalıklarının da nedenidir. Yarışlarda bahse girmek ve usule uygun olmadan topluma herhangi bir yararı olmayan kazançlar elde etmek ekonomik dengesizliğin yaratıcısıdır.

Ekonominin dengelenmesinde son derece önem arz eden şey, fakirlik ve aşırı zenginliğin ilahi ve makul bir planla ortadan kaldırılmasıdır. Bölgesel ve milli sınırlar içerisinde farklı doğal zenginlik ve servetin dengeli dağılımı Bahai öğretilerin yerleşmesiyle mümkün olur. Uluslararası gelirin dengelenmesi ve genel dağılımı ve yardımlaşmaları, serveti yüksek olanların kendi arzu ve istekleriyle fakirlere bağışta bulunmaları ruhani eğitimle mümkündür. Hz. Bahau'llah buyuruyor: "Ey Dünyanın Zenginleri! Fakirler aranızda Benim emanetimdir. Emanetimi iyi saklayınız. Hep kendi rahatınızla meşgul olmayınız."⁶⁰

Bahai toplumunda aşırı zenginliğe veya haddinden fazla servetin birikmesine karşı çeşitli yollar vardır. En önemli yollardan birisi, gönüllü yardım ve bağışların teşvikidir. Ruhani bireylerin veya toplumun başkasına karşı gönülden gelen yardım ve bağışta bulunması kuşkusuz genel kanunlardan ve devlet emirlerinden daha güçlü ve etkindir. Böyle bir ruhani toplumda, zengin olan birey aşırı biriken servet ve gösterişli hayattan ziyade, başka insanlara yaptığı yardım ve bağıştan dolayı içten memnun olur ve bu iş onun sevinç kaynağı olur.

Bu görüş ve inanç hiç de hayal değildir ve aşırı iyimserliğin işareti de olamaz. Bakınız günümüzde aşırı servetin meydana getirdiği tedirginlik ve emniyetsizlik apaçıktır. Birçok insanımızı en hoşnut eden ve mutlu eden şey, başkalarına yaptıkları yardım ve bağıştır. Bugün Bahai toplumunda aktivitelerin yürütülmesi için Bahailer, fedakâr bağışlarıyla candan yardım ederler. Yani tümü bu bağış ve yardıma katılmaktadırlar.

Aşırı servetin bir yere toplanmasını kısmen önleyen başka bir prensip, Kitab-ı Akdes tarafından her Bahai bireyin vasiyet yazması emridir. Bireyin yaşamında servetinin daha geniş bir yelpazede dağıtımını, yani mevcut serveti; çocuklar (kız ve erkek aynı oranda), eş, anne-baba, kardeşler (kız kardeş ve erkek kardeş aynı) ve yedinci sırada öğretmene (öğretmene verilen değer açısından) arzu ettiği

⁶⁰ Saklı sözler Far. 54

şekilde dağıtır.

Ekonomik dengede büyük rolü olan bir diğer madde geometrik artan vergilendirmedir. Bu düzen ters (menfi) vergilendirmeye de ilgilidir, yani gelirleri geçimlerine kâfi gelmeyenlere yardım esasına dayanır. Bugünkü şartlarda birçok devlet, geometrik (Ne kadar gelir artarsa, vergisi de o derece artar) vergilendirmeyi uyguladıklarını iddia ediyorlar. Fakat iddia ettikleri şeyle gerçek aynı değildir. Bu ülkelerde vergi ödeyenlerin birçoğu; adil olmayan kanunlar olarak adlandırılan bu sistemin bir yararı olmadığını düşünüyorlar. İşte bu düşünce tarzına sahip kimseler, mümkün olduğu kadar vergi vermekten kaçarlar veya vergiden muafiyet getiren yolları ararlar. Ruhani olgunluğa ulaşan toplumlar ise ne kadar fazla vergi öderlerse, o kadar mutluluk ve gurur duyarlar ve bu sayede toplumun amaçlarına kolayca katkıda buldukları için memnundurlar.

Konumuzla ilgili olarak, kadın erkek haklarının eşitliğinin de ekonomide çok önemli rolü vardır. Bu faktör dünya ekonomisinde her yönüyle etkili olacaktır. Kadınlara eşit ücret, eşit iş, onlar için iş sahasının genişlemesi, vb. faktörler dünya çapında önemli bir açılım ve yeni gelişmelere neden olacaktır. Kadın erkek haklarının eşitliği aile düzeni ve maddi geçimsizliğin bertaraf edilmesi için son derece önemlidir.

Gönüllü bağış, miras kanunu, aile temellerinin sağlamlaşması, kadın erkek haklarının eşitliği gibi faktörlerin yanında adil ücret ve fiyat belirlenmesi, işçilerin fabrikalarda ortak edilmesi, şirketlerin kârından çalışanlara pay verilmesi, kooperatiflerin aktif bir şekilde çalışması ve sosyal hizmetlerin yaygınlaşması, zorunlu ve genel eğitim - öğrenim ekonomik sorunların çözümü ve geçim dengelenmesi için etkili faktörler sayılır.

Tüketim Malları ve Hizmetler

Bahai ekonomisinin önemli özelliklerinden, tüketim malların sunumu, hizmetlerin değeri ve öncelikleridir. Bu arada Bahai felsefesi insanı; sadece zekâsı son derecede üstün bir hayvan olarak görmez. İnsanı; ruhani bir varlık olarak kabul eder, öyle ki ilahi ilmin ve ruhani erdemlerin elde edilmesi aynı zamanda onların yaşamda

- Birlik Çadırı Kuruldu -

uygulanmasıyla mutluluk ve saadete erişmek söz konusu olacaktır.Hz. Abdülbaha buyuruyor:

“Sadece maddi medeniyetin ilerlemesiyle, insan âlemi doğru mutluluğa erişemez. Eğer cismani medeniyet, ruhani medeniyetle birlikte olursa, o zaman hakiki mutluluk hâsıl olur.”

Bahai ekonomisi üretim ve tüketimin dağılımı ve ihtiyaca yönelik konular üzerinde durmaktadır, fakat genellikle maddi konularda her zaman dengelidir. Bahai eserlerinde dünya ekonomisinde ziraatın önemi vurgulanmıştır. Çünkü insan doğası tarımın ürünleriyle daha bağdaşır. Sanayide üretilen maddelerin (plastik gibi) tarımla elde edilebileceği bilinmektedir.

Bahai öğretilerine göre, alkol ve uyuşturucu maddelerin kullanımı tıbbi gereksinimlerin haricinde gerekli olmadığı için bu konudaki sektör ve harcanan paralar daha iyi amaçlarda sarf edildiği takdirde topluma büyük yarar sağlar. Ayrıca tütün ve sigara için her ne kadar yasak yoksa da toplum bu kötü alışkanlıktan arındığı zaman karlı çıkar.

Dünya hükümeti nezaretinde kalıcı barışın yerleşmesi sonucunda, savunma harcamalarının azalması ve sosyal ihtiyaçlara sarf edilmesi ile geçim dengesinde büyük bir rahatlama kaydedilecektir. 1980 yılında dünya gelirinin %6' si askeri harcamalara gitmiştir. Bu rakam, Birleşmiş Milletlerin fakir ülkelere yaptığı yardımın altı katıdır.

70

Tarihsel Yönü

Bahai dininin zuhuru döneminde, dünya büyük değişimler geçirmekte idi. 19. asrın sanayi devriminde, özellikle batıda, iletişimdeki ilerlemeler dünyayı evrensel ekonomiye doğru sürüklüyordu.

1846 yılında yani Hz. Bab'ın zuhurundan iki yıl sonra İngiltere'de tahıl kanununun kaldırılması ve gıda ihracatının serbestleşmesi ile ticarete yeni bir aşama başladı. Böylece kapitalizmin yerleşmesi de başlamış oldu. Ondan sonra zararları ortaya çıktı ve halen devam etmektedir. Olumsuz sonuçlar, kriz, işsizlik, ihtiyaç ve genel hizmetlerin unutulması yaygınlaştı.

Karl Marx ve diğer sosyalistler; serbest ticaretten ve kapitalizmin zalimane durumundan sonuçlanarak fakirlik ve aşırı zenginliğe karşı

gelme gayesiyle devlet tarafından ekonominin temellerinin kontrol altına alınmasını sosyal adalet adına savundular. Bu reaksiyonun oluşması tam Bahai inancının şekillendiği döneme denk geldi. Marx “Komünist manifesto” kitabını 1848 ve “Sermaye” kitabını 1867 tarihinde çıkardı. Her ne kadar sosyalizm düzeni pratikte, sosyal ve ekonomi eşitliğini eskiye nazaran kendisiyle birlikte getirmişse de, bu düzende büyük kusurların varlığı göz ardı edilemez. Bunlardan; özgürlükten uzak ve diktatörlüğe yakın olması, uyumlu olmayan fiyat politikası ve her şeyden daha olumsuz insan ruhuna olan aşırı baskısı, yani içten çalışma şevkinin azaltılması ve bireysel inisiyatifin ve özgürlüklerin baskı altına alınması örnek gösterilebilir.

Hegel’ın terimlerine baktığımızda, kapitalizm ve sosyalizm ekollerini sırasıyla “tez” ve “antitez” olarak ifade edebiliriz. Böylece Bahai Ekonomisi iki ekolün meziyetlerini içeren yeni bir ekonomik sistem olarak adlandırılabilir. Çünkü evrensel ekonomide sosyal adaletin yerleşmesi ve aşırı fakirlik ve zenginliğin, düzenli metotlarla bertaraf edilmesi için iki ekolu birleştiriyor. Özellikle insan ruhunun yükselmesi ve inisiyatif üzerinde vurgulanıyor. Ekonomik sorunların çözümünde Bahai görüşü ziraat ve tarım işçilerine öncelik tanıyor.⁶¹

Bahai dini eserlerinde mikro ve makroekonomi sahasında, kapsamlı bir ekonomi felsefesi sunulmaktadır. Uzun vadeli olarak ekonominin esas sorunlarının çözümünde örneğin; fakirlik, enflasyon, çevre sorunları, üretim ve hizmet sahasında yollar göstermektedir. Uluslararası ekonomik ilişkiler günden güne artmaktadır ve evrensel yeni bir ekonomik düzene olan ihtiyaç hissedilmektedir. Bu çözüm yollarının önemi günden güne ortaya çıkmaktadır.

İnsanlığın Refahı (1995 Yüce Adalet Evi)

Dünya nüfusunun ortak kaderi konusunda sorumluluk üstlenmeye çekebilecek bir stratejinin temeli insanlığın birliği bilinci olmalıdır. Gündelik konuşmalarda aldatıcı bir şekilde basit gözüke de, insanlığın tek bir halktan oluştuğu kavramı, günümüz toplumunun kurumlarının çoğunun işlevlerini yerine getirme yöntemlerine

⁶¹Matematikçi Prof. John Haddelston

meydan okumaktadır. Sivil hükümetin muhalefet kavramına dayalı yapısı, birçok medeni yasayı şekillendiren taraf tutma ilkesi, sınıflar ve diğer sosyal gruplar arasındaki mücadelenin yüceltilmesi, ya da modern yaşamın geneline egemen olan rekabet ruhu şeklinde olsun, çekişme, insan ilişkilerinde en önemli etken olarak kabul edilmektedir. Bu kavram, yaşamın geçen iki asır süresince giderek güçlenen maddeci yorumunun toplumsal örgütlenme içindeki bir başka ifadesidir...

Hız. Bahauallah yüz küsur yıl önce Kraliçe Victoria'ya hitaben yazdığı bir mektupta, evrensel bir toplumun oluşturulması için inandırıcı bir vaatte bulunan bir modele dikkat çeken bir benzetmeden yararlanarak, dünyayı insan vücudu ile karşılaştırmıştır. Gerçekten de, varlık âleminde bakabileceğimiz başka bir makul model yoktur. İnsan toplumu, sadece birbirinden farklı hücreler kitlesinden değil, her biri zeka ve irade sahibi olan bireylerin meydana getirdiği topluluklardan oluşmaktadır; buna rağmen, insanın biyolojik doğasını niteleyen işleyiş biçimleri varoluşun temel ilkelerini göstermektedir. Bunların içinde en önemlisi çeşitlilik içinde birliktir. Başta çelişkili gözükse de, insan vücudunu oluşturan unsurların her birinin içinde mevcut olan seçkin özelliklerin tam olarak gerçekleşmesine izin veren olgu, insan vücudunu oluşturan düzenin bütünlüğü ve karmaşıklığı ve vücudun hücrelerinin bu düzenle mükemmel bir şekilde bütünleşmesidir. Hiçbir hücre, vücudun işleyişine katkıda bulunurken veya bütünü sağlığından kendi payına düşeni alırken vücuttan ayrı yaşamaz. Böylece ulaşılan fiziksel sağlık, insan bilincinin ifade edilmesini mümkün kılarak amacına ulaşır; yani biyolojik gelişmenin amacı, vücudun ve onun parçalarının sadece var olmasından daha önemlidir...

Bireyin yaşamı için doğru olan şeylerle insan toplumu için doğru olanlar arasında benzerlikler vardır. İnsan türü, evrim sürecinin ulaştığı en son aşama olan organik bir bütündür. İnsan bilincinin, bireylerin akıllarının ve dürtülerinin sonsuz çeşitliliği aracılığıyla işlemesi, onun temel birliğini hiçbir şekilde zedelemeyebilir. Gerçekten de, birliği homojenlikten veya tekdüzelikten ayıran şey, doğasındaki çeşitliliktir. Hız. Bahauallah insanların bugün ortak bir şekilde reşit

olma deneyimini yaşadıklarını söylemektedir ve çeşitlilik içinde birlik ilkesi, insan ırkının şimdi görülmekte olan bu olgunluğu sayesinde tam olarak ifade edilecektir. Sosyal kurumlaşma süreci, aile yaşamının sağlamlaşmasının ilk zamanlarından beri, birbiri ardına kalan ve kabile gibi basit yapılardan ve değişik biçimlerdeki şehir toplumlarından, son olarak ulus- devletlerin ortaya çıkışına girmiş ve her bir aşama insanın kapasitesinin kullanılmasında yeni fırsatlar zenginliği getirmiştir...

İnsan ırkının ilerlemesinin, bireyselliğin harcanması pahasına gerçekleşmediği açıktır. Sosyal düzenleme geliştikçe, her insanın içinde gizli olan kapasitelerin ifadesinin kapsamı da aynı şekilde genişlemiştir. Bireyle toplum arasındaki ilişki karşılıklı olduğu için, şu anda gerekli olan değişim insan bilincinde ve sosyal kurumların yapısında aynı zamanda oluşmalıdır. Küresel bir kalkınma stratejisi, iki yönlü bu değişim süreci tarafından sunulan fırsatlar içinde amacına ulaşacaktır. Tarihin bu kritik aşamasında bu amaç, evrensel uygarlığın zamanla şekillenmesi için sağlam temellerin atılması olmalıdır.

Küresel uygarlığın temellerinin atılması, özellik ve yetki açısından evrensel olan yasaların ve kurumların yaratılmasını gerektirmektedir. Bu çaba ancak, karar verme sorumluluğunu ellerinde bulunduranlar insanlığın birliği kavramını içtenlikle kabul ettiği ve bu konudaki ilkeler eğitim sistemleri ve toplu iletişim araçları kanalıyla yayıldığı zaman başlayabilir. Bu eşik aşıldığında, dünya insanların ortak hedefler oluşturma ve kendilerini bunların başarılmasına adanmış işine cezb edileceği bir süreç başlatılmış olacaktır. Ancak böylesine esaslı bir yönlendirme, insanları yüzyıllardır devam eden etnik ve dinsel çatışmaların kötülüklerinden de koruyabilir. Dünya sakinleri, ancak şimdi doğmakta olan tek bir halktan oluştukları bilinciyle, geçmişte sosyal düzene egemen olan çatışma modellerine sırt çevirip, işbirliği ve uzlaşma yollarını öğrenmeye başlayabilirler. Hz. Bahaullah şöyle yazmaktadır: “İnsanlığın mutluluğu, barışı ve güvenliğine, insanlık âleminin birliği sağlam bir biçimde kurulmadıkça ve kurulana kadar ulaşamayacaktır.”

Adalet, şimdi doğmakta olan insanlığın birliği bilincini, küresel toplum yaşamının gerekli yapılarının güvenle kurulmasını mümkün kılacak ortak bir iradeye dönüştürebilecek olan tek güçtür. Dünya insanların giderek her türlü bilgiye ve çeşitli düşüncelere ulaşabildiklerine tanık olan bir çağ, adaletin, başarılı bir sosyal düzeni yöneten ilke olduğu iddiasıyla karşılaşacaktır. Dünyanın kalkınmasına yönelik öneriler, adaletin gerektirdiği ölçütlerin tarafsız ışığına giderek daha büyük bir sıklıkla tutulacaktır.

Bireysel düzeyde adalet insan ruhunun, her insanın doğruyu yanlıştan ayırmasını sağlayan yeteneğidir. Hz. Bahauallah adaletin, Allah'ın gözünde "her şeyden çok sevilen" olduğunu teyit etmektedir, çünkü adalet, her bireyin başkalarının gözleri yerine kendi gözleriyle görmesine, komşusunun veya ait olduğu grubun bilgisi yerine kendi bilgisiyle bilmesine izin vermektedir. Adalet kişinin yargılarında tarafsız davranmasını, diğer insanlara olan davranışlarında eşit olmasını gerektirir ve bu nedenle de, yaşamın günlük olaylarının değişmeyen ve hatta kişiden bazı şeyler bekleyen bir yoldaşdır...

Topluluk düzeyinde ise, adil olma kaygısı ortak karar alırken vazgeçilmez bir pusuladır, çünkü düşünce ve eylemde birliğe ulaşılmasını mümkün kılan tek araçtır. Geçmiş çağlarda adalet adı altında gizlenen cezalandırıcı ruhu teşvik etmenin aksine, adalet insanın gelişiminin başarılmasında bireyin ve toplumun çıkarlarının ayrılmaz bir biçimde birbirine bağlı olduğu bilincinin pratik ifadesidir. Adalet insan ilişkilerinde yol gösterici bir kaygı olduğu ölçüde, değişik seçeneklerin soğukkanlılıkla incelenmesine ve uygun yolların seçilmesine izin veren bir meşveret ortamını teşvik edecektir. Bu tür bir ortamda hileye ve taraf tutmaya yönelik her zaman var olan eğilimlerin karar verme sürecini saptırma olasılığı çok küçük olacaktır.

Adalet kavramının sosyal ve ekonomik kalkınma için anlamı çok derindir. Adalet kaygısı, gelişmenin tanımlanması işini, insanlığın genelinin refahını ve hatta bütün dünyayı, teknolojik atılımların ayrıcalıklı bir azınlığa sunacağı avantajlar adına feda edilmesi

eğilimlerinden korur. Tasarım ve planlama aşamasında, sınırlı kaynakların bir toplumun zaruri sosyal ve ekonomik öncelikleriyle ilgisi olmayan projelerde kullanılmasını önler. Her şeyin ötesinde, sadece insanlığın ihtiyaçlarını karşıladığı görülen ve amacında adil ve eşitlikçi olan kalkınma programları, bu programların uygulanmasını sağlayacak insan kitlelerinin bağlılığını kazanmayı umut edebilir. Toplumun her üyesi ve aslında toplum içindeki her grup, herkese eşit olarak uygulanan ölçütlerle korunduğundan ve aynı çıkarlara sahip olduğundan emin olduğu takdirde, dürüstlük, çalışma isteği ve işbirliği ruhu gibi gerekli insani özellikler, muazzam boyutlu ortak hedeflerin gerçekleştirilmesine başarıyla dönüştürülebilir.

Bu nedenle, sosyal ve ekonomik kalkınma stratejisi üzerinde yapılan tartışmaların özünde insan hakları konusu yatmaktadır. Böyle bir stratejinin şekillendirilmesi, insan haklarının geliştirilmesi kavramının, uzun bir süreden beri tutsağı olduğu yapay ayrılıkların pençesinden kurtarılmasını gerektirmektedir. Her bireyin kendi kişisel gelişimine yardımcı olan düşünce ve hareket özgürlüğüne sahip olması kaygısı, günümüz yaşamının birçok alanını ciddi bir biçimde yozlaştıran bireysellik inancına bağlılığı haklı gösteremez. Öte yandan, toplumun bir bütün olarak refaha ulaştırılması kaygısı da, devletin insanlığın refahının kaynağı olarak ilahlaştırılmasını gerektirmez. Tam aksine, içinde bulunduğumuz yüzyılın tarihi bu tür ideolojilerin ve bunların neden oldukları taraflı faaliyetlerin, hizmet etmeyi amaçladıkları çıkarların başta gelen düşmanları olduğunu büyük bir açıklıkla göstermiştir. İnsan hakları konusunda duyulan kaygının bütün yönleri, ancak insanlığın organik birliği bilincinin sağladığı bir meşveret çerçevesi içinde yasal ve yaratıcı bir şekilde ifade edilebilir.

Bugün, bu çerçeveyi yaratma ve insan haklarının iyileştirilmesini, onu istismar edeceklerden kurtarma görevini üstlenecek olan kurum, iki yıkıcı dünya savaşının trajedilerinden ve dünya çapındaki ekonomik çöküntünün deneyimlerinden doğmuş olan uluslararası kurumlar sistemidir. “İnsan hakları” teriminin, Birleşmiş Milletler Berat’ının 1945 yılında ilan edilmesi ve İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi’nin de üç yıl sonra kabul edilmesinden

sonra genel olarak kullanılmaya başlamış olması çok önemlidir. Bu tarihi belgelerde, dünya barışının kurulmasıyla bağlantılı olduğu kabul edilen sosyal adalete gösterilen saygı resmen kabul edilmekteydi. Bildirge'nin Genel Asamblede tek bir aleyhte oy almadan kabul edilmesi, bu belgeye sonraki yıllarda giderek artan bir yetkiyi başlangıçta vermiştir.

İnsan doğasını belirleyen özelliklerinden birisi olan bilinçle en yakından ilişkili olan etkinlik, bireyin gerçeği kendisi için araştırmasıdır. Varoluşun amacını araştırma ve insan doğasının bunu mümkün kılan yeteneklerini geliştirme özgürlüğünün korunması gereklidir. İnsanlar bilme özgürlüğüne sahip olmalıdır. Bu özgürlüğün sık sık suiistimal edilmesi ve bu yanlış kullanımların çağımız toplumunun nitelikleri tarafından teşvik edilmesi, bu dürtünün haklılığını hiçbir şekilde azaltmaz.

Evrensel Bildirge ve ilgili Anlaşmalarda kutsallaştırılan birçok hakkın ilan edilmesi için ahlaki bir zorunluluk oluşturan da, insan bilincinin işte bu seçkin dürtüsüdür. Evrensel eğitim, hareket özgürlüğü, bilgiye ulaşma ve politik yaşama katılma fırsatı, bu dürtünün işleyişinin uluslararası toplum tarafından açıkça garanti edilmesi gereken yönleridir. Aynı şey, dini özgürlük de dâhil olmak üzere, düşünce ve inanç özgürlüğü, değişik fikirlere sahip olma ve bu düşünceleri uygun bir biçimde ifade etme hakkı için de geçerlidir...

Hz. Bahau'llah şöyle söylemektedir: "İnsanlığın ışığı Adalet'tir. Onu baskı ve züllümün karşıt rüzgârlarıyla söndürmeyin. Adaletin amacı, insanlar arasında birliğin görünmesidir. Onun derin önemi dünyadaki tüm kitaplara sığmazken, ilahi hikmet okyanusu bu yüce kelimenin içinde dalgalandı."

Uluslar toplumu tarafından şimdi düzenlenme sürecinde olan insan hakları ölçütünün yaygınlaştırılması ve her yerde geçerli uluslararası normlar olarak yerleşmesi için, insan ilişkilerinin temelde yeniden tanımlanması gereklidir. İnsanlar arasında, insanlarla doğa, bireyle toplum ve toplumun üyeleriyle kurumlar arasındaki ilişkilerde neyin doğal ve uygun olduğu konusundaki mevcut kavramlar, gelişiminin ilk ve daha az olgun olduğu aşamalarında

insan ırkının ulaştığı anlayış düzeylerini yansıtmaktadır. Eğer insanlık gerçekten de reşit oluyorsa, eğer dünyanın tüm sakinleri tek bir halk oluşturuyorsa, eğer adalet sosyal düzenlemenin amir ilkesi olacaksa, ortaya çıkmakta olan bu gerçeklerin bilinmemesinden doğan mevcut kavramlar da yeniden gözden geçirilmelidir.

Yazılı tarih boyunca insan bilinci, kapasitelerini bir gelişim süreci içinde ifade edebilmesini sağlayan iki temel bilgi sistemine dayalı olmuştur: Bilim ve din. Bu iki kurum aracılığıyla insan ırkının deneyimleri düzenlenmiş, çevresi yorumlanmış, içinde saklı olan güçleri keşfedilmiş ve ahlaki ve entelektüel yaşamı disiplin altına alınmıştır. Bilim ve din uygarlığın gerçek ataları olarak çalışmışlardır. Dahası, zaman geçtikçe bu ikili yapının etkisinin, her biri kendi alanı içinde kalmak şartıyla, din ve bilimin birbirleriyle uyum içinde çalışabildikleri dönemlerde çok daha büyük olduğu şimdi daha iyi görülmektedir.

Günümüzde bilime neredeyse evrensel bir saygı duyulduğu için, bu kurumun güvenilirliği konusunda bir açıklama gerekmemektedir. Sosyal ve ekonomik kalkınma stratejisi açısından sorun, bilimsel ve teknolojik etkinliklerin nasıl düzenleneceğidir. Eğer yapılacak iş, az sayıda ülkede yaşayan seçkinler sınıfının korunması olarak görülürse, bu tür bir düzenlemenin dünyanın zenginleriyle yoksulları arasında yaratmış olduğu muazzam uçurumun, yukarıda söz edildiği gibi, dünya ekonomisi için felaket niteliğinde sonuçlarla daha da büyümeye devam edeceği açıktır. Gerçekten de, insanlığın çoğunluğu başka bir yerde üretilen bilimin ve teknolojinin ürünlerini kullananlar olarak görülmeye devam edilirse, görünüşte onların ihtiyaçlarını karşılamak üzere tasarlanan programların “kalkınma” olarak adlandırılmaları uygun olmayacaktır.

İnsanlığın dinsel yaşamındaki güçlükler, farklı özellikte olsalar da, aynı ölçüde ürkütücüdür. Dünya nüfusunun büyük bir çoğunluğu için, insan doğasının ruhani bir boyutu bulunduğu, hatta temel kimliğinin ruhani olduğu, kanıt gerektirmeyen bir gerçektir. Bu, uygarlığa ait en eski kayıtlarda izine rastlanılabilen ve insanlığın geçmişindeki bütün büyük dini geleneklerin her biri tarafından binlerce yıl boyunca geliştirilen gerçeğin bir algılanmasıdır. Bunun

hukuk, güzel sanatlar ve insan ilişkilerinin uygarlaşması konularındaki kalıcı başarıları tarihe zenginlik ve anlam kazandırmaktadır. Bu olgunun esinlenmeleri dünya üzerindeki çoğu insanın günlük yaşamını şu veya bu şekilde etkilemektedir ve dünyadaki olayların bugün dramatik bir biçimde de gösterdiği gibi, uyandırdığı özlemler son derece güçlüdür ve dindirilememektedir.

Bu nedenle, insanın gelişimini sağlayacak her türlü çabanın, böylesine evrensel ve son derece yaratıcı olan kapasiteleri uyandırması gerektiği açıktır. Öyleyse insanlığın önündeki ruhani konular, neden kalkınma konusundaki konuşmaların özünü oluşturmamıştır? Uluslararası kalkınma gündeminin önceliklerinin çoğu, hatta kalkınmanın temelini oluşturan varsayımlarının çoğu neden bugüne kadar dünya nüfusunun sadece küçük bir azınlığının benimsediği materyalist dünya görüşleri tarafından belirlenmiştir? Katılımcılarının kültürel deneyimlerinin geçerliliğini inkâr eden bir evrensel katılım ilkesine duyulan ve açıkça itiraf edilen bir bağlılığa ne kadar önem verilebilir?

Ruhani ve ahlaki konuların, tarihsel açıdan objektif kanıtlardan etkilenmeyen ve birbirleriyle çekişen teolojik doktrinlerle ilişkili olması nedeniyle, uluslararası toplumun kalkınma kaygılarının çerçevesinin dışında kaldığı iddia edilebilir. Bunlara önemli bir rol vermekle, toplumsal çatışmayı besleyen ve insanın gelişimini engelleyen dogmatik etkilere yol açılacağı söylenebilir. Bu tür bir iddia hiç şüphesiz bir ölçüye kadar doğrudur. Dünyanın çeşitli teolojik sistemlerini temsil edenler, birçok ilerici düşünürün gözünde inancın saygınlığını kaybetmiş olmasının yanı sıra, insanlığın ruhani anlam üzerindeki bugün de devam eden tartışmalarında yaratılan yasaklar ve çarpıklıkların da ağır sorumluluğunu taşımaktadırlar. Ancak, çözümün, ruhani gerçeğin araştırılmasının engellenmesinde ve insanın motivasyonunun en derin köklerinin göz ardı edilmesinde yattığı sonucunun çıkarılması apaçık bir kuruntudur. Bu durumun tek sonucu da, böyle bir sansürün yakın geçmişte ulaştığı düzeye paralel olarak, insanlığın geleceğinin şekillendirilmesi işinin, hakikatin ahlakla ilgisi olmadığını ve gerçeklerin değerlerden bağımsız olduğunu iddia eden yeni bir bağnazlığın eline teslim edilmesi

olmuştur.

Dünyasal varoluş söz konusu olduğu süreçte, dinin en büyük başarılarının çoğu ahlaki nitelikte olmuştur. Dinin öğretileri ve bu öğretilerle aydınlanan insan yaşamlarının örnekleri sayesinde, çağlar boyunca dünyanın her yerindeki insan kitleleri sevme yeteneğini geliştirmişlerdir. Doğalarının hayvani yanını disiplin altına almayı, ortak çıkar uğruna büyük özverilerde bulunmayı, bağışlayıcılığı, cömertliği ve güveni, serveti ve diğer kaynakları uygarlığın gelişimine yararlı olacak yollarda kullanmayı öğrenmişlerdir. Bu ahlaki ilerlemeleri büyük bir ölçekte toplumsal yaşam normlarına dönüştürmek amacıyla kurumsal sistemler tasarlanmıştır. Dogmaların yayılmasıyla ne kadar gizlenirse gizlensin ve mezhep çatışmaları tarafından ne kadar saptırılırsa saptırılsın, Hz. Krişna, Hz. Musa, Hz. Buda, Hz. Zerdüş, Hz. İsa ve Hz. Muhammed gibi üstün şahsiyetler tarafından harekete geçirilen ruhani dürtüler, insan karakterinin uygarlaşmasında en başta gelen etken olmuştur.

O halde sorun insanlığın, bilgiye daha büyük oranda ulaşarak güçlenmesi olduğuna göre, bunu mümkün kılacak stratejinin, bilim ile din arasında sürekli ve giderek yoğunlaşan bir diyalogun etrafında oluşturulması gerekmektedir. Bilimsel başarıları temsil eden görüş ve becerilerin, insanı ilgilendiren her etkinlik alanında ve her düzeyde uygun bir şekilde uygulanmasını temin etmek amacıyla ruhani bağlılığın ve ahlaki ilkenin gücüne güvenmesi gerektiği herkes tarafından bilinen bir gerçektir. Örneğin, insanların gerçeği tahminden nasıl ayıracıklarını, hatta öznel görüşler ile nesnel gerçek arasındaki farkı nasıl göreceklarını öğrenmeleri gerekmektedir; ancak, bu şekilde donanmış bireylerin ve kurumların insanın gelişimine yapacakları katkının ölçüsü, gerçeğe olan bağlılıkları ve kendi çıkarlarının ve tutkularının tahriklerinden kendilerini kurtarmaları ile belirlenecektir. Bilimin bütün insanlarda geliştirmesi gereken bir başka özellik de, tarihi süreç de dâhil olmak üzere, süreç açısından düşünmek olmalıdır; ancak, bu entelektüel ilerleme kalkınmaya katkıda bulunacaksa, bakış açısının ırk, kültür, cinsiyet veya dini inanç konusundaki bağnazlıklardan arınmış olması gerekmektedir. Aynı şekilde, dünya sakinlerinin servet üretimine

katılmalarını mümkün kılacak eğitim, bu tür bir dürtünün insanlığa hizmetin, hem bireysel yaşamın, hem de sosyal düzenin amacı olduğu konusundaki ruhani görüşle aydınlandığı ölçüde kalkınmanın amaçlarına hizmet edecektir.

Tüm insanların hemen hemen yakın bir zaman öncesine kadar insan olmanın en gerekli özellikleri olarak kabul ettiği, örneğin, kanaat etme, ahlaki disiplini memnuniyetle karşılama ve göreve bağlılık gibi yetenekleri er geç yeniden kazanması gerekecektir. Büyük dinlerin Kurucularının öğretileri bu özellikleri, bu öğretilere karşılık veren insan kitlelerine aşlamayı tarih boyunca tekrar tekrar başarmıştır. Bu kişilik özellikleri bugün çok daha yaşamsaldır. Ancak, artık bunların ifade edilişi insanlığın reşit oluşuna uygun bir biçim almalıdır. Burada yine dinin aşması gereken engel, kendisini geçmişin saplantılarından kurtarmaktır: kanaatkârlık kadercilik değildir; ahlakın, çoğu zaman ahlak adına konuşan ve yaşamı inkâr eden sofulukla bir ilgisi yoktur ve çalışmaya içten bir bağlılık duymak, insana dürüstlük duygusu değil, kendine değer verme duygusu kazandırır.

Kadınların erkeklerle tam bir eşitliğe kavuşmaktan ısrarla mahrum bırakılmasının etkisi, bilim ve dinin insanlığın ekonomik yaşamında aşması gereken engelleri daha da büyütmektedir. Cinsiyetlerin eşitliği ilkesi, her tarafsız gözlemci için, dünyanın ve insanların gelecekteki refahına ilişkin tüm gerçekçi görüşlerin temelidir. Bu ilke, insan doğasının insan ırkının çocukluk ve erginlik döneminin uzun çağları boyunca genellikle fark edilmeyen bir gerçeğini temsil etmektedir. Hz. Bahau'llah'ın kesin iddiası şöyledir: "Kadınlar ve erkekler Allah'ın nezdinde her zaman eşit olmuşlar ve eşit olacaklardır". Rasyonel ruhun cinsiyeti yoktur ve geçmişin yaşamı sürdürme koşulları ne tür sosyal eşitsizlikler gerektirmiş olursa olsun, insanlığın olgunluğun eşiğinde olduğu bir zamanda bunlar artık haklı görülemez. Yaşamın her alanında ve toplumun her düzeyinde erkeklerle kadınlar arasında tam bir eşitlik kurulması için gösterilecek bağlılık, küresel bir kalkınma stratejisi tasarlanması ve uygulanmasına yönelik çabaların başarısının temel unsuru olacaktır.

Tarih boyunca güç, teolojik ve ideolojik akımların esinlendiği

güvencelerin aksine, genel olarak kişiler veya gruplar tarafından kullanılan avantaj olarak yorumlanmıştır. Gerçekten de güç, çoğu zaman başkalarına karşı kullanılan araçlar olarak ifade edilmiştir. Gücün bu şekilde yorumlanması, belirli çağlarda ve dünyanın bazı bölgelerinde üstünlük sağlayan sosyal, dini ve politik eğilimler ne olursa olsun, insan ırkını geçen birkaç bin yıl boyunca niteleyen ayırım ve çatışma kültürünün doğal bir özelliği haline gelmiştir. Genel olarak güç, bireylerin, hiziplerin, halkların, sınıfların ve ulusların bir özelliği olmuştur. Kadınlardan çok, özellikle erkeklerle özdeşleştirilen bir özellik haline gelmiştir. Gücün en başta gelen etkisi, ondan yararlananlara elde etme, üstün gelme, egemen olma, karşı koyma, kazanma yeteneğini vermek olmuştur.

Bunun sonucunda ortaya çıkan tarihi süreçler, hem insanın mutluluğundaki yıkıcı engellere, hem de uygarlıktaki olağanüstü ilerlemelere neden olmuştur. Yararları takdir etmek, aynı zamanda engelleri ve her ikisini yaratan davranış biçimlerinin açık sınırlarını da kabul etmektir. İnsanlığın bebekliği ve gençliğinin uzun çağları sırasında, gücün kullanılmasıyla ilgili olarak ortaya çıkan alışkanlıklar ve tutumlar, etkilerinin sınırına ulaşmıştır. Bugün, acil sorunlarının birçoğunun küresel özellik taşıdığı bir çağda, gücün insan ailesinin çeşitli kesimleri için bir avantaj olduğu düşüncesinde ısrar etmek, teorik olarak son derece yanlıştır ve dünyanın sosyal ve ekonomik kalkınmasına herhangi bir pratik yararı da yoktur. Hala bu fikre bağlananlar ve geçmiş devirlerde bu tür bir bağlılıkta güven bulmuş olanlar, şimdi planlarının açıklanamaz hayal kırıklıkları ve engellere dolaşmış olduğunu görmekte-dirler. Geleneksel ve rekabetçi ifadesiyle güç, insanlığın geleceğinin ihtiyaçları açısından, uzay uydularını dünyanın çevresindeki yörüngelere koyma işinde raylı lokomotif teknolojisi kadar yersizdir.

... Hz. Bahau'llah'ın, bu eşi görülmemiş günde Tanrı'nın insanlığa bu güçlkle aynı ölçüde ruhani kaynakları da vermiş olduğu konusundaki şu sözleri güven vermektedir:

“Ey göğün ve yerin sakinleri! Daha önce hiç görülmemiş olan şey göründü.”

- Birlik Çadırı Kuruldu -

“Bu Gün Tanrı'nın en güzel bağışlarının insanlar üzerine yağdırıldığı ve en büyük inayetinin tüm yaratıklara verildiği Gün'dür.”

Şimdi insanlığın işlerini şiddetle sarsan karışıklıkların eşi görülmemiştir ve çoğu sonuçları büyük ölçüde yıkıcıdır. Tüm tarih boyunca ön görülmeyen tehlikeler, şaşkınlık içinde olan bir insanlığı dört bir yandan sarmıştır. Ancak, dünya liderlerinin bu noktada yapabilecekleri en büyük hata, krizin, yürümekte olan sürecin nihai sonucu üzerine kuşku saçmasına izin vermek olacaktır. Bir dünya göçüp gitmekte ve bir yenisi doğmaya başlamıştır. Yüzyıllar boyunca biriken alışkanlıklar, tutumlar ve kurumlar, insan gelişimi için gerekli olduğu kadar kaçınılmaz olan sınavlardanda geçirilmektedir. Dünya insanlarından beklenen, her şeyin Yaratacısı olan Tanrı'nın, bu ruhani baharında insan ırkına bağışladığı muazzam güçlerle paralel aynı ölçüde bir inanç ve kararlılık göstermektir. Hz. Bahau'llah'ın çağrısı şöyledir:

“Fikirde birleşin, düşüncede bir olun. Her sabah akşamından daha iyi ve her gün bir öncekinden daha zengin olsun. İnsanın meziyeti, zenginliğin ve servetin şaşaasında değil, hizmette ve fazilettedir. Dikkat edin de, sözleriniz boş kuruntulardan ve dünyevi arzularından arınmış ve amelleriniz kurnazlıktan ve şüpheden temizlenmiş olsun. Değerli yaşamlarınızın servetini şeytani ve boş duyguların yolunda dağıtmayın, çabalarınızı kendi kişisel çıkarlarınızı tatmin etmeye harcamayın. Zengin günlerinizde cömert ve zarar anında sabırlı olun. Sıkıntıları başarı ve kederi sevinç izler. İster genç olun, ister yaşlı, ister yüksek olun, ister alt kademe alçak, tembellikten ve avarelikten uzak durun ve insanlığın yararına olan şeye yapışın. İnsanlar arasında ayrılık tohumları ekmemeye veya saf ve aydınlık kalplere şüphe dikenleri dikmemeye dikkat edin.”⁶²

Maddi ve Ruhani Medeniyetlerin Uyumunu

19. asrın ikinci yarısında Hz. Bahau'llah'ın en büyük çağrısı, ilerlemekte olan maddi medeniyetle birlikte mutlaka ruhani

⁶² Bahai International Community, United Nations Office- Çeviri Türkiye Bahailerini Milli Mahfili

medeniyetin de paralel bir şekilde ileriye hareket etme gereği idi. Dikkatimizi çeken bir konu, o asırda mevcut olan materyalizm görüşü veya ruhaniyetten yoksun düşüncelerin revaçta olması idi. Örneğin; din ve metafiziği reddeden, gerçeğe ulaşmanın sadece bilim yoluyla mümkün olduğunu iddia eden August Kont'un Pozitivizmi, maddiyat ve materyalizm mektebi olan Karl Marx'ın Marksizm'i ve insanı yüce mertebesinden hayvan âlemine indiren teori sahibi Charles Darwin'in Evrim teorisinin hâkim olduğu bir dönemde, doğuda hem de İslami bir ortamda, aynı zamanda hem de batı düşmanlığıyla bilinen din adamlarının bulunduğu İran gibi bir ülkede bütün bunlara karşı, Hz. Bahauallah, yüce ilahi çağrısıyla, batının güzelliklerini dile getirdiler. Örneğin; düşünce özgürlüğü, insan hakları, parlamenter sistemi, köleliğin kaldırılması, insanlara faydalı olan akıl, adalet, ilim ve tekniği överek maddi medeniyet ile dinin birbirlerini tamamlayan iki bağımsız değişken sistem olduğunu vurguladılar ve her ikisinin de insan âleminin ilerlemesi ve mutluluğu için gerekli olduğunu beyan buyurdular.⁶³

Doğu din adamlarının çoğunun, insanların batı kültüründen uzaklaşmasını ısrarla isteyen bir ortamda, Hz. Bahauallah açık bir şekilde "Bugün fen güneşi batı göklerinin ufkundan görünmekte ve sanat ırmağı o yönün denizinden çıkıp akmaktadır. İnsaf ile söz söyleyip nimetin kadrini bilmek gerek."⁶⁴ Diye buyuruyorlar. Bir taraftan da, başka bir yerde şöyle buyuruyorlar: "Gerçek söylüyorum; her bir şeyin itidal makbuldür. İtidal haddinin tecavüzü zarar getirir. Batıların medeniyetine bakınız! Bu medeniyet dünyayı ne kadar ıstıraba düşürmüş ve nasıl ürkütmekte. Cehennemî aletler ortaya çıkmış; göz görmedik ve kulak işitmedik nispette ölüm 66 saçıyor."

Bahai görüşüne göre her ne kadar batının bilim ve teknolojiye ileri olduğunu övüyorsa, aynı zamanda ruhaniyetten yoksun olduğunu da vurguluyor. 31 Ekim 1912 tarihinde Paris'te Hz.

⁶³ <http://www.bahairadio.org/rassekh-archive> , 4 Haziran

2006- Dr. ShahpourRasekh

⁶⁴ Hz. Bahauallah'ın Levihleri-Terazat S. 110

Abdülbaşa buyuruyor: “ Sadece maddi medeniyetle hedefe (İnsan âleminin mutluluğuna) ulaşılmaz. Bakınız; bu asırda maddi medeniyetin son derecede ilerlemesine rağmen nasıl her yerde savaş ve dövüş var, öldürme ve harp var. Bunların hepsi, şimdiki medeniyetin sonucundandır. Öyleyse, maddi medeniyetin ilerlemesinde insanın gerçek mutluluğu ortaya çıkmaz.”⁶⁵

Maddi medeniyetin, ruhani medeniyetle paralel olarak eşlik etme gerekliliği artık doğru düşünen ve ileri görüşlü bilim adamları tarafından kabul edilmektedir ve hatta tıpta, biyolojide, teknoloji ve benzeri dallarda devletlerin ve uzmanlaşmış etik kurumların gözetiminde özellikle batı ülkelerinde çalışmalar yapılmaktadır. Ayrıca siyasette, ekonomide fesatla mücadele eden kurumlar ciddi bir şekilde çabalar harcamaktadırlar. 1992’de, Rio de Janeiro’da uluslararası çevre ile ilgili konferansta “Çevreye Yönelik Ahlak” konusu vurgulanmıştır.⁶⁶ Eğer maddi medeniyet ahlaki usullere dayanmazsa bu medeniyetin sağlıklı devam etmesi imkânsızdır. Artık insanlar bu gerçeği biliyor; ahlaki usuller ruhaniyetten yoksunsa ve sadece akla, kar ve zarara dayanıyorsa bu medeniyet binası sağlam olamaz ve ayakta duramaz.

Gerçek dinle alakası olmayan kuruntuları göz önüne alırsak, artık dine yönelmek çağ dışı görünmektedir. İnsanlar siyasi ve maddi kuruntulardan uzak, çağa uygun çağdaş, önyargıdan ve taklitten arınmış, ilim ve akla uyumlu ruhani bir yolu arıyorlar. İnsanlar insaf gözüyle araştırdıkları takdirde aradıklarını Hz. Bahauallah’ın öğretilerinde bulurlar.

Yaşam Dengesi (Ekonomi)

Bilindiği gibi eski çağlarda dünya nüfusunun çoğu fakir ve geçim sıkıntısı içinde iken, azınlık bir kitle ise zengin ve refah içinde yaşıyorlardı. Fakirlik tarih boyunca yaygındı, son iki asırda, özellikle teknoloji, sanatın gelişmesine rağmen ve kapitalizmin ortaya çıkışıyla, istatistikler gösteriyor ki; halen dünyanın 1,5milyar kişi fakirlik sınırı içinde yaşamaktalar. Her gün zengin ve fakirlerin

⁶⁵ Hitabat Cilt 1, Sayfa 93-31 Ekim 1912 Paris

⁶⁶ www.tbmm.gov.tr/komisyon/kefe/docs/pekin.pdf

arasındaki fark büyümektedir.⁶⁷

Hız. Bahauallah'ın insanlığa getirdikleri müjdelere biri, artık genel fakirlik dönemi bitmiştir. Geçim dengesinin belirlenmiş planla düzeltilmesi ve herkesin rahat bir yaşama sahip olma zamanı gelmiştir.

Geçmiş dinlerin hepsinde fakirlere ve muhtaç olanlara yardım emri vardır, fakat dünya nüfusunun ekonomik problemlerini çözen kapsamlı plan ve öğretiler yoktu ve bu yüzden fakirle zengin arasında uygun bir düzelme ve denge halen görülmemektedir.

Geçmiş ilahi dinlerde, yasal, adalet ve insaf ölçüsünde elde edilen servet ve mal onaylanmış olmasına rağmen, aza yetinmek ve dünya malından elini eteğini çekmek sürekli önerilmiştir. Manastır, rahiplik ve irfanı inziva gibi mektepler hiç de az değildir. Hatta bazı dini görevlilerin dilencilik ve müritlerin katkılarıyla çalışmadan inziva içinde yaşamlarını sürdürdükleri görülmektedir.

Bahai dini, evrensel bir inanç olduğuna göre, dünyadaki insanların geçim problemlerini, ciddi ve kapsamlı bir planla çözecektir. Hız. Bahauallah'ın öğretilerinden evrensel ekonomik sorunların çözümü, fakirlik ve aşırı zenginliğin kaldırılmasıdır. Geçimde dengenin anlamı, servetin bölüşümü, adalet ve asgari maddi refahtan yararlanılması konuları yer almaktadır. Bahai öğretileri, ekonominin değişik bölümlerini; servetin üretimi, bölüşümü ve harcaması gibi, mikro ve makroekonomiyi dikkate almaktadır.

Hız. Bahauallah, din adamlarına direk hitap ederek; "inzivadan açığa çıkıp halkın hizmetine kalkınız!" diye hitap buyuruyor. Ruhani sınıfı kaldırmakla Tanrı ile kul arasında aracının kalkmasını öğütüyorlar.

Servetin seyri açısından, Hız. Bahauallah, örneğin banka kurumlarının faizini adalet ve insafa uymak kaydıyla serbest bırakmıştır. Makroekonomi açısından uluslararası bir para birimini önerilmiştir.

Ekonominin en önemli bölümü, servetin bölüşümüdür. Ekonomi

⁶⁷<http://www.bahairadio.org/rassekh-archive> 29 Ağustos 2006 Dr. ShahpourRasekh

bilginlerin her biri çeşitli formülleri önermişlerdir. Hz. Abdülbaha; batılı Bahailere hitaben yazdıkları bir eserde, izah ettikleri plana göre; bir birey veya aile bütün çabalarına rağmen asgari geçimini temin edemezse, geometrik vergilendirme sisteminden elde edilen gelirden geçimi sağlar ve böylece toplumda artık kimse aç kalmayacaktır. Aynı zamanda Hz. Abdülbaha'nın açıklamalarına göre, bu umumi sandık, Bahai dünyasında asgariye inen savaş harcamalarından arta kalandan da beslenecektir. Bunu belirtmek gerekir ki; şu anda dünyada askeri harcamaların tutarı 1000 milyar dolardır. Eğer maddi zarar, can kaybı ve sakatlanmalardan dolayı iş kaybını da ilave edersek, tabiidir ki bu rakam daha da yüksek olacaktır. Bahai dünyası, barış temeli üzerinde inşa olacağından, lüks yaşam için harcamalar da kendiliğinden azalacağı için, sorunların bir kısmı çözülmüş olacaktır.

Yaklaşık iki asır önce, Bahai ekonomi programında, işçilerin iş yerindeki kârdan pay almaları, memurların hizmet ve liyakat usullerinin önemi, dünya nüfusunun çoğunluğunu teşkil eden çiftçilerin asgari refahının temini açısından tavsiyeler bulunmaktadır.

Bahai ekonomi planındaki ayrıcalık, toplumun bütün sınıflarının refahı ve yararları göz önüne almasıdır. Ne sadece işverenlere yönelik liberalizm, ne de sadece işçilere yönelik sosyalizm olacaktır. İşçi ve işveren, fakir ve sermaye sahibi, çiftçi ve sanatkâr, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin menfaatlerine ve refahına göz önünde bulundurmalı ve bunlar arasında anlaşma sağlanmalıdır. İşte hakiki adalet budur.

Bahai dininin bir diğer ayrıcalığı, insanlık âleminin birliği ve milletler arasındaki barışı sağlaması için sadece mahalli ve milli değil, ayrıca uluslararası ekonomiye yönelmesidir. Bahai öğretilerinin gereği, sömürü, istismar, zulüm ve baskının ortadan kalkacaktır. Dikkatle gözlemlersek, gelişmiş ülkelerin çoğu, az gelişmiş ülkeleri sömürerek zengin olmuşlardır. Bu eşitsizliklerin belirtisini, ülkelerin aşırı tüketim tarzında yatar. Sanayi ülkeleri her yıl malların fiyatını artırdıkları halde, gelişmekte olan ülkelere (3. dünya ülkeleri) güçlerini kullanarak ham maddeyi sabit veya daha ucuz fiyatla satın almaktalar. Bununla birlikte, halen petrol ve benzer

ham madde aramaları güçlü ülkelerin elindedir.

Hız. Bahauullah krallara yazdıkları mektuplarda, açıkça, bir ülkenin diğer bir ülkeye baskı yapmasını veya bir memleketin diğer bir memleketi istismar etmesini menetmiştir. Ülkeler arasında işbirliğini emretmiştir.

Hız. Şevki Rabbani 1936 yılında⁶⁸“Evrensel Medeniyetin Doğuşu” adlı eserinde açıkça belirtmişler ki: “Dünyadaki tüm kaynaklar, bütün insanların mirası ve mali olarak tanınmalıdır. Gelecekte dünya kaderine hâkim olacak uluslararası bir heyetin gözetiminde idare edilmesi gerekir.” İlginç olan şudur ki; İlahi kelamın nüfuzuyla yani bu buyruktan 30 yıl sonra uluslararası hukukta ilk defa “İnsanlığın ortak mirası”⁶⁹ kavramı ortaya atıldı. Şöyle ki; okyanustaki kaynaklar, yeryüzünün akciğeri olan ormanlar, ay ve diğer yıldızlardaki kaynaklar artık tüm insanların ortak mirası sayılmıştır.

Bahai inancında evrensel ekonomi açısından, sadece bireylerin yardımlaşması yeterli değildir, milletlerarası işbirliği ve yardımlaşma koşulunu da öngörmüştür. İlerde, siyasi ve iktisadi ön yargılardan arınmış uluslararası yardımlaşma hız kazanacaktır. Zengin ülkeler bir gün anlayacaklar ki; az gelişmiş ve fakir ülkelerdeki halkın gelir ve geçim standartları yükselmedikçe ve alım gücü düşük olduğu sürece batılı ülkelerin sanayilerinin gelişmesi mümkün değildir. Artık uluslararası ilişkilerin ister ekonomide olsun, ister siyasette, ahlak, menfaatin önüne geçmesi gerekir.

Ekonomide üretim gücünü arttıran faktör buluşve keşiflerdir. Maalesef bugünkü dünyamızda, fakir ülkelerde milyonlarca kapasiteli genç yüksek eğitimden mahrumdurlar. Hâlbuki Afrikalı bir genç, Amerikalı mucit bir gençten hiç de geri olmayabilir. Fakir ülkelerin kapasiteli gençlerine yüksek tahsil imkânları sağlanması tabiidir ki, beşeriyetin menfaatidir. Dünyadaki bu haksızlıklardan bir örnek sunalım; İran’da 300 bin Bahai bulunmaktadır. İran’ın çok kapasiteli Bahai uzmanları vardır ve aralarından ülkede ilklerin

⁶⁸<http://www.bahairadio.org/rassekh-archive> 29 Ağustos 2006

Dr.ShahpourRasekh

⁶⁹eogrenme.anadolu.edu.tr/eKitap/KMT201U.pdf

- Birlik Çadırı Kuruldu -

mucidi olan epeyce bilim adamları çıkmıştır. Üniversite sınavında derece almalarına rağmen bir tek Bahai öğrencisi şu anda İran'daki üniversitelerde okuyamamaktadır. İran'daki Bahai toplumu, kendi özel imkân ve gayretleriyle, üniversiteden atılan hocaların yardımlarıyla evlerde bazı branşlardan oluşan serbest üniversite kurarak eğitim vermeye başlamıştı. Simdi ise bu hocaları da tutuklayarak hapse attılar ve böylece Bahailerin bilim ve öğrenim yolunu da kapattılar.

Bahai dini, dünyanın her yerinde okullarda aynı eğitimin verilmesini, fakir ülkelerin çocuklarının imkânsızlıklar yüzünden zengin ülkelerin çocuklarından geri kalmaması için eğitimin genel ve mecburi olmasını emreder. Böylece fakir ve zengin ülkelerde eğitimde eşitsizlik ortadan kalkmış olacaktır.

Yoksulluk

2007'de Birleşmiş Milletlerin "Aşırı Yoksulluk ve İnsan Hakları Konusunda Kılavuz Prensipler" taslağını hazırlama girişimi ardından, Bahai Uluslararası Toplumu, yoksulluğun anlamı ve deneyimi ve insan hakları ile bağlantılı konusundaki bakış açısını öğrenmek için dünyanın her tarafındaki Bahai toplumları ile yerel meşveretler düzenledi. Brezilya, Guyana, Haiti, Hindistan, Namibya ve Türkiye'deki Bahailerden gelen anlayışlar, Bahai Uluslararası Toplumu'nun Taslak Kılavuz Prensipler hakkındaki (İnsan Hakları Yüksek Komiserlik Bürosu'na sunulduğu gibi) yorumunun temelini oluşturmuş ve bu bildiriye yansıtılmıştır. Bu bildirinin Türkçe çevirisi aşağıdaki gibi Türkiye Bahaileri Milli Mahfili tarafından yapılmıştır:⁷⁰

BÖLÜM I

1. Sonunda, küresel yoksulluk krizine uluslararası gündemde yüksek bir öncelik verilmiştir. Bu hayırlı gelişme, güçsüz kılıcı bu

⁷⁰ Toplumu'nun Taslak Kılavuz Prensipler hakkındaki (İnsan Hakları Yüksek Komiserlik Bürosu'na sunulduğu gibi) yorumunun temelini oluşturmuştu ve bu bildiriye yansıtılmaktadır. Bu süreç hakkında daha fazla bilgi için www.bic.org adresindeki internet sitesini ziyaret edilebilir. Türkiye Bahai Toplumu Dış İlişkiler Temsilciliği tarafından yayınlanmıştır. Ekim 2008

durumun insan yaşamından yok edilmesi için araçlar konusunda bir tartışma ve araştırma heyecanını ateşlemiştir. Buna rağmen, hükümetlerden yeni eylem taahhütleri yağdığı için ve eskiden beri kabul gören teoriler ve geleneksel yaklaşımlar, geçmişten beri süregelen önyargıları, çatışmaları ve sömürüyü bastıramadığı için, yoksulluğun yok edilmesi konusunda küresel girişim üzerine bir başarısızlık duygusu çökmüştür. Aynı zamanda da, dünya çapındaki bu meydan okuyuşa çözümler aramayla yaratılan ilgi ve ivmeden gözle görülür bir iyimserlik ortaya çıkmaktadır.

2. Yoksulluğu yok etme düzenekleri, uzun bir zamandır, öncelikle maddi koşullarla tanımlanmıştır. Gerçekten de, uluslararası toplumun yoksulluğu hafifletme çabalarının ana sütunu, parasal kaynakların aktarılması olmuştur. Son elli yıl boyunca yaklaşık olarak 2,3 trilyon Amerikan Doları dış yardıma harcanmıştır. Ne trajiktir ki, bu yardım, daha büyük öz yeterlilik getirmek bir yana, alıcı toplumlar üzerinde genellikle zararlı bir etki yapmıştır: dış yardıma artan bağımlılık, dışarıdan kabul ettirilen önceliklerin hizmetinde olma, fonların kötüye kullanılması ve yönetim reformu üzerinde azalan baskı. Birleşmiş Milletler, değişim için kararlı bir hamle kapsamında, kendi Binyıl Kalkınma Hedefleri vasıtasıyla yardım düzeneklerini genişletmeye ve yoksulluğun hafifletilmesine desteği canlandırmaya çalışmıştır.

3. Kızların ve kadınların marjinalleştirilmesi, kötü yönetim, etnik ve dini iticilik, çevresel bozulma ve işsizlik gibi koşulların, toplumların ilerlemesi ve gelişmesinde aşılması güç engeller oluşturduğu şimdi giderek artan bir biçimde kabul edilmektedir. Bunlar daha derin bir krizi açığa vurmaktadır toplumun tüm düzeylerindeki ilişkileri biçimlendiren değerlerde ve davranışlarda kökleşmiş bir kriz. Bu açıdan bakıldığında, yoksulluk bireylerin, toplumların ve kurumların ahlaki, zihinsel ve sosyal kapasitelerini geliştirmek için gerekli olan etik, sosyal ve maddi kaynakların yokluğu olarak tanımlanabilir. Örneğin, ahlaki muhakeme, grup olarak karar alınması ve ırkçılıktan bağımsız olmanın tümü, yoksulluğun hafifletilmesi için temel araçlardır. Böyle kapasiteler bireysel düşüncenin yanı sıra, kurumsal düzenlemeleri ve politika

belirlemeyi biçimlendirmelidir. Açık olmak gerekirse, yakın hedef sadece yoksulluğun dertlerini yok etmek değil, insanlığın kitlelerini adaletli bir küresel düzenin kuruluşuyla meşgul etmektir.

4. Bireyler ve kurumlar, bu göreve girişmek için birlikte çalışmalıdır. Dolayısıyla, yoksulluğu hafifletme hedeflerinden biri birey üzerine odaklanmaktadır: Onurunu ve özsaygı duygusunu yeniden kazanabilmesi için ona yardım edilmeli, durumunu iyileştirmesi ve potansiyelini gerçekleştirme için güven kazanmak üzere teşvik edilmelidir. Kişisel refahın başarılmasının ötesinde, bir toplumsal yarar ve etrafındakilere barış, mutluluk ve avantaj kaynağı olması için eğitilmelidir. İnsanlığımız en yüce ifadesini başkalarına hizmet seviyesinde kazanmaktadır. İkinci hedef kurumlar üzerine odaklanmaktadır. Kurumlar, toplumun her seviyesinde, bireylerin yetenekleri ve enerjilerinin insanlığın hizmetine kullanılabilmesini sağlayan kanallar olmalıdır. Bireysel ve kurumsal bu kapasiteyi geliştirmeye yardım eden kaynaklar, toplum için gerçek bir servet kaynağını temsil etmektedir.

5. Maddi dünyayı yöneten fiziksel prensipler gibi, sosyal dünya da, düzenli bir toplumun işleyişinin temelini oluşturan ahlaki prensipler tarafından yönetilmektedir. Örneğin, kadın erkek eşitliği, doğruluk, eğitim olanağı, insan hakları ve din özgürlüğü gibi prensipler, sosyoekonomik refah ve istikrar önlemleriyle olumlu biçimde ilişkilidir. Yoksulluktan kaynaklanan güçlüklerin birbirleriyle ilişkili olmaları, analize, karar almaya ve kalkınmayı ölçebilen göstergelerinin geliştirilmesine kılavuzluk edebilen prensiplerin açık bir şekilde dile getirilmesini gerektirir. Prensibe dayalı bir sürecin temel değeri, bireyleri ve kurumları, münferit, kısa vadeli kaygılara odaklanmaktan ziyade, sorunları sistemik ve uzun vadeli bakış açısından düşünmeye sevk etmektir. Herhangi bir kararın destek toplayıp sonuç vermesi için, karar alma sürecinin kendisi bütünlüğe sahip olmalıdır: kararlardan doğrudan etkilenenleri kapsamalı ve şeffaf, kabul edilmiş etik standartlar tarafından yönlendirilmelidir.

6. Bahai Uluslararası Toplumu yoksulluğun yok edilmesi alanındaki çabalar için kılavuzlar olarak iki prensibi bu bağlamda

önermek istemektedir: Adalet ve birlik. Bu prensipler, maddi kalkınmanın, insanlığın ahlaki ve kültürel ilerlemesi için bir araç olarak hizmet ettiği bir kalkınma vizyonunun temelini oluşturur. Adalet, yasaların uygulanması, ekonomik sistemlerin düzenlenmesi, servetin ve fırsatın yeniden dağıtımı ve özel ve kamusal yaşamda en yüksek etik standartlara şaşmaz bağlılık sayesinde, yoksulluğu aramızdan yok etmek için insan potansiyelinden yaralanabilen araçları sağlar. Birlik, kalkınmanın sistemik ve ilişkisel olduğunu, aile birimine ve yerel, ulusal ve küresel toplumun bütünlüğüne duyulan bir ilginin, yoksulluğu hafifletme çabalarına kılavuzluk etmesi gerektiğini öne sürer

BÖLÜM II

7. Yoksulluk sorunu seçilmiş liderlere ve hükümetlerine özel sorumluluk yüklemektedir. Bazıları yoksulluğun kendisinin kötü yönetime yol açtığını savunurken, nedensellik ilkesi genellikle karşı yönde hareket eder: Daha iyi yönetim daha iyi kalkınma çıktılarına yol açar. Yönetim meselesinin özünde kaçınılmaz karakter sorunu yatmaktadır. Bir liderin ofisine getirdiği değerler, büyük ölçüde işinin yönünü ve meyvelerini belirler. Doğruluk bunlar arasında başta gelir, çünkü halkla ve diğer liderlerle güvenilirliği besler, hükümetin girişimleri için destek oluşturur, istikrar ve emniyet sağlar. Etkin liderler sadece kusursuz bir etiği uygulamakla kalmamalı, aynı zamanda ulusun ekonomik, sosyal, yasal ve eğitim kurumlarının karakterini güçlendirmek, düzenleyici yapıyı geliştirmek ve sınırlı kaynakları etkin biçimde yönetmek için çalışmalıdır. Kazanca gelince, onlar yasal ve mütevazı bir ücretle yetinmelidir. Politikanın içeriği giderek küresel hale gelirken, seçilmiş liderler ulusal çıkarları, evrim geçiren küresel toplumun gereksinimleriyle aşamalı olarak aynı hizaya getirme vizyon ve cesaretini göstermelidir.

8. Birleşmiş Milletler'in, yoksulluğu yok etme çabalarını uluslararası insan hakları ölçütleriyle birleştirme gayretleri, hükümetlerin çalışmalarını adalet prensipleriyle bir hizaya getirmede olumlu bir adımdır. Bireyin ve ailenin haklarını kapsayan ortak insan hakları ölçütleri mirasımız; bilme ve inanma özgürlüğü; kadın erkek eşitliği ve ırk eşitliği; iş ve eğitim hakkı, diğerleri arasında, insan

ırkının en kayda değer ahlaki başarılarıdır. Dünyanın birçok hükümeti tarafından onaylandığı gibi, insan hakları toplum ve hukuk kültürüne girmeli ve sistematik olarak iç hukukla birleştirilmelidir. Tüm dillere çevrilmeli, medya ve eğitim kurumları vasıtasıyla erişilebilir kılınmalıdır. Böylece, insan hakları ölçütleri, haklarından habersiz olan ve ihtiyaçlarını açıkça dile getiremeyen insanlara dayatılan yasaların baskıcı ve keyfi uygulanmasıyla nitelendirilen bozuk yasal sistemlerin yerini almaya başlayabilir.

9. Yoksulluğu yok etme sorumluluğunun büyük bir payı bireylerin kendilerine düşmektedir. Yoksulluk tarihi, ekonomik, politik ve çevresel çok sayıda etkenin sonucu olmakla birlikte, kendini bireysel değerler ve davranışlarda gösteren bir kültürel boyutu da vardır. Bunların bazıları kızlara ve kadınlara boyun eğdirilmesi, eğitim değerinin veya bir bireyin gelişme hakkının eksikliği yoksulluk koşullarını daha kötü bir duruma sokabilir. Toplumun üyeleri adalet ölçütleriyle korunduklarından emin oldukları ve herkese eşit olarak uygulanan yararlar konusunda temin edildikleri zaman, dürüstlük, çalışma istekliliği ve işbirliği gibi konuyla ilintili insani niteliklerden, çok büyük çaba isteyen hedefleri başarmak için yararlanılabilir. Bireylere bir dizi haklar tanınması vurgusu taşıyan fakat tutum ve davranışlarda değişimlere ilham vermek için gerekli ahlaki etkiden yoksun bir insan hakları yaklaşımının uygulanması güç olabilir.

10. Kadın erkek eşitliği konusu böyle bir örnektir: uluslar kalkınmanın gereklerini ilerletmede kadınların kritik rolünü kabul etmek üzere son yirmi yıl boyunca defalarca bir araya gelmiştir. Temel ve sosyal bilimler ayrımcılığın tüm dayanaklarını tarihe gömmüştür; çoğu ülkeler kadınlara erkeklerle aynı fırsatları sağlamak için yasalar çıkarmıştır; sözleşmeler imzalanmış ve onanmıştır; yeni önlemler ve sosyal göstergeler uygulamaya konulmuştur. Buna rağmen, kadınların, birkaç tanesini söylemek gerekirse, hukuk, politika, bilim, ticaret ve din alanlarındaki temsiliyeti hala son derece yetersizdir. Kadınların eğitim, iş ve mülkiyet fırsatlarına erişim hakkı kazandıkları bölgelerde birçok düzeyde çarpıcı etkiler gözlenmiştir: aile düzeyinde, kız ve erkek çocuklar arasında daha adil yiyecek,

kaynak ve sağlık hizmetleri taksimi; çocuklar arasında daha yüksek okuryazarlık oranları; daha iyi ekonomik koşullara ve anne sağlığına yol açan daha düşük doğurganlık oranları ve kamusal söyleme yeni ilgi alanlarının zerk edilmesi. Tek başına kadın ve kızların okuryazarlığı bile, sosyal refahın geliştirilmesinde, bir toplumdaki genel zenginlik seviyesine ilişkin değişkenlerden çok daha önemli bir rol oynadığını göstermiştir. Gerçekten de, ekonomik ve sosyal koşulların ve toplumsal davranışların kadınların ilerlemesi için uygun olduğu yerlerde tüm ailenin refahı çarpıcı bir biçimde değişmiştir. Bununla birlikte, davranışların aşamalı değişimi yasal önlemlerden çok daha fazlasını gerektirmiştir: kadınların ve erkeklerin rolleri hakkında temel bir inanç değişimini ve geleneksel cinsiyet ölçütlerine meydan okuma cesaretini gerektirmiştir.

11. Şurası inkâr edilemez ki, yoksulluk sosyal ve maddi etkenlerin bir etkileşimiyle ayakta durmaktadır. Bu etkileşim, kaynaklar ister birkaç kişinin elinde toplansın ister hakça dağıtılsın, genel toplum için ister yararlı ister zararlı olsun, maddi kaynakların toplumsal faydalarını belirler. Bugün ekonomik faaliyetin ve onun kurumsal durumunun çoğu, çevresel sürdürülebilirlik, kadınların ilerlemesi, ailenin refahı, genç insanların uğraşları, istihdamın olması ve bilginin genişlemesi ile anlaşmazlık içindedir. Örneğin, 1 trilyon doları aşan askeri harcamalar ve 300 milyar dolardan fazla yasadışı küresel uyuşturucu ticareti, Birleşmiş Milletler' in eğitim, sağlık, sürdürülebilirlik ve kadınların güçlendirilmesi alanlarındaki küresel kalkınma hedeflerine ulaşmaya dair tahmini maliyetlerini fazlasıyla aşmaktadır. Bireylerin bencil eylemlerini teşvik eden kişiler üstü pazarlara ilişkin ekonomik teoriler, insanlığın bir taraftan aşırı yoksulluktan ve diğer taraftan da aşırı tüketimden kaçmasına yardım etmemiştir. Zamanımız için yeni ekonomik teoriler sırf kârın ötesinde bir güdüyle canlandırılmalıdır. Bu teoriler, bizi aileler, toplumlar ve tek bir dünyanın vatandaşları olarak bağlayan tüm ekonomik faaliyetin tümüyle insani ve ilişkisel boyutunda kök salmalıdır. Körü körüne taklit yerine bir yenilik, sömürü yerine bir yüceltme ruhu ve kadınların tam ve inançlı katılımı ile canlandırılmalıdır.

12. Yoksulluğu hafifletme çabalarının temelini oluşturan

ekonomik düşünceler genel olarak servetin oluşturulması üzerine odaklanmış, fakat buna paralel aşırı zenginleşme sorununu henüz tam olarak dikkate almamıştır. Dünyanın en zengin bireylerinin birçoğunun servetinin tüm devletlerin Gayrisafi Yurtiçi Hasılasını aşığı her bakımdan birbirine bağlı bir dünyada, aşırı yoksulluk ve aşırı zenginlik yan yana bulunmaktadır. İyileştirici çabaların odağının çoğu en fakirlere yönelik olmakla birlikte, acil dikkat gerektiren husus, servetin birkaç kişinin elinde toplanmasıdır. Gerçekten de, çokuluslu şirketlerin oluşturduğu muazzam servet, nitelikli küresel vatandaşlığı, insan hakları ölçütlerine bağlılığı ve servetin daha geniş toplumun yararı için dağıtılmasını sağlayacak sıkı düzenleme vasıtasıyla yoksulluğun üstesinden gelme çözümünün ayrılmaz bir parçası olabilir. Bir devletin zenginliği söz konusu olduğunda, sorun brüt dolar ölçütlerinden daha çok sosyal değerdir. Örneğin, Gayrisafi Yurtiçi Hâsıla, sosyal değeri ya da çevresel etkisi ne olursa olsun, silahların, sigaraların vs. üretimi de dâhil olmak üzere, tüm ekonomik faaliyetin bütünüdür. Bir devletin ekonomik sağlığı ve zenginliğinin daha doğru bir resmi için, çevreyi kirleten maddelerin ve ekonomik hastalıkların hesabını veren ve ölçülemeyen, karşılık beklemeyen yararları içeren yeni ölçütlere ihtiyaç duyulmaktadır.

13. Ekonomik refahın doğal çevremiz için çok büyük bir maliyetle gelmiş olduğu yaygın olarak kabul edilmektedir. Gerçekte, hiçbir ülke, kendi insanların ve eşit derece önemli olarak da, kalkınmakta olan ulusların güvenliğini ve refahını etkileyen, önemli bir çevresel zararı miras bırakmadan büyük bir endüstriyel güç olarak ortaya çıkmamıştır. Sosyal ve çevresel değişkenler ve uluslararası refah pahasına milli çıkarlarda kökleşmiş büyümeye şartlanmış ekonomik model giderek artan inceleme altındadır. Kaynak dağılımı ve zararların sorumluluğu ile ilgili meydan okuyucu etik sorular, hükümetleri küresel toplumun ve gelecek nesillerin refahını ve sağlığını düşünen kurumsal mekanizmalar geliştirmeye ve politikalar uygulamaya zorlamaktadır. Kurumsal bir seviyede ise, hükümet dışı aktörlerin sesleri de dâhil olmak üzere, rapor etme ve karar alma süreçlerini düzenlemek için güçlü bir bilimsel danışmanlık kapasitesine sahip küresel bir kuruma ihtiyaç duyulmaktadır. Bu

kurum çevre sorunlarını sosyal ve ekonomik önceliklerle uyumlu bir şekilde birbirine bağlamalıdır, çünkü bunların hiçbiri diğerlerinden ayrı olarak ilerleyemez. Eğitim seviyesinde ise, müfredat, hem doğal çevreye karşı bir sorumluluk duygusu geliştirmeye hem de araştırma ve yenilik ruhunu teşvik etmeye çalışmalıdır ki, insan deneyiminin çeşitliliği çevresel olarak sürdürülebilir bir kalkınma yolunun güçlüğüne uygulanabilsin.

14. Sürdürülebilir bir kalkınma stratejisinin çekirdek ögesi, tarım politikaları ve süreçlerinin reformudur. Gıda üretimi ve tarım dünyanın en büyük istihdam kaynağıdır; gelişmekte olan ülkelerdeki yoksulların neredeyse % 70'i kırsal alanlarda yaşar ve geçimleri için tarıma bağlıdır. Çiftçiliğin değeri imalatçılık ve hızlı bir şekilde büyüyen kent nüfusu ile düşmüş olmakla birlikte, tarım hala ekonomik ve toplum yaşamının aslı temelini temsil etmektedir: yetersiz beslenme ve gıda güvensizliği kalkınma ve ilerlemedeki tüm girişimleri boğmaktadır. Bu çok önemli role rağmen, yoksulluk genellikle kırsal alanlarda yoğunur, Doğal kaynaklara zarar verme, yetersiz bilgi ve altyapı, genellikle gıda güvensizliği, prematüre ölümler ve daha iyi bir yaşam arayışıyla kentsel alanlara kitlesel göç ile sonuçlanmaktadır. Çiftçiye kalkınma ve uygarlık kurma süreçlerinde hakkı olan yeri verilmelidir: köyler yeniden inşa edilirken, bunu şehirler izleyecektir.

15. Anlamli çalışma koşulu, yoksulluğu hafifletme çabalarının gerekli bir ögesini temsil etmektedir. Kent nüfusları ve onlarla birlikte fakir semtlerin artışı, yükselen suç oranları, uyuşturucu kullanımı, işsizlik, aile yapılarının bozulması ve sosyal tecrit artarken, genç insanların anlamli uğraşları daha da önemli hale gelmektedir. Bugün 15-29 yaşlar arası genç insanlar ekonomik bakımdan dezavantajlı 100 ülkedeki tüm yetişkinlerin neredeyse yarısına karşılık gelmektedir. Anlamli istihdamın olmayışı sadece onların umutsuzluğunu düş kırıklığını besler, Buna rağmen, yeniden düşünülmesi gereken, sadece işin miktarı değil, kalitesi ve anlamıdır. İster toprağı işleme ister mal satma olsun insanın işi daha fazla mal edinme aracına veya gözden çıkarılabilir bir üretim maliyetine indirgenmemelidir. İnsanın işi, sanatını geliştirme, karakterini

güzelleştirme ve toplumun refahına ve kalkınmasına katkıda bulunma aracıdır. Gerçekten de, yetersiz istihdama karşı mücadele, mütevazı, emniyetsiz, kazançsız veya karşılıksız bile olsa, tüm insan emeğinin onuru ve değeri ile başlamalıdır,

16. Toplumun kalkınmasına ve uygarlığın daha yüksek amaçlarına anlamlı katılımın temelinde eğitimin korunması yatmaktadır. Yoksulluğu yok etmeye dair birçok program, ilk aşama olarak, ilk ve orta eğitime kaydı artırmaya odaklanmış olmakla birlikte, uzun vadeli hedef de açıkça ortaya konmalıdır: yani, bilginin üretimi, yayılması ve uygulamasının insan faaliyetinin tüm yönlerine ilham verdiği bir toplum yaratmak. Bu, sorgulamayı teşvik eden çocuk yetiştirme, erkekler ve kızlar için eşit eğitim olanakları, bağımsız medya kaynaklarının geliştirilmesi, başka kültürlerden yazıların çevrilmesi ve yenilik ve bilimsel araştırmanın desteklenmesi dâhil tüm düzeylerde müdahaleler gerektirir. Yenilik yapabilme ve karmaşık problemlere çözümler tasarlama özgürlüğü için, insan aklının öğrenme özgürlüğü olmalıdır.

17. Yoksulluğu hafifletme çabalarını yönlendirmek için şimdi ihtiyaç duyulan bilgi kavramı, hem vasıta yoksulluğuna hem de ruh yoksulluğuna hitap edebilecek uygunlukta olmalıdır. Maddi kaynaklar mutlaka gereklidir, fakat insan refahını tam olarak ortaya koyacak bir vizyonu tek başına yaratamazlar; insanın doğası veya varlığımızın amacı hakkındaki en derin sorulara cevaplar sağlayamazlar. En önemlisi, sadece maddi ve teknik boyutlar, günümüz koşullarına yol açmış olan yıkıcı davranışların üstesinden gelmek için ihtiyaç duyulan insan karakteri ve inancındaki temel değişiklikleri zorunlu kılmayacaktır İnsan iradesini, sebat etmek, mükemmelliğe çabalamak, alçakgönüllülükle hizmet etmek, yaratmak, bilgiyi aramak, güzelliği işlemek ve tüm insanlığın refahı için çalışmak üzere canlandırmayacak ve güçlendirmeyecektir. Ruhani boyutu ve onun dünya dinlerindeki ifadesini kapsamak, batıl inanç ya da fanatizme geri dönmek veya rasyonel sorgulamanın herhangi bir şekilde aleyhinde olmak değildir. Aksine, yoksulluğu hafifletme çabaları içine, bütünlük bir biçimde, insan deneyiminin tüm boyutlarının tanınmasını ve yoksulluğun insan yaşamının maddi

ve ruhani boyutlarında kendini nasıl gösterdiğine dair bir anlayışı inşa etmektir,

18. Yoksulluğu ortadan kaldırma çabalarımızda, gerçek bir küresel uygarlığın doğum sancularına yakın bir deneyim yaşamaktayız: yeni düşünce modelleri, yeni ölçütler, yeni yasal ve kurumsal düzenlemeler yerleşmeye çalışmaktadır, Sorunlara ve onların olası çözümlerine dair anlayışımız genişledikçe, benzeri görülmemiş küresel bir fikir birliği ve buna eşlik eden uluslararası işbirliği kapasitesi, bu güne kadar başarabildiğimizden çok daha büyük bir sonucun yolunu açmaktadır, Fakat, yoksulluğun üstesinden gelmek için ihtiyaç duyulan bilgiyi ve taahhüdü oluşturmak için, insanın ruhani ve zihinsel potansiyelinin tüm spektrumunun bu görev için çağrılması gerekecektir, Ve tüm insanlık buna dahil olurken, uygarlığın dokusunu yeniden oluşturacaktır.

Evrensel Büyük Divanın Kurulması

Milletler ve devletlerarasındaki ayrılıklar ve savaşlar genellikle yansız hakemlik ve arabuluculuk yapacak bir kurumun olmadığından kaynaklanır. Hz. Bahauallah 140 yıl önce dünyada milletler ve devletlerarasındaki sorunları ortadan kaldırıp genel barışın korunmasını üstlenen yüce bir mahkemenin kurulmasını ilan buyurdular⁷¹. Hz. Bahauallah'ın öğretilerinin eksenini teşkil eden insanlık âleminin birliği için zorunlu olan bu yüce mahkemenin kurulması kaçınılmaz olacaktır. Bu öğretinin ilanından sonra onun ilahi etkisi Bahai olmayan birey ve toplumlarda yavaş yavaş yaygınlaşmaktadır. En açık örneği Birleşmiş Milletlerin kurulmasıdır. Tabii ki Hz. Bahauallah'ın öğretisinin aynısı olmasa da, yine de yakındır ve zamanla ideal ilahi iradeye uygun olacaktır.⁷²

Bahai kutsal yazılarından anlaşıldığı gibi, Evrensel büyük Divanın kurulmasından amaç birleşik bir dünya ölçüsüne göre, aynı zamanda merkezîyetçilikten uzak, çeşitlilik içinde ve esnek bir yapıdır. Hz. Şevki Rabbani buyuruyorlar “ Hz. Bahauallah'ın dünya

⁷¹fa.wikipedia.org/wiki/

⁷² Daha fazla bilgi için “Hz. Bahauallah'ın Dünya Düzeni Kitabı- Yazan Hz. Şevki Efendi

düzeni bir taraftan aşırı merkezîyetçiliği reddeder, diğer taraftan çeşitlilikte birliği amaçlamaktadır.” Bahai eserlerinde evrensel hükümetin gereği olan yasama, yargı ve yürütme organlarının bağımsız bir biçimde var olmalarıdır. Dünya hükümetinin görevleri, dünya ekonomisinin birliğini tesis etmek ve uluslararası ticaretin gelişmesini sağlamaktır. Serbest ticaretin yolunda engel oluşturan tüm gümrük tarife ve muafiyetin kaldırılması, dünya ekonomisinde uzun vadeli olarak dünya insanların serbest dolaşımlarının garanti edilmesi gerekir. Dünya ekonomisinin gereği; evrensel para ve ölçüm birimlerinin birliği, dünya çapında eğitim düzeninin birliği, uluslararası lisan birliği ve ekonomik gücün şekillenmesi için evrensel iletişim imkânlarının oluşmasıdır. Bu dünya hükümeti ekonomi açısından mahalli ve milli düzeydeki refah için yardımda bulunacaktır.

Ayrıca dünya hükümetinin görevlerinden bazıları, ekonomik dalgalanmayı kontrol altına almak, yeryüzündeki doğal kaynaklardan tüm insanların yararlanmasını sağlamak, az bulunan kaynakların ölçülü kullanılması ve çevre kirliliğinin kontrol altına alınmasıdır.

Dünya hükümeti programının çerçevesinde, milli hükümetler ve hatta mahalli yörelerde, kendi ekonomik planlarının geliştirilmesinde özel çabalar göstereceklerdir. Milli ve mahalli temelde topladıkları vergi ve elde ettikleri gelirlerin belirli miktarını dünya hükümetinin fonuna tahsis edeceklerdir. Milli hükümetler de gelirlerinden bölgedeki gerekli hizmetlerde, örneğin; sağlık tesisleri, yaşlılar yurdu, kreş, okul, üniversite ve spor tesisleri, ayrıca milli kültür ve sanatın gelişmesi için harcayacaklardır.

Bu bölümde yeri gelmişken yenedünya düzeni hakkındaki Hz. Bahauallah'ın öğretilerinden ve hatta uyarısından kısaca aktaralım:⁷³

3.25- Kraliçe Victoria'ya yazdığı bir Levhinde “ dünyayı idare edenler topluluğuna” seslenen Hz. Bahauallah buyuruyorlar:

3.26- “ Meşveret ediniz, bütün ilginiz yalnız ve yalnız insanlığın faydalandırıp durumunu iyileştirmek olsun. Dünyaya,

⁷³ “Hz. Bahauallah'ın dünya düzeni hakkında Mektuplar”
Hz. Şevki Efendi, Yeni Bir Dünya Düzen'in Hedefi, Sayfa 40 -41

yaradılıştta sağ salim olduğu halde, türlü nedenlerden dolayı ağır hastalıklara tutulmuş bir insan vücudu olarak bakınız. Dünya vücudu bir an rahat yüzü görmemiş, tam tersine hastalığı, kişisel arzularının dizginini koyuverip yanlış yollara sapan bir takım cahil doktorların eli altında günden güne daha kötüye gitmiştir. Ara sıra usta bir doktorun bakımı sayesinde bu vücudun bir organı sağlığına kavuşsa da bedeninin geri kalanı yine eski hasta halini devam ettirmiştir. İşte bilici ve Hikmetli size böyle bildiriyor. Hasta dünyayı iyileştirmek için Hakk'ın takdir buyurduğu en etkili ilaç ve en etkili araç, bütün milletlerin tek bir davada ve tek bir ortak İnanç'ta birleşmesidir. Bu ise ancak güçlü ve usta (bilgili) bir ilahi doktorun başarabileceği bir iştir. Gerçek budur ve ötesi yanlıştır.”

3.27- Daha ilerideki bir kısımda Hz. Bahauallah şu sözleri ekler: “Biz sizin her yıl masraflarınızı arttırıp bu masrafların yükünü uyruklarınıza yüklediğinizi görüyoruz. Bu cidden büyük bir haksızlıktır. Mazlumun ahlardan ve gözyaşlarından korkunuz, halkınıza ağır yük yüklemeyiniz. Uzlaşınız, uzlaşınız ki ülkelerinizin güvenliğini sağlamaya yetecek kadar bir silahlı kuvvetten fazlasına ihtiyaç duymayasınız. Ey hükümdarlar! Birleşiniz, birleşiniz ki aranızda esen nifak kasırgası dinsin ve milletleriniz rahat yüzü görsünler.”

3.28- Hz. Şevki Rabbani: "... Dünyanın bütün uluslarının savaş sebebi olacak her iddiadan, belli başlı vergi koyma yetkilerinden ve kendi topraklarındaki iç güvenliği koruma amacı dışında silahlanmaya ilişkin tüm haklarından gönüllü olarak vazgeçecekleri bir tür uluslar üstü bir dünya devletinin yavaş yavaş gelişmesi gereklidir. Böylece bir devletin etki alanında, uluslar topluluğunun her dik başlı üyesine karşı en üst seviyede ve karşı çıkılmaz bir otorite uygulayacak yeterlilikte uluslararası bir icra organı, üyelerin ülke halklarının seçeceği ve bu seçimin o ülkelerin hükümetleri tarafından onaylanacağı bir dünya parlamentosu: Kararları, davalarını bu merciin değerlendirmesine sunmaya gönüllü olmayan taraflar için bile bağlayıcı olan bir yüce mahkeme bulunacaktır. Tüm ekonomik engellerin kalıcı olarak ortadan kalkmış olacağı ve sermaye ile emek arasındaki karşılıklı bağımlılığın

- Birlik Çadırı Kuruldu -

tamamen tanınacağı; dini bağınazlık ve mücadelenin (münakaşanın) gürlütüsünün sonsuza dek dindirileceği; ırk düşmanlığı alevlerinin en sonunda sönmüş olacağı, dünyanın federe temsilcilerinin kararının ürünü olan tek bir uluslararası yasanın federe birimlerin birleşik güçlerinin hızlı ve zorlayıcı müdahalesinin yaptırımına sahip olacağı ve son olarak da huysuz ve militan bir milliyetçiliğin hiddetinin, yerini daimi bir dünya vatandaşlığı bilincine bırakacağı bir dünya toplumu; işte Hz. Bahauallah'ın öngördüğü düzen, yavaş yavaş olgunlaşan bir çağın en güzel meyvesi olarak kabul edilecek olan bir düzen, en geniş hatlarıyla böyle gözükmektedir.

3.29- Hz. Bahauallah bütün insanlığa mesajında şunu ilan eder: "Birlik çadırı kuruldu; birbirinize yabancı gözüyle bakmayınız. Hepiniz bir ağacın meyveleri ve bir dalın

Yapraklarıdır. Dünya tek bir vatan ve insanlar onun vatandaşlarıdır. İnsan sadece ülkesini sevmesiyle değil, kendi türünü sevmesiyle övünmelidir."

Önceki bölümlerde Hz. Bahauallah dünya hükümdarlarına teker teker ve bazen de toplu halde kendi ilahi görevini ilan ederek onları birlik çadırına davet buyurdular. Bu çağırımı Yüce Adalet evi yıllar sonra dünya devlet adamlarına tekrar bildirdiler. Ayrıca 2002 yılında dünya dini liderlerine de hitap ederek onları da bu yeni zuhur konusunda bilgilendirdiler. Aşağıda bu mesajın Türkçesini göreceğiz:

Bahai Dünya Merkezi

Nisan 2002⁷⁴

DÜNYANIN DİNİ LİDERLERİNE

Yirminci yüzyılın kalıcı mirası, dünya insanlarını, kendilerini tek bir insan ırkının üyeleri ve dünyayı o ırkın ortak vatani olarak görmeye başlamaya zorlamasıdır. Ufku karartan sürekli çatışma ve şiddete rağmen, bir zamanlar insan türünün doğasında doğuştan var gibi görünen bağınazlıklar her yerde çökmektedir. Bunlarla birlikte de, insan ailesini kültürel, etnik veya ulusal kökenli ve birbirleriyle uyuşmayan kimlikler karmaşasına uzun zamandır bölen engeller

⁷⁴

Çeviri; Türkiye Bahaileri Milli Mahfili

yerle bir edilmektedir. Böylesine temel bir değişimin, tarihsel zaman açısından gerçekte bir gece sayılabilecek kadar kısa bir dönemde oluşması, gelecek için olasılıkların büyüklüğü hakkında bir fikir vermektedir.

Ne yazık ki, varoluşunun gerçek nedeni kardeşlik ve barış davasına hizmeti gerektiren örgütlü din, çoğu zaman, bu yolda aşılması en güç engellerden biri olarak davranmaktadır; özellikle acı bir gerçeği zikretmek gerekirse, itibarını uzun bir süredir fanatizmle bağdaştırmıştır. Dünya dinlerinden birinin yönetim konseyi olarak, bu durumun dini liderler için ortaya koyduğu ve özel bir çaba gerektiren sorunun içtenlikle dikkate alınmasını ısrarla tavsiye etme sorumluluğunu duymaktayız. Sorun ve bunu ortaya çıkaran koşullar, açık bir biçimde konuşmamızı gerektirmektedir. Tanrı'ya ortak hizmetin, söylediklerimizin, bunların ifade edildiği aynı iyi niyet ruhuyla karşılanmasını sağlayacağını umuyoruz. Konu, başka alanlarda ne başarılı olduğu dikkate alındığında son derece netleşmektedir. Kadınlar, bazı istisnalar dışında, geçmişte daha alt düzeyde bir tür olarak düşünülmüş, doğal özellikleri batıl inanışlarla kuşatılmış, insan ruhunun güçlerini ifade etmekten mahrum bırakılmış ve erkeklerin ihtiyaçlarına hizmet etme rolüne indirgenmiştir. Şurası açıktır ki, bu gibi koşulların sürdüğü ve hatta fanatik bir biçimde savunulduğu birçok toplum vardır. Ancak, küresel söylem düzeyinde ise, cinsiyetlerin eşitliği kavramı evrensel olarak kabul edilen ilke gücünü kazanmıştır. Akademik toplumun ve enformasyon medyasının çoğunda da benzer yetki sahibidir. Vizyon değişimi o denli temeldi ki, erkeğin üstünlüğünü savunanların, desteği sağduyunun olmadığı yerlerde aramaları gerekmektedir. Milliyetçiliğin her taraftan kuşatılmış olan taburları da benzer bir kaderle karşı karşıyadır. Dünya işlerinde geçen her krizle birlikte, vatandaşın, yaşamı zenginleştiren vatan sevgisi ile nefret ve başkalarından korkmayı tahrik etmek üzere tasarlanan abartmalı sözlere boyun eğme arasında ayırım yapması kolaylaşmaktadır. Alışlagelmiş ulusal törenlere katılmanın yararlı olduğu yerlerde bile, halkın verdiği karşılıklı, geçmiş zamanların güçlü kanıları ve istekli coşkusu kadar, çoğu zaman rahatsızlık duyguları da göze

çarpılmaktadır. Bu etki, uluslararası düzende sürekli olarak gerçekleşen yeniden yapılanmayla daha da güçlenmiştir. Birleşmiş Milletler' in bu günkü biçimindeki eksiklikler ne olursa olsun ve saldırganlığa karşı ortak askeri harekâta girişme yeteneği ne kadar zayıf da olsa, mutlak ulusal egemenlik fetişinin yok olmakta olduğu gerçeğinde hiçbir kimse yanılmaz. Irksal ve etnik bağnazlıklar da, bu gibi iddialar için çok az tahammülü olan tarihi süreçler tarafından aynı ölçüde seri muameleye uğramışlardır. Geçmişin reddedilmesi, burada özellikle kesin olmuştur. Irkçılık, şimdi, yirminci yüzyılın dehşetli olaylarıyla olan ilişkisiyle o derecede lekelenmiştir ki, ruhani bir hastalık niteliğini kazanmıştır. Dünyanın birçok yerinde toplumsal bir tutum olarak varlığını sürdürmekle ve insanlığın önemli bir bölümünün yaşamlarında yıkıcı etkisi olmakla beraber, irksal bağnazlık prensipte evrensel olarak öylesine kınanmıştır ki, hiçbir insan kitlesi kendisini artık onunla güven içinde özdeşleştirmeye izin veremez. Karanlık geçmiş silinmiş ve aydınlık yeni bir dünya aniden doğmamıştır. Çok büyük sayıda insan, köklü etnik, cinsel, ulusal, kast ve sınıfsal bağnazlıkların etkilerine katlanmaya devam etmektedir. Tüm kanıtlar, insanlığın tasarladığı kurumlar ve ölçütler, yeni bir ilişkiler düzeni inşa etme ve zulüm altında olanları rahatlatma güç ve yetkisini oldukça yavaş kazandıkları için, bu gibi haksızlıkların uzun bir süre devam edeceğini göstermektedir. Temel ilkeler belirlenmiş, açıkça ifade edilmiş, geniş bir biçimde tanıtılmış ve bunları kamu davranışına dayatacak olan kurumlarda giderek somutlaştırılmaktadır. Bu uğraş ne kadar uzun süreli ve sıkıntılı olursa olsun, sonucun tüm insanlar arasındaki ilişkileri, toplumun en alt düzeyinde kökünden değiştireceği konusunda hiçbir şüphe olamaz. Yirminci yüzyıl başladığında, dinsel bağnazlığın, değişimin güçlerine diğerlerinden daha çabuk pes edeceği düşünülmekteydi. Batıda, bilimsel gelişmeler yobaz dışlayıcılığın ana sütunlarının bazılarını karşı acımasızca davranmıştı. İnsan ırkının, kendini algılamasında meydana gelen değişim bağlamında en ümit verici yeni dinsel gelişme, inançlar arası hareketti. 1893 yılında Dünya Columbia'n Fuarı, tüm kıtalarda popüler hayal gücünü zapt eden ve Fuar' in kutladığı bilimsel, teknolojik ve ticari mucizeleri bile

gölgede bırakmayı başaran bir ruhani ve ahlaki uzlaşma vizyonu olan ünlü “Dinler Parlamentosu”nu yaratarak hırslı organizatörlerini bile şaşırttı.

Kısacası, eski duvarlar yıkılmış gibi görünüyordu. Din alanında nüfuzlu düşünürler için bu toplantı ”dünya tarihinde eşi görülmemiş” olarak tekti. Seçkin baş organizatörün söylediği gibi, Parlamento, ”dünyayı dar kafalılıktan kurtarmıştı”. Hayal gücüne sahip bir liderliğin bu fırsatı yakalayarak, dünyayı uzun bir süredir bölünmüş toplumlarında yeni bir refah ve ilerleme dünyası için gerekli ahlaki destekleri sağlayacak bir kardeşlik ruhunu uyandıracak güven içinde tahmin edilmekteydi. Bu şekilde cesaret alarak, inançlar arası her tür hareket köklendi ve gelişti. Birçok dilde temin edilebilen geniş bir literatür, inananlar ve inanmayanlara aynı şekilde olmak üzere, tüm büyük inançların öğretilerini giderek daha geniş bir kamuoyuna tanıttı; zaman içinde de radyo, televizyon ve sonunda da Internet tarafından bir ilgi başladı. Yükseköğretim kurumları mukayeseli din çalışmalarında derece veren programlar başlattı. Yüzyıl sona erdiğinde ise, sadece birkaç on yıl önce tasavvur edilemeyen, dinler arası ibadet toplantıları günlük olaylar haline gelmişti. Ne yazık ki, bu girişimlerin hem entelektüel uyum hem de ruhani bağlılıktan yoksun olduğu açıktır. İnsanlığın toplumsal ilişkilerinin geri kalan kısmını değişime uğratan birleşme süreçlerinin aksine, dünyanın tüm büyük dinlerinin özellik ve köken bakımından aynı ölçüde geçerli olduğu fikrine, yobaz düşüncenin büyülü modelleri tarafından inatla karşı koyuldu.

Irksal bütünleşmedeki ilerleme, salt duygusallığın bir ifadesi veya strateji açısından bir gelişme değildir; fakat dünya insanların, birçok çeşitlemeleriyle, ırkın bireysel üyelerine bir avantaj sağlamadığı veya bir dezavantaj dayatmadığı tek bir tür oluşturduğunun kabulünden kaynaklanmaktadır. Aynı şekilde, kadınların özgürlüğüne kavuşması da, kadınlara erkeklerle tam eşitlik ve kızlara da erkek çocuklarla eşit eğitim fırsatları verilmemesini mazur gösterecek biyolojik, toplumsal veya ahlaki, kabul edilebilir hiçbir neden olmadığının kabulü konusunda hem toplumun kurumlarının hem de kamuoyunun istekliliğini gerektirmektedir. Bazı

ulusların, gelişmekte olan küresel bir uygarlığın biçimlendirilmesine yaptıkları katkıların takdir edilmesi de, diğer ulusların bu çabaya getirecekleri az bir şey olduğu veya hiçbir şey olmadığı konusunda miras alınan kuruntuyu da desteklememektedir Dini liderlerin büyük bir çoğunluğunun, böylesine temel bir yeniden yönlendirmeye girişmeyecekleri görülmektedir. Toplumun diğer kesimleri, insanlığın birliğinin sonuçlarını, uygarlığın ilerlemesinde sadece kaçınılmaz yeni bir adım olarak değil, ırkımızın, ortak tarihinin bu kritik anına getirdiği her tür daha küçük kimliklerin gerçekleşmesi olarak kabul etmektedir. Ancak, örgütlü dinin büyük bir kesimi, dünya insanlarını bölen en acı çatışmaların bazılarını yaratmaktan sorumlu olan, gerçeğe ayrıcalıklı ulaşma dogma ve iddialarının pençesinde, geleceğin eşiğinde felç olmuş bir biçimde durmaktadır. Sonuçlar, insanın refahı açısından yıkıcı olmuştur. Din adını utandıran fanatizm patlamalarıyla bugün talihsiz halkların uğradığı dehşet verici olaylardan burada söz etmek şüphesiz gereksizdir. Bu olgu yenide değildir. Birçok örnekten birini alırsak, Avrupa'nın on altıncı yüzyıl din savaşları, o kıtaya, tüm nüfusunun yaklaşık yüzde otuzuna mal olmuştu. Bu gibi çatışmaları ilham eden yobaz dogmatizmin kör güçleri tarafından popüler bilince ekilen tohumların uzun vadeli mahsullerinin ne olduğunu düşünmek gerekir. Bu açıklamalara, dini, doğal olarak sahip olduğu, dünya işlerini biçimlendirmekte kesin bir rol oynama kapasitesinden diğer etkenlerden daha çok mahrum eden, aklın yaşamının ihanetini eklemek gerekir. Dini kurumlar, insan enerjilerini dağıtan ve yozlaştıran gündemlerle meşguliyete kilitlenerek, çoğu zaman gerçeğin araştırılması ve insanlığı seçkin kılan entelektüel yeteneklerin kullanılmasına engel olan ana unsurlar olmuşlardır. Materyalizmin veya terörizmin kınanmasının, eğer inanan kitleleri bu etkilere maruz ve savunmasız bırakan, sorumlulukta başarısızlığı içtenlikle ele almaya başlamazlarsa, günümüzdeki ahlaki krizle baş etmek için hiçbir yardımı olamaz. Ne kadar acı verirse versin, bu gibi düşünceler örgütlü dinin suçlanmasından daha çok, onun temsil ettiği eşsiz gücün hatırlatılmasıdır. Hepimizin farkında olduğu gibi, din güdülerin köklerine ulaşır. Dünyaya büyük inanç sistemlerini veren yüce

Şahsiyetlerin ruh ve emsaline sadık kalındığında, din, tüm halklarda sevmeye, affetmeye, yaratma, büyük cesaret gösterme, bağnazlığı yenme, ortak karar için fedakârlık yapma ve hayvani içgüdünün dürtülerini disiplin etme kapasitelerini uyandırmıştır. Şüphesiz, insan doğasının uygarlaştırılmasında çekirdek güç, yazılı tarihin başlangıcına kadar uzanan ve birbiri ardına gelen Tanrı Mazharlarının etkisiydi. Geçmiş çağlarda böyle bir etkiyle çalışan bu güç, insan bilincinin bastırılmayan bir özelliği olmayı sürdürmektedir. Tüm olumsuzluklara karşın ve çok küçük anlamlı teşvikle, sayısız milyonların yaşam savaşını desteklemeye ve yaşamları, kendi inançlarının eserlerinde bulunan prensiplerin en ikna teyidi olan kahramanları ve azizleri tüm ülkelerde ortaya çıkarmaya devam etmektedir. Uygarlığın seyrinin gösterdiği gibi, din, toplumsal ilişkilerin yapısını da önemli ölçüde etkileyebilir. Gerçekten de, ahlaki gücünü bu uzun ömürlü kaynaktan almayan uygarlıkta esaslı bir ilerleme düşünmek zor olacaktır. Öyleyse, gezegenin milenyumlar kadar uzun örgütlenme sürecinde son aşamaya geçişin ruhani bir boşluk içinde başarılabilmesi düşünülebilir mi? Geçtiğimiz yüzyılda dünyamız üzerine salınan sapık ideolojiler hiçbir katkıda bulunmamış olsalar bile, en azından, ihtiyacın insanın yaratma gücünün içinde kalan seçeneklerle karşılanamayacağını kesin olarak göstermiştir.

*Günümüz için sonuçlar, Hz. Bahau'llah tarafından yüzyılı aşkın bir süre önce yazılan ve geçen on yıllarda geniş bir biçimde yayılan sözlerde şöyle özetlenmektedir: Hangi ırk veya dinden olurlarsa olsunlar, dünya insanların ilhamlarını aynı semavi Kaynak'tan aldıkları ve tek bir Allah'ın kulları oldukları konusunda hiçbir kuşku olamaz. Riayet ettikleri hükümler arasındaki fark, bunların nazil oldukları çağın değişen ihtiyaçlarına ve icaplarına atfedilmelidir. İnsan sapıklığının sonucu olan birkaçı haricinde, hepsi Allah tarafından emredilmiştir ve O'nun İrade ve Amacının bir yansımasıdır. Kalkın ve iman gücüyle donanarak sanı ve kuruntularınızın, aranızda ihtilaf tohumları ekenlerin putlarını parçalayın. Sizi birbirinize çeken ve birleştiren şeye yapışın. Böyle bir çağrı, dünyanın büyük inanç sistemlerinin herhangi birinin temel

- Birlik Çadırı Kuruldu -

gerçeklerine olan imanın terk edilmesini istememektedir. Tam tersine. İmanın kendi gereği ve gerekçesi bulunmaktadır. Başkalarının inandığı veya inanmadığı şey, isme layık herhangi bir bireysel bilinç için otorite olamaz. Yukarıdaki sözler, köklerini ruhun yaşamı etrafına dolayarak, birlik güdülerini boğmakta ve nefret ve şiddet yaymakta en büyük tek etken olan dışlayıcılık ve sonluk iddialarının tümünden vazgeçilmesinde gayet açık bir biçimde ısrar etmektedir. Dini liderlik, yirminci yüzyılın değişim yaratan deneyimlerinden ortaya çıkmakta olan küresel toplumda bir anlam kazanacaksa, dini liderlerin bu tarihi ve özel gayret gerektiren soruna karşılık vermeleri gerektiğine inanmaktayız. Giderek artan sayıda insanın, tüm dinlerin temelini oluşturan gerçeğin aslında tek olduğunu görmeye başladıkları açıktır. Bu kabul, dinsel çekişmelerin bir çözümünden değil, başkalarının giderek büyüyen deneyiminden ve insan ailesinin kendi birliğinin belirlemede olan kabulünden doğan sezgisel bir bilinçten çıkmaktadır. Yok, olmuş dünyalardan miras alınan dinsel doktrinlerin, törenlerin ve yasal kuralların karmaşasından, ruhani yaşamın, çeşitli milliyetler, ırklar ve kültürlerde görülen birlik gibi, herkesin aynı derecede ulaşabileceği sınırsız bir gerçeği oluşturduğu konusunda bir duygu belirlemektedir. Bu yaygın ve hala geçici algının kendisini güçlendirmesi ve barış içinde bir dünya kurulmasına etkin olarak katkıda bulunması için, bu geç saatte bile dünya nüfusunun büyük kitlelerinin rehberlik için baktığı kimselerin yürekten teyidini alması gerekir. Dünyanın büyük dinsel gelenekleri arasında, toplumsal hükümler ve ibadet biçimleri açısından şüphesiz geniş farklılıklar bulunmaktadır. Tanrının birbiri ardına vahiylerinin sürekli gelişen bir uygarlığın değişen ihtiyaçlarıyla ilgilendiği binlerce yıl göz önüne alınırsa, başka türlü de olamazdı. Gerçekten de, büyük inançların birçoğunun eserlerinin doğal özelliğinin, dinin evrimsel tabiatı prensibinin şu veya bu şekilde ifadesi olduğu görülür. Ahlaken bir gerekçesi olmayan şey, ruhani deneyimi zenginleştirmesi amaçlanan kültürel mirasların, bağnazlık ve yabancılaşmayı tahrik edecek bir araç olarak kullanılmasıdır. Ruhun esas görevi daima gerçeği araştırmak, inandığı hakikatlere uygun olarak yaşamak ve başkalarının da aynı

şeyi yapma çabalarına tam saygı göstermektedir. Tüm büyük dinlerin aynı derecede İlahi kaynaklı olduğu kabul edilirse, bunun sonucunda çok sayıda insanın bir dinden başka birine geçmesinin teşvik edileceği veya en azından bunun kolaylaştırılacağına itiraz edilebilir. Bu, doğru olsun veya olmasın, tarihin bu toprak dünyadan üstün olan bir dünyanın bilincindeki insanlara nihayet açtığı fırsat ve bu bilincin yüklediği sorumlulukla karşılaştırılınca, şüphesiz daha az öneme sahiptir. Büyük inançların her biri, ahlaki karakter eğitimindeki etkinliğine etkileyici ve inanılır kanıt ileri sürebilir. Aynı şekilde, herhangi bir inanç sistemine bağlı doktrinlerin bağnazlık ve hurafe yaratılmasında bir başka inanca bağlı doktrinlerden daha çok veya az verimli olduğunu hiçbir kimse ikna edici bir biçimde tartışamaz. Birleşen bir dünyada tepki ve dostluk modellerinin sürekli olarak bir yer değiştirme sürecinden geçmesi doğaldır ve hangi türden olursa olsun kurumların rolü de, şüphesiz, bu gelişmelerin birliği yaygınlaştıran bir biçimde nasıl yönetileceğini düşünmektir. Sonucun, eninde sonunda, ruhani, ahlaki ve toplumsal açıdan doğru olacağı garantisi, evrenin insan kaprisiyle değil, sevecen ve yanılmayan bir Yaradan tarafından yönetildiği konusunda dünya sakinlerinin sade kitlelerinin sonsuz imanında yatmaktadır. İnsanları bölen engellerin yıkılmasıyla beraber, çağımız, geçmişin Ahiret yaşamını Dünya yaşamından ebediyen ayıracağını varsaydığı, bir zamanların aşılabilir duvarının dağılıpına tanık olmaktadır. Tüm dinlerin eserleri inanana başkalarına hizmette sadece ahlaki bir görev değil, ruhun Allah'a kendi yaklaşımı için bir yol görmesini her zaman öğretmiştir. Bugün toplumun giderek yeniden yapılanması, herkes tarafından bilinen bu öğretiye yeni anlam boyutları vermektedir. Adalet ilkeleriyle canlandırılan bir dünya konusundaki çağ kadar eski vaat gerçekçi bir hedef niteliğini yavaş yavaş kazanırken, ruhun ve toplumun ihtiyaçlarına cevap vermenin, olgun ruhani yaşamın karşılıklı yönleri olduğu daha büyük ölçüde görülecektir. Dini liderlik, bu son algının temsil ettiği ve özel gayret gerektiren konuya karşılık vermeye kalkacaksa, bu karşılığın, din ve bilimin bilincin güçlerinin gelişimini sağlayan, birbirinden ayrılamaz iki bilgi sistemi olduğunun kabul edilmesiyle başlaması gerekir. Birbiriyle çekişme

içinde olmanın tam tersine, aklın gerçeği araştırmasının bu temel yolları birbirine karşılıklı bağlıdır ve birbirini tamamlayıcı özelliğinin kabul edildiği ve birlikte çalışabildikleri o ender, fakat mutlu dönemlerde çok verimli olmuşlardır. Bilimsel ilerlemenin yarattığı anlayışlar ve yeteneklerin, bunların uygun bir biçimde uygulanmasını temin etmek için, daima ruhani rehberlik ve ahlaki bağlılığa bel bağlaması gerekecektir; ne kadar değerli olurlarsa olsunlar, dini inançlar, bilimsel yöntemler tarafından tarafsız testlere isteyerek ve minnettarlıkla boyun eğmelidir. Son olarak da, bilince çok doğrudan dokunduğu için biraz çekinerek yaklaştığımız bir konuya gelmiş bulunmaktayız. Dünyanın sunduğu birçok dayanılmaz istekler arasında dini liderleri meşgul eden sınav, inançla ilgili konularda güç kullanımıdır ve buna şaşırılmaması gerekir. Büyük dinlerden bir veya diğerinin eserlerine ciddi düşünme ve inceleme için uzun yıllar adayan hiçbir kimseye gücün yozlaşma olasılığı ve güç büyüdükçe bunun artan bir biçimde olacağı konusunda sık sık tekrarlanan aksiyomu hatırlatmak gerekmez. Sayısız din adamlarının çağlar boyunca bu konuda kazandıkları ve bilinmeyen iç zaferler, şüphesiz, örgütlü dinin yaratıcı gücünün ana kaynaklarından biri olmuştur ve en yüksek ayırıcı özelliklerinden sayılmalıdır. Dini liderlerin dünyevi güç ve avantajın cazibesine teslim olması da, aynı ölçüde, bunu gözleyenler arasında kinizm, yozlaşma ve çaresizlik için verimli bir üreme zemini hazırlamıştır. Dini liderliğin, tarihin bu noktasında toplumsal sorumluluğunu yerine getirme yeteneğinin sonuçları daha fazla açıklama gerektirmez.

Din, karakteri soylulaştırma ve ilişkilerde uyum sağlamakla ilgilendiği için, tarih boyunca, yaşama anlam veren nihai otorite olarak hizmet etmiştir. Her çağda iyiliği işlemiş, kötülüğü ayıplamış ve görmeye istekli herkesin dikkatine henüz gerçekleşmemiş olasılıkları sergilemiştir. Rasyonel ruh, dünyanın koyduğu sınırlamaları yenmekte ve kendi emellerini gerçekleştirmede Dinin öğütlerinden cesaret almıştır. İsmi de kastettiği gibi, aynı zamanda da, farklı insanları daha büyük ve karmaşık toplumlar içinde birbirlerine bağlamakta ve bu şekilde açığa çıkartılan bireysel kapasitelerin ifade edilebilmesinde ana kuvvet olmuştur. Bu çağın

büyük avantajı, tüm insan ırkının uygarlaşma sürecini, dünyamızın Allah'ın dünyası ile sürekli tekrarlanan karşılaşmaları olgusu olarak görmesini mümkün kılan perspektiftir. Bahai toplumu, bu perspektiften ilham alarak, inançlar arası etkinliklerin, bunların ortaya çıkışından itibaren güçlü bir teşvikçisi olmuştur. Bahailer, bu etkinliklerin yarattığı değerli dostluklar bir yana, çeşitli dinlerin birbirlerine daha yakın olma çabasında, ortak olgunluğuna girmekte olan bir insan ırkı açısından İlahi İdare'ye bir yanıt görmektedir. Toplumumuzun üyeleri elimizden gelen her biçimde yardım etmeye devam edecektir. Ancak, inançlar arası görüşmeler, umutsuz bir insanlığa acı veren hastalıkların iyileştirilmesine anlamlı bir biçimde katkıda bulunacaksa, bu hareketi yaratan çok önemli gerçeğin, yani Allah'ın bir olduğu ve dinin de, kültürel ifade ve insan yorumunun tüm çeşitliliğinin ötesinde aynı şekilde bir olduğunun içerdiği konuları dürüstlikle ve daha fazla kaçamağa başvurmadan ele alması gerektiği hususundaki inancımızı, bu ortak çabadaki ortaklarımıza açıkça bildirme borcumuz bulunmaktadır. Dinsel bağnazlığın yükselen alevlerinin, sonuçları tasavvur edilemeyen, dünya çapında bir yangını tutuşturma tehlikesi geçen her günle birlikte büyümektedir. Sivil yönetim böyle bir tehlikeyi yardım almadan yenemez. Karşılıklı hoşgörü çağrılarının, İlahi onaya sahip olduğunu iddia eden düşmanlıkları yalnız başına söndürebileceği konusunda da kendimizi kandırmamalıyız. Kriz, aynı ölçüde aşındırıcı olarak, cinsiyet ve ulus bağnazlıklarının ele alınmasında toplumun önünün açılması gibi, dini liderlikten de geçmişle bağlarını kesin bir biçimde koparmasını istemektedir. Vicdan konularında nüfuz kullanmak için gerekçe, insanlığın mutluluğuna hizmet etmekte yatmaktadır. Uygarlığın bu en büyük dönüm noktasında bu gibi bir hizmetin talepleri daha fazla açıklanamazdı. Hz. Bahau'llah şunda ısrar etmektedir: 'İnsanlığın mutluluğu, barışı ve güvenliğine, birliği sağlam bir biçimde kurulmadıkça ve kuruluncaya kadar ulaşamaz''

yüce adalet evi

Birliğin Yedi Mumu

Hz. Abdülbaha(1906) Amerikalı Alexander White'a yazdıkları bir levhinde, Birliğin Yedi Mumundan bahsediyorlar. Mum bir

anlamda; ışık ve fedakârlığın sembolüdür. Kutsal kitaplarda nur veya ışık sözcüğü değişik yerlerde geçmiştir. Doğada bilindiği gibi nur, ışık şeklinde görünür. Tevrat, Avesta (Zerdüş dininin kutsal kitabı), İncil, Kur'an ve Bahai eserlerinde nur her zaman; irfan, ilahi zuhur veya Tanrı kelimesi, hayat, mutluluk ve esenlik sembolü olarak gösterilmiştir.

Bu kutsal levhin içeriğine dikkat edersek, 20. asırdaki beş özellik vurgulanmıştır.⁷⁵

- İnsanlar arasında iletişimin kıtalar arasında yaygınlaşması.
- Dünyada bir yerden bir yere gitmenin kolaylaşması, dolayısıyla düşüncelerin kaynaşması
- Medya ve haberleşmenin rolü ve dolayısıyla bilginin paylaşılması
- Milletler arasındaki ihtiyaç ve yardımlaşmanın önemi
- Ülkeler arasında siyasi, ticari ilişkiler, kültürel ve bilimsel işbirliğinin yaygınlaşması. Böylece 19.- 20. asrın özelliği ve ayrıcalığı, maddi ve manevi açıdan toplumun “İnsanlık Âleminin Birliğine” yani milletler ve devletlerarası ittifak ve birliğini oluşmasına zaman ve mekân açısından hazır olmasıyla mümkün olacaktır.

19. Asırda Hz. Bahau'llah Kitab-ı Akdes'te ve Levihlerinde (yazılarında) ilan buyurdıkları genel barışın ortaya çıkış parıltıları, 20. Asırda kısmen görüldü ve insanlık âlemi bu hedefe doğru adım adım yaklaşmaktadır. Binlerce işaretten bazılarını görelim :⁷⁶B erlin duvarının yıkılması, Sovyet birliğinin dağılması ve iki süper gücün arasındaki soğuk savaşın sona ermesi (1989). Bilim ve sanatın şaşırtıcı gelişmeleri, , insan yaşamında büyük rol oynayan zaman ve mekân faktörü üzerinde büyük etkisi olan yeni haberleşme teknolojisinin gelişmesi ve yaygınlaşması, özellikle informatik ve internetin ortaya çıkmasıyla, dünya insanların bir bütün haline getirilmesi, dünya topluluklarının demokrasiye yönelik hareketleri, ticari serbestlik, sınır ve gümrük engellerinin kaldırılması, ekonomi

⁷⁵<http://pazhuheshnameh.org/Dr.ŞahpurRasih-pejuheshname>

⁷⁶<http://pazhuheshnameh.org/Dr.ŞahpurRasih-pejuheshname>

düzenlemesine ve geliştirilmesine yönelik çabalara, günden güne artan evrensel çevre sorunları ayrıca su, hava ve yer kirliliğinin ve geri gelmeyen doğal kaynaklara yönelik bilincin artması. (Rio de Janeiro - 1992)⁷⁷. İnsanlar arasındaki ilişkilerin kalitesini ve kültürel değerlerin ahlaki ve ruhani faktörlerin eksikliğinin fark edilmesi, oluşan ekonomi gelişmelerinde dengesizliğin bilincine varılması. Ardı ardına gelen ekonomik krizler, özellikle mali, borsa ve para krizlerinden oluşan ekonomik sarsıntılarının oluşması, yenedünya düzenin gereksinimi sadece ekonomi sahasında değil, siyasi ve sosyal açıdan da gerekliliğinin farkında olması,

Halklar arasında günden güne artan olumlu düşünce hareketleri, örneğin; çevre bilincinin oluşması, kadın- erkek eşitsizliğine karşı itiraz, toplu katliama, nükleer silahların yapımına ve savaşa yönelik çabalara karşı gelmeleri, uluslararası ilişkilerde ve ulusal yaşamda, insan hakları konusunda duyarlı olunması ve önem verilmesi gibi, ayrıca, 1970'tan beri, dünyadaki mevcut doğal kaynakların müşterek insanlık mirası- olarak devletlerarasında müzakere edilmesi. Siyasi, idari ve ekonomi kirliliği ve fesat konusunda insanların ve uluslararası kurumların bilinçlenmesi (İtalya ve Fransa'da beyaz eller operasyonu gibi). Uluslararası tehlikelerde artık ulusal gücün yetersizliğine karşı devletlerarasında yardımlaşma zamanının gelmesi. (Birleşmiş Milletler örneği)

Hz. Abdülbaha'nın 7 Birlik Mumu Levhinde açıkladığı konuların birçoğu, bu çağda işaretleri görünür bir biçimde gerçekleşmek üzerindedir:

Örneğin; Siyasi Birlik yolunda Birleşmiş Milletlerin kurulmasıyla ileriye bir adım atılmıştır. Birleşmiş Milletlere bağlı kuruluşlar her gün yeni bir çalışma ve atılımlar içindeler.

Önemli Konularda Düşünce Birliği sahasında da epeyce ilerlemeler vardır. Bu konuda birkaç örnek verebiliriz:

Devlet başkanları tarafından kurulan konferanslarda, çocuk, kadın, çevre koruması, demografi (nüfus), sağlık, işsizlik, fakirlik, madde bağımlılığı, terörizm, uluslararası ticaret ve benzeri konularda

⁷⁷en.wikipedia.org/wiki/Earth_Summit

uluslararası anlaşmaların yapılması konularında gözle görülür ilerlemeler görülmektedir.

Özgürlükte Birlik: Köleliğin kalkması, sömürgeci olan milletlerin giderek bağımsızlıklarını kazanmaları, insan hakları beyannamesinin kabulü (1948), medeni- siyasi- sosyal - ekonomi ve kültürel anlaşmalar (1966), ırk ayrımına karşı antlaşma (Kasım 1963), dini ayrımına karşı antlaşma (1981), kadın hakları ve ayrımına karşı antlaşma (Haziran 1980) ve çocuk hakları antlaşması (Aralık 1990).

Dinde Birlik: Bu sahadaki çalışmalarda, Hz. Bahau'llah'ın "Bütün dinlerle dostluk ve uyum içinde geçiniz"⁸⁰ buyruğundan 75 yıl sonra bazı adımlar atıldı: Dünya Dinler Parlamentosu'nun kuruluşu (1993)⁷⁸, İnterfaith kuruluşu⁷⁹ (Kiliseler-1948) ve birçok dini kuruluşların dinler arası diyalog adı altında halen aktiviteleri olmaktadır. Yüzlerce dinler arası diyalog ve hoşgörü konferansları yapılmaktadır.

Hz. Abdülbaha'nın "Yedi Birlik Mumu" hakkındaki yazısında, yedi birlik (vahdet) konuları, bir halının tezgâhında atkı ve çözgü gibi birbirlerine girift olmuş güzel renklerle donanmış bir halının varlığını ortaya çıkarmıştır.⁸⁰

Birinci Mum-Siyasi Birlik -Bahai literatürlerde siyasi birliğin diğer ifadesi "Küçük Barış"tır, yani savaşın olmadığı bir dünya ve siyaset adamlarının barış için ittifak ettikleri bir dünyanın oluşudur. Dünyadaki liderlerin ve siyasetçilerin siyasi birliğin oluşmasına meyil göstermemelerinin bir nedeni maalesef onların birçoğunun verdikleri vaatlerine sadık olmamaları ve yalan söyleme alışkanlığıdır. John J. Mearsheimer (1947), Chicago Üniversitesi'nde görev yapan bir Amerikalı Siyaset Bilimci profesörü,⁸¹ 2011 yılında yazdığı "Liderler Neden Yalan Söylüyorlar?" kitabında; halk

⁷⁸ www.ilimdunyasi.com/dinler-tarihi

⁷⁹ www.interfaithdialog.org

⁸⁰ Birliğin 7 Mumu- Kasım 2012 RadioPeyamedust- Savaş Ateşinde Barış kuşuİN^İÇÖEÇİ <http://cl.ly/Ko0U/download/ghghnslh111012b.mp3>

⁸¹ http://tr.wikipedia.org/wiki/John_Mearsheimer

tarafından seçilmiş ülkelerin liderleri, insanlık başına gelen tüm sıkıntı ve belaların onların yalanlarından kaynaklandığını bir bilseler. Diye ifade eder. Önemli ve yüce düşüncelerin birliğine ulaşmak, siyasetçilerin erdemli ve yüce ruhani karakterlere sahip oldukları takdirde ulaşılması hiç de zor olmayan bir olaydır. Bu şartlar siyasi ilişkilerde son derece önem arz etmektedir. Demokratik ve kültürlü ülkelerin siyasetçileri, özellikle dini rejimlerde de (Doğru, dürüst ve kutsal karakterlere sahip olduğunu iddia edenler) yalanı kendi siyasi yaşamlarının sürdürülebilmesi ve iktidarın elde tutulması için kaçınılmaz bir yol bilmişlerdir ve böylece dillerde yalan varken barışın yerleşmesi olanaksızdır. Nasıl ki barış için savaşmamız doğru değilse, dünya barışının yerleşmesi için doğruluk ve yalan söylememe gereksinimi de kesin bir gerçektir. İşte buradan anlaşılıyor ki, doğruluk ve ruhaniyet, dünya barışın gereğidir.

Siyaset zemininde, son derece önem arz eden diğer bir konu da meşverettir (danışmak). Dünya sorunlarının bilgili uzmanlar tarafından müzakere ve meşveret edilmesi gerekir. Tarih boyunca siyasetçi ve liderlerin çevresinde bilgili danışmanların bulunduğu zamanlar işler eksiksiz olmuştur ve aksine liderlerin çevresinde, dalkavuklar, yağcılar ve menfaatperest olan müşavirler olduğunda memleketin durumu kötüye gitmiştir.

Kılavuzluk ve doğru yolu gösteren önemli vasıtalarından biri, birbirleriyle uygun şartlarda müzakeredir. Bahai inancının en dikkate değer ve önemli öğretilerinden biri Bahai meşverettir. Özellikle Bahai toplumunda bu meşveretin sağlıklı ve canlı örneğini görmek mümkündür.

Meşveret, Bahai inancında ahlaki ve ruhani esaslara dayanmaktadır⁸². Bahai meşvereti; düşüncelerin özgürce beyan edilmesi ve müzakeresi sonucunda birliğe varıp sonuçlanması usulüne dayanmaktadır. Meşveretin nedeni veya gereği nedir acaba?

⁸²<http://www.bahairadio.org/month/20040603/> 3 Haziran 2004 -
Dr. Aflatuni, Dr. Devachi
120

- Birlik Çadırı Kuruldu -

Bahai meşvereti, sadece problemlerin çözümü olmayıp toplumda birlik ve beraberliğin kurulmasını hedefliyor. Bahai dinin iddiası, zamanla bu meşveretin tüm dünyada insanlar tarafından yaygınlaşarak uygulanmasıdır. Meşveretten çıkan çözüm iki yoldan ortaya çıkar:

Problemlerin çözümünde, doğru olan bilgilere dayanan, ilahi iradenin ne olduğunu araştırıp bulmaktır. Bu durumda ilahi iradenin ne olduğunu bilmek için bir hidayet lambası gerekir. Başka bir ifade ile bu şekilde meşveretin esası ruhani ve ahlaki olmaktadır.

Meşveretin amacı; birliğe, sevgiye ve birleşmeye neden olmalıdır.

Dünyamızda meşveretin yöntemi çoğu zaman; ahlaki değil, maddidir. Güçelde etmek, üstünlük sağlamaktır ve bunun sonucu ayrılık ve sorunlar oluşur. Ahlak, sevgi, saygı ve hoş görü ve tolerans olmazsa Bahai meşvereti olamaz. Bahai meşveretin özellikler: Alçak Gönüllülük, , arı niyet, sevgi ve neşe, kendini beğenmeme, toplum yararını kendininkinin önünde tutmak ve öncelik vermek ve benzeri ruhani karakterlerdir. Ayrıca söz söylerken son derece edepli, yumuşak ve mütevazı olmak Bahai meşveretin şartlarındandır.

Bahai meşveretinde doğru sözlülük, açık yüreklilik şarttır. İlk önce kimseyi rencide etmemekle birlikte farklı görüşler özgürce ortaya atılır. Bu değişik fikirler birbirleriyle çarpışabilir, ancak düşüncelerin çarpışmasında çıkan hakikat kıvılcımları konuyu aydınlatır ve netice oy birliği veya çoğunluğun oyu ile karara bağlanır. Bundan sonra beraberlik ve birlik söz konusudur ve herkes alınan karara uyar ve saygı duyar. Bu ittifaktan sonra içtenlikle artık birlik kurulur ve sonuç olarak muhalefet diye bir şey kalmayacaktır.

Bahai meşvereti ruhani ve ahlaki temellere dayanmaktadır. Meşveret edenin özelliği: Tevazu, dünyadan kesilmişlik (inkıta), niyetin arılığı, insanlık âlemine hizmet gayesi, konuşmada yumuşaklık, sabır ve tahammül, saygı ve edeple olur. Aynı zamanda sabit fikirlilik, kendi görüşü üzerinde ısrar etmek, gurur, kendini beğenmek ve karşı görüşe saygısızlık ve tahammülsüzlük göstermenin Bahai meşveretinde kesinlikle yeri olmaz. Sonuç olarak Bahai meşvereti, gerçeği araştırmaktır, birliktir, ruhanidir.

İkinci Mum, Önemli Konu ve İşlerde Görüş Birliği:

Yukarıda bahsi geçen müzakere veya meşveretin önemi burada belli olur. Konuların özgürce araştırılması ve birbirleriyle zıt olan

konuların bilgi ve anlayışla incelenmesi sonucunda mevcut olan çeşitlilik içinde birliğin oluşabileceğini fark ederiz. Üzerinde anlaşılması gereken konulardan; dünya barışı, ticaret, kültür, doğal kaynakların ekonomik kullanımı, eğitim, bilim ve din arasındaki uyum ve çocuk, kadın ve insan hakları gibi maddeler sayılabilir. Dünyadaki mevcut krizlerin esas nedeni insanlar arasındaki anlaşmazlıklardan kaynaklanmaktadır. Esaslı konularda örneğin demokrasi ve insan haklarının tarifi üzerinde anlaşma olmadıkça dünyanın birliğe ve barışa gitmesi mümkün değildir.

Üçüncü Mum: Özgürlükte Birlik :

Bahai dininde bireysel ve toplumsal özgürlük sosyal yaşamın gereği olduğunu vurguluyor. Bireysel özgürlüğün sınırının genişlemesi, topluma etkilediği takdirde sağlıklı özgürlük olur. Ayrıca Bahai inancında akılcılık son derece önem arz etmektedir. Özgürlük sahasında ilim, teknik ve rasyonaliteye doğru yolu açmakla birlikte, son birkaç yüzyılda unutulmuş ve göz ardı edilen yaşamın ruhani faktörünün önemi ve gereği üzerinde durmaktadır.

Dördüncü Mum: Din Birliği

Din birliğinden maksat, tarih boyunca din ve mezhepler arasındaki kavga ve düşmanlıklara son vermek ve dinlerin esasının bir olduğunu algılamak anlamındadır.

Hz. Bahaullah bütün dinlerin temelini ve esasının bir olduğunu bizlere öğretiyorlar. Dinler arasında ayrılık, dinin özünde yoktur, insanların, farklı anlayış ve kişisel düşmanlıklarını ve siyasi görüşlerine dini elbise giydirme şekliyle olur. Her dinin sahibi (İlahi peygamberler) birbirlerini reddetmemişlerdir, hâlbuki mensupları her zaman, sürekli karşı karşıya gelmişlerdir. Tarih boyunca bu yüzden dini savaşlarda ne çok kanlar dökülmüştür!

Beşinci Mum: Milletlerin Birliği:

Millet veya vatan anlayışında ve tanıtımında kapsamlı ve genel bir fikir birliğine varmak zordur. Tabiidir ki; binlerce yıl önce vatan kavramı bugünkünden sosyoloji açısından farklı idi. Millet, çağımızda nasyonalizm olarak tarifinde bir tek etmen değil, çeşitli coğrafi, din, lisan, ırk ve yöresel kültür faktörlerinde rolünü göz önünde bulundurmak gerekir. Bu faktörlerin çoğu değişebileceği

gibi, hiç birisi tek başına milli ayrımlara neden olmamakla birlikte yeni bir kavramı yaratabilmiştir, o da çeşitlilikte birlik kavramıdır. Bahai inancı; bu bağlılıkların ayırımından yana değildir, ancak bunları kuşatan birlik elbisesinin giydirilmesinin sağlanması söz konusudur. Bahai görüşüne göre milletlerin birliğinde, milli birlikler ve bağımsızlıklar hep yerinde kalıyor. Yani bir insan, vatanını sevmekle birlikte, dünyayı da sevebilir. Nasıl ki; aile birliği milli birliği de engel olamaz. Hz. Bahauallah Sultanlara hitaben yazdığı mektubunda “Dünyayı bir insan vücudu gibi gör!” buyurmuştur. İnsan vücudu çeşitli ve farklı organlardan ibarettir, bu organların anatomisi ve fizyolojik işlevlerinin hepsi de birbirlerinden farklıdır, ancak santral sinir sisteminin hâkimiyetiyle ve koordinasyonu, insan vücudunun sağlıklı yaşamını temin eder. Gözün hiçbir zaman ayakla kavgası yok, farklı olmakla birlikte ahenk içerisinde çalışır.

Altıncı Mum - Cins Birliği

İnsan âlemi, Âdem ile Havva'dan türediğine göre aynı cinsten sayılır. Bir anlamda kadın ve erkeklerin yaradılışı yapısal olarak aynı olmamakla hakları aynı olacaktır. Bir insanın iki eli veya bir kuşun iki kanadına benzeyen kadın ve erkeklerinin birbirlerini tamamlayan eşit haklara sahip olmaları dünya barışı ve insanlık âleminin birliği için şarttır.

Yedinci Mum- Lisan Birliği:

İnsanlar arasında iletişimi kolaylaştırmak, birbirlerini anlamak için, ana dilin yanında var olan dillerden birinin seçilmesi veya yeni bir dil var edilmesi gereksinimi Hz. Bahauallah'ın temel öğretilerindedir. İnsanlık âleminin ergenlik döneminin önemli işaretlerinden biri de dil birliğidir.

İnsanlık Âlemi Ruhu'l Kudüs'ün Esintilere Muhtaçtır

Hz. Abdülbaha buyuruyor: "Ruhu'l kudüs'ten pay alınız ve manevi güce sahip olunuz. Böyle olunca, insanlık âleminin yüceliği doğar. Sonsuz mutluluk meydana gelir ve ebedi hayata kavuşursunuz. Sonsuz yüceliğe erişirsiniz. Yeniden doğmuş olursunuz. Tanrı lütuflarının kaynağı olursunuz ve Rahmanın hoş kokularının yayıcısı

olursunuz."⁸³

Ruhu'l Kudüs (Kutsal Ruh); Yani İlahi Elçiler, Tanrı ile kul arasında iletişim sağlayan bir köprüdür. Tanrı'ya yaklaşmaya sağlayan bir yoldur. Güneşten yansıyan ultraviyole gibidir, Başka bir ifade ile Dinin gereği, Ruhu'l Kudüs'e olan gereksinim ile aynı anlama gelir. Din veya Ruhu'l Kudüs'ün varlığı ile insanda mevcut olan imanî ruhun potansiyeli ortaya çıkar.

Tanrı'nın "Ben gizli bir hazine idim bilinirliğimi sevdim ve yaratılanları bu yüzden yarattım." buyurduğu gibi,⁸⁴ her insanda gizli bir irfan ve sevgi kaynağıdır, başka bir ifade ile "iman" potansiyeli her insanda mevcuttur, ancak onu ortaya çıkarmak gerekir. Aynen mumdaki gizli olan ışık gibi, ışığın yanması için mutlaka bir tutuşturucu lazımdır. Aşağıdaki bölümde bu iman ve imansal ruhun ne anlama geldiği konusunu biraz açalım:

Varlık Mertebeleri⁸⁵

Ruhun bir anlamı varlık gücüdür. Var olan her şeyin bir ruhu vardır, yani onu oluşturan ve varlığını gösteren güce genel olarak Arapçada "ruh" denir. Öyleyse var olan her şeyin mutlaka bir ruhu vardır. Fakat ruhlar farklı mertebe ve aşamalarda farklı özellikler göstermektedir.

Cansız (Cemadî -taş)Ruh: Belirli bir düzende, belirli moleküllerden ibaret, bir hacmi, ağırlığı ve şekli olan bileşimden meydana gelmektedir.

Nebatî Ruh (Bitkisel Ruh): Bu mertebede, alt mertebenin özelliklerine ilaveten beslenme, solunum, gelişim, doğuş, ölüm ve kısmi hareket söz konusudur.

Hayvanî Ruh: Bu aşamada cansız ve bitki ruhunun özelliklerine ilave olarak duyusal algılama ve kısmi irade özelliklerine sahiptir.

İnsanî Ruh: Bu mertebe; cansız, bitki ve hayvani ruhların özelliklerini bir arada içerir, ayrıca alt mertebelerde bulunmayan akıl

⁸³Sevgiden Birliğe, S. 43

⁸⁴"Küntükenzenmahfiyyen." Hadis-i Kuds-i keşfu'l-hafa II, 132, hadis 2016

⁸⁵Görünmez Görünür Şekli-S. 56

ve algılama ile bilinmezleri bilinir duruma getiren buluşlar yapar, doğaya karşı çıkar ve hatta ona üstünlük sağlar, irade ve şuur sahibidir. İster ilahiyatçılar ister materyalistler herkes kabul eder ki, bu mertebede insan diğer varlıklardan ayrıcalıklıdır. Kapasitesi yüksek ve üst aşamaya yükselmeyi hak eder.

İnsan, tüm alt mertebelerin özelliklerine sahip olduğundan en mükemmel varlıktır. Varlık âleminde insanın mükemmeliyetine zemin hazırlanmıştır ki; yaratılışın gayesine ulaşabilsin. Hâlbuki cansız, bitki ve hayvan bu kapasiteye sahip değildir. İnsan bu özelliğe sahip olduğundan dolayı, yaratılışın gayesi yani Tanrı irfanı ve sevgisine layıktır.

Hız. Bahauallah buyuruyor:

“Tanrı insanı; tüm varlıklar ve yaratıklar arasındaki seçilmesinin nedeni, kâinatın yaratılış sebebi olan marifet(tanım) ve muhabbet içindir...”

İmanî ruh: Bu ruh Tanrı'nın kutsal ruhu olan elçilerin ruhuyla yani Ruhu'l Kudüs'le, irfan (tanım) ve iman etme) sonucunda birleştiği zaman yeni bir doğuş ve yaratılış ve en yüksek mertebeyi oluşturan imanî veya semavi ruhtur.

Böylece, Tanrı'nın kutsal ruhu veya Ruhu'l Kudüs'ün insan ruhuyla birleşmesinden doğan imanî ruhudur. Ruhaniyet ve tabiat kurallarının birçoğu birbirlerine benzerlik gösterdiği için, doğadan bir örnek yerinde olur. Kadın yumurtasıyla spermin (erkek hücresi) birleşmesinden oluşan embriyo (cenin) gibidir, denilebilir.

İnsan Âlemi Sürekli, Ruhu'l Kudüs'ün(Elçilerin)

89

Feyzine Muhtaçtır

Bahai öğretilerin özü, Bahailer arasında 12 prensip olarak biliniyor. Bu prensiplerden bir tanesi; İnsanlık âlemi, Ruhu'l Kudüs (Kutsal Ruh- Elçiler) feyzinin ihtiyacı maddesidir. Ruhu'l Kudüs Tanrı'nın elçiler tarafından beşeriyete ulaşan feyzidir. Ne yazık ki bütün geçmiş dinlerin inananları bu hayatı feyzi yani ilahi elçilerin gelişlerine sınır koyarlar ve kendilerince son bilirler, inandıkları peygamberden sonra Allah'ın bir daha peygamber göndermemesiyle bu hidayet kapısının kapanması kuruntu ve yanlışlığın içindeler.

Bahai dininde bu kapı her zaman insanlık âlemine açıktır, Tanrı feyzini sonsuz ve sınırsız bilirlir ve Tanrı'nın takdir buyurduğu dönemlerde bu ilahi feyzin insanlara kılavuzluk edeceğine inanılır. Yani; insanlık âlemi ruhu'l kudüsün esintilere muhtaçtır

Hız. Abdülbaha buyuruyor: "Ruhu'l Kudüs'ten pay alınız ve manevi güce sahip olunuz. Böyle olunca, insanlık âleminin yüceliği doğar. Sonsuz mutluluk meydana gelir ve ebedi hayata kavuşursunuz. Sonsuz yüceliğe erişirsiniz. Yeniden doğmuş olursunuz. Tanrı lütuflarının kaynağı olursunuz ve Rahmanın hoş kokularının yayıcısı olursunuz.⁸⁶

Ruhu'l Kudüs (Kutsal Ruh); Yani İlahi Elçiler, Tanrı ile kul arasında iletişim sağlayan bir köprüdür. Tanrı'ya yaklaşmaya sağlayan bir yoldur. Güneşten yansıyan ultraviyole gibidir. Başka bir ifade ile Dinin gereği Ruhu'l Kudüs'e olan gereksinim ile aynı anlama gelir. Din veya Ruhu'l Kudüs'ün varlığı ile insanda mevcut olan iman ruhunun potansiyeli ortaya çıkar.

Ruhu'l Kudüs Tanrı'nın feyzidir, vahyidir. Aynen güneşin ışını gibidir. Güneşin feyzi onun ışınlarıdır (UV). Tanrı'nın feyzi veya hidayeti de aynı güneşin ışınlarını andıran O'nun elçileridir. Güneşin varlığı onun ışınlarıyla sabittir. Tanrı'nın feyzi de, Ruhu'l Kudüs ile tezahür eder. Son peygamberlik inancı ise bir noktadan sonra, sürekli olan Tanrı feyzinin son bulması ve hidayet kapısının kapanması demektir. Nasıl ki; güneş ışısız (UV) olamıyorsa, Tanrı da elçisiz olamaz! Hız. Abdülbaha bu hususta ne güzel aydınlatmışlar:

“Güneşe inananın, güneşin ışınlarını inkâr etmesi mümkün müdür? Öyleyse her kim güneşin ışınlarını inkâr ederse, güneşi inkâr etmiş olur! İlahi Kutsal Mazharları (Elçiler), gerçeklik güneşinden yansıyan ışınlarıdır.”

Bilindiği gibi, Tanrının varlığı akli delillerle ispat olunur, ancak Tanrı'nın mahiyeti ve hakikati idrak edilmez ve meçhuldür. Bu bilinmezlik, ancak O'nun mazharları veya elçileri aracılığıyla ortaya çıkar ve görünür hale gelir. Başka ifade ile Tanrı'ya giden yol O'nun

⁸⁶Sevgiden Birliğe, S. 43

zuhurunu tanımak ve iman etmektir. Ateistlerin inancı; din ve dolayısıyla elçilere artık lüzum yoktur. Marks “Biz Allah’ı gökten yere indirdik” yani artık peygamberlere ihtiyacımız yoktur, diyor! Dindarların bir kısmı da “Allah’ın peygamber gönderme işi de bitmiştir ve bundan sonra artık peygamber göndermeyecektir” diyorlar. Bu iddia üzerinde epeyce düşünmek gerekir, çünkü dindar ve ateistlerolan bu iki toplumun iddiaları arasında sonuç açısından benzerlik vardır. Son peygamberliğe inanan bazı dindarlar, Tanrı’nın göndermiş veya göndereceği elçileri peşinen reddeder ve karşı gelirler, böylece Tanrı’ya giden köprüsü yıkılmış olur. Hz. Bahauallah’ın Tanrı adıyla buyurduğu gibi “İsmimle (Tanrı) övünüyorsunuz, fakat Rahman olan Rabbinizin delil ve kanıt ile aranızda gördüğünüz Beni tanımadınız!”⁸⁷

DİNİN GEREĞİ⁸⁸

Hayvanlardaki içgüdü genellikle hareket ve davranışlara yön verir ve onlara hâkimdir. Hayvanlarda hareketlerin yönünü doğa belirler. Ayrıca onlarda hayır ve şer (iyilik ve kötülük) söz konusu değildir, eğitim ve ilerleme de söz konusu olamaz. (Hayvanların eğitiminde, ancak insan karışırsa değişimler olabilir, bu durumda tabiatın dışına gidilmiş olur.)

Hayvanların tüm hareketleri, hem araçtır hem de amaç. Araç ve amaç müşterektir, birdir ve belirlidir. Fakat insanlarda amaçlar farklılık gösterir. Yani özel bir hedefe yönelmek, herkes için mecburi ve elzem değildir. İnsanda amaçlar değişir. O zaman amaçlar arasında bir tercihi söz konusu olur. Artık insan için seçme kavramı doğar. İnsanın karşısında her şey değerlere dönüşür, eşyanın birbirlerine bağlı olmasından dolayı, değerler zinciri peyda olur ve bu değerler zincirinden seçme ve seçilme özellikleri karşımıza çıkar. İşte burada insanlar hayvan arasındaki fark ortaya çıkmaktadır. Yani akıl, içgüdünün yerini almaktadır. Burada akıl, bazı araçları, düzenlemeye başlar, ta ki kişiyi seçilmiş olan amaca ulaştırabilsin. İnsandaki farklı değerlendirmeler, farklı gayeleri ortaya çıkarır. Tabii olarak akıl da

⁸⁷

Kitab-ı Akdes s.72

⁸⁸

En Büyük Haber S. 47

ona ulaşabilmek için ortaya çıkar ve yardımcı olur. Akıl tali meseleler dışında, hedeflerin seçimine katılmaz. Akıl, seçilmiş olan amaca varmak için hizmet eder. Hangi hedef ve gayeye olursa olsun, akıl için bir önem arz etmemektedir. Örneğin bir hırsız, hırsızlık yaparken aklını tam olarak kullanıyor. Yani hırsızın akli, sahibine samimi olarak ve amacına bakmaksızın hizmet eder. Cani bir şahsın akli da aynı şekilde onun hizmetinde olur. Buna karşın bir tabip, bir tüccar, bir siyaset adamı, ev hanımı, bir çiftçinin görevlerinde de akıl, sahiplerine hizmet eder. Bir doktor, hastasını kurtarmak ve ona şifa vermek için aklından yardım ister. Öyleyse akıl, bir doktora, bir hırsıza, amaçlara bakmaksızın içtenlikle hizmet etmektedir. Kısmî (cüz'î) konular dışında aklın, hedef seçerken bir rolü olmayabilir. Bunun somut örneğini inceleyelim: Eğer akıl, hedefin seçilmesinde doğal olarak bir etken ve faktör olsaydı, tüm akıllılar hedeflerini seçmekte birleşirdi. Yani bütün akıllıların, doğru yolun yolcuları olmaları gerekirdi. Hâlbuki hiç de böyle değil. Birbirleriyle kavga eden, düşman olan, yanlış ve gayri kanuni yollara düşenler arasında akıllılara çok rastlamaktayız.

İyilik ve kötülük tabiidir ki; bireylerin değerlendirmelerine göre değişmektedir. Eğer iyilik ve kötülük anlayışı doğal olarak her insanda mevcut olsaydı, insanın mükemmel bir hayvan olması gerekirdi. Yani belirli hedef ve gayeyi tanımak için seçme meselesi olmazdı ve tabiat onlara rehberlik ederdi.

Akılları noksan olmayan, bilgileri mükemmel olan birçok kimsenin gayelerine ulaşabilmek için değişik yolları seçtiklerine tarih boyunca tanık olmuşuzdur. Zaman zaman bu yollar ki, binlerce masum insanın ve kendilerinin hayatlarına mal olmuştur. Görüldüğü gibi akıl, bir araç olarak, insanların hedefleri için hizmet etmektedir. Bugünkü toplumun çaresizliği ve bedbahtlığı akli hatalardan olmayıp, duyguların hatasından veya hastalığındandır. İnsanlara yön veren akıl değil, duygularıdır. Belirli olan bir konu, kuşkusuz, eğitim ve denetim altında bulunmayan insan aklının, duygularının hizmetinde oluşudur. Öyleyse çare, serkeş ve patolojik (hastalıklı) duygularımızı daha güçlü ve taze bir duygu ile onarmak. Yani

felsefede tanımlandığı gibi *KİSMÎ (Cüz 'i)AKLİMİZİ KÜLLÎ AKLA* bağlamak gereksinimi vardır. Külli aklı kabul etmezsek ne olur? Herkesin aklı, kendi seçtiği gayelere hizmet etmeye başlar. Böylece değerler silsilesi de herkes için farklı olur, doğru ve yanlış için bir ölçü ve ayar olmadığından iyi olan şeylere bazıları kötü diyebilir. Sonuçta anlaşmazlık, anlaşmazlıklar ihtilaf, ayrılık, çekişmeler sonucunda savaşlar ve yıkımları kaçınılmaz olur.

İşte kısmî (cüzi) aklımızın yeterli olmadığına ve sınırsız olan külli aklın gerekliliğine inandığımız takdirde, dinin gerekliliğini vurgulamış oluruz. Öyleyse din, cüzi aklımızın külli akla bağlanıp gaye ve hedeflerin seçiminde onu kılavuz olarak kabul etmesinden ibarettir.

Bazıları, iyilik ve kötülüğü bildikten sonra, dine lüzum kalmadan insanlar iyiliği yapacak ve kötülükten kaçınacaktır diye inanırlar. Ancak yukarıda iyilik ve kötülüğün ölçüsünün olmadığını vurguladık. Sokrat'ın "İyiliği bilen bir kimse iyilik yapar" felsefesinin artık geçerliliğini kaybettiğini bir iki örnekle izah etmeye çalışalım:

Bir doktor sigara, alkol, aşırı tuzlu-tatlı ve yağlı yemeklerin kötü ve sağlığa zararlı olduğunu bilmektedir. Hatta bu etkenlerin vücuda ne yaptığını görmektedir. Eğer kötülükten sakınması için bilmek yeterli olsaydı, herhangi bir doktorun sigara ve içkiyi kesinlikle kullanmaması, aşırı yemek yememesi gerekirdi. Hâlbuki böyle mi? İçki içen ve çok yiyen doktorların sayısı hiç de az değildir.

Her öğrenci öğrenimin önemini bilir, devamlı olarak ana, baba ve öğretmenlerinden nasihatler işitir. Kısacası ders çalışmanın yararlarından pekâlâ da haberdardır. Eğer bu bilgiler yeterli olsaydı, hiç bir talebenin zayıf alması veya sınıfta kalması söz konusu olmazdı. Hâlbuki zayıf alan da, sınıfta kalan da çoktur.

İlahi dinlerin eğitimi altında bilgi, ona olan ilgi ve amel, o dinlerin canlı olduğu sürece mümkündür. Yoksa bilgiler olduğu halde ilgileri ve uygulamaları olmayabilir.

İlahi bir düzen ve kanuna bağlı olunmadığı takdirde, toplumda kargaşa, çıkar çatışması ve küçük sorunlardan büyük savaşlara

dönüşen olaylarla karşı karşıya gelinebilir.

Şimdi şu soruyu ortaya atalım: Acaba insanların aklı, kalıcı ve sağlıklı bir medeniyetin kurucusu olabilir mi? Birkaç yıl öncelerine kadar, ilim gücüyle dünyaya sahip olup meydan okuyan insanoğlu, aklıyla güçlü bir medeniyetin kurulabileceğine garanti gözüyle bakıyordu. Hâlbuki bu düşüncelerin gerçekleşmesinin mümkün olmadığı, dünyamızın her tarafında ekonomik ve sosyal dengesizliğin ve güvensizliğin gün geçtikçe artmakta olduğu görülmektedir. O hayali saray, ilim ve sanatın şaşırtıcı gelişmesine rağmen yıkılmış gözüküyor. Mutluluk ve huzur arayanlar ise bir türlü onu bulamıyorlar. Maddi medeniyetin akıl almaz ilerlemesine karşılık, insanlık âleminde şimdiye kadar görülmemiş bir ıstırap, kargaşa ve dengesizlik mevcuttur. Özellikle savaşın pençesi, tüm dünya milletlerinin ensesinde hissedilmektedir. Tarih, bu kadar karışıklık ve savaş (kılıçla değil kimyasal ve nükleer savaş) tehlikesiyle karşı karşıya gelmemiştir. Dünyamızın bu durumu hakkında Hz. Şevki Efendi'nin bir buyruğunu hatırlatmak istiyoruz:

“Öyle bir dünya ki ruhani yönden yoksullaşmıştır, ahlak cihetinden artık iflas etmiştir, siyaset yönünden dağılmış durumdadır, sosyal açıdan kargaşa içindedir ve bilahare ekonomi yönünden felç geçirmiştir.”

İlginç olan husus şudur: Maddi medeniyete güvenenler, aklın yücelmesi, ilim ve sanatın ilerlemesine paralel olarak insanlık âleminin mutluluğunu göremiyorlar.

İnsanların geleceğini araştıran sosyologlardan ziyade tabii bilimcilerin tahminlerine göre yeryüzü, bir buçuk milyar yıllık ömrünün yanı sıra, bir milyar yıl daha yaşayabilecektir. Tabiidir ki bu uzun süre içinde insanların doğruyu ve ölçüyü bulmaları gerekmektedir.

Bu ilahi medeniyetler, yani dinler, insanlardaki istek ve arzuları düzenler ve temizler, akli kutsal ve iyi hedeflere yöneltir, düzeni bozulmuş duyguları normal seviyeye getirir.

Hatırlatmamız gereken bir noktaya değinmek istiyoruz: Tanrısal dinlerin zuhurları mutlak olmayıp nispidir, yani ilahi dinlerin geliş

- Birlik Çadırı Kuruldu -

şekli, her dönem ve devirdeki ölçüsü, insanların seviye ve kapasitesine göredir. Eğer herhangi bir din, toplumun seviyesinin üstünde olursa halkın onu kavraması mümkün olamaz. Bu takdirde, herhangi bir yarar sağlanmaz. Bu yüzden Tanrı'nın, insanların kapasitelerinin üstünde hüküm vermesi, onun adalet ve hikmetine uymaz. Aynı şekilde toplumun seviyesinin altında da din gelmez. Çünkü bir kere Tanrı'nın geniş ve sonsuz bilgi denizinden, halkın kapasitesinin altında feyiz vermek, o yüce makama uygun değildir. Öyleyse ilahi dinlerin ne çok, ne de az toplumun kapasitesinin alabileceği derecede zuhurları söz konusudur.

İlahi dinlerin zuhurlarındaki amaç, düşmanlık ve ayrılıkları ortadan kaldırıp insanlar arasında sevgi ve birliği yerleştirmektir. Bir ilaç, hastalığı ortadan kaldırmak içindir. Eğer ilaç, hastalık meydana getirirse, artık o iyileştirici ilaç değildir. Tüm dinlerin özelliği, sevgi ve birliği insanlar arasında kurmaktır. Şimdi din ve mezhepler birlik yerine ayrılık, sevgi yerine düşmanlık adalet yerine zulüm, bilgi yerine kuruntu ve araştırma yerine bağınazlık meydana getirirse bunun ismini ne koymalı?

Öyleyse, ruhsuz âlemin bedenine tekrar yaşam ruhu üflenecektir. Tanrı tecellisi ve feyzi, sürekli yeni isimler altında geçmiş dinleri tazeleyip yenilemektedir.

Hz. Abdülbaha'nın Paris'e ilk geldikleri günde Bayan

Anderson'un evindeki konuşma 15 Ekim 1911 Perşembe Gecesi

«O'DUR TANRI»⁸⁹

Varlık âlemi, insan vücuduna benzer. Maddi güçler bu vücudun organları ve parçaları gibidir. Vücudun harekete gelebilmesi, dirilmesi, yaşam bulması, görme, işitme, hafıza ve algı güçlerine sahip olması için bir ruha ihtiyacı vardır. Ruha sahip olunca akıl ışığı görünür ve bu güçle cisimlerin gerçeği keşfedilir, insanlık âleminin ilerlemesi sağlanır. Vücut sonsuz güzellik ve sevimlilik içinde olsa bile, ruhsuz kalınca, bu sonuçlara erişemez. Cansız, algısız, düşüncesiz ve olgunluktan yoksun bir heykelden ibaret kalır.

⁸⁹Sevgiden Birliğe-S.49

- Birlik Çadırı Kuruldu -

Varlık vücudunun maddi dünyasındaki kuruluşu, her ne kadar yenilik ve güzellikle dolu ise ruhsuzdur. Onun ruhu Tanrı'nın dinidir. Tanrı'nın dini varlık âleminin ruhudur. Varlık, onunla aydınlanmıştır. Evren, onunla tamamlanıp süslenmiştir. Düşüncenizi, maddi ilerlemelere yönelttiğiniz gibi ruhani ilerlemeler yolunda da harcayınız. Maddi uygarlıkta çalıştığınızdan daha fazlasını ve yoğununu ruhani ilerlemeler için yapmalısınız. Vücuda önem verdiğiniz gibi ruha da önem vermelisiniz, insan vücudu, ruhsuz olursa ondan ne fayda sağlanır? Vücut ölüdür. Aynı şekilde varlık vücudu, manevi ilerlemelerden yoksun olursa cansız bir cisimdir.

İnsan, hayvanın yapısındadır, onunla hayvan arasında şu farklar vardır, insan, ruhani güçlere sahiptir, hayvansa ondan yoksundur. İnsan, Tanrı'dan haberdar, hayvansa habersizdir. İnsan, cisimlerin gerçeklerini kavrayabilir, hayvan ise büsbütün cahildir. İnsan, irade gücü ile varlıkların saklı gerçeklerini açığa çıkarır, oysa hayvan, insanın bu gerçeğinden hiçbir pay almamıştır.

Olgunluklar, lambadan saçılan ışıklara benzer. Işık, bu lambanın olgunluklarının açığa çıkışı olduğu gibi, din de insan olgunluklarının açığa çıkışına sebeptir, insanı hayvandan üstün tutan işte bu erdemliklerdir. Ruhü'l Kudüs esintileri, ebedi yaşamı bağışlar. O halde, insanlık âlemi, din ruhundan yoksun kalırsa cansız bir vücut olur. Ruhü'l Kudüs esintilerinden mahrum kalır ve Tanrısal ilkelerden pay almaz olur. Böyle bir vücut ölü gibidir. İşte bunun için Hz. İsa «Bırakın ölüleri ölüler gömsün. Çünkü cesetten doğan cesettir ve ruhtan doğan ruhtur» diye buyurmuştur. Hakikat ruhundan amaç dindir. Şu halde biri görünür olgunluklara, bilimlere ve sanatlara sahip olduğu halde Ruhü'l Kudüs'ün bağışlarından yoksun kalırsa ölü gibi olacağı açıkça görüldü. Bunun için yalvarıp dua ederim ki bu ülkede yaşayanlar Ruhü'l Kudüs'ün esintileri ile dirilsinler. Tanrı'ya yönelsinler. Tanrı'nın tecellisinin merkezleri olsunlar. Tanrısal ilkelerle hareket etsinler. Böylece her biri lamba gibi yansın ve dünyayı aydınlatsın.

Hz. Abdülbaha'nın konuşması; 29 Ekim 1911, Paris "O'DUR TANRI"

- Birlik Çadırı Kuruldu -

Tanrılık Gerçeği sonsuz temizlik ve kutsallık içindedir. Tanrılık Gerçeği için bir alçalma ve yükselme söz konusu değildir. Hakk'ın yaratılış âlemine inmesi imkânsızdır. Çünkü mutlak zenginlik ile yoksulluğun özü arasında bir bağ yoktur. Tanrılık Gerçeği zenginliğin özüdür, ezelden beri mevcuttur.

134

Fakat insan sonradan yaratılmadır ve yoksulluğun özüdür. Tanrılık Gerçeği mutlak güç, insanoğlu ise aczin ta kendisidir. O halde, mutlak zenginlik ile yoksulluğun özü, ezelden beri var olan ile, sonradan yaratılan ve gerçek güç ile, tam aciz arasında hiçbir bağ yoktur. Sonuç olarak Tanrı ile yaratılış âlemi arasında teması sağlayacak bir aracıya ihtiyaç vardır. Bu aracı güneşten gelen ışınlar gibidir. Yani Gerçek, güneşe ve yaratılış âlemi ise yerküresine benzer. Aydınlanmak için yerle güneş arasında ışın gerekmektedir. Güneş hiçbir zaman inmez, yeryüzü de gökyüzüne çıkamaz. O halde, bunlar arasında ilgiyi sağlayacak aracı nedir? Bu araç güneşin ışığı ve ısıdır. Ruh'u'l Kudüs; güneşin ışınlarına, doğuşuna, ısısına ve sıfatlarına benzer, insan gerçeği Ruh'u'l Kudüs aracılığıyla Tanrı gerçeğinden pay alır. Bu araç olmazsa bütün feyzler Tanrı katından yaratılış dünyasına erişemez. Ruh'u'l Kudüs; insanların ebedi hayata kavuşmasına, keşfedici gücün belirlenmesine, ruhani etkinliğe, sonsuz bilgi ve güce, davranışların kazanılmasına nedendir. Bütün bunlar Ruh'u'l Kudüs'ün bağışlarındandır. O, Tanrı ile yaratılış dünyası arasında feyz vasıtasıdır. Bakınız, kanıt yeterlidir, fakat bazı din sahipleri işin gerçeğine varmadıklarından Gerçeklik Güneşinin yeryüzüne inip başka bir şeye girdiğini sanıyorlar. Bu imkânsızdır. Aracı Ruh'u'l Kudüs'tür. O, evreni eğiten güneşin ışığı ve ısısı gibidir. Cansızın, bitkinin ve insanın yaşamasına sebep olan güneşin ışınlarıdır. Yeryüzünü eğiten güneşin ışınlarıdır. Hareket ve hayata sebep olan güneşin ışınlarıdır. Bu, Ruh'u'l Kudüs'tür, ruh gibidir.

Bakınız, Hz. İsa'nın Havarileri halktan olan basit kimselerdi. Biri balıkçı, biri marangoz, biri de dokumacı idi. Ruh'u'l Kudüs sayesinde balıkçı Petrus, Yüce Petrus oldu; Yuhanna, ismini İncil'e verdi. Ruh'u'l Kudüs'ün ışınlarından pay alan her biri aydınlandı ve büyük bir kitlenin doğru yola yönelmesine neden oldu. İşte burada Ruh'u'l kudüs'ün bağışlarından olan kuvvet ve teyit (Tanrı yardımı) kendini

açıkça göstermektedir."⁹⁰

Uluslararası Yardımcı Dil ve Yazı

Bu gün dil bilimciler dünyadaki 3000 dil ve lehçenin varlığından söz ederler. İnsanların kaynağının bir noktadan başladığını var sayarsak, bu kadar çeşitli dillerin var oluş mekanizması hakkında çeşitli görüşler ortaya atılmıştır. Bu hususta Babil efsanesi de bilinir. Yaygın olan bu efsanevi inanca göre, Nuh'un soyundan olan Babilliler, rivayete göre, tek bir dille konuşuyorlarmış, bir araya gelerek çok yüksek bir kale yapmaya karar vermişler, amaçları yüksekte olan Tanrularına yaklaşabilmekmiş. Bu haddini aşan arzularından dolayı, ondan sonra kimse birbirini anlayamamış ve farklı diller ortaya çıkmış. Fakat bilimsel çalışmalara göre diller ister aynı kökenden olsun ya da olmasın, insanların birbirlerinden uzaklaşmasıyla dilsel farklılıklar oluşmaktadır. Dil bilimciler iki ülkeyi örnek veriyorlar. Birincisi; nüfusu 200 bin olan Vanuatu'da (Güney Büyük Okyanus'ta yer alan bir ada ülkesidir) dağınık yerleşim yüzünden 110 dil ve lehçe ile konuşulmaktalar. İkinci örnek Polinezya (Güney Pasifik Okyanusunda) ; çok sayıda adalardan ibaret olmasına rağmen, iletişimleri sıkı olduğu için herkes birbirinin dilinden anlamaktadır.⁹¹

Dil bilimcilerin görüşüne göre; doğadaki birçok varlığın nesli tükendiği gibi, diller de maalesef toplumlarda zamanla kaybolma tehlikesi geçiriyor. Kuşkusuz dillere ve lehçelere de hürmet göstermek gerekir. Çünkü her biri çeşitli kültür ve insani tecrübeleri ihtiva eder ve onların kayboluşuyla insan topluluğu bu kültürden mahrum kalır.⁹²

İnsanların birbirleriyle olan anlayış ve münasebetlerin gelişmesiyle insanlık âleminin birliğine temel teşkil eden Dünya Dili'nin ilk sözünü eden Hz. Bahauallah olmuştur. İşrakat Levhinde buyuruyor: "Altıncı işrak (Parıltı); insanlar arasında ittihat ve ittifaktır. İttifak sayesinde ki ümmetler Emir ışığıyla aydınlana

⁹⁰Sevgiden Birliğe S.143

⁹¹<http://www.bahairadio.org/rassekh/archive/> 13 Aralık 2005- Dr.

S. Rasih

⁹²<http://www.bahairadio.org/rassekh-archive/> 13 Aralık 2005

gelmiştir. Bunu sağlayacak vasıtalardan en müessiri ise insanların birbirlerinin yazılarını ve dillerini bilip anlamalarıdır. Bundan önce de bazı levihlerimizde buyurmuş olduğumuz üzere, Adalet Evi Eminleri, ya mevcut dillerden birini veya yeni bir dili seçip aynı veçhiyle seçilecek bir yazı ile birlikte bütün dünya mekteplerinde çocuklara öğretsinler, bu takdirde, dünya tek bir vatan ve tek bir kıta haline gelir.”⁹³

Hız. Bahauallah ilk defa, evrensel yardımcı dili, 1863 - 1868 yılları arasında ilan etti. Bu ilan Tanrı iradesi olduğu için, ilk defa 1887 de, (Kitab-ı Akdes’in hükmünden 14 yıl sonra) Dr. Lazar Ludwik Zamenhof tarafından bir dünya dili icat edildi.

Dinden ziyade bazı dindarların görüşü, Allah’ın dili Arapça olduğu için namazın da Arapça olarak okunması gerekliliğidir. Bahai inancı bu görüşe katılmamaktadır. Herkesin kendi diliyle dua ve namaz kılması doğaldır ve bir mahzuru da yoktur. Şu anda Bahai eserleri 800 den fazla dil ve lehçeye tercüme edilmiştir. Konuşulan dilden gaye manadır, dil ise bir vasıta.

Yardımcı evrensel dil, insan âleminin birliği için çok gerekli olan bir prensip olmakla birlikte insanları birbirlerine yaklaştıran bir faktördür. Nijerya, 470 dil ve lehçe ile konuşan bir ülkedir, ancak halkın ikinci yardımcı bir dilin öğrenmesiyle milli birlik içinde birbirleriyle iletişim kurmaları mümkün olmuştur.

Uluslararası yazı ve dil artık, insanlık âleminin birliği ve dünya insanları arasında birbirini anlama noktasında çağın gereğidir.

⁹³ Hz. Bahauallah’ın Levihleri. S, 65

İnsan âleminin birliğine engel olan etmenlerden en önemlileri birbirimizi anlamamak ve ayrımcılıktır.

Lisan olmadan toplumsal ilişkiler de mümkün değildir. Çağımızda; ulusal, dinsel, bilimsel ve ekonomik farklılıklar içinde lisan birliği her zamankinden daha çok öncelik arz etmektedir⁹⁴.

Sosyal ilişkilerde, özellikle bu ilişkilerin çerçevesi genişledikçe müşterek bir yazı ve dilin önemi ve gereksinimi ortaya çıkar.

Bahai inancının önemli öğretilerinden biri, tüm dünya okullarında ana dilin yanında, uluslararası bir dil ve yazının öğretilmesidir. Bu uluslararası dilin seçiminde milli önyargıdan uzak ve tam usulüne uygun meşveretle, ya mevcut dillerden birisinin seçilmesi ya da yeni uygun bir dilin var etmesiyle olacaktır.

Lisan birliği, insanlık âleminin birliğine giden yollardan birisidir. Öğrenme ve öğretme yani karşılıklı anlama ve idrak sahasının evrensel olarak genişlemesine vasıttır. Lisan birliği, dini ve milli esasların ötesinde anlayış ve işbirliğine nedendir. Yeryüzünde insanlar, ortalama 3000 değişik dille konuşmaktadırlar. İnsanların birbirleriyle olan iletişimlerinde 3000 veya daha az lisanın bilinmesi kuşkusuz olanak dışıdır. Milli ve mahalli diller hepsi de o insanların kültürlerini temsil eder ve onları korur. Genel olarak çeşitli kültürler sosyal yaşamın zenginliğidir, saygı gösterilmesi gerekir. Fakat uluslararası lisan hiçbir zaman milli veya mahalli dillere dokunmamaktadır ve bir aykırılık göstermeden aksine uluslararası kültürle dünya insanlarını birbirlerine yakınlştırır. Böylece kültürlerin zenginliğine neden olacaktır. Lisan birliği milli kültürlere dokunmadan evrensel anlayış ve anlaşmayı genişletir. Hz. Bahau'llah'ın Akdes Kitabında, evrensel yazı ve dil emrinin dünyada yerleşmesi için, eski anlayış ölçütlerinin köklü değişmesi ve yenilenmesinin gereği üzerine durmuşlar.

*Hz. Abdülbaha'nın Moderne Otel'de Esperantistlere yapılan konuşma*⁹⁵

⁹⁴<http://www.bahairadio.org/search-> 12 Haziran 2004 - Dr. Sabet'in konuşması

⁹⁵Sevgiden birliğe- 13 Şubat 1911, Paris -S. 290

«O'DUR TANRI»

İnsanlık âleminde genel (umuma ait) ve özel olmak üzere iki olay vardır. Genel (umumi) olan her işin yararları sonsuzdur. Özel olan her işin faydaları ise sınırlıdır. Örneğin; genel kuruluşların faydası çok ve özel kuruluşların yararları sınırlı olduğunu görüyorsunuz. Genel yasaların ve genel siyasetin faydaları çoktur. Kısacası, her genel iş büyük faydalar sağlar. O halde, her genel iş Tanrısal ve her özel iş insan çerçevesinde olduğunu söyleyebiliriz. Güneşin her şeye parladığını görüyorsunuz, bu aydınlatma genel ve Tanrısaldır. Fakat bu lambanın ışığı özel ve insansaldır. O halde, varlık âleminde en büyük işler genel işlerdir. Onun için genel dilin de önemli bir iş olduğunu söyleyebiliriz. Çünkü milletler arasındaki yanlış anlaşmaları kaldırır, bütün kalpleri birbirine bağlar. Her bireyin, kamuoyundan haberdar olmasını sağlar, insanlığın en büyük erdemlikleri olan öğretim ve öğrenme, öğretene ve öğrenenin dil birliğine bağlıdır. O halde, dil birliği sağlanırsa öğretim ve öğrenme kolaylaşır. Eski devirlerde dil birliğinin ne dereceye kadar dostluk ve birliğe yol açtığını görüyoruz. Bin üç yüz yıl önce Mısırlılar, Süryanlılar ve Asurlular sonsuz savaş ve kavga halinde olan çeşitli milletler idiler. Sonra Arapça ile konuşmak zorunda kalınca, dil birliği, Arapların bir millet olmasını sağladı. Mısır ahalisi Kıbt, Suriye ahalisi Süryan, Bağdat ahalisi Keldan ve Musul ahalisi Asur oldukları halde, dil birliği onların tümünü bir millet haline getirerek birbirlerine bağlı kalmalarını sağladı. Bu asla

çözülmeyen bir bağlılıktır. Ayrıca Suriye’de Katolik, Ortodoks, Dürzi, Şia, Sünni, Nesturi gibi çeşitli mezhepler vardır. Fakat dil birliği nedeni ile bir millettirler. Her birinden sorarsanız, Arap olduğunu söyler. Oysa bazıları Romalı, bazıları İbrani, bazıları Süryani, bazıları Yunandılar. Fakat dil birliği onları bir araya toplamıştır. O halde dil birliği dostluğa büyük bir etkidir. Bunun tersi olarak Avrupa’da, dil ayrılığı yüzünden birine Alman, birine İngiliz ve öbürüne Fransız deniliyor. Eğer dil birliği olsaydı, kuşkusuz dostluk meydana gelecekti ve bir millet olacaktı. Doğu’da bir dille konuşan halkın, bir millet oluşu buna bir örnektir. Bunlardan gaye insanlık âleminde dil birliğinin birleşme ve dostluğa ne derece yararlı ve onun tersine dil ayrılığının kavgaları doğurmakta olduğunu açıklamaktır: Bu konu apaçıktır. Onun için Hz. Bahauallah’ın elli sene önce açıklamış olduğu öğretilerinden biri de dil birliğinin kurulması idi. Bu konuyu şöyle açıkladı: Genel bir dil meydana getirilip yayılmadıkça insanlar arasında tam bir bağlılık sağlanamaz, Zira yanlış anlaşılmalarda dostluğu engeller. Bu ise ancak dil birliği ile yok edilebilir. Dil ayrılığı yüzünden Doğu’da yaşayanlar genellikle Batıların bilgilerinden ve Batı’da yaşayanlar ise Doğu’daki insanların bilgilerinden habersizdirler. Ama genel dil sayesinde Doğu, Batı’dan faydalanır, Batı ise Doğu’dan ışık alır ve dinler arasında görünen yanlış anlamalar ortadan kalkar. O halde, insanlık âleminde dil birliği dostluk ve ilerlemenin en büyük aracıdır, kültürün yayılmasına, yardımlaşmaya ve genel arkadaşlık kurmaya nedendir. Tanrı’ya övgüler olsun ki Dr. Zamenhof, Esperanto dilini icat etmiştir. Onun değeri bilinmelidir, çünkü bu dilin genel dil olma olasılığı vardır. Onun için genişlemesini sağlamak üzere herkes onu yaymalı ve okullarda öğretmelidir. Bütün topluluklarda bu dille konuşulmalıdır. Böyle olunca insan, biri ülkesel, diğeri de genel dil olmak üzere, iki dile gereksinme duyar. Ama şimdi insan on dil de bilse yine yeterli değildir. Ben, Doğu dillerinin çoğunu bildiğim halde yine de tercümana ihtiyacım vardır. Eğer dil aynı olsaydı, Doğu’da ve Batı’da yaşayanlar birbirleri ile zorluk çekmeden konuşabilirler, birbirlerinin düşüncelerinden haberdar olabilirler ve

birbirlerine özel sevgi ve bağlılık gösterebilirlerdi. Fakat dil ayrılığı bunu önlüyor. Bu yüzden, sizlerin bu dilin yayılması için son derece gayret göstereceğinizi umuyorum. İran’da da bu dili öğretmek ve kısa sürede yayılmasını sağlamak için mümkünse İran’a öğretmenler gönderiniz. Bu dil yayılırsa insanlık âlemi rahata kavuşur, insanlar bir aile ve akraba gibi olurlar, her birey kamuoyundan haberdar olur. Sizleri bu yüce gayenizden ötürü kutlarım.

Dinin ilimle uyum içinde olması gerekir⁹⁶

İlahî dinler Tanrı ilminden tecelli ettiklerinden dolayı gerçektir. Hakiki ilim de gerçek olduğuna göre, iki gerçeğin birbiriyle çatışması mümkün değildir.

Dinin, ilimle uyum içinde olma konusu, Hz. Bahauallah devrinde en iyi şekilde açıklanmıştır. Birçok insan tarafından bu konunun kavranması, tam olarak mümkün olmamıştır. Şöyle ki: Bir grup, dinin ilimle bağdaşmadığını ve bilimin çok geride kaldığına inanırken, başka bir grup ise ilmi dine karşı bilir. Konuyu inceleyecek olursak, sorunların gerçek yüzü ortaya çıkacaktır.

Konunun yanlış anlaşılmasının iki ana sebebi vardır:

1. Bilgisizlikve iç gözün kapalı oluşu:

a- Birçok din adamı, dinlerin kaynağının ilahi olmasından dolayı insanların mantığıyla, ilmiyle karşılaştırılmaması gerektiğini savunarak nice ilim adamını dinsiz ve kafir ilan ettiler, hatta ölüm fermanlarını yazdılar. Hâlbuki dinlerin kurucuları olan Tanrı elçileri, bilimin ilerlemesine rehber oldular ve düşünmeyi teşvik ettiler. İşte Hz. Muhammed’in “Bir saat düşünme 70 yıl ibadetten daha hayırlıdır.” buyruğu, derin düşünme ile hakikatlerin keşfinin teşvikini göstermektedir.

b- Dinlerin gerçeği ve esasının ne olduğunu bilmeyenlerle, yani toplumumuzda ilimden yana görünenle dinden uzak duranları karşılaştığımızda, bu kimseler geçmiş dinlere inananları örnek göstererek “Din dediğiniz şey eğer bunların sahiplendiği şey ise, biz istemiyoruz” derler. Bu sorunun açıklanması gerekir.

Tatbiki dinler kürsüsü Hocası Amerikalı Prof. George Foot

⁹⁶ En Büyük Haber kitabı- Sayfa 41

Moore:“Bütün dinler üç merhale geçiriyorlar. Birinci merhale, ahlaktan yana ve insanların yücelmesini planlıyor. İkinci merhale veya orta dönemde, ahlak ve yüce karakterler ile dindeki şekilcilik birbirlerinden ayrılır ve uzaklaşmaya başlar. Üçüncü merhale veya dinlerin son döneminde ise ilahi dinler, mezheplere bölünüp dönüşerek kupkuru şekilciliklere yönelik seremonilerden başka bir şey kalmaz.” der.

Dinlerin ilk döneminde kendi inananlarının ahlaki yaşamlarına rehberlik ederken aynı dinin son döneminde adalet, şefkat, sevgi, hizmet, fedakârlık ve hoşgörüden uzaklaşarak çoğunlukla, halkın istismarı ile toplumda menfaat, mevki ve saygınlık elde etmek isteyenlerin eline düşmektedir.

Prof. Moore’un yukarıdaki düşüncesine benzeyen İmam Caferi Sadık’ın bir hadisi vardır. Hz. Muhammed’den rivayet ediyor ve buyuruyor ki:

“Ümmetimin şu andaki hali tamamen güle benzer. Bir gün gelir ki gülle diken haline dönüşür. Öyle bir gün gelir ki gülden bir eser kalmaz ve ümmetim tümü diken olur. Bu durumdan dolayı Hz. Peygamber ağlamaya başladı.”

Evet, dinlerin hakiki hali, son dönemleri değil, başlangıç dönemindeki durumudur. Hâl böyle olunca, bahane arayanlar, dindar gözükken fakat dinin esasına aykırı davranan ve düşünen kimseleri işaret ederek dinin ilme karşı olduğunu savunurlar.

c- Dinlerde bir çok önemli meseleler, daha iyi anlaşılın diye benzetmeler yaparak örnekler gösterilmiştir. Bu anlamlı konuların algılanması da her zaman sorun yaratmıştır.

Her asırda ilahi elçiler, birçok manevi gerçeği anlatabilmek için hissedilebilecek şekilde ifade etmişlerdir. Örneğin: Hz. Ali’ye aslan lakabı verilmiştir. Aslandan maksat, cesaret ve yiğitliktir, yoksa başka anlamı yoktur.

Hz. İbrahim’in içine girdiği ateş, tabiidir ki zamanındaki halkın yaktığı kin, nefret ve düşmanlık ateşi idi, zahiri ateş değildi.

Hz. Musa İsrail oğullarına “Cumartesi günleri istirahat ve barış günüdür, ateş yakmayınız” buyurmuştur. Halen Yahudiler gerçek

ateşi bile yakmıyorlar ve haram biliyorlar. Hâlbuki Hz. Musa'nın söylediği ateş, düşmanlık ateşidir, yoksa bilinen ateşin yakılmamasından ne yarar sağlanır?

Hz. İsa'nın ölüleri diriltmesi konusuna gelince, tabii ki dirilmekten maksat imanî yaşamdır. Ruhun ölü olanlar İsa'nın ilahî nefesiyle dirilmişler. Yoksa bedenen dirilmiş olan biri tekrar ölür. Esas ebedî hayat, arkası ölümlü olmayan ruhani yaşamdır. Bu tür örneklerin çoğaltılması mümkündür.

İlahî gerçeklerin anlaşılması için, Tanrısal kaynaklardan araştırmayıp sınırlı kendi veya din adamların anlayışını taklit ederek değerlendirmek, din ile ilmin birbirinden uzaklaştırılmasında bir faktör olabilmektedir.

d- Gerçek inancın yerine araştırmadan başkalarına bakarak taklitçi inançların yayılması:

Bağlı olduğumuz düşünce, iki şekilde aklımızda veya ruhumuzda yer alır:

I) Araştırma ve incelenme sonucunda elde ettiğimiz inanç. Yani araştırmanın ürünü olan düşüncelerimiz ki, en sağlıklı inanç ve itikattir.

II) Herhangi bir araştırma zahmetine ve külfetine katlanmadan elde edilen inanç. Düşünmeden, derinleşmeden, dalmadan sıkı sıkıya korunması istenen düşünce şekline, taklit denir. İşte dünyamızı bozan, güneş başucumuzda iken bizi ondan mahrum bırakan, taklittir.

2. Akıl ve ilmin ilerlemesi, buna karşın dinin durgunluğu:

İnsanın aklı ve bilgileri, sürekli olarak ilerlemektedir. Bugünkü ilkokul öğrencisinin, eğitimi ile 10 asır önceki toplumun eğitimi hiç bir olur mu?

İnsan aklı günden güne gelişmekte ve ondan türeyen ilim de ilerlemektedir. Eğer ilim ve akıl durmadan gelişirken din olduğu yerde sayarsa, yani dini istasyon ve ilmi de tren gibi farz edersek, tabiidir ki tren her geçen dakika istasyondan uzaklaşmış olur. Din de manevî değerlerden oluştuğuna göre neden tüm kâinat hareket içinde olsun da, dinler değişmez ve hareketsiz olsun? İşte hareketsiz dinler ile gelişen ilim arasındaki açının genişlemesi ve buradan

kaynaklanmaktadır.

Konuyu Hz. Abdülbaha'nın konuşmalarıyla devam edelim:

”Bütün kutsal kitaplarda ve tüm milletlerce vaat edilen bir gün vardır ki; o günde tüm insanlar artık emniyet içinde rahat edeceklerdir, insan âleminde birlik, beraberlik ve ittifak olacaktır. Kavga, didişme ve savaş olmayacaktır. Bütün milletler birbirleriyle iyi ilişkilerde olup insan âleminin birliği ortaya çıkacaktır. Artık görüyoruz ki; o günün sabahı doğmuştur. Parlayan ışıkları tüm dünyada yayılmaktadır. İnsanlık âleminde çok büyük bir heyecan yaratılmıştır. Tüm dünya milletleri insan âleminin birliği oluşmadıkça insanoğlu için rahat ve mutluluğun mümkün olmayacağını anlamışlardır.

İnsanlık âleminin yaşam nedeni sevgi, mutluluk sebebi ise birliktir. Yani, her şeyin oluşması bir sebebe bağlıdır. Sebebi oluşmadan olmaz. Örneğin bu lambanın bir şişesi gerekir, yağı ve bir de fitili gerekir, sebepleri bir araya gelmeden o meydana gelmez ve ışık vermez.

Biz, insanlar arasında sevginin oluşmasını istiyoruz. Bunun için, sevgi bağları gerekir. Bir zaman sevgi bağı ailedir. Bir zaman sevgi nedeni vatan bağlılığıdır. Bir zaman sevgi nedeni lisan birliğidir. Bir zaman sevgi nedeni ırksal bağlarıdır. Bir zaman sevgi nedeni çıkar ilişkileridir. Bir zaman sevgi bağı eğitim ve öğretim birliğidir. Bir zaman sevgi nedeni siyasetteki birliktir. Bu sebepler hepsi de özeldir, genel olarak sevgiye neden olmaz. Çünkü bu sevgi, bir nedene bağlıdır. Örneğin bu sevgi her ne kadar vatan için geçerli ise başka vatandaşlar, bu sevgiden mahrumdurlar. Irk sevgisi, ancak belirli bir ırkta sevgi nedeni olsa da bu bağlılık genel değildir. İşte bu ırksal, ticari, siyasi ve vatani sevgiler, genel sevgi ve ilişkilere neden olamaz.

Cismani ve maddi bağlılıklar hepsi sınırlıdır, çünkü madde sınırlı olduğundan ilişkileri de sınırlıdır. Böylece anlaşılıyor ki; insanlar arasındaki birliğin en büyük aracı ve ilişkisi ruhani güçtür, çünkü bir sınırla sınırlandırılamaz.

Yeryüzündeki birliğin sebebi dindir. Dünya birliğinin nedeni

Tanrı'ya yönelmektir. Melekût'e dâhil olmak, işte bu, yeryüzündekilerin birliğine nedendir. Fakat dinden maksat, halk arasında mevcut olan taklitlerden ibaret değildir. Bunlar düşmanlığa, nefrete, kavgaya, savaşa ve kan dökmeye nedendir.

Bakınız! Tarihe dikkat ediniz, dünya milletleri bu taklitler yüzünden savaşlar, dövüşler ve kavgalar olmuştur. Dinden maksat, gerçeklik güneşinin ışınlarıdır. İlahi dinlerin esası, bir hakikattir, bir ruhtur, bir nurdur, onlarda ayrılık yoktur.

İlahi dinin esaslarından biri gerçeği araştırmaktır, yani bütün insanlar gerçeği araştırmalıdır. Gerçek aynı ve bir olduğuna göre, bütün farklı toplulukları bir araya getirebilir. Gerçek ilimdir, ilahi dinler de ilimdir. İlim, gönüllerin birliğine nedendir. Gerçek, insanlar arasındaki sevgidir. Gerçek, taassupların terkidir. Gerçek, tüm milletleri Tanrı'nın kulu olarak bilmektir

Gerçek, tüm varlığın bir feyizden hayat bulduğunu bilmektir. Ancak varlık âleminin mertebeleri vardır. Bunlar eksik Noksan mertebesi ve kemal mertebesidir. Biz gece gündüz çalışmalıyız ki eksiklerimiz yetkinlik ve kemale dönüşsün. Örneğin, çocukluk döneminde çocuk birçok şeyden habersizdir. Bu yüzden, azarlanmayı hak etmez, bu çocukları eğitmek gerekir ki ergenlik çağına ulaşabilsinler. Bu fidanları yetiştirmeli ki ağaç olup meyve versin, bu toprağı temizlemeli ki tohum bereketli olsun, bu hasta tedavi edilmeli ki şifa bulsun. Hiçbir kimseye düşmanlık gösterilmemeli, tüm insanlara sevgi ile yaklaşılmalıdır. Bu temeller oluştuğunda sevgi ortaya çıkar.⁹⁷

Hz. Abdülbaha gene bir konuşmasında buyuruyor:

“Ey kutlu topluluk!

“Bu üniversiteli grupta hazır bulunduğumdan son derece memnunum. Bu üniversiteyi bir gün görmeyi çok arzuluyordum. Tanrı'ya övgüler olsun ki, gerçekleşti, çünkü bu üniversite büyük yararların kaynağıdır, insanlık âleminin en övünülecek şeyi bilimdir. İnsan, akıl ve bilimle hayvandan üstündür. İnsan, bilimle evrendeki sırları keşfeder. İnsan, bilimle geçmiş çağların sırlarını anlar. İnsan

⁹⁷Hetabat cilt 1, sayfa 64 - 21 Ekim 1911

bilimle gelecek çağların sırlarını bulur, insan, bilimle yerin içindeki saklı sırları keşfeder. İnsan, bilimle gökyüzünün büyük cisimlerinin hareketlerini bulur. Bilim, insanın ebedî yüceliğine sebeptir. Bilim, insanlık âleminin onuruna sebeptir. Bilim, insanın iyi ün ve şöhretine sebeptir. Bilim, kutsal kitapların sırlarını keşfeder. Bilim, gerçeğin sırlarını açığa çıkartır. Bilim, gerçeklik âlemine hizmet eder. Bilim, geçmiş dinleri taklitlerden kurtarır. Bilim, ilahidinlerin gerçeklerini keşfeder. Bilim, insanlık âleminin en övünülecek şeyidir. Bilim, insanı doğa köleliğinden kurtarır. Bilim, doğanın ihtişam ve yasalarını altüst eder. Bütün evren doğanın esiridir. Bu büyük cisimler doğanın esiridir. Bu büyük yer küresi doğanın esiridir. Bitki ve hayvanlar âlemi doğanın esiridir. Hiçbiri doğa yasalarından dışarı çıkamaz. Bu güneş, bütün büyüklüğüyle zerre kadar doğa yasalarından ayrılamaz. Fakat insan, bilimle doğa yasalarını çiğner. Bilim gücüyle doğa düzenini değiştirir. Oysa toprakta yaşayan bir varlıktır. Havada uçar. Denizde dolaşır. Denizin altından geçer. Kılıcı doğanın elinden alır ve onun ciğerine indirir. Bütün bu işleri bilim gücüyle yapar. Örneğin, görüyoruz ki insan isyan eden bu elektrik gücünü bir lambada mahpus eder. Serbest sesi kaydeder. Havayı dalgalandırarak haberleşmeyi sağlar. Gemiyi çölde yürütür. Araziyi deniz yapar. Dağı parçalar. Doğuyu batının arkadaşı eder. Güney ve kuzeyin kucaklaşmasını sağlar. Saklı doğa sırlarını açığa çıkartır. İşte bunlar doğa yasalarının dışındadır. Bütün bu sanayiler ve yeni buluşları bilim gücüyle görünmez alandan görünür alana çıkartır. Bütün bu olaylar doğa yasalarına aykırı düşer. Fakat bilim gücüyle gerçekleştirilir ve meydana gelir. Kısacası, tüm evren doğanın esiridir. Fakat insan özgürdür. Bu özgürlük ise bilim aracılığıyla sağlanır. Bilim, doğa hükümlerinin kurallarını altüst eder, doğa düzenini bozar. Bunu ise bilim gücüyle yapar. O halde, bilimin insanlık âleminin en övünülecek şeyi olduğu belirlendi. Bilim, ebedi yüceliktir. Bilim, sonsuz hayattır.

Ünlü bilginlerin yaşamlarına bakınız, bedenlerinin yok olmasına rağmen bilimleri kalıcıdır. Dünya krallarının saltanatı geçicidir. Oysa bir bilginin saltanatı ebedi ve şöhreti daimidir. Bilgin insan, bilim

gücüyle dünyada ün yapar ve evrenin sırlarını keşfeder. Bilimle hor görülen kimse yücelir, tanınmayan adam ünlü olur ve milletlerarasında yanan bir mum gibi parlar. Çünkü bilim ışıktır. Bilgin kimse lamba gibi parlar ve aydındır. Bütün halk ölüdür, bilginler ise diridirler. Halkın tümü tanınmaz, bilginlerse meşhurdurlar. Geçmiş devirlerin ünlü bilginlerine bakınız. Onların yücelik yıldızı ebedi ufuktan parlamış ve ebediyete kadar kalacaktır. Bunun için bu üniversitede hazır bulunduğumdan dolayı son derece sevinç duyuyorum. Bu kuruluşun büyüyerek bilim ışıklarıyla ufukları aydınlatmasını, körleri, gören göze kavuşturmasını, sağrıları, işitebilir hale getirmesini, ölüleri diriltmesini ve dünya karanlığını aydınlığa dönüştürmesini umarım. Çünkü bilim aydınlıktır, bilgisizlik ise karanlıktır. Hz. İshya tarafından İncil’de şu sözler nakledilir: «Bu halkın gözleri var fakat görmezler, kulakları var fakat işitmezler. Akılları var fakat anlamazlar.» Hz. İsa da İncil’de buyuruyorlar : «Ben onlara şifa vereceğim.» O halde, ispatlandı ki, bilgisiz ölü, bilgili ise diri; bilgisiz kör, bilgili ise gören; bilgisiz sağır, bilgili ise işitebilendir. Ve insanlık âleminin en şerefli övünülecek şeyi ise bilimdir.

Tanrı’ya övgüler olsun, bu kıtada bilim, günden güne ilerlemektedir. Çeşitli okullar ve üniversiteler kurulmuştur. Bu okullarda öğrenciler çok çaba harcamakta ve insanlık âleminin gerçeklerini keşfetmektedirler. Başka ülkelerin de bu ülkeyi kendilerine örnek tutarak kendi çocuklarının eğitimi için çeşitli okulların kurulmasını ve bilimin sancağını yükseltmesini ümit ederim. Böyle olunca, insanlık âlemi aydınlanır. Evrenin sırları ve gerçekleri açığa çıkar. Bu cahilce taassuplar kalmaz. Milletler arasındaki ayrılıklara neden olan ve birer kuruntu olan taklitler ortadan kalkar. Ayrılık, yakınlığa dönüşür. İnsanlık âleminin birlik sancağı yükselir. Genel barışın çadırı, bütün dünya ülkelerini gölgesine alır. Çünkü bilim, insanoğlunun tümünü birleştirir. Bilim, bütün ülkeleri bir ülke haline getirir, bütün vatanları bir vatan gibi yapar. Bilim, bütün dinleri bir din yapar. Çünkü bilim, gerçeği keşfeder ve ilahi dinlerin tümü ise gerçektir. Şimdi ise insanoğlu

taklitlerin denizine dalmıştır. Bu taklitler tamamen kuruntudur. Bilim, bu taklitleri kökünden yok eder, Gerçeklik Güneşini perdeleyen bu karanlık bulutları dağıtır. Tanrısal Dinlerin gerçeği meydana çıkar ve gerçek bir olduğundan bütün Tanrısal Dinler birleşir. Bir ayrılık ortada kalmaz. Kavga ve savaş temelden yok olur. İnsanlık âleminin birliği ortaya çıkar. İşte bilim, kuruntuyu yok eder ve Melekût 'un aydınlığını ortaya çıkartır. Bunun için günden güne bilim sancağının daha çok yükselmesini ve bilim yıldızının daha da parıldamasını Tanrı'dan dilerim ki, insanoğlu bilimin ışığından aydınlansın, zekâlar gelişsin, duygular çoğalsın, buluşlar fazlaşsın, insan, erdemliklerin bütün aşamalarında ilerlesin ve Büyük Tanrı'nın gölgesinde sonsuz mutluluk sağlansın. Bu konular sadece gerçeğe uygun gerçek bilimlerle gerçekleşebilir. Ben uzak ülkelerden bu saygıdeğer bilimsel topluluklarda hazır bulunmak, bu düzen ve nizamları görmek ve son derece mutlu olmak için buraya geldim. Belki bu bilimsel ve teknik düzenler doğu ülkelerinde de kurulur ve Doğu'da bu bilimler yayılır. Ben Doğu'ya döndüğümde, herkesi faydalı fen ve bilimlerin öğrenimine teşvik edeceğim. Sizlerin de büyük gayretlerle doğu ülkelerinde önemli okullar kuracağınızı ümit ederim. Ayrıca, burada bilim ve fen öğrenimini görmekte olan Hintli, Çinli, Japon, Arap gibi doğu halkı da kendi ülkelerine döndüklerinde bilim, sanayi ve yeni buluşların yayılmasına çalışsınlar. Böyle olunca Doğu ülkeleri de Batı'ya uyar. Çünkü Doğu halkı çok yeteneklidir. Fakat şimdiye dek genel eğitimin araçları ortada yoktu. Bu ülkelerdeki okullara benzeyen okullar da yoktu. Doğunun çok yakın bir zamanda bilimin, ilahi hikmetin ve çağdaş tekniğin aydınlığından yeterince faydalanacağını umarım. Böyle olunca bilimin ışığı bütün ufukları aydınlatır. Bütün ülkeler aydınlanır. İnsanlar arasında tam bir bağlılık meydana gelir. İnsanlık âleminin mutluluğu görünür. İlahi bilimlerin tecellileri doğu ve batı ufuklarına tamamen yayılır. Herkesin hakkı korunur. İnsan bireyleri günden güne erdemliklerin ilerlemesine sebep olur. Sonsuz birlik ve beraberlik milletlerarasında

meydana gelir. İşte budur benim son arzum! İşte budur benim Amerika'ya yaptığım seyahatin gayesi!"⁹⁸

Din sevgiye neden olmalıdır

Hz. Bahauallah'ın ilk öğretisi sevgidir. İnsanlar arasında büyük bir sevgi yaratılmalıdır. Çünkü Tanrı'nın kullarını sevmek, O'nu sevmek demektir, insan topluluğuna hizmettir.⁹⁹

Yaradılışın gayesi bilindiği gibi sevgidir. Tanrı insanları sevdiği için yaratmıştır. Öyleyse gönderdiği ilahi elçilerin gayesinin de aynı olması gerekir. Başka bir ifade ile dinlerin gelişinin temeli de zuhurunun esası da sevgidir. Fakat tarih boyunca bu Tanrı iradesi olan sevginin dinler arasında görülmediğine şahidiz.¹⁰⁰

Bahai öğretilerine göre sosyal yaşamdaki farklılıklar, ayrılık sebebi olmamalıdır. Bitki âleminde kök, sap, çiçek ve meyve farklıdır. Her birisinin ayrı ayrı yapısı vardır, ayrı kokusu ve ayrı fonksiyonu vardır. Aralarındaki bu ayrılıklar ve farklı fonksiyonlar bir araya geldiğinde birbirlerine bağlı bir yaşamı sürdürürler. Birbirleriyle zorunlu ilişkilerden doğan, varlık veya hayatı oluştururlar. Bahai öğretilerine göre dinin gelişi insan yaradılışı gibi sevgi içindir. Eğer din, birliğe ve sevgiye neden olmazsa görevini yapamamış demektir. Yani din kendi kutsal amacına ulaşmamış olur. O zaman ayrılık ve düşmanlığa neden olan o din, artık din değildir ve böyle bir dinin olmayışı, oluşundan daha hayırlıdır. Hz. Abdülbaha'nın buyurduğu gibi: "Din ayrılığa nedense, dinsizlik daha iyidir."

Dinlerin temeli birdir

Bahai inancına göre bütün dinlerin esası birdir, fakat dinler zaman ve mekâna göre gelişirler. İki örnekle konuyu açalım: Dinleri elbiseye benzetebiliriz. Vücudun gelişmesiyle insanın, her yaşta uygun elbise giymesi gerekir. Bebeklik dönemindeki elbise, gençlik döneminde elbette kullanılamaz. Ayrıca dinlerin gelişmesi insan vücuduna da benzer. Bir insan 280 günlük ana rahminde geliştikten

⁹⁸ Sevgiden Birliğe kitabı- S 75. Clarck Üniversitesindeki konuşma 23 Mayıs 1912, Amerika

⁹⁹ Hz. Abdülbaha, Bayan Phipe'nin evindeki konuşma, 12 Nisan 1912 New York, Sevgiden Birliğe. 64)

¹⁰⁰ Mazhariyet ve Uluhiyet kitabı - Dr. Ali Murat Davudî

sonra doğar. Süt dönemi, emekleme ve yürüme zamanı ve ergenlik dönemini arkada bırakır. Bu gelişme süreci, farklı insanları değil, aynı insanın değişik görünümünü arz eder. Bütün dinler de, Bahai felsefesine göre farklı isim ve şekilde bile olsa, tek dindir.

Mevlana'nın dediği gibi " dide khahem ke başedşehşenas - Ta şenased şah ra der her lebas" yani; öyle bir göz arzu ederim ki şahı tanıyabilsin -Öyle ki; hangi elbisede olsa da şahı tanıyabilsin.

Hız. Bahauallah buyuruyor: "Her zuhurda Tanrı tecellisinin ölçüsü, o zuhurun muhatap olduğu insanların yetenek seviyesidir. Güneşe bakın! Ufukta ilk görüldüğünde ışığı ne kadar zayıftır! Başucuna doğru yükseldikçe sıcaklığı ve kuvveti artar. Bu şekilde yarattıkları ışığının gittikçe artan şiddetine derece derece alıştırmır. Sonra yavaş yavaş inerek batış noktasına varır. Güneş kendisinde gizli enerjileri birden bire saçsaydı, hiç şüphe yok ki, yaratıklara zarar verirdi. Bunun gibi, eğer Gerçeklik Güneşi görüşünün ilk sıralarında Tanrı'nın kendisine bağışladığı kudret ve kuvveti tamamıyla göstermiş olsaydı, insan anlayışı buna dayanamazdı, yanıp kül olurdu. İnsanoğlunun kalbi ne onun vahyinin şiddetine dayanabilirdi, ne de ışığının parlaklığını yansıtabilirdi. Aksine, korku ve dehşet içerisinde, takati kesilerek düşüp yok olurdu."¹⁰¹

¹⁰¹Hız. Bahauallah'ın Dünya Düzeni Hakkında Mektuplar Kitabında - Hız. Şevki Efendi eserlerinden- S. 61/

Tüm dinlerin temeli bir olmasına, aynı güneşten feyiz aldıklarına, aynı kaynaktan coştuklarına rağmen neden bu kadar birbirlerinden ayrılıp farklılık yaratmışlar? Sorun ve İhtilaflar o dereceye ulaşır ki; dinler arasında ayrılık, düşmanlık, savaş ve kan dökümlerinin nedeni olmuştur. Bahai kutsal eserlerinde, din ilaca benzetilmiştir. İlaç şifa vermek yerine hastalığa neden olursa, o ilacın kullanılmaması daha uygundur. Aynı şekilde, din birlik ve sevgi yerine, düşmanlık ve savaşlara nedense dinsizlik elbette daha iyidir!

İnsanlık Âleminin Birliği

Bahai dininin amacı insanlık âleminin birliğidir. Bu öğreti, tüm öğretilerin amacı veya tacıdır. Önceki bölümlerde anlatıldığı gibi, öğretilerin nihai sonucu olduğu için onu ve ondan ortaya çıkan meyveleri bu bölümde gözden geçireceğiz.

Bahai dininin esas amacı insanlık âleminin birliği ve yeryüzündeki beşeriyetin birleşmesidir. Hz. Bahau'llah'ın tüm öğretilerinin ekseni "İnsanlık Âleminin Birliği'dir" Bu bölümde insan âleminin birliği ile ilgili bazı alt başlıklara değineceğim.

Hız. Bahau'llah'ın bu ilahi çağrısı yükseldiği zaman, dünya bu çağrıyı anlamaya hazır değildi. Kendi vatani olan İran'da, Nasıru'ddin Şah döneminde halkın çoğu cahil, hurafelerle dolu, hükümetin mezalimi pençesinde ve din ulemasının etkisi altında çırpınıyordu. Dünyanın hiç bir yerinde beşerin birliği çağrısını duyacak kulak da yoktu. O dönemde milliyetçilik düşüncesi ve duygusu birçok yerlerde yaygındı ve en büyük sosyal topluluk vatandaşlardı.

Olağan dışı olan konu, dünyada birçok insanın ismini bile duymadığı İran gibi bir ülkeden, insanlık âleminin birliği çağrısı yükselmesidir. İnsanlık âleminin birliği, o asırdaki insanlar için anlamsızdı. Böyle bir zaman ve ortamda Hız.

152

Bahau'llah dünya insanların birleşmesinin Tanrı takdiri ve iradesi olduğunu ve insanlar bu birliğe yöneceklerini ve başka bir kurtuluş yolunu bulunmadığını buyurdular.

Hız. Bahau'llah, insanların birliğe ulaşması için iki yolun varlığını işaret buyuruyorlar: Bu iki yolun seçimi bizim elimizdedir. Birinci yol; Tanrı iradesine teslim olmak ve ikrar etmektir. Bu, insanlık

âleminin birliği çadırının kurulması demektir. İşte bu yolu seçen Bahailer; dünyanın her tarafında her milletten, kavimden, ırktan, lisan ve renkten insanlarla birlik ve beraberlik içerisinde hizmet şevkiyle çaba sarf etmekte.

İkinci yol ise; son derece çetin, zor ve musibetlerle dolu bir yoldur. Maalesef insanların çoğu bu yolu seçmekte ve Rahman olan Tanrı'nın kulları için seçtiği kurtuluş yolundan gafildirler. Mağrur olan insanoğlu problemlerin çözümü için Tanrı Emri'ni bir tarafa atıp kendi noksan düşüncesinin ağında şaşkınlıkla çırpınıp uğraşmakta ve böylece yüz kusur yıl önce zuhur eden Tanrı çağrısını görmezlikten gelmektedir.

Hz. Bahauallah; "Yüceler Yücesi olan Tanrı'dan, bilgi deryasından insanları mahrum bırakmamasını isteyiniz. Eğer tüm insanlar, uyansalar, hikmet kaleminden akanı ve kanıtlayanları algılayacaklardır. İşte o dünyanın rahatı ve emniyeti için güneş gibidir. Herkesin düzenliği ve yararı ondadır. Yoksa her gün dünyaya yeni yeni belalar gelecektir ve yepyeni sıkıntılar ortaya çıkacaktır!" diye buyurmuştur.¹⁰²

Başka bir eserde; "Bu kargaşaların şiddeti artacaktır öyle ki; kalem onun anısından titrer ve sonucu kargaşa ve hüsrana olacaktır!" şeklinde uyarılmıştır.¹⁰³ İşte budur Hz. Bahauallah'ın kehaneti, yani Tanrı nasihatlerini dinlemeyenlere birçok bela ve musibetler geldikten sonra, insanlık âleminin birliği gerçekleşecektir.

Hasta olan dünya günden güne daha kötüleştiği halde İlahi tabibin ilacını kullanmamaya direniyor. Hasta olan dünyamız gittikçe o derece ağırlaşır ki; ilaçları kullanmak zorunda kalarak şifa bulur.

Sosyal yaşamın gidişine baktığımızda, insanlar bu birlikteliği ilk olarak aile ile başladılar, mağaralarda ve ormanlarda dağınık yaşayan insanlar kabile ve aşiretler kurdular, kabileler bir araya gelerek şehir medeniyetini meydana getirdiler ve daha sonra bunlar da milli birliği ve vatan kavramını oluşturdular. 19. asırdan sonra bilim ve teknolojinin ilerlemesi ve iletişimin yaygınlaşması sonucunda artık

¹⁰²<http://www.bahairadio.org/rassekh-archive-DeryayeDanes>
¹⁰³<http://www.bahairadio.org/rassekh-archive>

insanlığın birliği söz konusu oldu. 20. asırda dünya, evrensellik, küreselleşme (Globalizasyon) gibi kavramların söylemleri her millet tarafından dile getirmeye başlandı ve yaygınlaştı.¹⁰⁴

İnsan Hakları¹⁰⁵

Hayvanlar âleminde ancak yırtıcılar arasında savaş vardır. Bu gruptaki hayvanların dişleri, mide ve bağırsak sistemleri et yemek için yaratılmıştır. Doğanın gereği olarak, karnını doyurmak için yırtıcı olmaya mecburdur. İnsanın dişi, mide ve bağırsağı (gastro-intestinal) et yemek için yaratılmamıştır.

Dünyada bir yandan 110 ülkede aktif savaşın varlığına, diğer yönden de küreselleşme ve dünya barışının çabalarına şahit olmaktadır. Acaba bu iki zıt olaydan hangisi kazanır? Kesin bir şekilde barışın dünyada hâkim olacağı iddia edilmektedir. Sosyal hayatın ve tarihin seyrini incelersek bu gerçeği hepimiz görebiliriz. Bakınız; sosyal yaşamın yapıtaşı ve birimi ailedir, aileler bir araya gelip kabileleri oluşturdular, zamanla kabilelerin birleşmesiyle şehirler oluşturuldu (medeniyet) ortaya çıkardılar, şehirlerin belirli bir sınır içinde bir araya gelmeleriyle milletler meydana geldi. 19. asırda milletlerin birliğinin temeli atıldı ve tüm dünya insanların; bir ağacın meyveleri, bir dalın yaprakları, bir bahçenin çiçekleri ve bir denizin dalgaları oldukları felsefesi anlaşıldı. Böylece “Dünya bir vatan ve tüm insanlar da onun vatandaşlarıdır” çağrısı tüm dünyaya yayıldı. Böylece insan âleminin birliği aşamasına girmiş oldu. Bu birliğin kurulmasını kavramayanların bahanesi, milli birliğin kalkabileceği iddiasıdır. İnsan âleminin birliğinde milli birliğin kesinlikle kalkmayacağı bir örnekle belirtebiliriz. Milli birliğin oluşumu acaba aile birliğini kaldırdı mı? Her zaman üst aşama alt aşamayı içermektedir. Yani milli birliğin aile birliğini kaldırmadığı gibi insanlık âleminin birliği de milli birliğe bir engel değildir. Bu gelişme yani insanlık âleminin birliği görüşü, insan hakları beyannamesinin ilanından yaklaşık 75 yıl önce “İnsan dünyadaki

¹⁰⁴

<http://fa.wikipedia.org/wiki>

¹⁰⁵

Karadeniz Bölgesel Halk Gazetesi yayınlanmış bir yazım-
Temmuz 2005

varlıkların en kıymetlisidir” ve “İnsanın korunması Tanrı indinde her şeyden daha önemlidir.” şeklinde ortaya çıktı. Bu felsefe, insanın yüceliğini vurguluyor.

Hukuk veya haklar, toplumun ilişkilerini düzenleyen bir dizi usul ve kurallardır. Gerektiğinde devlet vatandaşlarının bu kurallara uymalarını sağlar. Başka bir anlamda, bireylerin toplum veya başka bireylerin karşısında sahip oldukları hakların korunmasını teşkil eder. Birleşmiş Milletler’in 1948 yılında üye oldukları devletlerin imzasıyla bu beyanname, tüm dünyaya bildirildi ve böylece insan hakları açısından yeni bir safha açılmış oldu. Bu bildirgenin altında imzası bulunan devletlerin vatandaşlarının bildirgenin içeriğini iyi bilmeleri gerekir. Bilmeleri de yeterli değildir, tüm insanların yaşamlarında uygulamaları şarttır. Aşağıda birkaç maddesini inceleyelim:

Madde 1 -Tüm insanlar özgür; onur ve haklar bakımından eşit doğar. Akıl ve vicdanla donatılmış olup birbirlerine karşı bir kardeşlik anlayışıyla davranmalıdırlar.

Madde 2 -Herkes; ırk, renk, cins, dil, din, siyasal veya her hangi bir başka inanç, ulusal ve toplumsal köken, varlıklı olmak, doğuş veya başka herhangi bir ayırım gözetilmeksizin bu bildirmede ileri sürülen tüm haklardan ve özgürlüklere sahiptir.

Madde 18 -Herkesin düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne hakkı vardır. Bu hak, din ya da inanç değiştirme; din ya da inancını, tek başına ya da topluca ve açık ya da özel olarak öğretme, uygulama, tören ve ibadet yoluyla açıklama özgürlüğünü içerir.

Madde 19 -Herkesin görüş ve anlatım özgürlüğüne hakkı vardır. Bu özgürlük düşüncelerinden dolayı rahatsız edilmemek ülke sınırları söz konusu olmaksızın bilgi ve düşünceleri her araçta arama, elde etme ve yayma hakkını içerir.

İnsan Madeninden Çıkan Mana Cevherleri

Bahai inancında, insan bir madene benzetiliyor ve her asırda bir ilahi elçinin zuhuruyla onun içinde gizli olan madenler eğitimle keşfediliyor ve ortaya çıkarmaya çalışılıyor. Başka bir ifade ile her yeni zuhurda veya ruhani baharda, gönüllerde ve canlarda gizli olan

- Birlik Çadırı Kuruldu -

bu ilahi kapasite ortaya çıkartılıp gelişmesi ve manevi yetkinlik yolu açılmış oluyor.

Hız. Bahauallah'ın bu hususta buyurduğu birkaç sözünü birlikte inceleyelim.¹⁰⁶

“İnsan; kıymetli taşlarla dolu bir maden gibi görünmektedir. Eğitimle ruhani ahlak ve temiz ameller ortaya çıkmaktadır.”

“Yüceler yücesi Hak; insan madeninden, mana cevherlerini meydana çıkarmak, ayrıca insanlarda gizli kalmış an hazinelerin ortaya çıkması için gelmiştir.”¹⁰⁷

¹⁰⁶ (Ahlaki Bahai.14- peyamebahai 2/ 359)

¹⁰⁷ <http://www.bahairadio.org/rassekh-archive> - Dr. Ş. Rasih S.11

157

Kendi görevi hakkında “Bu Zuhur, sadece görünürdeki hükümlerin icraatı için gelmeyip esas, insan içinde bulunan kemallerin ortaya çıkması, ruhlarının baki olan makamlara yücelmesi ve akılların tanıklık ettiği şeylere ulaşması için zuhur edip doğmuştur, ta ki; herkes mülk ve melekûtun üstünde yürüyebilsin.” diye buyurmuşlar.¹¹¹

Bilindiği gibi, geçmişte her zuhurun gayesi bir eksen etrafında dönmektir. Musevilikte; kanunlara itaat, Hıristiyanlıkta; insanlara şefkat ve sevgi ve İslamiyet’te, kardeşlik, eşitlik ve fakirlere, zayıflara yardım olmasına karşın Hz. Bahauallah’ın yüce zuhurunda; insanın yaşam ve davranışlarında tüm erdemlerin birlikte bulunması gaye edilmektedir.

Kutsal yazılarda vaat edilen gün, insanda saklı bulunan tüm kabiliyetlerin ve gizli olan hazinelerin ortaya çıktığı gündür, diye belirtilmiştir. Bahai eserlerde toplumun gelişmesi bir ağacın gelişme aşamalarına benzetilir. Nasıl ki; bir ağaç güneşin etkisiyle yetişir, dal ve yaprak çıkarıp meyve vermeye ulaşıyorsa, aynı şekilde insanlık ağacının da ilahi zuhurların etkisiyle gelişip Tanrı takdiriyle meyve verme dönemi başlar ve böylece Hz. Bahauallah’ın dönemiyle insanlık âlemi ergenlik çağına girmiş oldu. Hz. Bahauallah bu hususta buyuruyor: “Bugün büyük ve kutlu bir gündür, insanda saklı olan her şey bu gün ortaya çıkmaktadır.”¹¹²Gene “Bugün, gönüllerde saklı olan ne varsa ortaya çıkmaktadır.”¹¹⁶Ve “ Bu asırda; kimsenin nedenini bilmediği ve sebebini tanımadığı yeni bir ruh ile dünyanın ve milletlerin hareketine sebep olmuştur.”¹¹³

Hız. Abdülbaha buyuruyor¹¹⁴ “İlahi çağrı yükseldi, insan vücudu yeni bir yaşama kavuştu ve varlık âleminde yeni bir ruh üflendi. Bundan dolayı, bugün dünya heyecana geldi, insanların can ve vicdanı harekete geçti. Gün geçtikçe bu yeni yaşamın etkisi açığa çıkacak ve uykuda olanları uyandırır.”

Hız. Abdülbaha’nın insanlık âlemi için öğütleri şöyledir; sadece maddi yönden ilerlemelerle yetinmeyin, ruhani yönden ilerleyiniz ki hem dünyevi ve hem de melekûti (melekler âlemi) saadete erişesiniz! Sözün özeti; insanlık gerçeği maddi keşiflere paralel ruhani yönden de keşiflerle harekete geçtiği takdirde kemale ulaşır.

Demokrasi ve insan hakları

Hz. Bahauallah'ın dünyanın geleceği için öngördükleri; demokrasinin ilerlemesi, zalim hükümdarların son bulması ve insanların özgürlüğe kavuşması hakkında kendi döneminde verdikleri müjdelerin, çok büyük değişimlerin habercisi olduğunu eserlerinde görmekteyiz.¹⁰⁸

Bilindiği gibi, Hz. Bahauallah'ın yaşadığı dönemde (1817-1892) dünyanın büyük kısmında, hatta ileri sayılan Avrupa kıtasında, güçlü diktatörlük idaresi hâkimdi. Buyurduğu gibi “Bugün adaletin inlemesi göklere çıkmakta, insafın iniltisi her yönden duyulmada. Zulmün kara dumunu âlemi ve ümmetleri kaplamıştır”¹⁰⁹ Yine buyuruyorlar: “Şanı yüce Kudretli Tanrı'nın dünyadaki sembolleri olan yöneticiler ve hükümdarlar ayağa kalkıp kendilerini bütün insanlığın en yüksek çıkarlarına hizmet edecek şeylere adamaya karar verecek olurlarsa, insanlar arasında adaletin egemenliği kesinlikle tesis edilecek ve ışığı tüm dünyaya kaplayacaktır.”¹¹⁰

Hz. Bahauallah, Kitab-i Akdes'te ve ayrıca sultanlara hitap eden Levihlerde, açık bir şekilde bazı padişahların saltanattan düşeceklerini haber verdiler. Bunlardan bazıları; III. Napolyon, Osmanlı padişahı, Rus imparatoru ve İran padişahı olarak sayılabilir.

Demokrasiye atılan ilk adımlardan İnsan Hakları Beyanamesi'nin yayılması ve neredeyse dünya ülkelerin büyük çoğunluğunun bu beyannameye imza atmalarıdır. Şu anda diktatörlükle idare edilen ülkelere çok azı kalmış ve halkın her gün bu diktatörlere karşı ayağa kalktıkları ve ülkenin baharı denilen demokrasiye yaklaşmak istedikleri görünmektedir.

Demokrasinin ilerlemesine yönelik araştırmaların başında Birleşmiş Milletler'in 2002 yılındaki raporu gelir. Bu rapora göre; 1980 yılından bu yana 81 ülke demokrasiyi tamamen benimsemiştir. 33 askeri rejim, demokrasiye geçiş yapmış, dünyada 200 ülkeden

¹⁰⁸ Ümitler ve Müjdeler Kitabı S.47- Dr Ş Rasih

¹⁰⁹ Hz. Bahauallah'ın Levihleri- Dünya Levhi, S.118

¹¹⁰ Remizlerin Hazinesi ve Sırların Gül Bahçesi -Maksud Levhi Sayfa 154

140'ı parlamenter seçim ve çok partili duruma geçmiştir.¹¹¹

Din mensubu olan bazı inananlar, "hükümetin gücü Tanrı iradesidir" olarak kabul ederler. Bahai dininde ise, Tanrı emri, halk tarafından doğru meşveret ve usulüne uygun müzakere yoluyla yapıldığında, Tanrı iradesini temsil eder. Yani Tanrı iradesi, halkın doğru meşveret düzeninden doğar.

Hz. Bab ve Hz. Bahau'llah'ın zuhurundan takriben 100 yıl sonra, 1948 yılında insan hakları beyannamesindeki konular dünyaca kabul görmüştür.¹¹² Fikir, vicdan ve din özgürlüğü (18), inanç ve ifade özgürlüğü (19), hukuk ve haysiyet eşitliği 1. ve 2. madde insan hakların eşitliği- 7. 17. 16. 23. 25. 26 (geçen bu maddeler Kitab-ı Akdes'te daha önceden ilan edilmiştir.)

Dünyada Temel Değişimler

19. yüzyıla kadar dünyada değişim ve gelişim çok yavaş bir şekilde seyretmişti. Fakat bütün düşünür ve araştırmacılara göre 19. asırda insan âlemi, dev adımlarla çok şaşırtıcı bir gelişme göstermiştir. 19. yüzyılın buluşların bir kaçı bile, insan tarihinin 19. Yüzyıla kadar olan buluşlardan kat kat daha üstün sayılabilir!

İmam Cafer-i Sadık'tan rivayet edilen çok ilginç ve değerli bir hadisi burada incelemek yerinde olur: "İlim 27 harftir. Hz. Âdem'den, Hz. Muhammed'e kadar 2 harf gelmiştir, kalan 25 harf Hz. Mehdi ile gelecektir."¹¹³ Bu hadis ile bu yeni zuhurun önemi ve değeri ancak derin düşünmekle anlaşılabilir. Tüm ilahi elçilerin zuhurlarıyla âlemde büyük değişim ve gelişim olmuştur. Fakat Hz. Bab ve Hz. Bahau'llah ile olan bilimsel gelişmeler çok hız kazanmıştır. Bu yeni zuhurda sadece manevi gelişim söz konusu değildir, ayrıca maddi gelişim ve şaşırtıcı ilerlemeler de bu çağa özgü bir özelliktir. Bu, tarihte hiç görülmemiş bir gelişimdir.

19. yüzyılın şaşırtıcı değişimlerinden bir de insan nüfusudur¹¹⁴. Filaton'nun "Cumhuriyet" adlı kitabında bir şehrin istenilen ve makul nüfus sayısı 5000 kişi olarak kabul edilmiştir,

¹¹¹<http://www.bahairadio.org/rassekh-archive/> Dr. Ş. Rasih

¹¹²www.humanrightslogo.net/

¹¹³<http://www.islamquest.net/tr/archive/question/fa20087>

¹¹⁴tr.wikipedia.org/wiki/Dünya_nüfusu

ancak milyonluk şehirler dünyada hiç de az değildir. (örneğin İstanbul 14 milyon, Çin’de Meizhou kasabasının 3milyona aşkın nüfusu vardır!) Araştırmalara göre¹¹⁵ milattan 1000 yıl önce dünya nüfusu tahminen 50 milyon kişi imiş. Miladi tarihinin ilk yıllarında 170 milyon, Hz. Muhammed’in zuhurundan biraz önce yani 600 yılında 200 milyon, 1800 yılında yani Hz. Bab’ın zuhurundan biraz önce 900 milyon, 19. Asrın ortalarında 1,2 milyar, 1850 Hz. Bab’ın şahadet yılında 2,5 milyar ve 2000 yılında ise 6,1 milyara ulaşmıştır¹¹⁶. Bir olasılıkla 2025 yılında dünya nüfusunun 8.2milyara ulaşması bekleniyor. Dünya nüfusunun bir asırda 2 misline çıkması tarih boyunca görülmemiştir. Bu kadar kalabalık bir dünya köyünde yaşam kanunlarının eskiye nazaran ne kadar farklı olabileceğini düşünmek gerekir!

Hz. Bahaullah’ın zuhur döneminde uluslararası bir düzenden söz edilemezdi, çünkü milliyet kavramı tamamen dünyada yerleşmemiştir. Fakat 1870’ten sonra, uluslararası kurumların var oluşuna tanık olduk¹¹⁷; örneğin uluslararası konferanslar, uluslararası sözleşmeler, hatta uluslararası savaşlar, uluslararası dillerin var oluşu, uluslararası ölçüm, uluslararası teknik ve bilimsel işbirliği, uluslararası spor karşılaşmaları ve uluslararası iletişim gibi yüzlerce uluslararası işbirliğinin geçerlilik kazanmıştır. Bahai dini bu evrensel ve uluslararası gelişmeye önceden öğretileriyle tüm insanları hazırlayan tek ruhani inanç sistemi oldu.

20. asırda Hz. Bahaullah’ın çağdaş çağrısını anlayan ve imanlarıyla yanıt veren lider ve bilim adamları arasından birkaç tanesini burada hatırlayalım: Romanya kraliçesi Maria 1926 yılında, Hz. Bahaullah’ın mesajını Amerikalı Bahai gazeteci Martha Root’tan

¹¹⁵ coğrafyalise.blogcu.com/dunya-nufusunun-tarihsel-artisi.../3976638

¹¹⁶ TheSearchFor A JustSociety- çeviri hooriwash Rahmani CentoryPress. 1998 UK.

¹¹⁷ tr.wikipedia.org/wiki/Türkiye'nin_üye_olduğu_uluslararası_kuruluşlar

- Birlik Çadırı Kuruldu -

aldıktan sonra şöyle yazıyor: (Bahai World cilt 6- Sayfa 451)

“Bahai yazıları barış mesajı içerir. Sınırları aşar, bütün farklı gelenek ve düşüncelere bakmadan ilahi iç ruhaniyete dayalıdır. İnanıldığı gerçek Tanrı'nın sevgi ve aşkından başka bir şey değildir.”

Leo Tolstoy 1903 tarihinde bir mektubunda, Bayan Grinoskaya'ya şöyle yazıyor: “Bab'ın dini, geçmiş hurafeleri ortadan kaldırmış ve insan kardeşliği, eşitlik ve sevgiyi yaymaktadır. Geleceği parlak bir inançtır.”¹¹⁸

71 yaşında Bahailiği kabul eden Prof. Auguste Henry Forel, 1848'de İsviçre'de doğdu ve 1931'de vefat etti. Kendisi dönemin en büyük âlim ve düşünürlerdendi. Kendisi, Nöro- psikiyatrist, biyoloji filozofu (karıncaların yaşam ve anatomisi

¹¹⁸Müjdelere ve Ümitlere Derlemesi. Dr. Ş. Rasih

hakkında 5 ciltlik klasik kitabın yazarıdır), sosyolog, materyalist ve dönemin sosyalistlerin babası olarak bilinen ve insan haklarının ve barışın hararetili savunucusu idi. Sigmund Freud, onu methetmiştir ve bilimsel çalışmalarından epeyce yararlanmış ve referans vermiştir. Yaşamı boyunca 1200 makale ve birçok kitap yazmıştır. Beyin anatomisi hakkında kitabı bulunmaktadır. (Beyinde bilinmeyen merkezleri, o ilk defa açıklayarak belirlemiştir).

Birçok eserde (Türkçe dâhil) yayınlanan Forel'in vasiyetnamesinde, kendisi 1920'de Bahai inancını kabul ettiğini ve Bahai dininin dünya barışı ve insanlığın birliği için tek ümit olduğunu yazmıştır.

Forel'in bu düşüncesini Rus büyük yazar Tolstoy da aynen ifade etmiştir: " Dünya barışının anahtarı, Akka'daki zindanda olan Bahauallah'ın elindedir." ¹²⁶

İsviçre devleti, Forel'i ülkelerinin övünç kaynağı, dünya insanların vicdan sesi, barışın savunucusu ve en büyük bilim adamı ve düşünürü olarak kabul ettiği için kadirşinaslığın gereği olarak ülkenin en büyük parası, yani 1000 Frank'ın arka yüzüne resmini koymuştur.

¹²⁶ <http://www.goftman-iran5.info/-othermenu-13/1066>
en.wikipedia.org/wiki/Janet_Afary

Prof. Dr. Orhan Türkdoğan'ın, "Etnik Sosyoloji" kitabında, "Yeni bir din mi? Bahailik" bölümünden, aldığımız bir alıntıyı aşağıda aynen

aktaralım:¹¹⁹

“ Dr. Auguste Forel’in Zürih Üniversitesi profesörü olarak Atatürk’e yollamış olduğu 15 Kasım 1927 tarihli bir de mektubu mevcuttur. Dikkat çekici bu tarihi mektubun aslını aynen aşağıda veriyoruz: (İngilizceden çeviri)

“ Ekselansları Mustafa Kemal Paşa ANKARA

Size doğrudan yazma cesaretini kendimde bulmamın nedeni sizin ışık saçan konuşmalarınızın özetini altı gün boyunca her sabah ve öğleden sonra 3 saat “droitdupeupkle”da okumamdır. Bu fikirleriniz itiraf edeyim ki beni ateşlemiştir.

Ayrı ca: Bu konuda (Almanya’da) Viyana’da “NeueFreiePress”de iki yıl önce tarafımdan yazılıp övgü ile Bahailikten bahseden aynı makalenin tarafsız Türkçe çevirisi İstanbul’da günlük çıkan bir gazetede de yayımlanmıştır. Bu bana, size yazma cesaretini vermiştir.

İlişikte 12 Bahai prensibini içeren bir yazı gönderiyorum. Bu din 1852 yılında İran’da kurulmuş olup, şimdilerde bir milyon inananı vardır.

Dikkatinizi 5.6.7.8 ve 9. prensiplere çekmek istiyorum. Böylece Türkiye’de İslam dinine ek olarak Bahailiği de resmi bir din olarak açıklayabilirseniz, ileriye doğru büyük bir adım atmış olacaksınız. Böylece tüm Avrupa’ya ve hatta tüm dünya milletlerine örnek olacaksınız. Ayrıca bu konuda Hayfa’da bulunan Şevki Efendi’ye siz ya da sizin adınıza biri yazabilir. Âmin

¹¹⁹Orhan Türkdoğan, Etnik Sosyoloji kitabı sayfa 461
163

Ekselanslarının cesaretimi hoş göreceğini ümit ediyorum Saygı ve hayranlığımdan emin olunuz İmza Dr.A.Forel FormerProfessor at The University of Zurich”

Dinlerin yenilenmesi sadece görünürdeki adet ve geleneklerde değil, esaslı yenilikler getirerek köklü, sosyal ve kültürel değişiklikler meydana getirir. Bütün geçmiş dinlerde yüzlerce din adamı ve din lideri, reform ve birlik maksadıyla ciddi çabalara kalkışmışlar, fakat dinde yeniden yapılandırma yerine ayrımlara neden olmuşlardır, yani dinde birliğin oluşmasında hiçbir zaman başaramadılar. Dinde yenilik ve birlik ancak ilahi mazharlar (elçiler) tarafından mümkün olmuştur. Bahai eserlerinde evrensel değişim ve gelişimden söz edilmektedir. Hz. Bahauallah; “Çok yakında dünyadaki var olan bu düzenler dürülecektir ve yeni bir düzen kurulacaktır” diye haber veriyorlar. Yani dünya düzeninin temelinde kültür, sosyal, ahlak, ekonomi ve siyasi açıdan çok yönlü değişim ve gelişime uğrayacağı haber verilmiştir.

Tarih boyunca dünyanın seyrini baktığımızda, Klaudyos Batlamyus görüşü¹²⁰ dünyanın hareketsiz olduğuna dair yaygın görüş birliği vardı. Hint ve Yunan anlayışı olan, dünyanın bir noktadan hareket edip tekrar aynı noktaya dönüşü biliniyordu. Musevilik, Hıristiyanlık ve hatta İslam’da ahir zaman inancı vardır. O dönemlerden bu tarihe doğru hareket hızlı değildi. Fakat 19. asırdaki hareketin, artık bir patlama noktasında olduğu göz önündedir. Mekanik olarak gördüğümüz dünyada, artık Newton teorisi de geride kalmış, Kuantum ve Einstein’ın nisbiyet (rölativite) görüşü öne çıkmıştır. Tanrı iradesi, gönderilen tüm ümmetlerin vaat ettikleri zuhurun doğuşuyla insanların maddi ve manevi, birey ve toplum yaşamında köklü değişimlerin olmasıdır. Hz. Bahauallah bu gerçeği şöyle dile getirmiştir: “ Bugün en büyük gündür! Çünkü tüm kitaplarda “Tanrı Günü=Yevm’ullah” olarak tanımlanmıştır.” Yine

120

Batlamyus İskenderiyeli Yunan gökbilimci, matematikçi, coğrafyacı ve astronom. Yaklaşık olarak M.Ş. 85 ve 165 yılları arasında yaşadığı kabul edilir.

buyuruyor: “Ne mutlu bu Güne; varlık âleminde, O’nun İlahi hoş kokusu yayılmış, ne mutlu bu Güne! Asırlar onunla mukayese edilemez. Bu Günün bir damlası deniz gibi ve bir zerresi güneş gibidir.”¹²¹

İletişim Çağı

19. asırdan önce, buhar gücü, elektrik ve benzeri güçler bulunmadığı için, hareket ve yolculuk sınırlıydı. İnsanlar arasında iletişim ve yakınlaşma kısıtlı idi. Ancak 19. - 20. asrın keşif ve buluşlarla, önceden tüm kutsal kitaplarda Tanrı tarafından söylenen dünyamızın küçük bir köy haline geleceği vaadi yerine gelmiş bulunuyor.

İnternet dünyayı bir iletişim toplumu haline getirmiştir. 2003 yılındaki Cenevre’de yapılan dünya liderlerinin telekomünikasyon zirvesinde¹²², verilen rapora göre dünyada iletişimle ilgili harcanan para 2066 milyar dolar olmuş, yani bu rakam, Bu sektördeki gelişme ve ilerleme cidden şaşırtıcıdır. Örneğin, 1988 yılında sadece 8 ülkede internet bulunmasına karşın 2003 yılında bu sayı 209 ülkeye yükselmiştir. 1970 yılında telefon abonesi dünyada 200 milyon kişiyken, 2000 yılında bu rakam altı misline, yani 1,2 milyar aboneye yükseldi. 1970-1980 yıllarında cep telefonu pazara girdiğinde müşteri sayısı 1.1 milyara ulaştı. Bu rakamların hala hızla büyümekte olduğunu vurgulamak gerekir.¹²³

İletişim çağının en belirgin özelliği hızlı gelişen bilgisayar olayıdır. Japonya’da her evde televizyon sayısı %99, cep

¹²¹Muntehebatı az asare S.15

¹²²www.bilgitoplumu.gov.tr/DocumentView.aspx?value...

¹²³Umutlar ve Müjdeler - S. 9, Dr. Ş. Rasih

telefonu %86 ve internet %50'ye yükselmiştir. İnternet sayısı her evde, Island'da %73 ve gelişmekte olan Bahreyn'de ise %30 dur.

Dünyada bilgisayar kullanım sayısı 1990 yılında 120 milyon iken, 2002 - 2003 yıllar arasında, 615 milyona ulaştığı tespit edilmiş, başka bir ifade ile geçen 12 yılda bilgisayar kullanımı 12 kat artmıştır. Gelişmiş ülkelerde bilgisayar kullanımı genel olarak %73 ve gelişmekte olan ülkelerde ortalama %27dir.

Güney Kore'de ihracatın üçte birini teşkil eden iletişim teknolojisinde sadece 2001 -2002 yılındaki çalışan elemanların sayısı 1,3 milyondur.

İletişim alanında sayısal ve ekonomik açıdan dikkate değer taraf, tasavvurumuzun ötesindeki yaygınlıktır. Birçok büyük hizmet kuruluşu, çeşitli ansiklopediler ve hatta dünyada bulunan birçok kitap, bilgisayar ekranının üzerinde tüm insanların kullanması için yer almaktadır.

Hz. Bab 1844 yılında kendi görevini ilan ettikten sonra gemi ile Mekke'ye gidip Tanrı emrini ilan etmek üzereyken, iletişimin yaygınlaşması ve böylece Hz. Bahau'llah'ın Emri'nin dünyaya daha hızlı ve kolay yayılması için dualarda bulundular¹²⁴. Aynı yıl (1844) Mors ilk defa telgrafını Baltimore'den Washington'a muhabere etti, 32 yıl sonra 1876 GrahamBell telefonu icat etti. IBM 1946'daki çalışmalarıyla elektronik bilgisayarı ilk defa icat etti. 1990'dan sonra mikro prosesörün bulunmasıyla küçük bilgisayarlar yaygınlaştı. Transistor de 1946 yılında yapıldı. Uydunun fezada yerleşmesi ilk 1957'de (Ruslar tarafından), muhabereye özgü uydu ise ilk defa 1962'de fırlatıldı (Amerika'dan). 1895'te İtalyan Guglielmo Marconi radyo yayınlarını tanıttı. 1920'den sonra Amerika'da ve İngiltere'de düzenli radyo programları

¹²⁴The Bab- Nusrat'u'llah Muhammed-HusainiPh.DCanada, 1995
,S.222
166

yayınlandı ve sonra hızlı bir şekilde dünyaya yayıldı. Televizyon Hertz ve Edison'un buluşlarıyla şekil aldı ve 1945'te pazara girdi ve 5 yıl içinde dünyada 5 milyon adede ulaştı.¹²⁵

Bahailerin görüşü; bu hızlı ilerlemelerin tamamının, bu yeni zuhurun bereketiyle oluştuğu ve daha da ilerleyeceğidir. Kuşkusuz bu iletişim çağında eski bilgi ve imkânlarımız yetersiz kalmıştır ve herkim eskive durağan düşünce tarzı varsa, artık gözden geçirme zamanıdır! İletişim vasıtaları dünya insanların araştırma imkânını sağlamıştır ve düşünsel hareketin nedeni olmuştur. Bahai Halk Ozanı Erzincanlı Dursun Dede'nin dediğine göre "Hak bulunur arayana!" dolayısıyla arama yollarının çoğalması ve daha kolaylaşmasıyla, Hakkı bulma daha kolaylaşmıştır.

Hz. Bahau'llah'ın zuhuruyla, yeniliklerin ortaya çıkması, insanlık âleminin birliğinin habercisidir. Dolayısıyla bu çağ, iletişim, bilgi ve insanlık âleminin ergenliği ile uyum içindedir. Bunlardan bazılarını inceleyelim:

Genel olarak geçmişte dini inanç ve anlayışlarımız taklit üzerinde iken, şimdi Bahai inancına göre taklit yerine gerçeği serbestçe araştırma prensibinin yerleşmesi dönemidir.

Hz. Bahau'llah; "İlim insan için gerçek hazinedir. Onunla insanlık âlemi yükselir, odur izzet ve nimet nedeni!" Ayrıca "İlim ve sanatla uğraşanların insanlık âlemine büyük hakları vardır" diye buyuruyor.

Hz. Abdülbaha buyuruyor: "En büyük insani erdemlerden biri ilimdir. İlim ilahi bağışın doğuşuna nedendir". Yine; ilmin önemi hakkında buyuruyorlar: "İlim insanın ebedi izzet sebebidir. İlim insan âleminin şerefidir... İlim hakikat âlemine hizmet eder, ilim geçmiş dinlerin taklit esaretinden kurtarır.

İlim insan âleminin en büyük menkıbesidir (övünç kaynağı) , ilim insanı tabiatın tutsaklığından kurtarır."¹²⁶

İletişim çağının geleceğini en güzel resimlendiren ve en açık beyan eden, Hz. Şevki Rabbani'dir. 1936 yılındaki bir eserinde şunu görürüz: "Gelecekte kurulacakbirleşmiş dünya toplumunda, evrensel

¹²⁵ Ümitler ve Müjdeler , S.96 - Dr. Ş. Rasih

¹²⁶ <http://www.bahairadio.org/rassekh-archive/1> Ağustos 2006

iletişim ve haberleşme muhabere için öyle bir araçicat edilecek ki; bütün yeryüzünü kapsayacaktır. Milli engelleri ve manileri aşacaktır. Hayret verici hızla ve mükemmel bir düzenle çalışacaktır.”¹²⁷

Hız. Şevki Rabbani'nin belirttikleri yukarıdaki ve benzeri kehanetler, kuşkusuz telgraf veya telefon değil, bugünkü internet veya onun daha ileri teknolojisi olmalıdır. Hız. Bahauallah'ın da çok anlamlı ve ümit verici buyruğunu buraya aktaralım: “Özgürlük yolu açılmıştır, koşunuz! Bilgi çeşmesi kaynıyor, ondan içiniz!”

Bahai dünyasında güç, adaletin hizmetinde olup fen ve ilim; akıl, ahlak ve manevi yaşantıyı güçlendirir.

Çocuk Hakları

Hız. Bahauallah'ın dinin esasını teşkil eden en önemli öğretisi, insanın onur ve şerefini, makamı ve mertebesinin yüceliğini tasdik etmektir. Bu insani keramet, sadece kadın, erkek ve büyüklere ait olmayıp çocukları da içermektedir. Çocuklara hak tanınması, Hız. Bab ve Hız. Bahauallah tarafından ilan edildikten onlarca yıl sonra, Birleşmiş Milletler'in ihtimamıyla (1959) evrensel çocuk hakları bildirgesi ilan edildi. Bahai dini vasıtasıyla ilahi bağış bu devirde çocuklara da kapsamaktadır, Hız. Bahauallah'ın bu prensibini ilan ettikten sonra süratle, ilim, hukuk ve sosyal alanlarda hem de evrensel olarak şekillendi ve dünyanın geniş kısımlarında çocukların yaşamlarını olumlu yolda geliştirdi.

Birleşmiş Milletlere bağlı UNICEF'te yıllarca danışman olan Bahai araştırmacı Dr. Shahpour Rasekh'ten öğrendiğimiz bilgilere göre, bu kurumun son derece önemli hizmetlerine ve dünya çocuklarının refahı için çalışmaların devam etmesine rağmen aşağıdaki olumsuz istatistiklere de şahidiz: UNICEF'in bir raporuna göre, dünya çocuklarının büyük bir kısmı, özellikle fakir ülkelerde beslenme yetersizliği yüzünden kilo ve boyda normalin altında tespit edilenlerin sayısı % 27 - 36'dır.

Dünyadaki fakir ülkelerde çocuk ölüm oranı, 5 yaşın altında binde 155 iken, gelişmekte olan ülkelerde binde 87'dir.

Bugünkü şartlarda 246 milyon 5- 17 yaşlar arasında çocuklar

¹²⁷ Ümitler ve Müjdeler Kitabı, S.173 -Dr. Ş. Rasih

- Birlik Çadırı Kuruldu -

çalışmak zorundalar, bunlardan 171 milyon çocuk yani %70 oranı uygun olmayan şartlarda çalışmak zorundadır. 2003 yılının sonunda, 18 yaşının altındaki yetim çocuk sayısının, 143 milyon olduğu tahmin ediliyor.

Bunlardan en acısı, 2000 yılının istatistiklerine göre, dünyada 1,8 milyon çocuğun, cinsel istismara maruz kaldığı tespit edilmiştir.

Silahlı çatışmalara giren, 300.000 ve kaçakçılık olaylarına dahil olan çocuk sayısı 600.000 olmuştur.

Yukarıdaki örneklere daha da fazlası ilave edilebilir. Birleşmiş Milletlerin Çocuk Hakları Beyannamesi'ni kabul edip imza atan ülkelerin sayısı 192'dir. Neredeyse tüm dünya ülkeleri çocuk haklarına artık saygı göstererek günden güne onların mutluluk yolunda adımlar atmalarını sağlayacaklardır.

Hz. Bahauallah'ın öğretileri, günümüzün ihtiyacı olan çağdaş öğretiler olduğundan, Bahai olmayanlar tarafından da desteklendiği görülmektedir ve bugünkü dünya insanların derdine ilaç olduğu kuşkusuz herkesçe öğrenilecektir.

En Yüksek Bahai Kurumu olan Yüce Adalet Evi'nin bir mesajında şöyle yazıyor: "Bugünkü dünyada, Bahai aktivitelerden 4 hareket çizgisinden birisi çocuk eğitimidir. Çocuklarımızın ahlaki kapasitelerinin geliştirilmesi sadece kendi gelecekleri için değil, aynı zamanda toplumumuza hizmet ve toplumumuzun gelişimi için birincil öneme sahiptir. Dünyanın dört bir yanındaki ebeveynler çocuklarına ruhani eğitim vermek, asil karakterlerinin ve topluma faydalı olabilecekleri bir hayatın temellerini atmak için yollar aramaktadırlar. Küresel eğilimler bu yaş grubu için problemler, fırtınalı bir fiziksel ve duygusal değişimin sancuları içinde kaybolmuş, tepkisiz ve kendi kendini tüketmiş görüntüsü çizerken, Bahai toplumu kullandığı dille ve benimsediği yaklaşımlarla kesinlikle aksi yönde ilerlemekte ve bunların yerine yeni gençlerde, fedakarlık, keskin bir adalet duygusu, evreni öğrenme konusunda isteklilik ve daha iyi bir dünyanın kurulmasına katkıda bulunma

arzusu görmektedir.”¹²⁸

Globalizasyon I (Küreselleşme)

Globalizasyonun bugünkü anlamı kuşkusuz 19. asrından sonra ortaya çıktı. Çünkü o zamana kadar küremizin birçok yöresi keşfedilmemişti ve insanlara meçhuldü. Kuzey kutbu 1909 yılında, güney kutbu ise 1911’de keşfedildi. 1860 yılında dünya haritasının üzerinde henüz Afrika, Asya, Arabistan ve Amazon’un bazı kısımları bilinmezdi. Eskiden havadan resim çekimi yokken, kuşkusuz yeryüzündeki tanınmamış yerler çoktu. Her ne kadar 19. asrın başında dünya nüfusunun bir milyar olduğu tahmin ediliyorsa da bu insanlar birbirlerinden dağınık yaşamaktaydılar ve iletişim zorluğu vardı. Ancak 19. asrın başında buharlı gemiler ve ikinci yarısında demir yolu, otomobil ise 20. asrın başında ortaya çıkmasıyla insanların birbirlerine iletişim ve yaklaşması söz konusu oldu. Daha önceki asırlarda meydana gelen siyasi ve sosyal değişmelerin sonucunda 19. asırda ancak bugünkü anlamında millet ve milliyet kavramı kabul edildi ve 20. Asırda artık bu kavram tamamen yerleşti ve her yerde milli hâkimiyetten söz ediliyordu.

Uluslararası uzmanların dediklerine göre; 19. asrın ortalarında, milletlerarası toplum şekillenmeye başladı. 1874’te İsviçre’nin Bern şehrinde Uluslararası Posta Birliği kuruldu. 1889’da ilk sosyalist kongresi Paris’te kuruldu. 1890’da Berlin’de işçiler tarafından haklarını savunmak için uluslararası konferans yapıldı. 1891 Bern’de uluslararası barış ile ilgili ofis kuruldu. 1899 tarihinde Lahey’de Barış konferansı yapıldı.

bilgisayar, E-mail ve internet ortaya çıkmadan önce, çok milletli şirketler kurulmadan önce ve uluslararası çevre ile ilgili ve bulaşıcı hastalıkla mücadele işbirliği başlamadan önce; global anlamı insanların zihinlerinde yerleşmiş değildi. Uzmanlar iki süper güç arasında soğuk savaş dönemini iki kutuplu yıllar olarak adlandırdılar. 1989 -1991 yıllarında artık çok kutuplu bir dünyadan bahsettiler. Ondan sonra dünya küreselleşme yoluna girdi; siyasi küreselleşme,

küreselleşmiş bilim ve teknoloji, küreselleşmiş çevre, küreselleşmiş savunma, küreselleşmiş ekonomi, küreselleşmiş sosyal kültürden söz edilirken dünyayı artık bir tek gezegen olarak görmenin zamanı geldiğini vurguladılar.¹²⁹

Uzmanların dikkatinden kaçan veya anlayamadıkları konuyu burada insafli bir şekilde inceleyelim ve üzerinde derince düşünelim:

İnsanlık tarihindeki gelişmesinde “İlahi İradenin” ne kadar önemli rol oynadığını fark etmek gerekir. Hz. Musa’nın İsrail oğulları kavminin birliğine ne kadar önemli rol oynadığı, Hz. İsa’nın Beni-İsrail ve hatta Rum ve Yunan arasında birliği kurmasındaki rolü, Hz. Muhammed’in vatan sevgisinin emri gibi gelişmelerin hepsi de evrensel ve yeni bir medeniyetin doğması için zemin hazırladığı gerçeğini görmekteyiz.

Kutsal kitaplar dikkatle incelendiği takdirde, yaradılışın başlangıcından bu yana dünya sürekli global bir topluma doğru gitmektedir. Örneğin; aile-kabile- şehir- millet aşamasından geçerek küreselleşme (birlik içinde bir dünya) noktasına gelmiş bulunmaktayız.

19. asırda Hz. Bahauallah’ın zuhuruyla, insanlık âlemine ait mukadderat, yeryüzünün Rabbin nuruyla aydınlanmasıdır.¹³⁰ Dileğimiz insanlığın ergenliği veya İnsan Âleminin Birliğinin bu asırdan sonra yaşayan insanlara nasip olmasıdır. Konu ile ilgili Hz. Bahauallah’tan birkaç örnek görelim:¹³¹

“Bu çağrı ve söylem, bir memleket veya bir şehre özgü olmayıp tüm insanlar için nazil olmuştur ve görünen her şeyle ilgili olması gerekir ki; gerçek özgürlüğe ulaşabilsinler.”

“Herkes dünyanın düzeltilmesine çaba sarf etmelidir. Dünya bir vatan ve insanlar onun toplumdur... Herkesin son derece birlik ve ittifak ile onun (dünya) bayındırlık için himmet etmesi gerekir.”

“Ey Dünya Ehli! Bu En Büyük Zuhurun başışı; ihtilaf, fesat ve düşmanlığın sebebi olan her şeyi kitaptan sildikve sevgi, birlik ve

¹²⁹ tr.wikipedia.org/wiki/Küreselleşme

¹³⁰ Kur'an - Zümer-9

¹³¹ <http://www.bahairadio.org/rassekh-archive> (Ş.R-5/5)

ittifaka neden olan her şeyi onda tespit etmemizdir.”

“Ey ülkelerin bilginleri! Yabancılaşma göz yumunuz ve birliğe bakınız. Tüm insanların huzur ve refahına neden olan vasıtalarla uğraşınız! Bir karışık dünya tek vatan ve bir makamdır. Ayrılıklara neden olan üstünlüklerden vazgeçiniz ve ittifaka neden olana yöneliniz !”¹³²

Bilinen bu gerçek üzerinde biraz duralım. Dünyayı bir vatan olarak bilmek ve tüm insanları sevmek, sağlıklı vatanseverlikle çatışmaz. Dünyayı bir vatan olarak görmek, görüş açımızı genişletmek anlamındadır Vatan sevgisi doğal bir duygudur, nasıl aile sevgisi, millet sevgisine bir engel değilse, aynı şekilde vatan sevgisi ve dolayısıyla vatan birliği de insan âleminin birliğine bir engel olmamalıdır. Vatan sevgisi doğal bir sevgidir, insan sevgisi de doğal bir sevgi olmalıdır, bu iki sevgi birbirlerini tamamlayan ve insanlık âleminin birliğinin dünyada yerleşmesi için gerekli olan şeylerdir.

İlk olarak ekolojistler ve çevre ile ilgili araştırma yapanlar (Roma kulübü) doğada her şeyin birbirlerine bağlılığı ve ilişkisini fark edip kapalı ve birbirlerine bağlı bir sistem olduğunu vurguladılar¹³³. Dünyanın bütün organları birbirlerine bağlı olup başka bir sistemin yerine konması olanak dışı olduğunu söylediler. Ayrıca ekonomistler, sosyologlar, siyaset bilimciler dünyayı tek bir sistem olarak kabul ederek evrensel bir topluluktan bahsettiler. 1972’de çevre ile ilgili bir konferansta İngiliz bir bayan ve Fransız bir araştırmacı birlikte “Only one earth” (Yalnız tek küre) adlı bir kitabı tüm dünya ülkelerinin temsilcilerine dağıttılar, fakat o tarihten seksen kusur yıl önce Hz. Bahauallah’ın “Dünya tek bir vatan ve insanlar onun vatandaşlarıdır .” Diye buyruğundan haberdar olmadan ilk defa bu görüşlerini açıklamış oldular. Böylece Hz. Bahauallah’a vahiy olan ilahi irade teker teker yerine gelmeye başlamış bulunmaktadır. Hz. Bahauallah’ın müjdesi; insan âleminin değişik aşamalardan (kabileden, şehir ve millet ve milletlerin birliğine ulaşmasından)

¹³² Emr ve halk Kitabı- 3. Cilt S. 225
¹³³ romaclub.com/index u.htm

geçerek çeşitli ırk, milliyet, kavim ve dinlerin birleşmeleriyle evrensel bir toplumun oluşmasıdır.

Dünyada, gelişmemiş ve hatta gelişmekte olan ülkelerdeki artan fakirlik, yer kürede giderek artan ısı, tehlikeli seviyeye ulaşan çevre kirliliği, yeryüzünün kıymetli kaynakların yok olma tehlikesi, milletlerde görünen şiddet ve terör olayları, ülkelerde ciddi silahlanma yarışmasının hız kazanması, 30 milyonu aşan sığınmacıların durumu gibi, problemlerin çözümü için kuşkusuz evrensel çözüm gerektirir. Bu durumda akıllı bir plan ve çözümün yeterli olmadığı ortadadır. Ayrıca ortak bir inanç, Tanrı sevgisi ve onun çağımızda gönderilen ilahi elçisini birlikte tanımanın ve sonuç olarak insanların birliği, çözüm yolu olduğu apaçıktır ve başka bir çıkış yolumuz da yoktur.

Bu araştırmamda kendisinin konuşmalarından azami istifade ettiğim, sosyolog ve Unesco müşaviri, ayrıca çeşitli üniversitelerde hocalık yapan Bahai düşünür Dr. Şahpur Rasih'in görüşü ne kadar yerindedir: "Bizim bedenimizin hücre sayısı otuz milyardan fazladır. Nasıl ki bu çok sayıda hücrenel farklılık ve çeşitliliğe rağmen, vücudun birlik içinde çalışmasına bir engel değilse, aynen dünya da 180 veya 190 ülke ve onda yaşayan altı milyar nüfusunun sorunlarını çözmesi imkânsız değildir! Çünkü dünya insanların birliği için bu hayatı bir önem taşımaktadır. Dünyada milletler arasında ayrımlardan oluşan savaş ve ölüm tehlikeleri bizi, tüm insanlardan oluşan bir konfederasyon kurulmasına sevk etmektedir. Öyle bir konfederasyon ki; tüm milletleri içine alabilsin ve tüm ülkelerin asil, özel ve milli özelliklerine saygı gösterebilir. Böyle bir dünya düzeni, ancak iç düzen için gerekli olan silahızın verir. Ayrıca tüm devletler, oluşacak dünya düzeninin kanun ve yasalarına uymak zorundadırlar "

Globalizasyon- II

Globalizasyon için etkili faktörler: Dr. Şahpur Rasih'e göre globalizasyon sürecinde etkili on faktörü aşağıdaki gibi özetleyebiliriz:

1- Coğrafi açıdan, yeryüzünde ortaya çıkan keşiflerin geçen yüzyılda epeyce ilerleme kaydetmesi, özellikle astronotların uzaydan yeryüzüne baktıkları zaman dünyanın tek parçalı, birleşmiş yaşam yeri olduğunu daha açık görmeleri.

2- Dünya nüfusunun 19. asırdan sonra şaşırtıcı bir biçimde artması, 19. asrın başında dünya nüfusu bir milyarken, şu anda 6,5 milyar sınırını aşmıştır.

3- Sanayi devrimi 18. asrın sonunda başlamış ve 19. asırda ilerlemiştir, böylece 2. sanayi devrimi ortaya çıkmış oldu.

4- İletişim ve taşımacılıkta şaşırtıcı gelişmelerin 19. Asırdan sonra, kömür ve elektrik ve sonra uçak ve hızlı tren ve benzer araçların gelişmesi.

5- Elektronik devrim ve iletişim teknolojide yenilik ve gelişmeler.

6- Ticari iletişimin gelişmesi ve milletlerin birbirlerine yakınlaşması

7- Kapitalist düzenlerin ve neoliberalizmin istilasını, özellikle Sovyet birliği rejimin yıkılmasından sonra oluşan açılım.

8- Hükümetler arası kuruluşlar, örneğin Birleşmiş Milletler ve milletler üstü kuruluş ve şirketlerin oluşması.

9- Evrenselleşme çerçevesinde önemli meselelerin, örneğin çevre kirliliği, doğal kaynakları tükenmesi, atmosferdeki ısının artması, ülkelerin sınırları aşan bulaşıcı hastalıkları, uyuşturucu maddelerin kaçakçılığı ve son zamanlarda uluslararası şiddet ve terörizm

10- Dünya toplumları arasında kültürel ve bilimsel iletişimin genişlemesi, bir anlamda evrensel fikir alışverişinin başlaması.

Kutsal kitapların dediğine göre ahir zamanda vaat edilen günün doğuşuyla dünya adaletle dolacaktır. Tevrat, İşeya, bab 2'de "vaat edilen gelince ümmetlere hâkimlik edecek ve adaletle hüküm

verecektir.” bab 15, “O’nun kemeri adalet olacaktır.”

Bu yeni zuhurun müjdecisi olan Hz. Bab ve kurucusu olan Hz. Bahauallah’ın doğuşuyla kuşkusuz. İlahi adaletin oluşum yolunun açılmış olması gerekir. Böylece bu iki zuhurun paralelinde adaletin yerleşmesi, ekonomi, siyaset, sosyal sahalarda, hukuk ve ahlakta başlamak üzeredir.

Hz. Bahauallah bizzat vurguladıkları konu, insanlık âleminin birliği ile birlikte dünya barışı ve yeryüzünde adaletin kurulmasından başka bir gayeleri olmamasıdır. Buyuruyor “Ey insanlar! Adaletin günleri yaklaşmıştır, hem de hakkıyla gelmiştir! Sakın kendinizi ondan mahrum bırakmayınız ve gafil olanlardan olmayınız!” Gene buyuruyor; “ insanların lambası adalettir, onu zulüm rüzgârlarıyla söndürmeyiniz! Amaç kullar arasındaki birliğin kurulmasıdır”¹³⁴

İnsan haklarının ihlali ve zulümlerin var oluşu, diktatörlük ve istismarın hâkim olduğu bir dünyada kuşkusuz birlik ve barışın istikrar bulması söz konusu olamaz. Uluslararası kanunların icrasına devletler hürmet göstermedikçe barışın yerleşmesi mümkün değildir.

Hz. Abdülbaha, Hz. Bahauallah’ın adalet temelini sağlam bir şekilde attıklarına dair şöyle buyuruyor: “Hamdolsun, adalet güneşi Bahauallah’ın ufkundan doğdu. Öyle ki; Bahauallah’ın

¹³⁴ <http://www.bahairadio.org/rassekh-archive-> İlahi Adaletin ışınları (Ş.R)
176

Levihlerinde ezelden beri kimsenin aklına bile gelmeyen adaletin esasları bulunmaktadır.”¹³⁵

Geçmiş, ilahi dinlerin hepsinde adaletten söz edilmiştir, fakat evrensel toplum oluşmadığı için, çoğunlukla adaletin evrensel boyutlarını o günkü insanların kavramalarına olanak yoktu. Fakat Hz. Bahauallah'ın zuhur döneminde sosyal yaşamın tamamen değişmesi ve gelişmesi ile paralel, sosyal adaletin sınırlarına evrensel boyutlarda yenilikler getirildi. 19. asırda Hz. Bahauallah öğretilerini ilan ettikten sonra ilahi plan uygulanmaya başladı, insanlar farkında olmayıp ve bu öğretilerin kaynağını bilmeden, İlahi plan icraata geçti. Böylece Bahai öğretileri 19. asırdan bu yana yenilikler getirmektedir.

Köleliğin ortadan kalkması ve herkesin toplumsal haklarına erişmesi, eğitim, sağlık, sigorta ve konutla ilgili düzenlemeler. Siyasette adaletin önemli rol oynaması, örneğin; demokrasinin yerleşmesi, parlamenter hükümetlerin oluşması, fesatla mücadele ve suçlu liderlerin yargılanmaları, devletlerarasında barış müzakerelerinin yaygınlaşması, savaşa karşı alınan kararlar, milletlerarası mahkemelerin kurulması, ekonomide evrensel çalışmalar, asgari ücretin tayini ve açlıkla mücadele, yargı, yasama ve yürütme organlarının adalet prensibine dayanması, bedensel cezaların yerine, eğitime yönelik çalışmaları, adaletin ailelerde ve bireyle toplum arasında ilişkilerin yeni düzenlemeleri ve sonuç olarak adalet ve insafın çok önemli bir moral ve erdem olduğu vurgulanmıştır.

Bahai inancında adaletin önemi o kadar büyüktür ki; Hz. Bahauallah buyuruyor: “Adalet nuruyla hiçbir ışık mukayese edilemez, işte odur; dünya düzeninin nedeni ve milletlerin rahatlığının sebebi...” gene “ çok yakında, yücelik doğuş yerinden adalet güneşinin en şiddetli doğuşunu, inananlar

¹³⁵

Adalet Ectemai kitabı - (Farsca çeviri)

göreceklendir.” “Büyük zulümlerin varlığı, en büyük ilahi adaletin geleceğinin işaretidir, kesin olarak bunu bil!”¹³⁶

Hız. Bahauallah'ın 19. asırda ilan buyurduğu yeni öğretiler ve yeni medeniyetin etkisi, içinde gizli bir potansiyel olduğu için kendiliğinden dünyaya yayılmaktadır. Onun kaynağından ve planlamacısından habersiz insanlık âleminde artık kabul görmektedir. Örneğin; 19. asrın ortalarında Hız. Bahauallah'ın mektuplarındaki ikazlarına muhatap olan padişahların, diktatör hükümetlerin yıkılışı ve ilerdeki demokrasinin yerleşmesi için yolu hazırladı. Netice olarak şimdi dünyada 200 ülkeden 140 ülkesinde seçim ve çok partili düzenin bulunmasına şahidiz. Kolonyalizm veya sömürge düzeni Hız. Bahauallah'ın zuhuru döneminde zirvede iken, 20. asrın ortalarında nerdeyse tamamen ortadan kalkmış oldu ve sömürü altında olan ülkelerin hemen hemen hepsi özgürlüklerini elde ettiklerini görmekteyiz.

Hız. Bahauallah'ın insan hakları için öngördükleri hükümetler tarafından kanun altına alınmıştır. 1948'de insan hakları beyannamesi bu yolda çok önemli bir adım olmuştur. Birkaç istisna dışında nerdeyse tüm ülkeler bu beyannamenin altına imza atmışlardır.

Bahai öğretilerinde adalete sadece maddi sahada değil, aynı zamanda ahlak açısından da çok önem verilmiştir. Bireyin kendine adaletli olabilmesi, yani kendine bile zulüm etmemek anlamındadır. Zararlı maddelere bağımlı olmak ve yaratıcı zihnini verimsiz bırakmakla, kendisine zulüm etmiş olmuyor mu? Düşünce zulümü en büyük zulümlerden sayılır. Bireyin araştırmadan gerçekleri inkâr etmesi ve akıcı düşüncesine zincir vurmaktan daha büyük bir zulüm olur mu? Taklit ve bağımlılık zulüm zinciri toplumun yıkımını etkileyen bireysel zulüm değil midir?

Evrensellik, evrensel düşünce tarzıyla mümkün olur. Artık eski düşünce tarzıyla yeniliğe ayak uydurmak olanaksızdır. Tarih seyrine yenilikle eşlik edilir.

Üçüncü Yol

200 yıl öncesine kadar din, birçok toplumun kültürlerinin eksenini, esas alırdı. Dini öğretiler, toplumda inananların birliğini ve kanunların etkinliğini sağlayan kuvvetli bir etkendi. Dini bilgiye göre varlık âleminin, üzerinde yaşadığımız yeryüzü ve üstünde gökyüzü ve altında cehennemden ibaret olduğu sanılırdı. Geçmişte din, insanların düşünce ve hayallerinin kaynağı idi ve her şey din açısından belirlenirdi veya anlaşılırdı. Hiç bir yeni görüşe yer yoktu ve farklı bir düşünce asla kabule değer değildi. Edebiyat ve kültür dinin hizmetinde idi. Bu durum asırlarca beşerin yaşamını baskı altına almıştı.

Fakat 200 yıldan beri, insanların birçoğunda anlayış değişikliği ortaya çıktı. İlk önce batıda ve sonra doğuda dini inançlar, artık yıkılmaya başladı. Nedenine gelince, insanların dünya görüşleri değişti ve yeni yaşam yollarını araştırmaya başladılar. Özellikle bu yeni ortaya çıkan görüşün güçlenmesinde, bilimsel keşifler ve onun şaşırtıcı ilerlemelerinin de rolü büyük oldu. Astronomi, biyoloji, fizik ve benzeri bilim dallarındaki yeni gelişmeler yüzünden artık mezhepsel inançlarıyla örneğin 6 günde yaratılış, Âdem ile Havva'nın varlığı, İsa'nın bulutlara binerek tekrar gelişi, cennet ve cehennem meselesi gibi inançlarla uygunluk göstermediği için, dini itikatlara kuşku ile bakıp reddine kalkıştılar. Böylece ilmin zaferiyle sonuçlanan toplumda, kendilerini dini kurallara bağımlı olmadan özgür ve daha rahat yaşadıklarını zannettiler. Ülkelerdeki liderler de halkın problemlerini dini esaslara dayalı çözümler aramıyorlardı.

Fakat insanlar her zaman toplumun esas eksenini olarak birleştirici bir güce ihtiyacı olduğunun da farkında idiler. 20. asırda din toplum üzerindeki temel etkinliğini kaybedince, insanlarda ve toplumda bir boşluk meydana geldi. O zamanda düşünürler; yeni ekoller ve ideolojinin peşinde düştüler. Kendi yapıtları olan milliyetçilik, bağınaz vatanseverlik, ırkçılık, komünizm gibi ekolarıyla bu boşluğu

doldurmaya gayret ettiler. Kendilerince bu doktrin ve ekollerin din yerine geçtiğine inanmaktaydılar.

Dine karşı soğuma ve dolayısıyla uzaklaşma sonucunda dünyanın çeşitli ülkelerinde insan yapıtı ekoller hızla yayılma gösterdi ve 20. Asırda iyice dinin yerini almış oldu. Sonuç olarak bu ideolojilerden hiç biri birbirine benzemediği ve değişik konularda tezat teşkil ettiği için, çarpışmalar ve savaşlara vesile de oldular. Özellikle Birinci ve İkinci Dünya Savaşı bu yüzden çıkmış oldu. İkinci Dünya Savaşı Nazi Almanya'ında aşırı ırkçılık yüzünden meydana geldi, sadece Avrupa değil, Asya ve diğer ülkelere sıçrayarak çok fazla kanın dökülmesine neden oldu.

20. asırda bu ekollerin çıkışları ve yıkılışlarına, örnek olarak komünizmin ortaya çıkışını ve 70 yıl sonra yıkılışını gösterebiliriz. Gönül bağladıkları ideolojilerinden gerçek bir sonuç görmeyince insanların birçoğu yaşamlarına olumlu etki eden ve kurtuluş sebebi olan yeni bir ideolojiyi gönülden arzu ediyorlardı ve gözlemeye başladılar.

Böylelikle insanlığın kurtuluşu ve toplumların mutluluğu için karşılarında üç yol vardı, ancak beşer bu üç seçeneklerden bir tanesini kendi geleceği için seçmelidir:

Birincisi, dini fundamentalizm yoludur.

İkincisi vahşi kapitalizmin yoludur.

Son ve üçüncü seçenek ise tüm insanları birleştiren çağa uygun yeni bir düzenin oluşturduğu yoldur.

Birinci grubun inancı; maddi mekteplerin yıkılışıyla insanların, eskiye yani dine dönüştürden başka bir çıkar olmadığıdır, fakat bu kez de daha ciddi ve daha şiddetli bir şekilde dine bağlanmak tek kurtuluş yolu olduğunu sanırlar, böylece fesat, namussuzluk, cinayetler ve benzeri günahların yeryüzünden kalkacağı diyenlerin inancıdır.

Bu dini fundamentalizmde bazı problemlerini gözden ırak tutmamak lazım. İlk önce insanlar 200 yıl geriye gidemezler, çünkü halk ilim ve tekniğin ilerlemesini ve nimetlerini görüp inanmıştır ve bir süre evhamların, efsane ve hayallerin peşinden gitmek istemez.

Diğer bir problem ise, geleneksel dini usullere göre yaşamlarına devam eden ülkeler, örneğin şimdiki İran gibi, bu arzuyu yerine getirmelerine rağmen, ne halkın yaşam standartları iyi görünüyor, ne de hurafeler, bağnazlık ve fesat ve ahlaksızlık oranının düştüğü görünüyor, ne de insan haklarının riayeti var, hem de zulümde dünyaya örnek sayılırlar.

İkinci seçenek dünyada yaygın olan kapitalizm ve serbest pazarın varlığıdır. Bu ideoloji de toplumsal olamaz, çünkü onun temeli bireyselliktir. Toplum menfaati söz konusu olmayıp sömürge ve bireysel rekabete dayanan bir ekoldür.

Bugünkü dünya insanları, öyle bir sistem arzu ediyor ki, toplumdaki halk, yan yana ve birlikte yaşasınlar. Evrensel düşünsünler. Irk, milliyet ve kültür farklılıklarını birlik ve ittifak aracı olarak kabul etsinler. Amaçları insanlık âleminin birliği ve genel barış olsun. İşte bu üçüncü seçenek ve yol Bahai inancıdır.¹³⁷

Bir gazetenin ricası üzerine Hz. Abdülbaha'nın 3 Kasım 1912 tarihinde Chicago'da yazdıkları mesajla tüm dünya insanları ilgilendiği için kitabı sonlandıralım.

“Tanrı’ya hamdolsun, karanlık asırlar geçti, ışıklı yüzyıl geldi. Tanrı’ya hamdolsun, kuruntu ve taklit belirtileri kayboldu, insanların akıl ve düşüncesi gelişti. İcatlar, ilim ve fen yenilendi, yasaya uygun olan şeyler yenilendi, keşifler yenilendi, her şey yenilendi, dünya kanunları yenilendi, ona göre dinde de yenilenme gereksinimi hâsıl oldu. İlahi dinlerin gerçeğinin yenilenmesi lazımdı. Çünkü ilahi öğretiler unutulmuştu, elde taklitlerden başka bir şey kalmamıştı.

İlahi dinlerin esası birdir, gerçek olan budur. Bu, sevgi ve birliğin oluşmasına ve insanlık âleminin birliğine nedendir. Fakat taklitler farklı olduğundan, rahmani temellerin yıkılmasına ve sorunlara nedendir. Müjdeler olsun, gerçeklik güneşi tecelli etti. Müjdeler olsun, müjdeler olsun semavi ışık dünyayı kapladı. Müjdeler olsun, müjdeler olsun Melekût kapıları açıldı. Müjdeler olsun, müjdeler olsun Mele’i Âla’nın ahengi yükseldi. Müjdeler olsun, müjdeler

¹³⁷ Dr. MujaMuminPeyameDustRadiosu- 29 Aralık 20012-
<http://www.bahairadio.org/satellite-frequencies>

olsun Ruhü'l Kudüs'ün hoş kokuları hayat verip insan âlemi yenilendi. Ey dünya ehli; uyanınız, uyanınız! Ey âlemdeki hizipler gözünüzü açınız, gözünüzü açınız! Kavga ve savaşın temelini ortadan kaldırınız! Yırtıcılığın nedeni olan taklit ve bağınazlıktan vazgeçiniz ki; gerçeğe ulaşsınız ve insan âleminin birliği ışınları güneş gibi apaçık görünsün. Genel barış sancağı göndere çekilsin ve bütün ırklarda, dinlerde ve vatanlarda tam sevgi ve birlik oluşsun, insanlık âlemi asayiş bulsun ve insanlık ilahi suret ve misaline sahip olsun. İşte budur benim

„146

mesajım.

¹⁴⁶Hitabat cilt II, sayfa 219

³⁵RadioPeyamıDust- <http://www.bahairadio.org/search-UstadFerid> 27 Ekim 2012

³⁷tr.wikipedia.org/wiki/Askeri_harcamalara_gore_ulkeler_listesi - www.savaskarsitlari.org/arsiv.asp?ArsivTipID=5&ArsivAnalD... www.siviltoplumakademisi.org.tr/index.php?...sivil...harcamalar

³⁸CesarCatafdago

⁴⁵Kraliçe Victoria Levhinde

⁶⁶Hız. Bahauallah'ın Levihleri- Kelimat-i Firdevsiye, 9. Yaprak,

S.94

⁸⁰Kitab-ı Akdes, sayfa 65- N: 144

⁸⁹Sonsuzluk ve sınırsızlık- S.41

¹¹¹Hız. Bahauallah -İktidar Kitabı S. 167

¹¹²Hız. BahauallahM.Elvah S.400

¹¹³<http://www.bahairadio.org/rassekh-archive-> DeryayeDaneş